

JAARSTUKKEN 2020

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
VOORWOORD EN SAMENVATTING	3
HOOFDSTUK 1 JAARVERSLAG-PROGRAMMAVERANTWOORDING	14
PROGRAMMA 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID.....	15
PROGRAMMA 2 LEEFOMGEVING	25
PROGRAMMA 3 SAMENLEVING	49
4. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN.....	66
PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN	69
PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	77
PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	85
PARAGRAAF 4 FINANCIERING	90
PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING	93
PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN.....	98
PARAGRAAF 7 GRONDBELEID	100
PARAGRAAF 8 CORONA	113
HOOFDSTUK 3 JAARREKENING	117
3.1 BALANS EN TOELICHTING	118
3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING	139
3.2.1 TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA	142
3.2.2 TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID	156
3.2.3 OVERZICHT AANWENDING ONVOORZIENE UITGAVEN	161
3.2.4 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	162
3.3 SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)	165
3.4 EMU-SALDO	167
3.5 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	168
BIJLAGEN	169
Bijlage 1 Overzicht reserves en voorzieningen	170
Bijlage 2 Overzicht langlopende schulden	171
bijlage 3 Overzicht gewaarborgde geldleningen	172
Bijlage 4 Kerngegevens	173
Bijlage 5 Wettelijke indicatoren	177

VOORWOORD EN SAMENVATTING

Geachte raad,

Voor u liggen de jaarstukken 2020, bestaande uit het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020. In het jaarverslag en de jaarrekening 2020 leggen wij verantwoording af over de realisatie van het voorgenomen beleid uit de Beleids- en financiële begroting 2020.

De opzet van het jaarverslag is gebaseerd op de indeling van de Beleidsbegroting 2020. De beleidsbegroting 2020 bevat drie programma's. Dit geldt dus ook voor deze jaarstukken.

In het jaarverslag is de verantwoording opgenomen met betrekking tot de drie programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de zeven paragrafen uit de beleidsbegroting 2020. Kenmerkend voor de programmabegroting is het drieluik: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten? Het jaarverslag geeft antwoord op de vragen wat wilden wij bereiken, wat hebben wij bereikt, wat hebben wij hiervoor gedaan en wat heeft het gekost?

Bij de vraag wat we wilden bereiken zijn de doelstellingen vermeld die in de begroting 2020 zijn opgenomen. Bij de vraag wat we bereikt hebben is per doelstelling en indicator het meest recente, beschikbare cijfer genoemd. De cijfers zijn ontleend aan waarstaatjegemeente.nl, eigen data en onderzoeken en gegevens van derden. Soms zijn deze cijfers van oudere datum.

Voor een aantal indicatoren is wettelijk voorgeschreven dat ze in de begroting/ jaarstukken worden opgenomen. Deze hebben wij aangeduid met (W).

Om de doelstellingen zo concreet mogelijk te maken zijn per beleidsvelden indicatoren (ook wettelijk voorgeschreven indicatoren (aangeduid met W)) opgenomen. Deze indicatoren zijn voorzien van waarden/cijfers om een beeld te geven van de situatie voor onze gemeente ("Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe"). Ook is een kolom "Landelijk vergelijkend cijfer" weergegeven. Daarmee kan een vergelijking gemaakt worden hoe onze gemeente er voor staat ten opzichte van soortgelijke gemeenten in Nederland. De recente cijfers zijn ontleend aan waarstaatjegemeente.nl en aan eigen onderzoeken. Wij hebben in 2020 geen burgerpeiling uitgevoerd. Deze zal plaatsvinden in 2021. De laatste burgerpeiling is van 2018.

De vraag hoe om te gaan met streefcijfers is nog niet afgerond. Wij hebben uw raad over de stand van zaken geïnformeerd in de nieuwsbrief van 21 juni 2020. Hierover komt binnenkort een aanvullend bericht in de nieuwsbrief. Daarin komen we met een voorstel hoe we hiermee in de toekomst omgaan. De uitkomsten van de raadswerkgroep ontwikkelagenda sturing sociaal domein en de rapporten van de Rekenkamercommissie worden hierbij betrokken.

Bij de vraag wat we hiervoor gedaan hebben zijn als gebruikelijk per onderwerp de activiteiten aangegeven. Het financiële overzicht bij de derde W-vraag (wat heeft het gekost) is conform de door uw raad vastgestelde Financiële verordening op programmaniveau weergegeven. Ook bevat het financiële overzicht een beeld per taakveld.

COVID-19 Corona

Het jaar 2020, maar ook dit jaar, staan in het teken van Corona. De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft (nog steeds) een enorme impact op de samenleving, bestuur en organisatie. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie.

Wij hebben in 2020 een projectplan Corona opgesteld, bedoeld om de problematiek voor de gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur en de Olst-Wijhese samenleving op projectmatige wijze aan te pakken. Dit projectplan markeert de overgang van een crisisaanpak naar een projectmatige aanpak, waarin een drietal sporen centraal staan:

1. Door- en opstart van de gemeentelijke organisatie;
2. De maatschappelijke opstart met impact op gemeenten (beleid, capaciteit etc.);
3. Het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel.

Voor elk spoor is sprake van twee stappen: een inventarisatie en vervolgens een vertaling daarvan in stap twee: vaststellen van doelen en uitgangspunten die richtinggevend zijn voor de aanpak.

De aansturing van de projectorganisatie ligt bij ons college. In het seniorenconvent is afgesteld hoe uw raad betrokken is bij het traject. Dit project loopt door in 2021.

Voor de aanpak van COVID-19 hebben wij gekeken wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. In deze jaarstukken wordt daarop zo nodig in de verschillende programma's ingegaan. Ook wordt ingegaan op de inkomsten en uitgaven die met corona verband houden.

We hebben gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Door de extra inzet in verband met de coronamaatregelen is een aantal werkzaamheden in overleg met uw raad doorgeschoven naar 2021. Wij hebben een specifieke paragraaf over corona toegevoegd aan deze jaarstukken.

Heroverweging

Onze gemeente is in financieel zwaar weer terecht gekomen. Er voltrekt zich een 'perfect storm', waarin zaken als toename van de kosten voor m.n. Wmo en jeugdhulp, de aankondiging van nadeelgemeente bij de herijking van het gemeentefonds, opschalingskortingen en de Corona-crisis samen komen. Hiermee is onze gemeente helaas niet uniek: ook de andere gemeenten staan voor forse opgaven. Uw raad heeft hierover in november 2020 een bestuursopdracht vastgesteld, die in maart 2021 is aangepast. Dit resulteert in:

- een voorstel voor de strategie van de gemeente Olst-Wijhe uitgaande van focus;
- voorstellen heroverweging (met ook expliciet effecten) met een omvang van in totaal € 3 miljoen (waarbinnen de raad keuzes kan maken om € 1.250.000 in 2022, en € 2.500.000 voor 2023 e.v. te realiseren);
- opbrengst van de Task Force sociaal domein.

In 2020 is de uitvoering van de bestuursopdracht gestart. Bij de Kadernota 2022 zullen hierover besluiten moeten worden genomen.

Resultaat

Het financiële resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting 2020 is afgerond € 877.000 voordelig. In dit voordelige resultaat zijn de voorgenomen en door de raad goedgekeurde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves verwerkt. Het volgende overzicht geeft weer hoe het resultaat per saldo over de programma's is verdeeld.

Programma		Jaarrekening 2020				V/N
Nr	Omschrijving	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Resultaat	
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	3.115.167	3.011.058	2.996.418	14.640	V
2	Leefomgeving	4.054.644	5.391.947	4.052.812	1.339.135	V
3	Samenleving	17.940.772	19.842.637	19.865.822	-23.185	N
	Subtotaal	25.110.583	28.245.642	26.915.053	1.330.589	V
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-24.411.359	-23.858.275	-24.849.952	991.677	V
	Totaal van baten en lasten	699.224	4.387.367	2.065.101	2.322.266	V
	Mutatie reserves	-699.224	-4.387.367	-2.942.183	-1.445.184	N
	Gerealiseerd resultaat	0	0	-877.083	877.083	V

Algemene toelichting op het resultaat

Het is per saldo een positief resultaat dat voor een groot deel wordt veroorzaakt door incidentele gebeurtenissen, zowel voor- als nadelig. Het gaat om het resultaat ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Een begroting waarin als gevolg van een nadelig begrotingsresultaat en een nadelige uitkomst van de bestuursrapportage voor ruim € 1,2 miljoen dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen is geraamd. Deze bate is conform de raming, resultaatneutraal, ook in de realisatie verwerkt.

Het resultaat van € 877.000 positief is voor ruim € 1 miljoen gerealiseerd door het niet uitgeven van (project)budgetten en de nog niet uitgegeven rijksbijdragen voor corona. Wij stellen voor die budgetten via resultaatbestemming naar 2021 over te hevelen.

- Voor € 473.000 bestaat dit uit van het rijk ontvangen incidentele budgetten om de gevolgen van de coronacrisis te compenseren, die voor een deel in 2021 worden ingezet.
- Voor het overige deel zijn het incidentele en structurele budgetten die niet volledig tot uitvoering zijn gekomen in 2020, onder andere door de coronacrisis, waardoor de werkzaamheden in 2021 worden voortgezet.

Daarnaast zijn er voordelen op de bouwleges, het budget voor de bijstandsuitkeringen en de algemene uitkering en nadelen op jeugdhulp, Wmo en treasury.

De kosten voor jeugdhulp zijn in de jaarrekening 2020 ca. € 600.000 hoger dan het geraamde budget in de begroting na wijziging (bestuursrapportage). De kosten voor Wmo huishoudelijke hulp, maatwerk-voorzieningen, zorg en uitvoering zijn ca. € 200.000 hoger dan in de begroting na wijziging (bestuursrapportage).

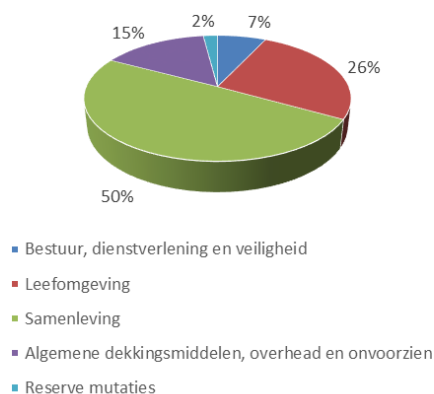
De budgetten voor Wmo hebben een structureel karakter, die voor jeugdhulp waarschijnlijk voor een deel.

Bij de programma's, algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien en in de paragraaf Corona worden de resultaten uitgebreid toegelicht.

In het volgende overzicht zijn de totale lasten en baten per programma opgenomen.

Programma		Jaarrekening 2020				V/N
Nr	Omschrijving	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Resultaat	
	LASTEN		0			
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	3.364.897	3.662.898	3.624.533	38.365	V
2	Leefomgeving	12.210.579	14.672.305	13.442.086	1.230.219	V
3	Samenleving	21.523.353	25.827.678	25.698.002	129.676	V
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	7.260.406	8.728.854	7.792.542	936.312	V
	Reserve mutaties	367.346	1.073.057	1.321.758	-248.701	N
	Totaal Lasten (incl. mutaties reserves)	44.726.581	53.964.792	51.878.921	2.085.871	V
	BATEN		0			
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-249.730	-651.840	-628.115	-23.725	N
2	Leefomgeving	-8.155.935	-9.280.358	-9.389.274	108.916	V
3	Samenleving	-3.582.581	-5.985.041	-5.832.179	-152.862	N
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-31.671.765	-32.587.129	-32.642.494	55.365	V
	Reserve mutaties	-1.066.570	-5.460.424	-4.263.941	-1.196.483	N
	Totaal Baten (incl. mutaties reserves)	-44.726.581	-53.964.792	-52.756.004	-1.208.788	N
	Gerealiseerd resultaat	0	0	-877.083	877.083	V

Jaarrekening 2020: Lasten per programma

Samenvatting

In onderstaande samenvatting stippen wij een paar zaken aan die in 2020 beleidsinhoudelijk in het oog springen. Verder geven we beknopt weer, waardoor het resultaat grotendeels is bepaald. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de toelichting per programma/paragraaf en de jaarrekening.

Programma 1	Beleidsinhoudelijk ✓ Veel tijd en moeite is gestoken in de communicatie en werkzaamheden rond de coronacrisis. ✓ In 2020 is gestart met de uitvoering van het programma participatie. Resultaat Een negatief resultaat door een gedaalde rekenrente voor de pensioenaanspraken voor wethouders. Hierdoor is er meer gestort in de voorziening om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Voor- en nadelen met betrekking tot de griffie, raad, het college, de accountant en de rekenkamer compenseren elkaar. Voordeel op verkiezingen door ontvangen rijksbijdrage compensatie corona die doorschuift naar 2021. Saldo thema is €3.000. De brandweezorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid zijn binnen budget uitgevoerd. Er is nog geen rekening gehouden met de teruggave van het voordelig rekeningresultaat over 2020 van de Veiligheidsregio IJsselland.
Programma 2	Beleidsinhoudelijk ✓ Het rapport en de routekaart Klimaatadaptatie is vastgesteld. ✓ Ingestemd is met de werkwijze van het MJIP en de daarin opgenomen noodzakelijke projecten voor 2021 en 2022. ✓ Het bestemmingsplan fietstunnel Olst is vastgesteld. ✓ Er is toegewerkt naar een Omgevingsplan voor alle dorpen en buurtschappen; daarvoor is de nota van uitgangspunten vastgesteld. ✓ Het bestemmingsplan Olstergaard is vastgesteld. ✓ Er is ingestemd met het verder uitwerken van het ontwerp voor de versterking van de verbinding tussen de IJssel en het centrum van

	Olst en het versterken van het IJsselfront door de aanleg van verharde voetpaden. ✓ De Startnotitie Woonvisie 2021-2025 is vastgesteld. ✓ De raad heeft ingestemd met de Startnota RES West-Overijssel. ✓ De ruimtelijke visie Wind en zon is vastgesteld. ✓ Er is een ontwikkelprogramma vastgesteld dat weergeeft hoe de gemeente vanuit een eigen verantwoordelijkheid en samen met partners gaat werken aan een economisch vitaal en toekomstbestendig Olst-Wijhe. Resultaat Op het thema Recreatie en Toerisme is er een voordeel vanwege doorschuivende uitvoering naar 2021 voor speelvoorzieningen en het versterken van de IJsseluiterwaarden. Dit is meegenomen in de voorgestelde resultaatbestemming. Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen (IBOR) zijn de niet bestede budgetten overgeheveld naar 2021. De niet bestede budgetten voor de invoering van de Omgevingswet, Hoogwaterbeschermingsprogramma en Leader worden overgeheveld naar 2021. Op de beschikbaar gestelde budgetten voor de Noordmanshoek, opstellen woonvisie en herontwikkeling Tellegenschool resteren budgetten. Deze budgetten worden doorgezet naar 2021. Het meerjarenprogramma "Samen Duurzaam" 2016-2020 en het koersdocument duurzame energie beslaat meerdere jaren. Niet bestede bedragen worden via resultaatbestemming doorgeschoven naar 2021. De in 2019 via de algemene uitkering ontvangen middelen voor de uitvoering van het Klimaatakkoord worden overgeheveld naar 2021. Bij de vaststelling van de tarieven afval en riolering wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid. De afvalwereld blijft flink in beweging met onverwachte extra kosten en minder opbrengsten tot gevolg. Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorzieningen voor de complexen Wesepe (bedrijfsterreinen en woningbouw) en Meente-Noord zijn extra onttrekkingen gedaan aan de Reserve grondexploitatie. Er zijn toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost, Olstergaard en Meente-Zuid.
Programma 3	Samenleving ✓ Een nieuw integraal beleidsplan Jeugd vastgesteld. ✓ In 2020 is op veel beleidsterreinen extra inzet gepleegd om inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers te ondersteunen bij de coronacrisis. ✓ Het besluit is genomen om de locatie Averbbergen Noord aan te wijzen als plek, waar het nieuwe kindcentrum Olst-Boskamp-Den Nul gerealiseerd moet worden. Resultaat Het doelgroepenvervoer is uitgevoerd binnen het nieuwe contract. Door de afwikkeling van het oude contract is voor leerlingenvervoer een klein nadeel ontstaan. De kosten voor- en vroegtijdse educatie (VVE) en peuterwerk zijn laag doordat steeds meer ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag

	waardoor er minder beroep wordt gedaan op gemeentelijke middelen. De rijksbijdrage voor VVE is geoormerkt en is voor een deel gereserveerd voor volgende jaren. Voor sport is de btw niet meer verrekenbaar. De gemeente wordt hier (tijdelijk) voor gecompenseerd door het rijk. De begroting is nog niet aangepast waardoor zowel lasten als baten hoger uitvallen. Daarnaast is er een voordeel op onderhoud door inzet van eigen personeel, waardoor er ook minder uit de onderhoudsreserve is onttrokken. Voor kunst en cultuur is er vooral een overschot ontstaan op het uitgavenbudget voor coronasteun dat wordt doorgeschoven naar 2021. De cultuurhistorische waardenkaarten is in 2020 niet opgesteld door Corona en capaciteit problemen. Het budget wordt overgeheveld naar 2021. De kosten voor het buurthuis in Welsum zijn hoger dan geraamd door onverwachte meerkosten voor asbestsanering en brandveiligheid, met een corresponderende hogere bijdrage uit de onderhoudsreserve. Voor het zalencentrum Wesepe geldt het tegenovergestelde, doordat slechts noodzakelijk onderhoud is uitgevoerd in afwachting van het voorzieningenhart Wesepe. Daarnaast schuift het overschot op het uitgavenbudget voor coronasteun voor buurt- en dorpshuizen door naar 2021 en zijn er middelen overgebleven voor dorpsontwikkelingsplannen juist door gestokte uitvoering door corona. De rijksbijdrage voor de bijstandsuitkeringen is toereikend waardoor een voordeel ontstaat mede doordat het geraamde risicobudget niet nodig is en vrijvalt in het rekeningresultaat. De kosten voor minimabeleid stijgen door een toenemende vraag. Voor participatie en re-integratie nemen de nieuwe doelgroepen, wajongers en statushouders, toe maar via de algemene uitkering zijn de beschikbare budgetten aangepast. In 2020 is naast de inkoop van trajecten ook ingezet op capaciteit. De kosten voor Wmo, zowel voor woon- en leefvoorzieningen als voor begeleiding, dagbesteding en huishoudelijke hulp, blijven stijgen door een toename van de vraag. Deze toenemende vraag wordt voor een groot deel veroorzaakt door het ingevoerde abonnementstarief. Jeugdhulp laat een flink nadelig resultaat zien door vooral duurdere zorg en langere trajecten. Dit laatste kan ook het gevolg zijn van corona. Via de taskforce wordt nu ingezet op analyse, monitoring en ombuiging. Het uitvoeringsprogramma transformatie sociaal domein is afgerond met een vrijval in de reserve sociaal domein van het resterende budget en het transformatieplan jeugd loopt in uitvoering nog door in 2021, zodat de niet-bestede budgetten worden overgeheveld naar 2021. De Pilot gezondheidsrecept heeft door de corona-crisis geen voortgang gekend en wordt in 2021 vervolgd. De budgetten worden overgeheveld.
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Resultaat Binnen het thema Overhead is er een overschot op de personeelskosten. Dit komt vooral door incidentele middelen vanwege corona en het nog niet uitgevoerd hebben van bepaalde werkzaamheden. Deze budgetten schuiven door naar 2021. Er resteert dan per saldo een nadeel, doordat de kosten om in te huren voor continuïteit in de formatie hoger zijn dan dat er op de reguliere formatie over is gebleven. Daarnaast is er op het gebied van personeelszaken een overschot ontstaan door onder meer lagere kosten bij de salarisadministratie dan verwacht door meevallende inhuurkosten, minder teamuitjes en minder advertentiekosten. Dit voordeel schuift deels door naar 2021 ter dekking

	van de onvoorziene meerkosten van de implementatie van het nieuwe E-HRM-systeem. Er is ook een voordeel ontstaan door het saldo van een restant van de stelpost banenafpraak en een correctie voor de cao-ontwikkelingen. Met betrekking tot ICT is er een voordeel ontstaan, doordat de implementatie van de LIAS, een tool voor planning en control, is doorgeschoven naar 2021. Op het gebied van facilitaire zaken is er een overschot door een voordeel op de personeelskosten bij de DOWR vanwege openstaande vacatures. Daarnaast zijn er zowel meer als minder kosten gemaakt vanwege corona, voor het ondersteunen van thuiswerken en door het voornamelijk thuiswerken. Dit overschot wordt meegenomen naar 2021 ter dekking van een noodzakelijke vervanging van meubilair in 2021. Een ander voordeel betreft de geraamde projectkosten voor de heroverweging, waarvan de meeste kosten in 2021 vallen. Het restantbudget schuift dus door.
--	--

Resultaatbestemming

Uw raad wordt voorgesteld om ten laste van het voordelige rekeningresultaat van € 877.000 diverse budgetten over te hevelen naar 2021 om lopende projecten en activiteiten af te ronden, nieuwe projecten alsnog te starten, uitgestelde werkzaamheden te kunnen realiseren in 2021 en de gevolgen van corona voor de gemeenschap te dempen met een deel van de hiervoor ontvangen compensatiebedragen. Via resultaatbestemming wordt ook voorgesteld om de voorziening Afval aan te vullen tot € 100.000 en voor de grondexploitaties uit te gaan van een vrijval van de risicoreserve grondexploitaties van € 356.000. Dat laatste komt doordat het saldo van de reserve grexten hoger is dan er nodig is voor de afdekking van de risico's, waardoor er een bedrag vrijvalt uit de reserve grexten ten gunste van uiteindelijk de reserve Nader te bestemmen middelen. Voor de grondexploitaties worden in de exploitatie zelf de winsten en mutaties in de verliesvoorzieningen verrekend met de reserve grondexploitaties. Ook wordt een nieuwe berekening gemaakt voor de risico's in de grondexploitaties. Het verschil tussen het saldo van de reserve en de benodigde reserve voor de risico's wordt via resultaatbestemming verwerkt, omdat de raad daarover gaat.

In het volgende overzicht is een samenvatting gegeven van de resultaatbestemming 2020. Per saldo wordt een bedrag van € 814.369 overgeheveld of bestemd. Ook is een detailoverzicht van de over te hevelen budgetten opgenomen.

Uiteindelijk is het resultaat van de jaarrekening na resultaatbestemming € 56.887 voordelig.

Over te hevelen budgetten en resultaatbestemming 2020		spec €	subtotaal €	totaal €	
Resultaat 2020					
Totaal saldo baten en lasten 2020				2.322.266	V
Mutaties reserves 2020				-1.445.184	N
Gerealiseerd resultaat 2020				877.083	V
Voorstel aanvullende resultaatbestemming					
I	Overheveling budgetten voorgaande jaren incl toevoeging 2020	1.421.551			
	Met dekking uit:				
	- reserve nader te bestemmen middelen	-943.850			
	- investeringsreserve	-124.773			
	- inkomsten	-24.600			
			328.328		
II	Overheveling incidentele budgetten 2020	582.036			
	Met dekking uit:				
	- reserve nader te bestemmen middelen	-175.650			
	- investeringsreserve	-3.650			
	- reserve inderhoud welzijnsgebouwen	-9.484			
	- voorziening riolering	-43.461			
	- inkomsten	-184.120			
			165.671		
III	Overheveling structurele budgetten 2020		109.584		
IV	Overheveling incidentele budgetten 2020 Corona		473.645		
V	Overige resultaatbestemmingen 2020		98.968		
VI	Vrijval reserve grondexploitatie op basis van risicobepaling		-356.000		
				820.196	N
Resultaat na bestemming				56.887	V

Algemene toelichting op de voorstellen voor over te hevelen budgetten en resultaatbestemming:

- I. Overheveling budgetten voorgaande jaren inclusief aanvulling uit budgetten 2020
Het betreft incidentele budgetten die in 2019 zijn overgeheveld naar 2020 en soms aangevuld met restantbudgetten uit 2020, waarvoor de werkzaamheden nog niet zijn afgerond. De budgetten zijn in principe afgedekt door onttrekking aan reserves. De budgetten blijven beschikbaar voor de resterende looptijd.
- II. Overheveling incidentele budgetten 2020
In 2020 zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld voor incidentele werkzaamheden. De uitvoering van de werkzaamheden lopen door in 2021 of starten, mede als gevolg van corona, in 2021. De budgetten zijn onder andere beschikbaar gesteld voor Reductieregeling energiebesparing, hoogwaterbeschermingsprogramma, Maatschappelijke begeleiding statushouders, routekaart klimaatadaptatie en uitvoering project Herooverweging.
- III. Overheveling structurele budgetten 2020
Structurele budgetten worden in het lopende jaar ingezet. Voordelen zijn onderdeel van het rekeningresultaat van dat jaar en worden in principe niet overgeheveld naar een volgend jaar. In 2020 is op deze regel een uitzondering gemaakt voor een aantal budgetten. Enerzijds omdat werkzaamheden onder andere door corona zijn uitgesteld naar 2021, anderzijds omdat in 2021 extra kosten worden verwacht die niet in de begroting 2021 zijn voorzien.
- IV. Overheveling incidenteel ontvangen bedragen compensatie corona
In 2020 zijn via het rijk vergoedingen ontvangen ter bestrijding van de gevolgen van de corona-crisis. Bij de bestuursrapportage 2020 is aangegeven dat deze middelen voor zover

niet uitgegeven in 2020 worden overgeheveld naar 2021. In de paragraaf corona wordt hier verder op in gegaan.

V. Overige resultaatbestemming

In de nota reserves en voorzieningen is aangegeven dat het gewenste saldo van de voorziening afval € 100.000 is. Door een nadelig resultaat op afval in 2020 is het saldo van de voorziening afval nagenoeg volledig ingezet en staat nu bijna op nul. Voorgesteld wordt om dit saldo aan te vullen naar € 100.000 ten laste van het rekeningresultaat 2020.

VI. Vrijval reserve grondexploitaties

De grondexploitaties zijn op basis van voorlopige cijfers verwerkt in de concept jaarrekening. De controle door de accountant is nog niet afgerond. Op basis van de concept winstneming en risico inschatting is een vrijval van de risicoreserve mogelijk van € 356.000 ten gunste van het rekeningresultaat 2020.

Detailoverzicht over te hevelen budgetten en resultaatbestemming 2020

pr.	Budget	Lasten €	Baten €	Toelichting
I	Overhevelen budgetten voorgaande jaren incl toevoeging 2020			
2	Reconstructie wegen	163.000	-163.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Aanpak achterstallig onderhoud (IBOR)	109.273	-109.273	Ten laste van investeringsreserve algemeen
2	Verkeersmobiliteit 2018 tm 2020 (infra-maatregelen)	155.295	-100.700	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Voorbereiding invoering Omgevingswet	228.073	-40.538	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Vitaal platteland	28.523	-17.379	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Glasvezel buitengebied	18.953	-18.953	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	TOP verplaatsing Welsum	3.510	-3.510	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Noordmanshoek gebiedsontwikkeling	30.777	-30.777	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Woningbouw : onderzoek Wijhe	15.500	-15.500	Ten laste van investeringsreserve bsv
2	Programma Duurzaamheid	96.916	-69.562	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Sanering asbestdaken	10.488	-10.488	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Transitievisie w armte, wijk aanpak en energieloketten	237.100	-237.100	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Transformatieplan Jeugd	42.300	-42.300	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Meldpunt sociaal domein	15.240	-15.240	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Lokaal gezondheidsbeleid 2019 en 2020	24.600	-24.600	Dekking via vooruit ontvangen bedragen gezondheidszorg
3	Combinatiefunctionarissen	7.200	-7.200	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Cultuur historische waardenkaart	59.700	-12.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Incidentele stelpost onvoorzien Zwembad Wijhe	10.000	-10.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	Geografische informatie voorziening	42.500	-42.500	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	LIA S	55.000	-55.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	Uitbesteding beleidstaken BOR	50.803	-50.803	Ten laste van reserve nader te bestemmen
4	Vervangingschema materieel buitendienst	16.800	-16.800	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
II	Overhevelen incidentele budgetten 2020			
1	Aanpak hondenpoep	2.000		Incidenteel beschikbaar gesteld voor 2020
1	Aanpak veilig buiten gebied	7.914		Incidenteel budget voor 2 jaar, loopt door in 2021
2	Milieubeheer alg. intensivering energietoezicht	6.120	-6.120	Bijdrage Prov. Overijssel
2	Milieubeheer alg. risicoanalyse vth taken	7.000		Budgetoverheveling naar 2021
2	Reductie regeling energiebesparing (RRE)	178.000	-178.000	Bijdrage Min. Biza
2	Hoogw aterbeschermingsprogramma	37.500		Budgetoverheveling naar 2021
2	Herontwikkeling locatie Tellegenschol	3.650	-3.650	Ten laste van investeringsreserve bsv
4	Handhaving energielabel C-kantoren	461		Budgetoverheveling naar 2021
3	Maatschappelijke begeleiding statushouders	49.000		Budget invoering nieuw e wet inburgering uitgesteld
3	Brede aanpak dak- en thuisloosheid	17.628		Incidenteel geld via algemene uitkering 2020
3	Cultuureducatie	7.648		Budgetrestant naar 2021
4	Woningbouw : beleidsintensivering	9.520		Budgetoverheveling naar 2021
4	Routekaart Klimaatadaptatie	43.461	-43.461	Voorziening riolering
4	Bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed	9.484	-9.484	Ten laste van reserve onderhoud welzijnsgebouwen
4	Ondersteuning DTO	15.000		Budgetoverheveling naar 2021
4	Strategisch HR uit SPP	12.000		Budgetoverheveling naar 2021
4	Heroverwegingen	175.650	-175.650	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
III	Overhevelen structurele budgetten 2020			
2	Versterking IJsseluitervaren	20.000		Budgetoverheveling naar 2021
2	Uitvoeringsprogramma spelen	15.000		Restant budget i/v doorgeschoven projecten naar 2021
3	Re-integratiebudget voor taalpunt 2021	8.000		Restant budget in 2020
4	Facilitaire zaken	38.763		Inzet budgetrestant voor onvoorziene kosten in 2021
4	Implementatie e-HRM	22.000		Inzet budgetrestant BVO P&O in 2021
4	Ondersteuning ondernemersraad	5.821		Inzet budgetrestant in 2021
IV	Overhevelen incidenteel ontvangen bedragen compensatie corona			
1	Coronasteun Toezicht en handhaving	29.963		Budget(restant) naar 2021
1	Coronasteun Tweede kamerverkiezingen	39.159		Budget(restant) naar 2021
3	Coronasteun noodopvang kinderen en EG	17.887		Budget(restant) naar 2021
3	Coronasteun dorps- en buurthuizen	10.088		Budget(restant) naar 2021
3	Coronasteun cultuursector	73.180		Budget(restant) naar 2021
3	Coronasteun vrijwilligersorganisaties jeugd	6.626		Budget(restant) naar 2021
3	Meerkosten en inhaalzorg Wmo	8.034		Budget(restant) naar 2021
3	Meerkosten en inhaalzorg Jeugd	14.343		Budget(restant) naar 2021
4	Coronasteun flankerend beleid, perspectief J&J, etc	62.685		Budgetoverheveling naar 2021 (DC2020 en MC2021 AU)
4	Uitvoeringsbudget project corona spoor 2 en 3	177.230		Compensatie via algemene en specifieke uitkering in 2020
4	Uitvoeringsbudget TOZO afrekening 2020	34.450		Compensatie via specifieke uitkering in 2020
V	Overhevelen incidentele resultaten			
V	Overige resultaatbestemmingen 2020			
	Egalisatievoorziening afvalstoffen	98.968		Ten gunste van voorziening afval
VI	Vrijval reserve grondexploitatie *)		-356.000	Onttrekking op basis raadsbesluit
	Totaal lasten en baten	2.685.784	-1.865.588	
	Saldo	820.196		

Weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen op basis van de jaarrekening wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio € 1.335.279/ € 1.895.875 = afgerond 0,70. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 0,70 dat het weerstandsvermogen onvoldoende is. In de nota is daarover het volgende bepaald. Wij streven naar een weerstandsvermogen waarvan de ratio ligt tussen 1,0 en 1,4. Dit is echter vanwege het deels onzekere karakter van de kwantificering van risico's geen harde doelstelling. Dat wil zeggen dat niet bij iedere afwijking van deze streefwaarde er direct maatregelen hoeven worden uitgewerkt, die zwaar doorwerken in de beleidsuitvoering. Indien de streefwaarde in enig jaar niet bereikt wordt, dan wordt, afhankelijk van de grootte van de afwijking, een plan voorbereid om het weerstandsvermogen binnen een termijn van drie jaar weer binnen de streefwaarde te krijgen.

In de bestuursopdracht heroverweging van november 2020 is de opdracht opgenomen de reservepositie weer op orde te brengen.

Met de resultaatbestemming wordt voorgesteld een bedrag van € 1.119.500 te onttrekken aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Voorgesteld wordt het voordelig resultaat 2020 na bestemming ad € 56.887 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Daarmee krijgt die reserve een omvang van € 272.666.

Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio € 272.666/ € 1.895.875 = afgerond 0,14. Deze ratio is volgens de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ruim onvoldoende van omvang. Herstelmaatregelen volgen in de Kadernota 2022-2025.

Rapport accountant

De accountant geeft voor de vaststelling van de jaarstukken een controleverklaring af voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

De controleverklaring en het verslag van bevindingen van de controle van de jaarrekening 2020 van de accountant bieden wij u afzonderlijk aan.

Voorstel:

Het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020 vast te stellen, waarmee ons college decharge wordt verleend voor de uitvoering van het beleid in 2020.

Olst-Wijhe, 25 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

A.G.J. (Ton) Strien

HOOFDSTUK 1 JAARVERSLAG- PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Wat wilden wij bereiken?

HOOFDDOELSTELLING/BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT VOOR BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

1. Een democratisch bestuur dat effectief, efficiënt en transparant is.
2. Beleid wordt zoveel mogelijk in samenspraak met burgers, instellingen en bedrijven opgesteld en uitgevoerd.
3. Communicatie wordt ingezet om doelgroepen te informeren, met als beoogd resultaat een betere wisselwerking tussen het politiek bestuur, de ambtelijke organisatie en de burger, alsmede een duidelijker beeldvorming van de gemeente Olst-Wijhe bij andere relevante doelgroepen.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VOOR BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe ¹	Landelijk vergelijkend cijfer ²
Transparante en toegankelijke overheid	Waardering inwoners van alle inspanningen van de gemeente voor haar burgers	2018: 6,7 2016: 6,6 2014: 6,5	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,7
Relatie burger - gemeente	Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (% (heel) veel)	2018: 37% 2016: 36% 2014: 29%	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 37%
	Waardering wijze waarop gemeente burgers en organisaties betreft bij het beleid en de samenwerking zoekt	2018: 6,2 2016: 6,2 2014: 6,1	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,1
Communicatie	Waardering communicatie en voorlichting vanuit de gemeente	2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,5	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,65
Bestuur en ondersteuning	Formatie per 1.000 inwoners (Wettelijk= W ³)	2019: 6,5 fte per 1.000 inwoners 2018: 5,7 fte per 1.000 inwoners 2017: 5,3 fte per 1.000 inwoners	Landelijk 2019: onbekend.
	Bezetting per 1.000 inwoners (Wettelijk) ⁴	2019: 6,3 fte per 1.000 inwoners 2018: 6,4 fte per 1.000 inwoners 2017: 6,1 fte per 1.000 inwoners	Landelijk 2019: 11,4 fte.
	Apparaatskosten per inwoner (Wettelijk)	2020: € 681 per inwoner 2019: € 672 per inwoner	Niet bekend.
	Externe inhuur (kosten als % van de totale	2019: 17,26% 2018: 17,83% 2017: 8,2%	Landelijk 2019: 19,1%

¹ Voor een deel ontleend aan de laatstgehouden Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2018. In 2020 heeft geen burgerpeiling plaatsgevonden. Deze is gepland voor 2021.

² Het landelijke cijfer is vermeld (voor zover bekend) als vergelijking met het gemeentelijk cijfer.

³ Wettelijk verplicht om indicator op te nemen. De betekenis is vermeld in de Bijlage van deze jaarstukken.

⁴ Gaat om werkelijke aantal fte dat werkzaam is op peildatum (vacatureruimte telt dus niet mee)

	loonsom en totale kosten externe inhuur) (W)		
	Overhead (% van de totale lasten) (W)	2020: 14,41% 2019: 14,85%	Niet bekend.

HOOFDDOELSTELLING/BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT VOOR DIENSTVERLENING

1. De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten waarbij de vraag van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners centraal staat.
2. Goede dienstverlening is dienstverlening waarbij de inwoner c.a. centraal staat. Als kleine gemeente staan wij dichtbij onze inwoners, hierin zit onze kracht.
3. De inwoners van de gemeente verstrekken maar één keer hun gegevens c.q. de gemeente vraagt geen gegevens waarover reeds beschikt kan worden (Andere Overheid).
4. De gemeente beschikt over kwaliteitshandvesten en servicenormen met betrekking tot haar dienstverlening.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VOOR DIENSTVERLENING

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe ⁵	Landelijk vergelijkend cijfer ⁶
De organisatie van onze dienstverlening sluit aan op de wensen van onze klanten Het niveau van dienstverlening in onze gemeente blijft op peil	Waardering inwoner van dienstverlening van de gemeente (streefcijfer dat hiervoor bepaald is in visie dienstverlening luidt: 7)	2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,7	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,7
	Waarderingcijfer van de inwoners m.b.t. de dienstverlening via de digitale faciliteiten van de gemeente (streefcijfer dat hiervoor bepaald is in visie dienstverlening luidt: 7)	2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,6	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,8

HOOFDDOELSTELLING/BEOOGD MAATSCHAPPELIJK EFFECT VOOR INTEGRALE VEILIGHEID

Problemen in de woon- leefomgeving worden in principe zelf opgelost. Olst-Wijhe heeft een sterke sociale cohesie, inwoners helpen elkaar hierbij. Indien nodig faciliteren gemeente en overige partijen.

Om onze inwoners in staat te stellen om 'gewoon' te kunnen leven is het van belang dat wij als gemeente, maar ook onze partners, ook onze verantwoordelijkheid nemen. Dat betekent dat wij ons inspannen om datgene aan te pakken wat inwoners zelf niet op kunnen lossen. Hierbij is het belangrijk dat we zicht hebben op wat er speelt en leeft in de wijk. In de nota Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019 is prioriteit toegekend aan een veilige woon- en leefomgeving en het terugdringen van de georganiseerde criminaliteit. Dat willen wij onder meer tot stand brengen door de domeinen van straf, zorg en veiligheid met elkaar te verbinden.

⁵ Ontleend aan ons eigen Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2018.

⁶ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VOOR INTEGRALE VEILIGHEID

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe ⁷	Landelijk vergelijkend cijfer ⁸
Aandacht voor leefbaarheid in 'kwetsbare buurten/straten'	Percentage inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt blijft minimaal gelijk aan 2014	2018: 92% van de inwoners voelt zich meestal/altijd veilig in de buurt 2016: 91% 2014: 86%	Landelijk 2018 Niet stedelijk: 90%
Ervaren overlast buurtbewoners	Oordeel burger over overlast van buurtbewoners	2018: 77% ervaart weinig/geen overlast 2016: 77% 2014: 77%	Landelijk 2018 Niet stedelijk: 90%
Sluitende ketenaanpak jeugd	Aantal verwijzingen Halt per 10.000 jongeren (W)	2019: 223 2018: 132 2017: 177	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 132
Aandacht voor het voorkomen van high impactcrimes als overvallen en woninginbraken	Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners (W)	2019: 1,1 2018: 0,8 2017: 1,1	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 2,3
	Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (W)	2019: 1,4 2018: 1,4 2017: 1,7	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 4,8
	Aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners (W)	2019: 1,4 2018: 0,6 2017: 1,4	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 2,3
Verbeteren woon- en leefklimaat	Aantal vernielingen en verstoring openbare orde per 10.000 inwoners (W)	2020 dec: 2,77	Landelijk 2020 dec: <25.000 inw.: 3,75

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Participatie

In 2020 is gestart met de uitvoering van het programma participatie als vervolg op de periode van het zogenaamde Rodedraaddocument (2018/2019). Dit programma met als ondertitel 'Voortborduren op en met de rode draad' geeft weer dat participatie een continu proces is dat draait om doorontwikkeling op rollen en verantwoordelijkheden, kennis/vaardigheden en houding en gedrag. Leren vanuit de praktijk is het credo en heeft en zal zich in deze fase vooral richten op de interactie vanuit het bestuur met de samenleving. Vanuit de raad is met dit doel een werkgroep participatie opgericht. Vanwege de coronacrisis is de uitvoering vertraagd. Het programma loopt derhalve door in 2021.

Voor het omvangrijke participatieproject Noordmanshoek is een evaluatie van de participatie gemaakt dat aan uw raad is aangeboden.

Voor online participatie zijn in 2020 verkenningen uitgevoerd over de tools die de gemeente nodig heeft en is er een pilot uitgevoerd.

In het kader van de invoering van de nieuwe Omgevingswet is in 2020 verkend wat de acties zijn die betrekking hebben op het onderdeel participatie.

⁷ Voor een deel ontleend aan ons eigen Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2018.

⁸ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

Uitvoering communicatiebeleid

Communicatie en participatie spelen een steeds prominentere rol bij projectcommunicatie. Een paar voorbeelden die er uit springen zijn de communicatie/participatie-ondersteuning bij Olstergaard, Noordmanshoek, 'scholen voor morgen', verkeer Olst, 75-jaar vrijheid, Ruimtelijke Visie Duurzame Energie en Olst mooier aan de IJssel. Eind van het jaar is begonnen met de communicatie rondom de Herooverweging.

In 2020 is veel tijd en moeite gestoken in de communicatie te maken met de coronacrisis. Dit heeft een groot deel van het jaar veel tijd van het communicatieteam opgeslokt. Met betrekking tot de online communicatie is gewerkt om te kunnen voldoen aan de eisen die het Rijk aan ons stelt op het gebied van digitale toegankelijkheid.

Integriteit

In 2020 hebben alle nieuwe medewerkers een VOG verklaring (verklaring omtrent gedrag) aangevraagd en deze ook overlegd. Het kunnen overleggen van een VOG is sinds enige tijd namelijk een voorwaarde om in dienst te kunnen treden als medewerker bij onze gemeente. Hierdoor beogen wij ervoor te zorgen, dat nieuwe medewerkers begrijpen in welke context zij hun werk gaan uitvoeren en welke verantwoordelijkheid zij dragen, om daarmee het risico van misbruik van informatie of het gebruik van bedrijfsmiddelen te verminderen. Daarnaast leggen nieuwe medewerkers, in de eerste maanden van hun indiensttreding, de eed of belofte af. Ingehuurde medewerkers en stagiaires ondertekenen een integriteits- en geheimhoudingsverklaring.

In 2020 zijn de voorbereidingen gedaan voor een zogenaamde 'integriteitsbijeenkomst' onder externe begeleiding binnen het college. Doel hiervan is om periodiek en stelselmatig stil te staan bij het thema integriteit en om collegeleden scherp te houden om te voorkomen dat integriteitsdilemma's kunnen uitlopen op integriteitsproblemen. De uitvoering vindt plaats in 2021.

Er is dit jaar geen melding van een vermoeden van een integriteitsschending gedaan.

Klachten (intern en extern)

Uw raad wordt in een afzonderlijke Klachtenrapportage geïnformeerd over de afdoening en resultaten van de klachten.

Bezwaarschriften

Uw raad wordt in een afzonderlijk jaarverslag van de Bezwarenadviescommissie algemene aangelegenheden ook geïnformeerd over de afdoening en resultaten van de bezwaarschriften.

Privacy

Periodiek wordt afgestemd over borging van de AVG en nieuwe ontwikkelingen die zich op dit vlak voordoen. Deze afstemming vindt plaats binnen het Privacy- en informatieveiligheidsteam waarin medewerkers vanuit diverse specialisaties zijn vertegenwoordigd.

Er zijn risicoanalyses gemaakt van de processen waar gevoelige persoonsgegevens in worden verwerkt. Tevens zijn er maatregelen geformuleerd om deze risico's tot een minimum te beperken, dan wel te elimineren.

Halverwege 2020 is zowel een Privacy-adviseur als een Functionaris Gegevensbescherming voor de gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte gezamenlijk aangesteld. Daarmee beogen we een verdere professionalisering op dit onderwerp.

DIENSTVERLENING

Uitvoering visie dienstverlening

Op basis van het nog op te stellen uitvoeringsprogramma dienstverlening gaan we in 2021 aan de slag met de uitvoering. Door de coronamaatregelen is het uitvoeringsprogramma niet in 2020 opgesteld.

INTEGRALE VEILIGHEID

Jaarplan Integrale Veiligheid 2020

Het afgelopen jaar 2020 was een bijzonder jaar door de corona pandemie. Door de coördinator integrale veiligheid zijn veel meer uren dan in de jaarplanning geraamd aan de taak rampenbestrijding en crisisbeheersing besteed. Dat kan ook niet anders als er het grootste gedeelte van het jaar een GRIP 4 van kracht is. Onder meer voor het adviseren aan het Gemeentelijk Beleidsteam en functioneren als coronavraagbaak voor inwoners, bedrijven en collega's. Daarnaast heeft regionale afstemming via reguliere lijnen onder de vlag van de Veiligheidsregio IJsselland plaats gevonden. Vanwege de forse inzet in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing is een aantal beleidsmatige taken uitgesteld tot 2021 of 2022. Dit geldt onder meer voor de actualisatie van het Bibob-beleid.

Opstellen van het Jaarplan Integrale Veiligheid

In 2019 eindigde de looptijd van de Nota Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019. In 2019 zou een nieuw integraal veiligheidsbeleid 2020-2023 opgesteld worden. In het kader van de vermindering van de beleidsdruk op de ambtelijke organisatie is de herziening tot nader order uitgesteld. Het huidige beleidskader biedt voldoende ruimte voor het inpassen van nieuwe thema's. Zo kan het thema veilig buitengebied gekoppeld worden aan de aanpak ondermijning.

Aanpak georganiseerde criminaliteit (Ondermijning)

Begin 2019 is een plan van aanpak Ondermijning opgesteld en daar is in 2020 verder uitvoering aan gegeven. Voor de aanpak ondermijning zijn twee fenomenen aangewezen als prioriteit: het buitengebied en de vakantieparken. Naast deze twee fenomenen zijn enkele op zichzelf staande cases behandeld. Tot slot is vanuit Burgerzaken het multidisciplinair team voor adresonderzoeken, handhaving, sociale zaken en veiligheid ingesteld.

High Impact Crimes

In de afgelopen jaren zijn de totale cijfers m.b.t. de high impact crimes gedaald. Dat is mede het gevolg van de extra inspanningen die gemeente, politie en OM hebben ingezet. Wij blijven daarom inzetten op het voorkomen van o.a. overvallen, diefstallen en woninginbraken door middel van communicatie en bewustwordingsactiviteiten. In 2020 zijn fysieke bijeenkomsten niet doorgegaan, maar hebben wij enkele Webinars aan de doelgroep aangeboden. Daar is goed gebruik van gemaakt.

Sluitende aanpak van personen met verward gedrag

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke (Wvvgz) in werking getreden. Aan het eind van het jaar zou een evaluatie uitgevoerd worden. Die is uitgesteld tot in 2021. Naast de Wvvgz is er een (steeds groter wordende) groep inwoners, waar vanuit het toegangsteam Wmo, de coördinator integrale veiligheid en het zorg- en veiligheidsnetwerk gecoördineerde aandacht voor moet zijn. In vergelijking met enkele jaren geleden is de groep "vaste klanten" van het zorg en veiligheidsoverleg

verdubbeld en zijn wij meer uren per klant bezig om goede casusregie te voeren. De groei van deze taak in onderwerp van analyse bij de Taskforce sociaal domein.

Cybercriminaliteit

In de Veiligheidsstrategie voor Oost-Nederland is cybercrime / gedigitaliseerde criminaliteit als één van de drie speerpunten benoemd. In het Driehoeksoverleg voor Deventer, Olst-Wijhe, Raalte, Politie en Openbaar Ministerie is afgesproken dat dit thema gezamenlijk wordt aangepakt. Wij hebben een aantal punten benoemd waarop de gemeenten van toegevoegde waarde zijn om bewustwording te creëren bij inwoners. Die punten worden in 2021 concreet opgepakt en uitgevoerd.

Preventie- en handhaving Drank- en Horecawet

Door de coronacrisis is een aantal voorgenomen activiteiten stil komen te liggen. Vlak voor de lockdown heeft Tactus nog een IVA-instructie gegeven aan organisatoren van evenementen. In het najaar is door Tactus op twee scholen het project Op Tijd Voorbereid in een aangepaste vorm, zonder ouderavond, uitgevoerd. Wel heeft Tactus, om ouders te bereiken, een algemene digitale ouderavond over alcohol en jongeren georganiseerd. Er waren ruim 250 ouders vanuit de regio aanwezig. Deze manier om ouders te bereiken is succesvol en kan in de toekomst vaker worden ingezet. Het convenant "Terugdringen verkoop alcohol aan jongeren onder de 18 jaar" is stilgelegd. Immers de horeca en de sportkantines waren het grootste deel van het jaar gesloten. Alleen bij de supermarkten en de slijterij is een tweede ronde uitgevoerd. De BOA's zijn in het verslagjaar niet extra ingezet.

Overige activiteiten 2020

- Invoeren wijzigingen als gevolg van nieuw crisisplan van de Veiligheidsregio IJsselland
- Herziening/actualisatie APV

VERBONDEN PARTIJEN

Veiligheidsregio

In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Op basis hiervan zijn in Nederland 25 veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland. Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit doen ze samen met en voor de regio IJsselland, een gebied met circa 500.000 inwoners. Met als motto: Veiligheid, voor elkaar!

In 2019 is het beleidsplan van de Veiligheidsregio IJsselland herzien. Het beleidsplan heeft een looptijd tot 2023.

TOTAALBEELD INTERBESTUURLIJK TOEZICHT OLS-T-WIJHE 2021

Totaalbeeld Olst-Wijhe: Groen					
Financiën	Wabo	Wro	Archief	Huisvesting statushouders	Monumenten
Oranje	Groen	Groen	Groen	Groen	Groen

Motivering totaalbeeld door de provincie:

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak, maar de provincie wil deze taak zoveel mogelijk vanuit partnerschap met de gemeenten oppakken. Dit sluit aan bij de uitgangspunten in de Overijsselse bestuursovereenkomsten IBT (2012) en ook bij de uitgangspunten van het landelijke traject Toekomst van het Toezicht. Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit zijn eigen rol.

Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen: Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Monumenten. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Basis voor de toetsing is het IBT kader, dat na afstemming met gemeenten in november 2019 door GS is vastgesteld. In het voorliggende totaalbeeld staan per domein de uitkomsten van de toetsing. De uitkomsten op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het integrale totaalbeeld.

Naar verwachting treedt de Omgevingswet op 1 januari 2022 in werking. Deze nieuwe wet raakt vooral de domeinen Wabo, Wro en Monumenten. Wij zullen onderzoeken in hoeverre de nieuwe wet consequenties heeft voor de indeling in domeinen en toetsingscriteria in het kader IBT en, wanneer nodig, zal dit in afstemming met gemeenten worden verwerkt in het kader IBT 2022.

Corona heeft het afgelopen jaar een grote invloed op het openbaar bestuur gehad. Overheden hebben een snelle en flexibele omschakeling naar digitale taakuitvoering gemaakt. Deze nieuwe werkelijkheid is zo veel mogelijk meegenomen in de beoordeling.

Beeld van de gemeente: kleur blijft groen

De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2019 en 2020 was het beeld eveneens groen.

Oranje kleuring op het domein financiën

Op het domein financiën kleurt de gemeente net als vorig jaar oranje. De begroting 2021 is niet structureel en reëel sluitend, wat voornamelijk wordt veroorzaakt door het sociaal domein en in mindere mate door Covid-19. De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 0,45, de door Olst-Wijhe vastgestelde norm bedraagt 1. De gemeente heeft naar aanleiding van o.a. deze punten een heroverwegingsoperatie in gang gezet, deze wordt betrokken bij de Kadernota 2022-2025.

Groene kleuring op de domeinen Wabo, Wro, Archief, Huisvesting Statushouders en Monumenten

Voor deze domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria.

Voor de domeinen Wabo en Archief geldt dat er verbeterpunten worden genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken.

Over het domein huisvesting statushouders willen we hier in zijn algemeenheid wijzen op de verhoging van de taakstelling voor 2021, die het komende jaar op gemeenten af komt en die zal worden meegewogen in de volgende totaalbeelden voor 2022. Daar willen we het komende jaar in afstemming met de gemeenten naar kijken. Dat geldt ook voor de achterstanden waar gemeenten mee worden geconfronteerd.

Gesprekken

De kleuren hebben met name een signaalfunctie. Een rode of oranje kleur betekent niet zonder meer dat een gemeente het niet goed doet. Op een domein dat rood of oranje kleurt ziet de provincie risico's waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, het gesprek wil voeren met de gemeente.

De verbeterpunten die voor een aantal groene domeinen worden genoemd zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers. Wanneer deze verbeterpunten niet of onvoldoende worden opgepakt kan dat het volgende jaar leiden tot een oranje kleuring op dat domein.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bestuur, dienstverlening en veiligheid	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	3.364.897	3.662.898	3.624.533	38.365 V	
Baten	249.730	651.840	628.115	-23.725 N	
Saldo van Baten en Lasten	3.115.167	3.011.058	2.996.418	14.640 V	
Toevoegingen aan reserves	0	248.878	221.310	27.568 V	
Onttrekkingen aan reserves	0	53.000	3.000	-50.000 N	
Resultaat	3.115.167	3.206.936	3.214.728	-7.792 N	

Het resultaat van dit programma is als volgt verdeeld over de taakvelden.

RESULTAAT PER TAAKVELD						* € 1.000	
Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V	
1.0 Bestuur, participatie en communicatie	0.1 Bestuur	1.104	1.127	1.218	-91	N	
	0.3 Beheer overige gebouwen	8	-209	-190	-19	N	
1.1 Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	190	280	228	52	V	
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.558	1.525	1.490	35	V	
	1.2 Openbare orde en veiligheid	255	289	251	38	V	
Reserves	0.10 Reserve mutaties	0	196	218	-22	N	
Resultaat		3.115	3.207	3.215	-8	N	

Toelichting realisatie 2020

Bestuur, participatie en communicatie

Bestuur

Het grootste nadeel binnen dit thema is ontstaan doordat er een aanvullende storting in de voorziening voor de pensioenaanspraken van wethouders is gedaan. Dit zit vooral in een nog lagere rekenrente dan verwacht bij de bestuursrapportage, waardoor er nu meer gestort moest worden om aan de pensioenverplichtingen in de toekomst te voldoen.

Met betrekking tot de vergoeding voor raadsleden en de bezoldiging van het college is er een overschot ontstaan, doordat de kosten te ruim zijn geraamd. Bij de griffie was er echter een tekort vanwege frictiekosten.

Er is een overschrijding voor de rekenkamercommissie vanwege het onderzoek naar digitale dienstverlening. Daarnaast zijn de accountantskosten evenals in 2019 hoger dan geraamd, waarvoor een structurele bijstelling nodig is vanaf 2021.

Beheer overige gebouwen

De voormalige Openbare basisschool de Elshof is zoals gepland verkocht. Door onder andere een hogere bijdrage aan stichting de Mare dan was geraamd, is er een nadeel op dit budget ontstaan. Er is hierdoor minder in de reserve onderwijshuisvesting gestort voor "Scholen voor Morgen".

Dienstverlening

Burgerzaken

Het overschot binnen burgerzaken wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er al rijksmiddelen zijn toegekend voor de verkiezingen voor de tweede kamer in 2021. Hierdoor is er een overschot ontstaan dat doorschuift naar 2021.

Vanwege corona zijn er daarnaast minder leges ontvangen dan begroot voor bijvoorbeeld rijbewijzen en reisdocumenten, waardoor de corresponderende afdracht van rijksleges ook lager uitvalt dan begroot.

Tenslotte is er een tekort ontstaan op geografische informatievoorziening vanwege extra werkzaamheden betreffende bijhouden mutaties voor BAG-BGT.

Veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

De uitvoering brandweertaken is conform begroting. Over 2019 is ruim € 30.000 terugontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland, conform de melding in de Bestuursrapportage 2020. De kosten voor crisisbeheersing zijn iets lager uitgevallen door lagere opleidingskosten. De lagere kosten voor onderhoud van de brandweerkazernes worden gecompenseerd door een storting in de reserve onderhoud kazernes.

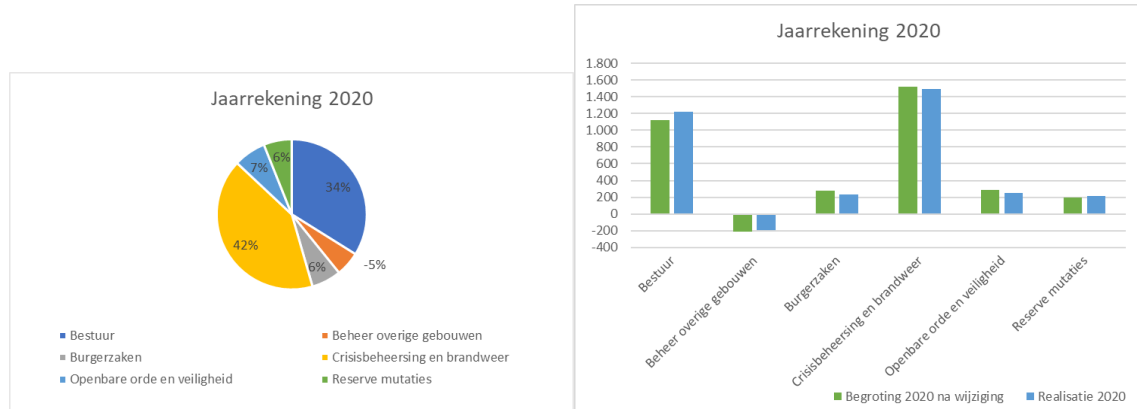
Openbare orde en veiligheid

De kosten voor uitvoering en handhaving openbare orde en veiligheid zijn per saldo binnen de begroting gebleven. Voor lijkschouwing zijn de kosten veel hoger dan het beschikbare budget. Voor de uitvoering Wet verplichte GGZ zijn de kosten lager in 2020. Het gaat om incidentele afwijkingen. Een deel van de incidentele budgetten wordt via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021. Voor de Aanpak veilig buitengebied is een bijdrage ontvangen voor uitvoering in 2020 en 2021. Het budget voor Aanpak hondenpoep is door de corona-crisis niet ingezet in 2020, dit wordt nu in 2021 opgepakt. Voor openbare orde en handhaving zijn de extra kosten door de corona-crisis gecompenseerd via de algemene uitkering. In 2020 is hiervan een deel uitgegeven voor extra inzet BOA's.

Reserves

De onderbesteding op het budget onderhoud brandweerkazernes is ten gunste van de onderhoudsreserve geboekt. Door de aanvullende kosten rondom de verkoop van de voormalige OBS Elshof, is er minder in de reserve onderwijshuisvesting gestort dan geraamd. De onttrekking voor het gegevensmagazijn vanuit de reserve nader te bestemmen middelen heeft niet plaatsgevonden, omdat de applicatie structurele licentiekosten kent in plaats van de verwachte eenmalige aanschafprijs.

DETAIL OVERZICHT

PROGRAMMA 2 LEEFOMGEVING

Wat wilden wij bereiken?

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect Leefomgeving

1. Aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud met passende toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen en mogelijkheden om te werken in en om de dorpen en buurtschappen⁹.
2. Evenwicht tussen leefkwaliteit, bereikbaarheid en mobiliteit.
3. Vrijtijdsbesteding als impuls voor de lokale economie met de aantrekkelijke IJsselzone en 'IJselfront Olst-Wijhe' als integrale gebiedsontwikkeling.
4. Versterken van toekomstbestendige landbouw en landgoederen en aandacht voor natuur- en landschapskwaliteiten.
5. Inzetten op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen, op duurzame energie en energiebesparing in het kader van de energietransitie.
6. Verbeteren van de bereikbaarheid en de leefbaarheid voor de inwoners van Olst.
7. Inrichten van een vraaggericht fijnmazig openbaar vervoersysteem in samenwerking met de provincie.
8. De kwaliteit van de openbare ruimte is volgens het scenario voldoende. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen is dit verder uitgewerkt.
9. In verband met de inzameling en het transport van afvalwater is er sprake van een duurzame bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede leefomgeving en duurzame bescherming van natuur en milieu.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN¹⁰ LEEFOMGEVING

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Woon- en leefomgeving	Waardering door inwoners van buurt als leef- en woonomgeving.	2018: 93% voelt zich thuis in de buurt ¹¹ 2016: 90%	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 90%
	Waardering door inwoners van buurt als leef- en woonomgeving	2018: 7,99 2016: 7,88 2014: 7,7	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 8,03
	Waardering door inwoners van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving	2018: 6,6 2016: 6,5 2014: 6,5	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 6,66
Wonen	Realisatie woningen in de periode 2020-2023 (ca. 50 woningen per jaar)	2020: 98 ¹² 2019: 55 2018: 56 2017: 84	Zie hieronder.
	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (W ¹³)	2018: 7,5 ¹⁴	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 8,6
Demografische druk	Demografische druk (groene en grijze druk t.o.v. 15-64 jarigen) (W)	2020: 63,2% 2019: 63,2%	Landelijk 2020 <25.000 inw.: 62,0%

⁹ De eerste 7 doelstellingen zijn ontleend aan de structuurvisie Olst-Wijhe.

¹⁰ De aanduiding (W) is wettelijke indicator. De betekenis is vermeld in Bijlage 2 van deze begroting.

¹¹ Ontleend aan de burgerpeiling 2018.

¹² Ontleend aan het CBS; zie kerngegevens jaarstukken (bijlage 4).

¹³ W = wettelijke indicator.

¹⁴ Geen recentere cijfers

Woonlasten	Gemiddelde WOZ waarde per € 1.000 (W)	2019: 242 2018: 229 2017: 223	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 248
	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden (W)	2020: € 828 2019: € 770 2018: € 777	Landelijk 2020 < 25.000 inw.: 749
	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden (W)	2020: € 850 2019: € 792 2018: € 816	Landelijk 2020 < 25.000 inw.: 827
Duurzaamheid	Energie-index sociale huurwoningen (gemiddeld een energie-index van 1,4 eind 2020 bij sociale huurwoningen waarvan 95% max. 1,8)	2020: 1,36	--
	Zonnepanelen bij sociale huurwoningen (in 2018 worden 350 daken voorzien van zonnepanelen in het totale werkgebied van Salland Wonen)	2020: 826	--
Goede bereikbaarheid	Straten, paden en trottoirs in de buurt zijn goed begaanbaar	2018: 66% vindt deze goed begaanbaar 2016: 61% 2014: 59%	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 63%
Verkeersveiligheid	Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% zelden/nooit)	2018: 43% vindt deze zelden of nooit verkeersonveilig 2016: 38%	Landelijk 2018 Niet stedelijk: 46
	Het aantal geregistreerde verkeersongevallen per 1.000 inwoners	2018 dec: 0,4	Landelijk 2018 <25.000 inw.: x
	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (W)	2018: 13% 2017: 12%	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 11%
Onderhouden perken, plantsoenen en parken in de buurt	Oordeel burger of deze goed onderhouden zijn	2018: 50% vindt deze in de buurt goed onderhouden 2016: 45% 2014: 41%	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 56%
Schoonhouden buurt	Oordeel inwoner over de buurt is schoon	2018: 71% vindt de buurt schoon 2016: 66% 2014: 63%	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 67%
Verlichting	Aantal 's nachts brandende lampen van de openbare verlichting op ieder willekeurig moment (minimaal 97%)	2020: 98% 2019: 98% 2018: 98%	--
Tevredenheid openbaar vervoer	Oordeel burger over tevredenheid openbaar vervoer	2018: 72% is tevreden over openbaar vervoer 2016: 73 % 2014: 65 %	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 64%

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor Economische zaken¹⁵

1. Samenwerken aan circulaire economie, aan vestigingsmogelijkheden voor lokale ondernemers en daar waar mogelijk innovatie bevorderen.
2. Vrijtijdsbesteding als impuls voor de lokale economie met de aantrekkelijke IJsselzone en 'IJselfront Olst-Wijhe' als integrale gebiedsontwikkeling.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VOOR ECONOMISCHE ZAKEN

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Uitbreiden economische structuur	Percentage functiemenging (W)	2019: 45,3% 2018: 45,7%	Landelijk 2019: < 25.000 inw.: 48,7%
	Vestigingen van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar) (W)	2019: 148,8 2018: 145,3	Landelijk 2019: 159,1
Nabijheid winkels voor dagelijkse boodschappen¹⁶	Oordeel inwoners over voldoende nabij zijn van winkels voor dagelijkse boodschappen	2018: 77% van de inwoners vinden winkels voldoende nabij 2016: 77%	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 77%

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor Duurzaamheid

1. Inzetten op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen, op duurzame energie en energiebesparing in het kader van de energietransitie.
2. Een schone, hygiënische, veilige en duurzame leefomgeving voor de burgers en het verminderen van de belasting van het milieu.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN VOOR DUURZAAMHEID

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer ¹⁷
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Reductie CO2 (30% vermindering in 2020 t.o.v. 1990)	2018: 19,82% 2017: 18,42% 2016: 16,62%	Landelijke percentage niet bekend.
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Duurzame energieopwekking in 2020 (20%)	2018: 6,8% 2017: 5,4% 2016: 4,9%	7,6%
	Hernieuwbare elektriciteit (zonnestroom) (W)	2018: 8,3% 2017: 5,8% 2016: 4,7%	Landelijk 2018: 17,6%
	Woningen met zonnestroom (CBS)	2019: 24,8% 2018: 20,7 % 2017: 15,9 % 2016: 13,3 %	Landelijk: 12,5% 9,3 6,9 5,2
Afvalinzameling	Afvalinzameling voldoet aan de VANG ¹⁸ doelstellingen (>75% hergebruik)	2019: 90% 2018: 87% 2017: 88%	Landelijk 2019: 71%

¹⁵ Ontleend aan de structuurvisie Olst-Wijhe.

¹⁶ Ontleend aan burgerpeiling Olst-Wijhe

¹⁷ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

¹⁸ De oude LAP-doelstellingen (Landelijk Afval Plan) per grondstofstroom worden vervangen voor de nieuwe VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) van het Rijk.

Afvalinzameling	Verdere reductie van de hoeveelheid restafval. Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner) (W)	52 kg in 2019 55 kg in 2018 54 kg in 2017 93 kg in 2016	Landelijk 2019: 136 kg
------------------------	---	--	------------------------

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

OPENBARE RUIMTE

IBOR

In 2016 is het IBOR-plan door uw raad goedgekeurd en zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de openbare ruimte op orde te brengen en te houden. Dit betreft alleen onderhoud en geen reconstructie.

Anno 2020 zijn we voor het overgrote deel op niveau en is de kwaliteit van de openbare ruimte conform de beleidsafspraken uit het IBOR plan. Met betrekking tot het onderdeel groen en onkruid op verhardingen is dit helaas nog niet volledig het geval. We constateren te vaak dat de kwaliteit buiten op specifieke locaties niet voldoet aan de afgesproken kwaliteitsambities. We zijn hierdoor veel bezig met incidentmanagement en bijsturen waar we een structurele oplossing ambiëren. Dit vraagt met name het verbeteren van de samenwerking met Sallcon/KonnecteD.

Om deze reden hebben we de beheersing van onkruid op verhardingen niet langer bij de Sallcon/KonnecteD ondergebracht, aangezien zij het gevraagde kwaliteitsniveau niet konden leveren en op afzienbare termijn er onvoldoende borging kan worden afgegeven door Sallcon/KonnecteD om dit wel te doen. In 2020 zijn hiertoe afspraken gemaakt met de ROVA, die ook het veegonderhoud op zich hebben genomen. Zie groen – bomen en onkruidverhardingen. In 2020 is een nieuw contract afgesloten waarin we duidelijkere afspraken hebben opgesteld hoe wij als opdrachtgever gaan sturen op de afgesproken kwaliteit, dit stelt ons in staat om professioneler te werken. Er is een intensief traject gestart in het verbeteren van de uitvoering van dit contract door Sallcon/KonnecteD. Bijkomende complexiteit is dat Sallcon/KonnecteD niet zelfstandig deze opdracht uitvoert, maar hiervoor het Deventer Groenbedrijf inschakelt. Van ons uit vraagt dit het verbeteren van contracten en toezicht ('professioneel opdrachtgeverschap), vanuit Sallcon een verbetering van de werkwijze buiten en de eigen organisatie. Een uitdaging die we in 2019 zijn gestart en waar we in 2020 de resultaten van wilden zien. Helaas moeten we concluderen dat de professionalisering binnen Sallcon/KonnecteD nog niet geheel is gelukt. Om deze reden moet er ook in 2021 nog volop worden gewerkt aan het verbeteren van de uitvoering door het werkvoorzieningsschap.

Het doel of de eis is: de kwaliteit buiten is volledig conform de beleidsafspraken uit het IBOR plan.

Het achterstallig beheer van onze bermen en sloten hebben we de afgelopen jaren voor een groot deel weggewerkt. Ons streven is om dit af te ronden in 2021.

Meerjaren investerings programmering

Op 29 juni 2020 heeft uw raad ingestemd met de werkwijze van het MJIP en de daarin opgenomen noodzakelijke projecten voor 2021 en 2022. De benodigde kapitaallasten voor 2021, 2022 en 2023 met structureel beslag op de exploitatiebegroting zijn ingebracht bij de afweging van de begroting 2021-2024.

Wegbeheer Olst-Wijhe

In 2020 is het jaarlijks regulier onderhoud aan onze wegen uitgevoerd volgens de systematiek van het rationeel wegbeheer. In 2020 hebben wij het volgende gedaan:

- Op basis van de wegininspecties eind 2018 is een onderhoudsplanung opgesteld voor 2020. We voeren vervolgens het onderhoud uit (rationeel wegbeheer) op basis van deze inspectie.
- In het vierde kwartaal van 2020 is de wegininspectie volgens het rationeel wegbeheerssysteem uitgevoerd. Deze inspectie bepaalt het onderhoud voor de jaren 2021 en 2022.

Essentiële wegkenmerken

In het IBOR-plan is vanaf 2018 tot en met 2021 jaarlijks € 210.000 beschikbaar gesteld. Hiervoor is een uitvoeringsplan Essentiële Wegkenmerken gemaakt en vastgesteld. De voorgestelde werkzaamheden zijn tot en met 2020 uitgevoerd.

Riolering

Activiteiten i.v.m. uitvoering Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan

- In 2020 zijn conform het Gemeentelijk Rioleringsplan de riolen in de Enkweg en Spoorstraat te Olst in samenhang met een reconstructie van deze straten vervangen. In beide straten is hierbij eveneens het hemelwater afgekoppeld, waarvoor in de Enkweg een apart hemelwaterriool is aangelegd en in de Spoorstraat het hemelwater wordt afgevoerd naar een in de groenstrook aangelegde wadi.
- Naar aanleiding van de wateroverlast bij de extreme regenbui op 12 juli 2019 zijn voor de zomer van 2020 in de Joke Smitlaan en bij de duplexwoningen aan de Kortricklaan te Olst hemelwaterriolen aangelegd die de kans op toekomstige wateroverlast sterk reduceren.
- De op de planning staande vervanging van de mechanisch/elektrische installaties van het bergbezinkbassin te Wesepe en de rioolopvoerpomp aan de Boskamp zijn in 2020 wegens capaciteitsproblemen niet uitgevoerd. Deze zijn doorgeschoven naar 2021.
- Conform het Klimaatadaptatieplan is eind 2020 gestart met het opstellen van een Masterplan Hemelwater Olst. Dit plan moet in juni 2021 klaar zijn, waarbij de resultaten zullen worden meegenomen bij het in 2021 nieuw op te stellen Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP).

Beheersactiviteiten riolering

- Naar aanleiding van de in 2019 gehouden rioolinspecties, zijn in 2020 enkele rioolstrengen gerelined, zodat deze weer circa 50 jaar mee kunnen.
- Eind 2020 zijn diverse rioolleidingen gereinigd en onderworpen aan een inspectie met behulp van een rijdende videocamera. De beoordeling hiervan en de eventueel hieruit voortvloeiende acties worden begin 2021 bepaald.
- Naar aanleiding van de jaarlijkse inspecties van de drukrioolgemalen in het buitengebied zijn in 2020 vijftig pompen van diverse drukrioolgemaaltjes vervangen en worden in 2021 nog eens vijftig pompen vervangen.

Rivus

Binnen het samenwerkingsverband in de afvalwaterketen, Rivus is in 2020 verder gewerkt aan de regionale aanpak van de klimaatadaptatie en is de regionale stresstest uitgevoerd en zijn de regionale klimaatdialogen voorbereid.

In 2020 is daarnaast een vervolg gegeven aan het ontwikkelen van gezamenlijke uitgangspunten en beleid voor een nieuw op te stellen GRP in relatie tot de Omgevingswet. Er zijn bouwstenen ontwikkeld voor een gemeentelijke omgevingsvisie en er is een uniforme opzet voor

het nieuwe gemeentelijk rioleringsplan c.q. -programma gemaakt, waarmee de diverse partners in 2021 hun nieuwe GRP kunnen samenstellen.

Als gevolg van het aflopen van het bestuursakkoord water eind 2020 is en wordt op bestuurs- en regieniveau gekeken naar hoe en in welke vorm het samenwerkingsverband Rivus verder vorm kan worden gegeven.

Verder blijft men werken aan meer uniformiteit en kostenbesparingen en daardoor mogelijk naar verdergaande of meer samenwerking tussen de partners.

Groot onderhoud reconstructies

- In 2020 zijn de Enkweg en Spoorstraat te Olst gereconstrueerd en is het hemelwater afgekoppeld. Begin 2021 worden in deze straten nog de groenvoorzieningen aangebracht. Ondanks de Corona-crisis heeft de planvorming in samenspraak met de bewoners plaatsgevonden en geleid tot een breed gedragen, gezamenlijk ontwerp.
- In 2020 zou de voorbereiding voor de reconstructie van het Kerkplein te Olst in 2021 worden opgepakt. Door capaciteitsproblemen alsmede door de Corona is de voorbereiding, waarbij brede inspraak gewenst is, nog niet opgepakt. Op dit moment wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de voorbereiding in 2021.

Verkeer(sveiligheid)

Ten behoeve van de verkeersveiligheid hebben wij een Provinciale beschikking tot 75% voor gedragsbeïnvloedende projecten en 25% voor de kleine infra technische projecten in 2020 ontvangen. De subsidie is grotendeels ingezet voor verkeersprojecten op het basis- en voortgezet onderwijs.

Openbare verlichting.

In 2017 is er met behulp van ons beheerbestand een selectie gemaakt van armaturen ouder dan 25 jaar en lichtmasten ouder dan 50 jaar. Aan de hand van kader stellend beleidsplan "Licht in de Openbare Ruimte" (LIOR) is er een uitvoeringsplan gemaakt voor het vervangen van verouderde openbare verlichting. In de begroting 2018 zijn middelen beschikbaar gesteld. In de periode 2018-2020 zullen ca. 1.000 verouderde armaturen en 250 verouderde lichtmasten worden vervangen. De doelstellingen voor 2018 en 2019 zijn gehaald. In 2020 hebben wij het laatste deel van dit plan voorbereid. De uitvoering vindt het eerste kwartaal van 2021 plaats. Hiermee ronden wij deze inhaalslag op vervanging van openbare verlichting af.

Groen, bomen en onkruid op verharding

Herziening van het Groenbeleidsplan stond geagendeerd voor 2019. Wij hebben besloten om dit uit te stellen, zodat we het groenbeleidsplan kunnen koppelen aan de omgevingsvisie.

In 2020 is er gewerkt met een nieuwe aannemer, ROVA, voor de beheersing van onkruid op verhardingen. De werkzaamheden worden gecombineerd met het veegonderhoud van de verhardingen, conform de beeldkwaliteitsniveau 's, vastgesteld in het IBOR-Plan. De uitvoering van deze werkzaamheden is zowel door de ROVA als ons goed bevallen en krijgt een vervolg in 2021.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Het LOP is gestopt in 2013. De groene-dienstenregeling heeft een vervolg gekregen tot 2016. De uitvoering van de groene en blauwe diensten is opgedragen aan de Stichting Kostbaar Salland (SKS). Wij werken daarin samen met Raalte en Deventer.

De Provincie Overijssel wil een vervolgregeling voor de groene-diensten en daarvoor draaien er in Overijssel een aantal pilots. Het is de SKS gelukt om één van de pilots te mogen draaien in Salland. Een van de onderdelen van de pilot is de omgeving Olst-Zuid (gebied vanaf de Kneu richting het spoor en dan verder de Oude Allee, omgeving Hoenlo, Overkempe tot aan

Spijkerbosch). Het gaat om herstel en beheer van particuliere landschapselementen. Eind 2020 zijn hiertoe de eerste contracten getekend. De regeling voorziet in een grote behoefte en in de omgeving van Olst-Zuid worden in 2021 nog meer landschapselementen aan contracten toegevoegd. Ook het project Land van Waarde, omgeving Lierderholthuis, maakt deel uit van deze Pilot.

Daarnaast hebben zich rondom Elshof diverse eigenaren van landschapselementen gemeld. Gepoogd wordt om dit aan de Pilot toe te voegen.

Programma klimaatadaptatie

In maart 2020 heeft uw raad het rapport en de routekaart Klimaatadaptatie vastgesteld, inclusief een risicoanalyse (op basis van 'stresstesten') en routekaart met de voorgestelde maatregelen. Hiermee voldoen we aan de afspraak om vanaf 2020 beleid te hebben voor klimaatadaptatie. Door Corona heeft het oppakken van de vervolgtaken de nodige vertraging opgelopen. Eind 2020 is door een tijdelijk aangestelde klimaatmedewerker een start gemaakt met de risicodialogen, welke begin 2021 worden gevoerd. Er is gedeeld welke risico's er in Olst-Wijhe (gaan) spelen en is uitgewisseld hoe we daar mee om kunnen gaan. Ook wordt onderzocht hoe we klimaatadaptatie kunnen koppelen aan andere opgaven en ontwikkelingen, zoals de woningopgave, reconstructie van de openbare ruimte en energietransitie, zodat we werk met werk maken. Ook is eind 2020 conform de routekaart gestart met het opstellen van een Masterplan Hemelwater Olst, welke in juni 2021 klaar moet zijn.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Uitvoering Structuurvisie Olst-Wijhe

In december 2017 is de nieuwe Structuurvisie Olst-Wijhe vastgesteld. Uitgangspunt is dat samen met bewoners, organisaties en ondernemers wordt gewerkt aan de leefkwaliteit met zorg voor elkaar en goede bereikbare voorzieningen en ontmoetingsplekken in de dorpen, buurtschappen en op het platteland. Daarbij wordt ingezet op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen en het bieden van ruimte voor initiatief en innovatie.

Aan de realisatie van de Structuurvisie is een Uitvoeringsprogramma gekoppeld. Op verschillende plekken in deze jaarstukken worden onderdelen uit de Structuurvisie en het Uitvoeringsprogramma toegelicht, zoals de integrale aanpak IJsselfront, het Hoogwaterbeschermingsprogramma, de ruimtelijke visie duurzame energie, Olst mooier aan de IJssel en cultuurhistorie.

In 2020 is gewerkt aan een addendum op de structuurvisie, namelijk over het 'kindcentrum onderwijscluster Olst-Boskamp-Den Nul', dat eind 2020 ter inzage is gelegd en naar verwachting begin 2021 aan uw raad wordt voorgelegd.

Een ander item in het kader van de structuurvisie is de verkeerssituatie in Olst: in de Structuurvisie is voor Olst het principe "Scheiden en Spreiden opgenomen". Dit principe is in 2018 verder uitgewerkt naar realiseerbare oplossingen: als eerste de herinrichting van de Jan Hooglandstraat, de realisatie is gestart in 2020 en wordt in het voorjaar van 2021 afgerond. Daarbij is ook het pad tussen de Stationsweg en de Joke Smitlaan meegenomen. Voor de realisatie van een fiets-/voetgangerstunnel bij de Ter Stegestraat is een bestemmingsplan vastgesteld en de aanbestedingsproces gestart. De gunning zal in mei 2021 plaatsvinden. De bouw start daarna en de oplevering is voorzien eind 2022. Ook wordt er een calamiteitenroute van de Enkweg naar Averbergen aangelegd. De realisatie van deze route is eind 2020 gestart en de afronding is in de eerste helft van 2021 te verwachten.

Projecten in het kader van grondexploitaties

Voor de projecten in het kader van grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Hieronder is een aantal specifieke projecten uitgelicht.

Gebiedsontwikkeling Noordmanshoek

Een initiatiefgroep, Stichting De Noordmanshoek, is bezig met het opstellen van een plan voor een duurzame invulling van het gebied Noordmanshoek. Uw raad heeft hen deze ruimte gegeven door het meegeven van een drietal kaders: duurzame invulling, draagvlak onder de Wijhese bevolking en jaarlijkse opbrengst van € 45.000. Daarnaast is eind 2018 raadsbreed de motie aangenomen om vooruitlopend op de businesscase voor het gehele gebied aan de slag te gaan met de uitvoering van het zonnepark op een deel van het terrein. Medio 2020 heeft de Stichting middelen van de provincie ontvangen voor het opstellen van de businesscase. De Stichting heeft een projectleider ingeschakeld, die samen met de Stichting heeft toegewerkt naar het afronden van de businesscase. Daarbij is de Stichting onder meer gesprekken aangegaan met partijen die mogelijk mee participeren dan wel op een andere manier een bijdrage willen leveren. Daarnaast hebben verschillende overleggen plaatsgevonden met GVM (Zonnepark NMH BV) over de overeenkomst die aangegaan moet worden zodat zij daadwerkelijk over kunnen gaan tot realisatie van het zonnepark.

Olstergaard

In 2019 stelde uw raad het Ontwikkelingsplan Olstergaard en de bijbehorende grondexploitatie Olstergaard vast. Het jaar 2020 is benut voor het opstellen van het bestemmingsplan Olstergaard, dat vanaf 15 oktober 2020 onherroepelijk is. Daarnaast hielden wij in het najaar van 2020 de verkoopcampagne met loting voor de kavels in Olstergaard. Alle kavels zijn in optie. Kavels die eventueel worden teruggegeven bieden we aan de reservelijst van 43 geïnteresseerden aan. In 2020 liepen we ook vertraging op in het project door de stikstofproblematiek. Hierover communiceren we open en eerlijk met de toekomstige kopers en alle betrokkenen. De grondexploitatie laat een positieve uitkomst zien. Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf Grondbeleid.

Olst, mooier aan de IJssel

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van de ontwikkeling en uitvoering van de tweede fase van Olst mooier aan de IJssel. Uw raad heeft ingestemd met het verder uitwerken van het ontwerp voor de versterking van de verbinding tussen de IJssel en het centrum van Olst en het versterken van het IJsselfront door de aanleg van verharde voetpaden. Uw raad heeft daarvoor ook budget beschikbaar gesteld. Ook de provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor de versterking van de IJsseluiterwaarden.

Deze tweede fase wordt samen met het onderhoud van de N337 en de realisatie van de rotonde bij de Meente uitgevoerd. De fietsverbinding van de Veerweg naar het centrum wordt verbeterd. Plaatselijk Belang Olst wordt ook bij deze fase nauw betrokken. Als gemeente pakken we hierin een meer initiërende rol, omdat de provincie Overijssel als bevoegd gezag hiervoor een belangrijke gesprekspartner is.

Actualisatie van bestemmingsplannen en anticiperen op de Omgevingswet

De verplichting om iedere tien jaar bestemmingsplannen te actualiseren komt te vervallen. In plaats daarvan wordt de komende jaren toegewerkt naar een Omgevingsplan voor alle dorpen en buurtschappen, waarin alleen geregeld wordt wat echt nodig is en dat toegankelijk en begrijpelijk is voor inwoners, ontwikkelaars en plantoetsers. In 2020 is hiervoor door uw raad een nota van uitgangspunten vastgesteld. In 2020 is ook gewerkt aan een actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied. Deze actualisatie kan in 2021 worden vastgesteld.

In 2021 stellen we het omgevingsplan voor Dorpen en Buurtschappen op.

Vorbereiding op de invoering van de Omgevingswet

In 2017 is gestart met de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. In 2020 is door het kabinet de invoeringsdatum meerdere keren verschoven, met als meest recente invoeringsdatum 1 januari 2022. Door het verschuiven van deze invoeringsdatum en beperkte personeelscapaciteit is minder gewerkt aan de voorbereiding voor de Invoering Omgevingswet in 2020.

Een belangrijk traject in de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is het opstellen van het omgevingsplan dorpen en buurtschappen. Daarnaast wordt gewerkt aan de herinrichting van werkprocessen, aan de benodigde aanpassingen in de informatiearchitectuur en is er aandacht voor opleiding en ontwikkeling van medewerkers. Dit zal grotendeels in 2021 moeten worden opgepakt.

Met het oog op de beschikbare financiële ruimte geldt als uitgangspunt dat alleen de minimaal (voor een tijdige implementatie) noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd.

Hoogwaterbeschermingsprogramma en integrale aanpak IJsselfront

In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor de planuitwerkingsfase van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Mede door corona is er enige vertraging in het proces ontstaan, waardoor de planuitwerking pas in 2021 concreet gestart wordt. Dit geeft wel meer ruimte om de door onze gemeente ingebrachte meekoppelkansen uit te werken en te onderzoeken of er subsidiemogelijkheden zijn. In 2020 is in het kader van het programma integraal Riviermanagement verder studie gedaan naar een mogelijke dijkverlegging bij 't Paddenpol in Wijhe. Die dijkverlegging blijkt inmiddels kansrijk en wordt parallel aan het Hoogwaterbeschermingsprogramma verder uitgewerkt. In dit kader wordt het fietspad tussen Wijhe en Herxen ook meegenomen in het kader van "Werk met Werk" maken.

In onze gemeente lopen er verder enkele trajecten rond KRW (Kader Richtlijn Water). Het trekkerschap daarvan berust bij Rijkswaterstaat. Er is stagnatie ontstaan rond de KRW trajecten Olsterwaarden en Buitenwaarden Wijhe, maar inmiddels komen deze projecten weer op gang. Verwacht wordt dat daarover in de loop van 2021 meer duidelijkheid ontstaat qua inhoud en proces.

Cultuurhistorische Waardenkaart

Als gemeente streven we naar behoud van onze cultuurhistorische waarden. Via onze bestemmingsplannen en gemeentelijke monumentenlijst geven we daaraan invulling. In het licht van de nieuwe Omgevingswet willen we scherper benoemen welke cultuurhistorische waarden we willen behouden en op welke manier we dat willen bevorderen. Het vaststellen van een cultuurhistorische waardenkaart is daarvoor een belangrijk middel. In 2019 is daarvoor een startnotitie vastgesteld. We hebben aangegeven dat we in 2020 concreet aan de slag gaan met het opzetten van een projectorganisatie en het inschakelen van een extern bureau om de waardenkaart te ontwikkelen. Door de Corona-crisis en vanwege capaciteitsproblemen hebben we prioriteiten moeten stellen en is het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart naar 2021 verschoven.

Bij het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart zullen we ook de samenleving betrekken. De wijze waarop gaan we nog nader bepalen. Voor dit project is eenmalig uitvoeringsbudget beschikbaar (noodzakelijk nieuw beleid).

VITAAL PLATTELAND

Leegstand agrarische gebouwen

De Kracht van Salland

De Kracht van Salland is een hecht en succesvol netwerk van inwoners, organisaties en overheden. In het netwerk worden kennis, informatie en ideeën ingebracht en gedeeld. De Kracht van Salland omvat de gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe. Belangrijke pijlers zijn LEADER, Salland Deal, 4D en de Salland Cafés. Ook Toekomstgerichte Erven met haar ervencoaches, gefinancierd door de provincie, zijn in dit samenwerkingsverband ondergebracht.

Door corona heeft De Kracht van Salland in 2020 helaas niet de beoogde vier Salland Cafés kunnen organiseren. Wel is veelvuldig digitaal gecommuniceerd door middel van nieuwsbrieven. Hierin heeft ook onze nieuwe (tijdelijke) erfcoach meermaals een plek gekregen.

Salland Deal

De Salland Deal heeft een mooi resultaat gehaald. In 2020 is in samenwerking met Salland Deal en 14 agrariërs de publicatie van New Deal tussen boer en maatschappij tot stand gekomen. Dit rapport is opgesteld door de Rijksbouwmeesters, waarin drie regio's, waaronder Salland, zijn gebruikt om te komen tot een perspectief op landschapsinclusieve landbouw in 2050. De regio Salland (zand), de Krimpenerwaard (veen) en de Marne (klei) vormen samen de pilotgebieden. Met de New Deal heeft de Salland Deal haar gewenste visie gekregen.

In navolging van haar krachtige samenwerkingsverband heeft Salland Deal de uitnodiging van de provincie gekregen om een (integraal) adviserende rol te vervullen bij de uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak stikstof. Zo kan de gebiedsgerichte aanpak aan de stikstofafel integraal meegenomen worden in de visie verwoord in de New Deal. Onze gemeente zal ook de New Deal raadplegen bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie.

Binnen Salland Deal werken meerdere organisaties aan een vitale landbouwstructuur, een natuurlijk cultuurlandschap en een gezond watersysteem. Een voorbeeld van zo'n organisatie is LandvanWaarde (voorheen Dairyland Stewardship Council DSC). LandvanWaarde is de naam van een nieuw sturingsmodel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Nederland. Kern van LandvanWaarde is dat het verschillende, voor boeren relevante en interessante, beloningen organiseert, bundelt en als maatwerk aan boeren aanbiedt. Deze set van belonende prikkels moet boeren zodanig stimuleren dat natuurbeheer een volwaardige pijler onder hun bedrijfsvoering wordt. Een organisatie als die aansluit op een eventueel uitvoeringsprogramma van de New Deal van Salland.

Een andere organisatie is Salland Boert en Eet Bewust (SBeEB). Zij is na 1 januari 2021 een succesvol voormalige leader project, waarin zij verbinding maakt tussen de boer en de burger, voor meer begrip in de wederzijdse situatie en denkwijze. Zij is onderweg naar het op eigen benen staan, door meer commerciële binding te zoeken met partners in recreatie en andere sectoren. In Olst-Wijhe zijn 13 boeren aangesloten bij SBeEB.

Toekomstgerichte Erven

Het platteland is in beweging. Ondernemers staan voor moeilijke keuzes en steeds meer maatregelen. Ook is de maatschappelijke druk vanuit de samenleving rondom dierenwelzijn, milieumaatregelen en transparantie steeds groter. Financieel kent de agrarische sector pieken en dalen. Er is geen constante meer qua inkomsten.

Vanaf medio 2019 tot en met 2020 zijn er voor Salland twee ervencoaches aangesteld door de provincie Overijssel. Het inzetten van ervencoaches door de provincie om aan de keukentafel breed mee te kunnen denken met de ontstane problematiek op het erf en daaromheen. Zij geven meer inzicht in de problematiek en vormen een aanspreekpunt voor zowel boeren als gemeenten en provincie. De provincie heeft in 2020 besloten om ook in 2021 verder te gaan met Toekomstgerichte Erven.

Leader

Leader is één van de deelprogramma's van De Kracht van Salland. De Lokale Actie Groep (LAG) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Leaderprogramma.

Er zijn 8 Leader projecten die in 2020 een beschikking hebben gekregen. Deze zijn van start gegaan. Sommige zijn al bijna klaar (Welsum bijvoorbeeld), andere zijn nog nauwelijks begonnen, o.a. door corona vertraagd. Dat zijn: Dorpshuis de Bongerd Welsum.

Er zijn 12 Leader projecten die in 2020 een aanvraag hebben ingediend, waaronder het Zintuigenpad Overkempe en Zuivel van Salland.

Vorbereidingen van het nieuwe Leaderprogramma in een opvolgende periode van 2023-2027 zijn van start gegaan. In 2020 is er een einde gekomen aan de periode 2014-2020. Op dit moment zit Leader in een transitieperiode van 2 jaar. Hierin heeft zij een start gemaakt met de evaluatie en de ontwikkeling van haar nieuwe visie die ten grondslag gaat liggen aan de nieuwe periode.

Leegstand agrarische gebouwen

De verwachting is dat tot 2030 in Olst-Wijhe ongeveer 80 boeren zullen stoppen met hun bedrijf. Dit blijkt uit recente prognoses van vrijkomende agrarische bebouwing, waar de Universiteit van

Wageningen in maart 2020 onderzoek naar deed. Hierdoor zal de leegstand van voormalige agrarische bebouwing toenemen tot ca. 97.000 vierkante meter. Die prognose betreft de periode 2018-2030, dus een aantal van deze vierkante meters zijn hoogstwaarschijnlijk al ingezet voor KGO of worden hergebruikt voor andere functies. Sloop (of duurzame functieverandering) van deze gebouwen vormen een cruciale bijdrage aan vele (provinciale) opgaven:

- Bestrijden leegstand
- Kwaliteitgestuurde woonopgave
- Aanpak asbestdaken
- Preventie en aanpak ondermijning
- Landbouwtransitie en emissiebeperking
- Aanpak sociale problematiek
- Energietransitie

Vanuit deze opgaven bestaan verschillende instrumenten om sloop en functieverandering te stimuleren. Eén van die instrumenten is de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). In 2020 hebben we naar aanleiding van raadsvragen onze KGO-projecten van de afgelopen 10 jaar in beeld gebracht en gekeken naar wat het Olst-Wijhe heeft opgeleverd. Uit deze evaluatie blijkt dat initiatiefnemers in onze gemeente vooral inzetten op sloop van landschapsontsierende bebouwing. Door het gebruik van het KGO-beleid verandert het buitengebied. Agrarische erven transformeren vooral in woonerven. Dit roept de vraag op: wat betekenen deze ontwikkelingen voor het buitengebied? Deze evaluatie geeft een beeld van de getallen en de spreiding van de KGO-ontwikkelingen in het buitengebied. Het laat zien dat met de uitvoering van het KGO-beleid leegstand een verrommeling voorkomen wordt, waarmee een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt behaald. De beantwoording van de vraag hoe we vorm en invulling geven aan de ontwikkelingen in het buitengebied en de impact van het KGO-beleid hierop heeft onze aandacht en wordt daarom verder uitgewerkt in de Omgevingsvisie. Hiervoor wordt dit jaar een plan van aanpak opgesteld.

Daarnaast zijn we in 2020 samen met de Provincie en andere gemeenten binnen Overijssel gestart met het verkennen van mogelijkheden voor sloopstimulering. In 2021 willen we het idee van experimenten met Cluster-rood-voor-rood verder uitwerken. Cluster-RvR is een toepassing van de KGO-regels, waarbij het slooppvolume van meerdere locaties wordt verzameld en gebruikt om elders (bij voorkeur in kernrandzones) geclusterd woningen te bouwen. Het doel van de experimenten is om ervaring met deze werkwijze op te doen, en (bij gebleken succes) te kunnen bepalen en onderbouwen welke spelregels daarbij nodig zijn.

Glasvezel Buitengebied

Een aansluiting op glasvezel vergroot de economische kansen voor ons bedrijfsleven en de gebruiksmogelijkheden van datadiensten voor onze inwoners. In 2016 is er een convenant gesloten met CIF, waarin is afgesproken onder welke voorwaarden de gemeente meewerkt aan de realisatie van glasvezel in het buitengebied.

In 2017 en 2018 is CIF gestart met de realisatie van glasvezel in het buitengebied. In 2019 is het gebied Salland Zuid afgerond. In 2019 is gestart met de aanleg in deelgebied Noordoost Veluwe. Daarmee zou in 2020 ook het buitengebied van Welsum en Marle aangesloten op glasvezel. In 2020 is gebleken dat het waterschap geen vergunning verleend voor ligging van kabels in de dijk. Tegelijkertijd gaf initiatiefnemer Delta Fiber aan dat particuliere grondeigenaren niet allemaal willen meewerken aan ligging in hun gronden. Daarmee zouden een heel aantal adressen niet aangesloten kunnen worden. De gemeente heeft in 2020 bemiddeld en in overleg met alle partijen contact gezocht met alle grondeigenaren om te verkennen onder welke voorwaarden zij mogelijk akkoord kunnen geven aan Delta Fiber aan ligging in hun eigendom met als doel glasvezelaansluiting voor alle geïnteresseerden mogelijk te maken. Eind 2020 heeft Delta Fiber besloten, na overleg met belangengroepen, enkele grondeigenaren en de gemeente, te proberen maatwerkafspraken te maken met grondeigenaren. Mocht dit niet lukken dan kan niet iedereen worden aangesloten op glasvezel. In 2021 moet blijken of iedereen of een deel van de adressen aangesloten kan worden.

WONEN

Woonvisie 2016-2020 en Uitvoeringsagenda

In verband met corona en de onzekerheid rond de woningmarkt is het opstellen van de Woonvisie opgeschoven naar 2021. Op 7 december heeft de raad de Startnotitie Woonvisie 2021-2025 vastgesteld. Daarin zijn de uitgangspunten en kaders voor de nieuwe Woonvisie bepaald. Naast de Woonvisie en het uitvoeringsprogramma wordt er gewerkt aan een Masterplan woningbouw. Ook wordt ingehaakt op nieuwe ontwikkelingen, zoals de regionale Woonagenda West-Overijssel. Belangrijk voor de nieuwe woonvisie is het inspelen op de gewijzigde omstandigheden van de woningmarkt. De toenemende woningdruk is zowel in de koop- als huurmarkt nadrukkelijk merkbaar. Vooral in het betaalbare segment is de druk erg hoog en kunnen we de eigen inwoners onvoldoende kansen bieden.

Woningbouw

De realisatie van woningen verloopt naar wens. Tegelijkertijd blijft de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen wat achter en vormt dat een risico voor de toekomstige woningbouw. Dit vraagt extra aandacht, waarbij het goed is te beseffen dat ontwikkeling van nieuwe locaties vaak een langdurig en complex proces is.

In 2020 zijn er in totaal 115 woningen¹⁹ opgeleverd, hetgeen opvallend hoog is. Met name op de nieuwbouwlocaties Noorder Koeslag en Zonnekamp Oost zijn er veel woningen gerealiseerd. Met de realisatie van de 6 woningen aan de Jan Meesterweg is een passende invulling gekomen bij de entree van het dorp Wijhe. Aan de Enkweg in Wijhe zijn in totaal 8 woningen opgeleverd (4 x 2 onder 1 kap). Ook zijn er in het centrum van Olst en Wijhe weer enkele appartementen toegevoegd, hetgeen bijdraagt aan een divers aanbod in onze gemeente.

Prestatieafspraken met SallandWonen

De gemeenten Raalte en Olst-Wijhe, Huurdersvereniging Salland, Huurdersbelangen Salland en SallandWonen hebben voor 2021 afspraken gemaakt over de sociale huurwoningen in Salland. Er zijn afspraken gemaakt over thema's als beschikbaarheid van woningen, betaalbaarheid, leefbaarheid in wijken, kwaliteit, veiligheid en duurzaamheid. De afspraken bevestigen de constructieve samenwerking tussen de gemeenten, de huurdersorganisaties en SallandWonen. Voor wat betreft nieuwbouw wordt ingezet op het Abersonterrein en de wijk Olstergaard in Olst. Daarnaast staat sloop-nieuwbouw op de planning voor de locatie Olsterkampweg. Daarvoor wordt een bestemmingsplan ontwikkeld. SallandWonen en de gemeente verkennen verder de mogelijkheden voor sociale woningbouw op de scholenlocaties (Tellegenschool in Wijhe en de schoollocaties die vrijkomen in Olst). Voor deze verkenning in Olst zijn in 2020 al de nodige stappen gezet. In de wijk Broekslag heeft SallandWonen plannen ontwikkeld voor groot onderhoud en woningverbetering en investeert de gemeente in de kwaliteit van de wijk in samenspraak met de bewoners. Met dat laatste is de gemeente in 2020 aan de slag gegaan, samen met het bureau Eurus. In 2021 wordt hier een vervolg aan gegeven.

WABO

Wabo – vergunningverlening

Privatisering Bouw- en woningtoezicht

In april 2016 is het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ingediend bij de Tweede Kamer. Het voorstel voorziet in nieuwe regelgeving om in gevallen dat voor bouwplannen de bouwtechnische voorschriften op een verantwoorde wijze via private toetsing en toezicht worden gerealiseerd, de gemeentelijke bemoeienis om te komen tot een vergunning, uitsluitend te

¹⁹ volgens CBS: 98

betrekken op bestemmingsplan, bouwverordening, eventueel welstand en veiligheid van de omgeving. Met andere woorden: de privatisering van het bouw- en woningtoezicht is vooralsnog voorzien in een duaal stelsel met naast elkaar private en publieke taakuitoefening. De wet is op 14 mei 2019 aangenomen in de Eerste kamer en de bedoeling is dat de wet stapsgewijs inwerking treedt gelijktijdig met de Omgevingswet op 1 januari 2022. Er wordt gestart met gevolgklasse 1 wat voor Olst-Wijhe inhoudt dat ongeveer 95% van de aanvragen hieronder komen te vallen.

De invoering van de Wkb voor bouwen betekent een verandering in proces, werkvoorraad en inkomsten. In 2020 is onderzoek gedaan naar de organisatorische en financiële gevolgen van de Wkb. Dit pakken we gezamenlijk op met de gemeente Raalte. Om inzicht te krijgen in de gevolgen van de Wkb is een Impactanalyse voor Olst-Wijhe opgesteld. Op basis van de Impactanalyse worden in 2021 de vervolgstappen gezet waarbij ook weer samenwerking wordt gezocht met de gemeente Raalte. Een belangrijke vervolgstap is de aanpassing van de legesverordening met tarieventabel voor 2022. Daarnaast moet de legesverordening met tarieventabel voor 2021 worden aangepast.

Wabo – toezicht en handhaving

Op 15 december 2020 is voor 2021 een Uitvoeringsprogramma opgesteld ook wel Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) genoemd, waarin zoals de naam al aangeeft ook het onderdeel toezicht en handhaving is opgenomen. De inhoud van het Uitvoeringsprogramma is, waar het gaat om taken die zijn opgedragen aan de Omgevingsdienst IJsselland (OD), met de OD afgestemd.

In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie zal het Uitvoeringsprogramma moeten voldoen aan de aandachtspuntenlijst voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag VTH dat gezamenlijk met gemeenten en provincie is opgesteld.

In het eerste kwartaal van 2021 wordt u het VTH-jaarverslag 2020 aangeboden. Het verslag geeft inzicht in de behaalde resultaten ten aanzien van de planning en doelstellingen die in het Uitvoeringsprogramma 2020 zijn opgenomen.

VERBONDEN PARTIJEN

Omgevingsdienst IJsselland (OD)

Op 1 januari 2018 is de Omgevingsdienst IJsselland van start gegaan. De Omgevingsdienst wordt gevormd door elf gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. Naast deze gemeenten is de provincie Overijssel deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland. De Omgevingsdienst is daarmee een verbonden partij.

Het werkgebied van de Omgevingsdienst IJsselland valt samen met dat van de Veiligheidsregio en de GGD IJsselland. Op grond van het basistakenpakket Milieu heeft iedere individuele partner haar werkvoorraad (vergunningverlening en toezicht en handhaving) overgedragen aan de Omgevingsdienst.

Het werkveld van de Omgevingsdienst (OD) kent nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Omgevingswet met het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opgaven op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de sanering van asbestdaken blijft, ondanks het vervallen van de einddatum van 31-12-2024 in Overijssel een dossier dat de aandacht vraagt van de OD. De primaire meerwaarde van de Omgevingsdienst is gelegen in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de milieutaken.

Eind 2020 werd duidelijk dat de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst beter op orde moet komen. In opdracht van het dagelijks bestuur is een diepgaand onderzoek uitgevoerd. Voorstellen hieruit moeten in het eerste kwartaal van 2021 leiden tot voorstellen aan het DB en AB van de OD IJsselland om te komen tot aanpassingen. Hierbij worden 5 sporen nader uitgewerkt: 1.

Bedrijfsvoering op orde (actuele en valide informatie over uren, productie en financiën) 2. Zorgen voor een duurzame begroting 3. Herziening uitgangspunten en grondslagen financiering 4.

Verbeteren interne en externe efficiency 5. Optimaliseren rendement.

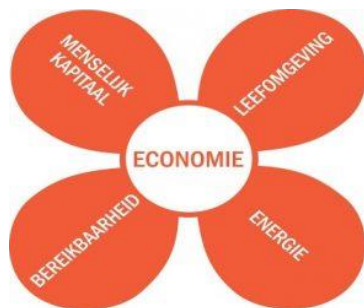
ECONOMISCHE ZAKEN

Ontwikkelprogramma: Naar een toekomstbestendig en vitaal economisch profiel voor Olst-Wijhe

Een dynamische, weerbare en toekomstbestendige economie is van belang voor de samenleving van onze gemeente. De quality of life – het op een kwalitatief hoogwaardige manier van leven, wonen en recreëren in een groene, gezonde en gastvrije omgeving – is belangrijk. In een goed, actueel “Ontwikkelprogramma: ‘Naar een toekomstbestendig en vitaal economisch profiel voor Olst-Wijhe’, komen deze sporen samen. Geconstateerd is dat de lokale economie onderhevig is aan trends en ontwikkelingen. Belangrijke externe (economische) factoren als COVID-19 en ontwikkelingen op het platteland zorgen voor bedreigingen én kansen voor de lokale economie. Het ontwikkelprogramma geeft weer hoe de gemeente vanuit een eigen verantwoordelijkheid en samen met partners gaat werken aan een economisch vitaal en toekomstbestendig Olst – Wijhe. Daartoe is door uw raad ingestemd met een bestuursopdracht. De uitvoering vindt plaats in 2021.

Regio Zwolle

Regio Zwolle (RZ) bestaat uit 22 gemeenten in de provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland en Drenthe. Ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties en overheden werken in deze regio samen aan verschillende actuele vraagstukken om zo de regio beter op de kaart te zetten en het potentieel van de regio beter te benutten. De vraagstukken hebben in grote lijnen betrekking op het ‘bloemblad’ (zie afbeelding hieronder) van RZ. Het hart wordt gevormd door economie, maar ook menselijk kapitaal (HCA), leefomgeving, bereikbaarheid en (duurzame) energie spelen een rol als regionale opgave. Het doel van RZ is om in 2030 de vierde economische regio van ons land te zijn.

De RZ een aantal jaren geleden gestart met een focus die met name op economie gericht was. Heden ten dage zijn er meer onderwerpen en aandachtsgebieden die vanuit RZ worden opgepakt, te weten: menselijk kapitaal (HCA), leefomgeving (verstedelijking), bereikbaarheid en (duurzame) energie. Ook deze aandachtsgebieden zijn de komende jaren van groot belang voor onze gemeente. Deze opgaven krijgen elk in hun eigen snelheid ook inhoud en vorm, waarbij het voor de gemeente van belang is om daarin focus aan te brengen.

Human Capital Agenda (HCA), onderdeel Regio Zwolle

Onze gemeente heeft met ingang van 2019 in de HCA geïnvesteerd om het lokale bedrijfsleven en ook de (potentiële) lokale beroepsbevolking kansen te bieden om zich verder te ontwikkelen. Dit omdat de arbeidsmarkt krimpt en het steeds lastiger wordt om vacatures in te vullen. Zodoende moet iedereen die kan en wil werken de kans krijgen om mee te doen en te groeien, zich binnen de eigen mogelijkheden en talenten ontwikkelen, productiever worden en met meer plezier werken. De agenda is gericht op (potentiële) werknemers en werkgevers. Werkgevers moeten immers kunnen beschikken over genoeg goed gekwalificeerde medewerkers om hun ambities waar te maken. Werknemers en mensen die nu nog aan de kant staan of een opleiding volgen kunnen dankzij deze agenda hun talenten benutten en met meer plezier langer aan het werk blijven. Hierdoor kunnen ze

werk en privé beter in balans houden. Medio 2019 is het Ontwikkelfonds Regio Zwolle, als onderdeel van de HCA, geopend.

Detailhandelsvisie

In overleg met de beide betrokken ondernemersverenigingen en de beide centrummanagers is naar aanleiding van de Detailhandelsvisie een speerpuntenlijst opgesteld. Deze speerpunten zijn kortweg:

- Compacte winkelgebieden
- Verkeersstromen en parkeren
- Stimulering bezoekersstromen
- Kennisdeling/samenwerking Vitaliteitscommissie/Leegstandscommissie
- Winkeltijden(-verordening)/Vergunningen/Leges
- Verkenning naar inrichting bebouwde komgrenzen/rotondes
- Startups buiten kernwinkelgebieden
- Invoering Reclamebelasting Kernwinkelgebied Olst

Naast deze speerpunten in het kader van de Detailhandelsvisie, is sinds eind 2019 door de provincie geld vrijgemaakt voor twee opeenvolgende centrumarrangementen. Door de uitbraak van COVID-19 is tevens geld beschikbaar gekomen van de provincie om twee crisisarrangementen op te zetten. In samenspraak met de ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst en Gastvrij Wijhe is besloten om hierop de nadruk te leggen sinds eind 2019.

Centrumarrangementen

De arrangementen zijn bedoeld om de winkelgebieden van Olst en Wijhe te versterken. Ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst te Olst en Gastvrij Wijhe te Wijhe, de provincie Overijssel en onze gemeente hechten grote waarde aan het gezamenlijk optrekken met het oog op het vitaliseren van de kernwinkelgebieden van Olst en Wijhe. Voor beide dorpen Olst en Wijhe was het van belang om met een integraal plan de attractiviteit van de kernen te verhogen wat de toeloop naar de kernwinkelgebieden zou doen vergroten. Een impuls hierop helpt tevens de leegstand in het winkelbestand te verkleinen en de levensvatbaarheid van de bestaande winkels te vergroten, wat de attractiviteit op haar beurt weer verhoogt.

Onze gemeente heeft, in samenwerking met de ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst en Gastvrij Wijhe, een provinciale subsidie verkregen van € 56.000 voor centrumarrangement fase 1 en € 154.000 voor het centrumarrangement fase 2. Met fase 1 van het centrumarrangement is er gebouwd aan een solide basis, welke dient als een bodem voor verdere vervolgacties en activiteiten in de toekomst. In fase 2 wordt ingezet op twee sporen: duurzame borging van het centrummanagement en ondernemerschap en het verhogen van de beleving en de toestroom van de kernen in combinatie met de DNA-doorvertaling "Hier stroomt de Liefde...".

Crisisarrangementen

Ook zijn er in 2020 twee crisisarrangementen gesloten. Naar aanleiding van de ingrijpende impact van de coronacrisis op de lokale economie bood de provincie Overijssel in april 2020 en november 2020 de mogelijkheid om, naast het lopende centrumarrangement, een crisis centrumarrangement af te sluiten. Onze gemeente heeft hiervan zowel in het voor- als najaar gebruik gemaakt. Vooral bij de ondernemers in stads- en dorpscentra kwam deze crisis hard aan, waarbij er sprake is van een forse terugval in omzet tot wel 90%. Ondanks steunmaatregelen vanuit de rijksoverheid heeft de provincie gemeend dat acute samenwerkingsacties noodzakelijk waren. Het doel van het crisisarrangement in Olst-Wijhe was om ervoor te zorgen dat de ondernemers in Olst-Wijhe in deze moeilijke tijd toch inkomsten genereren. Als subdoelstelling wilden we het saamhorigheidsgevoel in Olst-Wijhe versterken door middel van een campagne. De provincie Overijssel heeft een bedrag van € 24.000 ter beschikking gesteld voor het crisisarrangement Olst-Wijhe in het voorjaar en nog eens een bedrag van € 37.000 in het najaar.

Bedrijventerreinen

De provincie Overijssel en de West-Overijsselse gemeenten concludeerden enkele jaren geleden dat er met betrekking tot bedrijventerreinen in Overijssel sprake is van een overprogrammering en een kwalitatieve mismatch. Daarom is besloten om deze onbalans aan te pakken. Uitgangspunt hierbij is een afgestemde regionale programmering. De afspraken zijn opgenomen in de Bestuursovereenkomst Programmeren Bedrijventerreinen West-Overijssel 2019-2022. Deze overeenkomst heeft tot doel afspraken vast te leggen tussen gemeenten en provincie over het in balans brengen van vraag en aanbod van bedrijventerreinen. Het Plan van Aanpak dat hier invulling aan moet geven was ook in 2019 in uitvoering. Medio 2019 is opnieuw inzicht verkregen in de kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van het regionale aanbod en onze actuele positie daarin. In 2019 zijn enkele kavels verkocht in Wesepe en Olst. Enerzijds komt dit door de conjuncturele omstandigheden, anderzijds doordat we weer meer aan acquisitie en accountmanagement richting het bedrijfsleven doen. In 2020 hebben we niets verkocht. Mede door Corona hebben een aantal belangstellende partijen uiteindelijk de stap van aankoop niet durven zetten. We hebben nog contact met de diverse partijen. Eind 2020 heeft een partij een optie genomen op een kavel. Hij heeft uiteindelijk besloten om de kavel van de buurman te kopen, ook braakliggend terrein. In 2020 is besloten om de Meente Noord in ontwikkeling te nemen.

VRIJETIJDSECONOMIE + CULTUUR

Vrijetijdseconomie

De vrijetijdssector behoort tot een van de snelst groeiende sectoren. De vrijetijdssector is een belangrijke drager en aanjager van de lokale economie en kan beschouwd worden als de verbinder tussen verschillende sectoren. Niet voor niets is de vrijetijdssector een belangrijk speerpunt binnen de provincie Overijssel, binnen Salland en binnen de gemeente Olst-Wijhe. Er is een beleidsvisie toerisme, recreatie en cultuur Olst-Wijhe opgesteld voor de periode 2015-2020. De gemeente onderscheidt drie hoofdthema's. Deze zijn: Beleef de IJssel, Geniet van het pure landleven, Cultuurparels. In de structuurvisie (2017) is het beleidskader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen verwoord. De visie schetst het toekomstbeeld voor Olst-Wijhe op weg naar 2025. In de Structuurvisie 'ruimte voor initiatief en innovatie' van de gemeente wordt het belang van de vrijetijdseconomie en de kansen voor een sterk IJselfront neergezet. In de detailhandelsvisie Olst-Wijhe 2017-2021 wordt de Vrijetijdseconomie gezien als verbinder en als een impuls voor de lokale economie.

Ontwikkelingen "Hier Stroomt de Liefde...."

In het voorjaar van 2020 is met retailondernemers in de dorpen Olst en Wijhe concrete aandacht gegeven aan 'Hier stroomt de Liefde...' en is een campagne uitgerold. In samenwerking met provincie Overijssel en de ondernemersverenigingen Gastvrij Wijhe en Natuurlijk Olst is de campagne van start gegaan bij het uitbreken van de coronacrisis met als doel ondernemers te ondersteunen in deze moeilijke tijd. De lockdown grijpt ook bij de ondernemers van Olst en Wijhe hard in. Uiteraard willen zij ook na de crisis inwoners en bezoekers nog steeds een mooi en gevarieerd winkelbestand bieden. Lokaal inkopen doen, is daarom belangrijk om de ondernemers door de crisis te helpen. Ook is er in 2020 gewerkt aan een merkboek. Dit merkboek geeft aan ondernemers in met name de (vrijetijds)economie van Olst-Wijhe hoe ze het beeldmerk en uitingen van 'Hier Stroomt de Liefde' kunnen inzetten/ gebruiken. In het voorjaar van 2021 wordt deze aangeboden aan de ondernemers.

Samenwerkingen IJssel

Rondom het thema IJssel zijn diverse samenwerkingen ontstaan en gecontinueerd. Daarbij is de reikwijdte soms de gehele IJssel en in andere gevallen het stuk IJssel tussen Zwolle en Deventer.

Samen met diverse partners als bijvoorbeeld gemeente Heerde, Salland Marketing en SBB wordt getracht om concrete processen en activiteiten te arrangeren.

Informatiecentrum

De vier betrokken partijen van Infocentrum Den Nul hebben in 2020 gewerkt aan een verdere professionalisering van het centrum, vooral omdat het aantal bezoekers de afgelopen jaren is toegenomen. Doel is te komen tot een duurzame samenwerkingsconstructie die het mogelijk maakt om Infocentrum Den Nul op een solide basis te exploiteren. Alle belangen moeten worden gediend, er zijn goede afspraken rondom het gebouw (huur en beheer), vrijwilligers zijn betrokken en er is een professionele en werkbare organisatiestructuur; dit alles binnen een passende juridische entiteit. De gemeente heeft deze doorontwikkeld met een subsidie voor de procesbegeleiding.

Vrijetijdsmaakelaar

Vanaf midden 2019 tot midden 2020 is er door de gemeenten Deventer, Raalte en Olst-Wijhe weer een vrijetijdsmaakelaar mogelijk gemaakt en ingezet. Doel van de functie was om in Salland ondernemers en partners in het maatschappelijke veld aan te jagen en kansen te grijpen om hun onderneming naar een hoger plan te brengen. We benutten de vrijetijdsmaakelaar nog bij de uitrol van het project rondom de IJssellinie. Dit project is ietwat vertraagd door Corona. Voor midden 2021 zal dit project afgerond zijn.

IJssellinie

Het programma 'IJssel: linie van oorlog en vrede' is opgesteld. Het programma is opgesteld onder regie van Stichting IJssellinie, Stichting IJssellandschap en de gemeente Olst-Wijhe. Het programma rust op vier programmalijnen: *Restauratie, Recreatie, Educatie en Inspiratie*. Dit is een vervolg op het project Mobilisatie IJssellinie dat een looptijd kende van voorjaar 2018 tot 1 april 2019. Het programma 'IJssel: linie van oorlog en vrede' is ingediend en gehonoreerd bij de Provincie Overijssel voor de subsidieregeling 'Verhaal van Overijssel'. De gemeente Olst-Wijhe, Stichting IJssellandschap en Stichting IJssellinie leverden cofinanciering voor dit programma. Het programma kent een looptijd tot midden 2021.

Cultuur Regio Zwolle

In het najaar 2020 is er een verkenner aan de slag voor de gemeenten, verbonden aan de Regio Zwolle om te bezien/ bepalen of een culturele samenwerking op Regio Zwolle-schaal wenselijk is en wat dit kan behelzen. Uitkomsten komen in 2021.

DUURZAAMHEID EN MILIEUBEHEER

Nieuwe Duurzaamheidsvisie

In 2010 is de Duurzaamheidsvisie 2010-2020 door uw raad vastgesteld. De visie loopt tot 2020. Vorig jaar hebben wij aangegeven dat we in 2019 de opzet en inhoud van een nieuwe Duurzaamheidsvisie 2020-2030 gaan voorbereiden. Vanwege het ontbreken van financiële middelen voor het opstellen van een nieuwe Duurzaamheidsvisie in 2020 en onvoldoende capaciteit is, zoals in de begroting 2020 is aangekondigd, niet gestart met de voorbereidingen van deze visie.

Uitvoering programma Samen duurzaam 2016-2020

Speerpunt van het duurzaamheidsbeleid is het verduurzamen en besparen van energie. De uitdagingen in het energievraagstuk zijn onder andere concreet geworden in het Koersdocument dat in juni 2017 door uw raad is vastgesteld. Het gebiedsgericht realiseren van energiebesparing en kansen pakken voor energieproductie is weergegeven in de Routekaart energieneutrale en

autonome kernen dat door u in juli 2017 is vastgesteld. Beide documenten geven richting aan de energietransitie die nodig is om de doelstellingen te behalen.

Er moest in de programmaperiode 2016 – 2020 nog veel gebeuren om de ambities van het Koersdocument en Routekaart waar te maken en om daarnaast de lopende zaken, zoals het Energieloket, uit te blijven voeren. Voor 2020 lag het zwaartepunt op:

- Het verder ontwikkelen en realiseren van duurzame energiebronnen, waarmee we vooral inzetten op grootschalige energieproductie met wind of zon. Dit hebben we niet alleen gedaan op lokaal niveau, maar ook op regionaal niveau met de partners binnen de RES (Regionale Energie Strategie). De kaders voor verdere ontwikkeling en realisatie van duurzame energiebronnen (wind en zon) zijn vastgelegd in de ruimtelijke visie Wind en zon, die in november 2020 door uw raad is vastgesteld.
Op 2 december 2019 stemde uw raad in met de Startnota RES West-Overijssel. De concept-RES die in mei 2020 aan uw raad is voorgelegd dient in deze fase als tussenresultaat, waarvan uw raad kennis heeft genomen. Ook is hierbij de mogelijkheid geboden wensen en bedenkingen kenbaar te maken en mee te geven in aanloop naar RES 1.0. die in juli 2021 ingediend wordt. Uw raad heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt door wensen en bedenkingen mee te geven.
- Er is in 2020 ingezet op het intensiveren van de energiecontroles bij bedrijven. Samen met de Omgevingsdienst IJsselland is het energietoezicht bij bedrijven uitgevoerd met de middelen die beschikbaar zijn gesteld. Het gaat dan om ongeveer 4% van de bedrijven die zijn gecontroleerd op basis van een themacontrole of binnen het reguliere toezicht. De keuze van de bedrijven is gemaakt op basis van het besparingspotentieel dat aanwezig is. OD levert nog precieze gegevens over het aantal controles dat is uitgevoerd en wat de energiebesparing is van deze controles als die leiden tot maatregelen.
- In 2020 zijn de voorbereidingen getroffen voor het opstellen van de Warmtevisie conform de afspraken uit het klimaatakkoord. In 2021 moeten alle gemeenten bekend maken wanneer welke wijk/kern in Nederland van het gas af gaat. Het plan van aanpak is vastgesteld voor het opstellen van een Warmtevisie voor onze gemeente die richting geeft aan de warmtevraag bij nieuwbouw en de bestaande bouw. Hierin wordt de vraag beantwoord welke alternatieve warmtebronnen bruikbaar zijn en op welke manier en in welke tijdsperiode we kunnen afkoppelen van het aardgas.
- In mei 2020 heeft uw raad ingestemd met het voorstel om zonneparken en windmolens aan te wijzen als extra categorieën, waarvoor een verklaring van geen bedenkingen van de raad is vereist bij een aanvraag omgevingsvergunning.

Daarnaast zijn de volgende zaken in gang gezet:

- Een stapsgewijze doorontwikkeling van het Energieloket waarmee we bedrijven en woningeigenaren stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen. Verduurzaming van de sociale huurvoorraad blijft onderdeel van de prestatieafspraken met Salland Wonen.
- Een voorzichtig (als gevolg van de Corona-maatregelen) vervolg gegeven aan de Routekaart energieneutrale met nieuwe kernen.
- Een faciliterende rol vervuld voor de kernen die in de uitvoeringsfase zitten.
- Integraal gebiedsgericht project Broekslag.

Afvalbeleidsplan

Met het uitvoeren van het laatste project Omgekeerd in het buitengebied in 2019 is het project afgerond. 2020 is het eerste jaar geweest dat we als gehele gemeente 'omgekeerd inzamelen'. De resultaten zullen vanwege corona niet helemaal representatief zijn. Zo is er door inwoners in de eerste en tweede lockdown flink opgeruimd in en om huis, waardoor er meer afval, maar ook 'goedzooi' is weggebracht naar afvalstations en kringloop. Toch kunnen we wel zien dat er minder afval is, en meer grondstoffen zijn ingezameld.

In 2020 bleek dat we de doelstellingen van het Landelijk Afval Plan (LAP) voor 2025 halen en daarmee dus ook ons eigen afvalbeleid en visie 'Van Afval naar Grondstoffen' kunnen afronden. De

nieuwe werkwijze vraagt nog wel op een aantal punten een optimalisatie en er is blijvend aandacht nodig voor de ontwikkelingen op de grondstoffenmarkt (recent nog het heffen van statiegeld op blikjes). Ook het verhogen van verbrandingsbelasting van restafval vraagt om scherp te blijven op de balans tussen kosten, service en het toepassen van het principe 'de vervuiler betaald'. Er is vanwege de beperkte capaciteit geen start gemaakt met het opstellen van een Grondstoffenbeleidsplan. Toch kunnen we nu spreken van een grondstoffeninzameling in plaats van een afvalinzameling.

Mooi Schoon

Afgelopen jaar moest het Mooi Schoon programma werken met aanpassingen vanwege de coronamaatregelen. De scholenactie kon niet doorgaan en ook het opruimen in het voor- en najaar met groepen vrijwilligers kon helaas niet plaatsvinden. Daarvoor in de plaats is ingezet op het uitgeven van opruimsets aan inwoners die zelf in hun omgeving aan de slag gaan en dit ook voor langere tijd willen doen. De zwerfafvalgelden voor 2020 zijn verantwoord en goedgekeurd en voor 2021 weer opnieuw aangevraagd bij het Afvalfonds. Omdat de budgetten voor Mooi Schoon na 2022 onzeker zijn, gaan we in 2021 door met activiteiten die we ook na 2022 met elkaar willen doorzetten.

We hopen in 2021 weer met de scholen en vrijwilligers aan de slag te kunnen.

IJsseluiterwaarden

De bodemsanering Olasfa is in 2020 afgerond. In 2021 wordt gestart met de aanleg van de rotonde bij de Meente en de verplaatsing van de toegang en parkeerplaatsen van Abbott. Daaraan gekoppeld het onderhoud van de N337 tussen de Meente en de Dekkerlaan en de werkzaamheden van Olst mooier aan de IJssel fase 2.

Asbestdaken

De provincie Overijssel heeft het project "Versnelling sanering van asbestdaken" opgezet. Onze gemeente heeft in dit project tot 2024 een actieve rol in de voorlichting en bewustwording van dakeigenaren. Dit doen wij om de asbestverwijdering te versnellen, zodat risicovolle situaties eerder zijn gesaneerd, meer asbestdaken zijn verwijderd en er een betere spreiding van de verwijdering plaatsvindt.

Omdat voor 2020 onvoldoende capaciteit beschikbaar was voor de uitvoering van taken binnen het programma Duurzaamheid is op basis van prioritering geen aandacht besteed aan het project "Versnelling sanering van asbestdaken". Dit was in de begroting 2020 al aangekondigd.

Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)

In het PAS werkten het Rijk en de 12 provincies aan minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling. Het PAS bood aan de ene kant ruimte aan activiteiten die stikstof veroorzaken. Aan de andere kant bevatte het tegelijkertijd maatregelen om de nadelige gevolgen van stikstof op natuurgebieden te verminderen. Het PAS liep daarbij vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor onder andere Natura 2000-gebieden en gaf daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten. De Raad van State heeft op 29 mei 2019 besloten dat dat per direct niet meer mogelijk is. In onze gemeente is de IJssel, als zijtak van de Rijn, inclusief de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden aangewezen als Natura 2000-gebied.

De PAS-uitspraak heeft ingrijpende consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen in heel Nederland en dus ook in Olst-Wijhe.

In 2020 zijn rijk en provincie vanuit hun verantwoordelijkheid van de uitvoering van de Wet natuurbescherming gestart met initiatieven om enerzijds de voor stikstof kwetsbare natuur te versterken en anderzijds de economische gevolgen van deze ontwikkeling zoveel mogelijk te beperken. Concreet maatregelen zijn het invoeren van een vrijwillige opkoopregeling voor agrarische bedrijven in de directe omgeving van kwetsbare gebieden en de invoering van intern en extern salderen van stikstofruimte.

Daarnaast is de provincie gestart met een project om te komen tot gebiedsgerichte aanpak (GGA) van de stikstofproblematiek. Olst-Wijhe participeert in de GGA Salland. Samen met de gemeenten

Raalte en Deventer, de provincie en terrein beheersorganisaties, en vertegenwoordigers van agrariërs. Doel is te komen tot voor Salland werkbare oplossingen

VERBONDEN PARTIJEN

ROVA

ROVA zet zich in voor een schone samenleving; voor nu en in de toekomst. Zij vervullen daarmee een taak van publiek belang en voeren deze uit in opdracht van de aandeelhoudende gemeenten, waaronder Olst-Wijhe.

De missie van ROVA is om zorg te dragen voor een schone en duurzame leefomgeving. In die leefomgeving is het niet meer vanzelfsprekend dat waardevolle grondstoffen worden verspild door ze eenmalig te gebruiken en op een laagwaardige manier te verwijderen.

Als uitvoeringsorganisatie van en voor onze gemeenten hebben zij een maximale focus op de dienstverlening aan de inwoners van onze gemeente. Er is daarom geïnvesteerd in voorlichting en educatie om inwoners bewust te maken van het effect van hun handelen op het milieu.

Het gezamenlijk afvalbeleid wordt voorbereid door ROVA. Hierbij ligt de focus op grondstoffen in plaats van op afval. Gezamenlijk is het Omgekeerd Inzamelen geïntroduceerd en is gewerkt aan bewustzijn bij inwoners over hun aankoop- en afdankgedrag. Het doel om minimaal de landelijke afvaldoelstellingen voor 2020 te bereiken is gehaald (een teruggang van 250 kilo naar gemiddeld 100 kilo restafval per inwoner per jaar). Daarnaast ligt de focus bij verdere optimalisaties in de inzameling waaronder het vinden van oplossingen voor hoogbouw en het vinden van recycling oplossingen voor overblijvende reststromen waaronder luiers.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Leefomgeving	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	12.210.579	14.672.305	13.442.086	1.230.219 V	
Baten	8.155.935	9.280.358	9.389.274	108.916 V	
Saldo van Baten en Lasten	4.054.644	5.391.947	4.052.812	1.339.135 V	
Toevoegingen aan reserves	12.667	12.667	273.320	-260.653 N	
Onttrekkingen aan reserves	33.601	1.295.301	698.458	-596.843 N	
Resultaat	4.033.710	4.109.313	3.627.675	481.638 V	

Het resultaat van dit programma is als volgt verdeeld over de taakvelden.

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
2.0 Openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	1.970	2.315	1.919	396 V	
	5.7 Openbaar groen & (openlucht) recreatie	963	962	897	65 V	
	7.2 Riolering	-433	-442	-442	0 V	
	7.5 Begraafplaatsen	59	59	61	-2 N	
2.1 Ruimtelijke ontwikk en omgeving	8.1 Ruimtelijke ordening	498	920	637	283 V	
2.2 Wonen, grondexpl & handhaving	8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)	15	15	-222	237 V	
	8.3 Wonen en bouwen	139	250	126	123 V	
2.3 Economische zaken en grondexploitaties	3.1 Economische ontwikkelingen	109	132	127	6 V	
	3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	53	53	214	-161 N	
	3.4 Economische promotie	36	36	37	-1 N	
2.4 Recreatie en toerisme	5.7 Openbaar groen & (openlucht) recreatie	234	229	191	38 V	
	2.3 Recreatieve havens	1	4	-1	4 V	
2.5 Duurzaamheid	7.3 Afval	-234	-142	-142	0 V	
	7.4 Milieu	645	1.002	651	352 V	
Reserves	0.10 Reserve mutaties	-21	-1.283	-425	-857 N	
Resultaat		4.034	4.109	3.628	482 V	

Toelichting realisatie 2020
Openbare ruimte
Verkeer en vervoer

Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende achterstallig onderhoud van bermen en sloten dienen budgetten beschikbaar te blijven voor 2021 en volgende jaren. De niet bestede budgetten worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021. Het restant van het budget aanleg glasvezel buitengebied wordt overgeheveld naar 2021.

Openbaar groen

Dit betreft voordelen op het beheer- en onderhoud van groen (onderhoud bermen, verwerking groenafval, algemeen groenbeheer). Wegens de overgang naar de ROVA voor blad verwijderen en onkruid op verhardingen zijn efficiency voordelen gerealiseerd.

Riolering

Het gerealiseerde voordeel op de exploitatielasten riolering ten opzichte van de begroting is toegevoegd aan de voorziening riolering. Bij vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendeckendheid.

Begraafplaatsen

Aan de gemeentelijke gebouwen begraafplaatsen is minder onderhoud gepleegd dan in de meer jaren onderhoudsplanning was geraamd. Het gereserveerde budget 2020 blijft beschikbaar in de Reserve onderhoud gebouwen begraafplaatsen. Er zijn minder begrafenissen geweest in 2020 waardoor de inkomsten uit begraafplaatsrechten lager zijn dan de raming.

Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving

Ruimtelijke ordening

Vanwege het meerjarig karakter van de Kracht van Salland Leader 2015-2022 zijn de resterende middelen overgeheveld naar 2021. De niet bestede budgetten voor de invoering van de Omgevingswet, RO-procedure TOP-verplaatsing Welsum en Hoogwaterbeschermingsprogramma worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021.

Wonen, grondexploitatie & handhaving

Grondexploitatie (woningbouw)

Voor 1 grondexploitatie zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften zijn om deze reden bedragen ten laste van de exploitatie 2020 gestort in voorzieningen. Dit betreft een aanvullende voorziening voor het complex Wesepe-woningbouw.

Er zijn toevoegingen gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost en Olstergaard (zie ook paragraaf 2.7 Grondbeleid)

Wonen en bouwen

De aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn in 2020 hoger dan verwacht waardoor de legesopbrengsten hoger uitvallen. Er zijn extra baten gerealiseerd op verhuur en verpachting groenstroken. De niet bestede budgetten voor de Noordmanshoek, opstellen woonvisie en herontwikkeling Tellegenschool worden overgeheveld naar 2021.

Economische zaken en grondexploitatie

Economische ontwikkelingen

Door de tweede coronagolf zijn er na de bestuursrapportage aanvullende provinciale middelen gekomen om winkelkernen te ondersteunen die ook zijn besteed. Dit zorgt voor een overschrijding bij zowel de kosten als de baten.

De oorspronkelijke provinciale subsidie voor de ontwikkeling van winkelkernen, dus buiten corona om, is in 2020 door corona onderbenut gebleven. Hierdoor valt de formele subsidie in 2020 ook lager uit. De subsidie schuift door naar 2021.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Voor twee complexen zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften zijn om deze reden bedragen ten laste van de exploitatie 2020 gestort in voorzieningen. Dit betreft aanvullende voorzieningen voor de complexen Wesepe en Meente-Noord. Er is een toevoeging gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor het complex Meente-Zuid.

Het gerealiseerde nadeel op de grondexploitatie van bedrijfsterreinen, wordt geneutraliseerd via toevoeging en onttrekking aan reserves en verder gemuteerd op de boekwaarde van de gronden van de verschillende complexen (zie ook paragraaf 2.7. Grondbeleid).

Economische promotie

Hieronder wordt de subsidiebijdrage aan de historische vereniging 't Olster Erfgoed in het Infocentrum Den Nul geraamd.

Recreatie en toerisme

Openbaar groen & (openlucht) recreatie

Er is een onderbesteding op speelvoorzieningen, doordat de uitvoering van projecten onvoorzien doorschuift naar 2021. Daarnaast is de stelpost voor het versterken van de IJsseluiterwaarden nog onbenut gebleven. Beide zijn meegenomen in de voorgestelde resultaatbestemming

Duurzaamheid

Afval

Bij de vaststelling van het tarief afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op het totale product Afvalstoffenverwijdering en –verwerking wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalisatievoorziening afvalstoffen. Vanwege de gerealiseerde voor- en nadelen op dit taakveld wordt € 99.000 onttrokken aan de voorziening afvalstoffen. Het saldo van de voorziening komt hierdoor op afgerond € 1.000. In de raad van 30 november 2015 is afgesproken een bedrag van maximaal € 100.000 in deze voorziening aan te houden om financiële risico's af te dekken en de mogelijkheid van egalisatie van tarieven te behouden. Met resultaatbestemming 2020 wordt derhalve voorgesteld de voorziening afvalstoffen te brengen naar afgesproken omvang.

De afvalwereld is momenteel, mede ook door corona, flink in beweging waardoor de gemeente is geconfronteerd met onverwachte kosten en minder opbrengsten.

Milieu

In 2015 is het meerjarenprogramma "Samen Duurzaam" 2016-2020 vastgesteld. In 2017 is het koersdocument Grootschalige duurzame energie vastgesteld. Deze programma's beslaan meerdere jaren. Niet bestede bedragen worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021. Voor de aanpak van asbestdaken is extra budget beschikbaar gesteld. Uitvoering wordt vervolgd in 2021. Wij stellen voor het restant bedrag over te hevelen naar 2021. Het beschikbaar gestelde bedrag voor de risico-analyse VTH-taken is nog niet besteed. Met resultaatbestemming 2020 wordt voorgesteld genoemd budget over te hevelen naar 2021.

Voor de uitvoering van het klimaatakkoord (transitievisie warmte, wijk aanpak en energieloketten) zijn in 2019 incidenteel middelen ontvangen uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn niet ingezet in 2020. Wij stellen voor genoemde bedragen met resultaatbestemming 2020 over te hevelen naar 2021.

De ontvangen rijksmiddelen voor het bewustmaken en stimuleren van onze inwoners om energieverbruik te reduceren zijn niet besteed in 2020 (RRE-regeling). Met resultaatbestemming 2020 wordt voorgesteld dit budget en de ontvangen rijkssubsidie over te hevelen naar 2021.

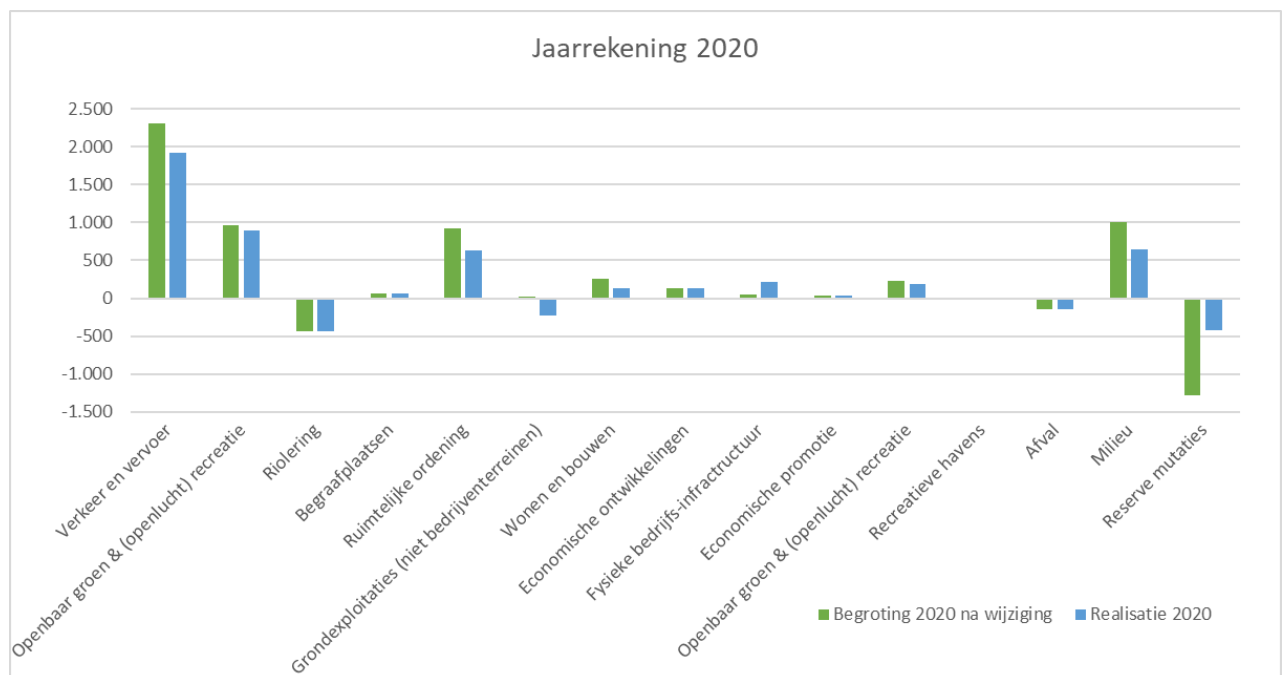
Reserves

Het verschil is ontstaan doordat er per saldo minder onttrokken is aan reserves. Voor een groot deel heeft dit te maken met incidentele budgetten waarvan de uitvoering doorloopt naar 2021. Dit betreft onder meer budgetten voor aanpak onderhoud bermen en sloten (IBOR-beleidsplan), aanleg glasvezel buitengebied, invoering omgevingswet, Vitaal platteland, RO-procedure TOP-verplaatsing Welsum, Hoogwater beschermingsprogramma, opstellen woonvisie, Noordmanshoek, herontwikkeling Tellegenschool, sanering asbestdaken, klimaatakkoord en duurzaamheid. Met resultaatbestemming worden deze budgetten inclusief dekking uit de verschillende reserves overgeheveld naar 2021.

Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorzieningen voor de complexen Wesepe (bedrijfsterreinen en woningbouw) en Meente-Noord zijn extra onttrekkingen gedaan aan de Reserve grondexploitatie.

Er zijn toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost, Olstergaard en Meente-Zuid.

DETAIL OVERZICHT

PROGRAMMA 3 SAMENLEVING

Wat wilden wij bereiken?

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect jeugdhulp en onderwijs

Jeugd²⁰

We willen streven met elkaar dat: 1) ieder kind gezond opgroeit; 2) ieder kind veilig opgroeit; 3) ieder kind kansrijk opgroeit. Wij willen daarvoor samenwerken met alle partijen die daaraan een bijdrage willen leveren, zodat kinderen zich optimaal ontwikkelen en kunnen (blijven) meedoen in hun eigen omgeving. Leidende principes: in eigen omgeving; zo gewoon mogelijk en goede basis.

1. De rechten van de kinderen en jongeren in Olst-Wijhe zijn geborgd.
2. De Jeugd in Olst-Wijhe benut kansen en ontwikkelt talenten.
3. Ouders en opvoeders in Olst-Wijhe zijn veerkrachtig en doen mee.
4. Een Veilig en Gezond opvoedklimaat.
5. Een gezin, een plan, een regisseur.
6. De (specialistische) jeugdhulp transformeert.

Onderwijs

1. De gemeente beschikt over een pluriform onderwijsaanbod dat aansluit op de behoeften van onze inwoners waarbij gestreefd wordt naar een zo breed mogelijk aanbod van voortgezet onderwijs en de verdere groei van de aanwezige school voor voortgezet onderwijs wordt gefaciliteerd;
2. De gemeente handhaaft de scholen in de kleine kernen vanwege de maatschappelijke functie, zolang de kwaliteit van het onderwijs dat toelaat;
3. Leerlingen uit onze gemeente volgen een compleet onderwijsprogramma zonder verzuim met als uiteindelijke resultaat een startkwalificatie;
4. De gemeente stimuleert inwoners op het gebied van taal en lezen om te voorkomen dat laaggeletterdheid een reden is om niet volwaardig deel te nemen aan onze maatschappij.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN JEUGDHULP EN ONDERWIJS

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Jeugd kan veilig opgroeien en zich ontwikkelen tot volwaardige burgers²¹	Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar) (W)	2020: 1e helft 8,5% 2019: 1e helft 8,8% 2019: 2e helft 8,7%	Landelijk <25.000 inw: 2020 1e helft: 8,7% 2019 1e helft: 9,3% 2019 2e helft: 9,4%
	Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar) (W)	2020: 1e helft: 11,06%	Landelijk <25.000 inw: 2020 1e helft: 8,7%
	Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar) (W)	2020 1e helft: geen data.	Landelijk <25.000 inw: 2020 2e helft: 0,2%
Basisonderwijs voldoende nabij	Basisonderwijs voldoende nabij	2018: 86% vindt dit voldoende nabij 2016: 90% 2014: 87%	Landelijk <25.000 inw: 2018: 90%
Schoolverzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (W)	2019: 0 2018: geen data	Landelijk <25.000 inw: 2019: 1,32%
	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (W)	2019: 19 2018: 14	Landelijk <25.000 inw: 2019: 19

²⁰ Ontleend aan de nieuwe nota Integraal jeugdbeleid 2021.

²¹ De nieuwe indicatoren, ontleend aan de nieuwe nota worden opgenomen in de begroting 2022.

	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (in % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs) (W)	2019: 2,1% 2018: 1,1%	Landelijk <25.000 inw: 2019: 2,0%
Tevredenheid speelvoorziening	Tevredenheid speelvoorzieningen in de nabije omgeving	2018: 65% van de burgers is tevreden hierover 2016: 61% 2014: 60%	Landelijk <25.000 inw: 2018: 63%

Hoofddoelstelling/bedoeld maatschappelijk effect welzijn c.a.

1. Op peil houden van maatschappelijke voorzieningen in de dorpen en buurtschappen samen met de bewoners en ondernemers²²;
2. De gemeente draagt zorg voor de instandhouding en de kwaliteit van de primaire voorzieningen binnen dit programma (openbaar bibliotheekwerk; Kulturhusconcept Olst-Wijhe; peuterspeelzaalwerk en jeugd- en jongerenwerk);
3. De gemeente schept randvoorwaarden (in de sfeer van aanbod accommodaties en subsidies) voor de secundaire voorzieningen in onze gemeente op het terrein van sport, kunst en cultuur, oudheidkunde/musea en overige recreatieve voorzieningen waarbij het accent wordt gelegd op participatie door jongeren, gehandicapten en inwoners met een minimuminkomen.

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN WELZIEN C.A.

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Prettig en veilig wonen	Waardering buurt als leef- en woonomgeving	2018: 7,99 93% voelt zich thuis in de buurt 2016: 7,88 2014: 7,7	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 8,03
Voorzieningenniveau	In iedere kern een ontmoetingsfunctie	Ja	
Tevredenheid welzijnsvoorzieningen	Tevredenheid welzijnsvoorzieningen in de nabije omgeving	2018: 57% van de burgers is tevreden hierover 2016: 55% 2014: 57%	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 60%
Gezondheidsbevordering	Percentage niet sporters (W)	Geen recente gegevens	
Tevredenheid gezondheidsvoorziening	Tevredenheid over gezondheidszorgvoorziening in de nabije omgeving	2018: 85% van de burgers is tevreden hierover 2016: 85% 2014: 81%	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 81%

Hoofddoelstelling/bedoeld maatschappelijk effect ondersteuning

1. Een optimale zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van onze inwoners zowel economisch als sociaal waarbij de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners voorop wordt gesteld;
2. Hierbij wordt extra accent gelegd bij onze inwoners tot 23 jaar en mensen met beperkingen;
3. De gemeente draagt zorg voor de instandhouding en de kwaliteit van de primaire voorzieningen binnen dit programma (voorzieningen voor ouderen en gehandicapten).

²² Ontleend aan de conceptstructuurvisie Olst-Wijhe

INDICATOREN EN STREEFWAARDEN ONDERSTEUNING

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Het bestaan van onafhankelijke cliënt-ondersteuning is bekend bij onze inwoners²³	De meeste Wmo-cliënten kennen het bestaan van onafhankelijke cliënt-ondersteuning >50% (in 2018)	2020: 44% ²⁴ 2019: 44% ²⁵ 2016: 30% ²⁶	Geen data
Maatschappelijke participatie	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de inspanningen van de gemeente om burgers volledig te laten deelnemen aan de maatschappij (streefwaarde 6,7) ²⁷	2018: 6,8 2016: 6,6 2014: 6,5	Landelijk 2018: < 25.000 inw.: 6,71
Onze Wmo cliënten ervaren het contact met de gemeente als positief	Het aandeel Wmo cliënten dat het algemeen contact met de gemeente als positief heeft ervaren (2018: 65%)	2019: 66% ²⁸ 2016: 60%	Geen data
De toegang tot ondersteuning en zorg is gericht op de eigen regie van de cliënt en op het leveren van een maatwerkoplossing	De mate waarin Wmo cliënten van mening zijn dat tijdens het gesprek door de consulent en cliënt samen naar oplossingen is gezocht (2018: Eens > 65% 2018: Oneens < 18%)	2020: Eens: 83% ²⁹ 2020: Oneens: 3% 2019: Eens: 82% ³⁰ 2019: Oneens: 5% 2016: Eens 65% 2016: Oneens 18%	Geen data
Werk en inkomensondersteuning	Alle klanten die een periodieke uitkering van de gemeente ontvangen, moeten een voor hen passend traject volgen	is het geval	
	Het merendeel van onze klanten met een bijstandsuitkering op 1-1-2017 laat op 1-1-2019 een positieve ontwikkeling op de participatieladder zien	2018: 41%	Geen data
	Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar (W)	2019: 463,5 2018: 471,7	Landelijk 2019: < 25.000 inw.: 677,1
	Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jaar)(W)	2019: 0 2018: 0	Landelijk 2019: 1
	Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)(W)	2019: 4 2018: 3	Landelijk 2019: 6
	Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame bevolking	2019: 70,9% 2018: 70,4%	Landelijk 2019: 68,8%

²³ Ontleend aan Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen=samendoen.

²⁴ Ontleend aan cliëntervaringsonderzoek 2020

²⁵ Ontleend aan cliëntervaringsonderzoek 2019

²⁶ Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl

²⁷ Ontleend aan het Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen = Samendoen

²⁸ Ontleend aan cliëntervaringsonderzoek 2019

²⁹ Ontleend aan cliëntervaringsonderzoek 2020

³⁰ Ontleend aan cliëntervaringsonderzoek 2019

	ten opzichte van de beroepsbevolking)(W)		
	Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jaar) (W)	2019: 1 2018: 1	Landelijk 2019: 2
	Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 10.000 inwoners) (W)	2020 1 ^e helft: 26,4 2019: 17,9	Landelijk 2020: 46
	Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar) (W)	2 ^e helft 2019: 183,8 2 ^e helft 2018: 253,8	Landelijk 2019: 205,6
	Cliënten met een maatwerkarrangement (aantal per 10.000 inwoners) (W)	2020 1 ^e helft: 630	Landelijk 2020: 640

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

MAATSCHAPPELIJK HERSTEL EN NAZORG NA CORONA

Het coronavirus had in 2020 een grote impact op vrijwel alle inwoners in onze gemeente en op onze lokale samenleving als geheel. Alle inwoners zijn in meerdere of mindere mate getroffen door deze crisis. De grootste psychosociale en sociaaleconomische impact van de coronacrisis ligt mogelijk nog voor ons, maar het is belangrijk om nu al, tijdens de crisis, te starten met het samen nadenken over de (na)zorg en het maatschappelijk herstel. Er is door een interne werkgroep met input van diverse partners een globaal beeld geschetst van de effecten van corona op de samenleving van Olst-Wijhe en er worden aanbevelingen gedaan van wat zoal nodig is om nadelige maatschappelijke en economische effecten enigszins te beperken. Besluitvorming over lange termijn maatregelen vindt plaats in 2021. In 2020 is op veel beleidsterreinen extra inzet gepleegd om inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers te ondersteunen.

PROGRAMMA TRANSFORMATIE SOCIAAL DOMEIN

In onze gemeente hebben we veel direct contact met onze inwoners. En in het werkveld weten we elkaar snel te vinden en zijn we bereid om met andere partijen goed samen te werken. Maar het ontbreekt ons aan tijd en menskracht om zowel binnen de gemeente zelf als met anderen een veranderbeweging stevig in gang te zetten. Het programma Transformatie sociaal domein ondersteunde deze ontwikkeling daarom van mei 2017 tot en met juni 2020. In juni vond oplevering en evaluatie van het programma plaats. In een eindverslag ("reisbrief") voor breed publiek en in een bestuurlijke evaluatienotitie is een samenvatting van de uitgevoerde (ruim 40) projecten opgenomen. Beschreven is wat het programma voor de inwoners en de werkers concreet heeft opgeleverd. Enkele projecten uit het transformatiewerkplan zijn ook in 2021 nog in uitvoering: Welzorgsum en Positieve gezondheid (Welzijn op recept). Evaluatie van het Meldpunt sociaal domein staat begin 2021 gepland.

Ook zijn in juni 2020 aanbevelingen gedaan over gewenste vervolgacties. Wij hebben besloten om deel te gaan nemen aan het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid vanuit het ministerie van VWS. Het thema eenzaamheid (preventie en bestrijding) kwam in verschillende transformatieprojecten aan de orde, maar het blijft lastig om een zo brede problematiek integraal te benaderen met alle betrokkenen. Het VWS-programma kan een waardevolle "kapstok" zijn. Andere gewenste initiatieven voor doorontwikkeling van de transformatie zijn afhankelijk van het beschikbaar stellen van de benodigde structurele middelen voor strategische denkkracht sociaal domein in de begroting. Voor 2021 is dit niet gerealiseerd.

JEUGD EN JEUGDHULP

Lokaal: Nieuw beleidsplan jeugd

Er is in 2020 een nieuw integraal beleidsplan Jeugd door uw raad vastgesteld. Hierin is een visie opgesteld met partners uit de gemeente die met Jeugd en gezinnen werken. Verschillende deelthema's zijn aan elkaar verbonden en geven een compleet beeld van het jeugdbeleid in onze gemeente. Een belangrijk thema wat verdere ontwikkeling vraagt is aansluiting Jeugdhulp Onderwijs. Er is een duidelijke basis voor een goede samenwerking; de scholenclustering biedt een mooie kans om dit verder door te ontwikkelen, zodat we de ondersteuning nog dichterbij de kinderen kunnen brengen.

De financiering van het plan wordt eenmalig betaald uit het restant van het transformatiebudget. Voor de structurele financiering van het plan zal dit worden meegewogen in de heroverweging. In het nieuwe beleidsplan Jeugd is een passage opgenomen over sturen en verantwoorden met betrekking tot jeugdbeleid. Aan de hand van de uitgebrachte adviezen van de rekenkamercommissie en de raadswerkgroep sturen en verantwoorden sociaal domein zijn er in het beleidsplan doelstellingen opgenomen, die gemeten moeten worden. Na een nulmeting kunnen er streefwaarden worden vastgesteld.

Regionaal: Doorontwikkeling resultaatbekostiging

De besluitvorming om te komen tot een doorontwikkeld inkoopmodel is uitgesteld en zal plaatsvinden in 2021. In het voorjaar van 2020 is dit niet gelukt vanwege de uitbraak van Corona. De verschillende jeugdhulpaanbieders waren druk met het organiseren van de zorgcontinuïteit. Hierdoor was het niet mogelijk mee te werken aan een tarievenonderzoek en te participeren in het ontwikkeltraject.

In de tussentijd is er meer de tijd genomen om een goede kwaliteitsslag te maken en ook transformatieopgaven een plek te geven. Er is gestart met het opstellen van een regionale visie op de samenwerking in de jeugdhulpregio. In het voorjaar van 2021 zal hier besluitvorming over komen in de verschillende gemeenteraden.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

In 2020 hebben achttien peuters een indicatie voor VVE gekregen. In totaal hebben 32 peuters gebruik gemaakt van het VVE-aanbod. Al deze peuters zijn geplaatst op een locatie voor peuterwerk. Iets minder dan de helft van de ouders heeft recht op kinderopvangtoeslag. In maart 2020 hebben wij een besluit genomen over de inzet van de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid en peuterwerk. De middelen zijn vooral bedoeld voor het plaatsen van alle peuters met een VVE-indicatie. Sinds augustus 2020 zijn aanbieders verplicht op 16 uur per week aan te bieden. Hiertoe is een kostprijsonderzoek uitgevoerd en zijn nieuwe dienstverleningsovereenkomsten met de aanbieders van VVE afgesloten. Daarnaast zullen de middelen worden ingezet voor de gezinsaanpak laaggeletterdheid, de inzet van een orthopedagoog op de voorscholen en kwaliteitsverbetering VVE-breed.

Peuterwerk

Het rijk streeft ernaar dat alle peuters naar de opvang gaan. Zij heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Wij zetten deze middelen in om ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag tegemoet te komen in de kosten. Zij betalen alleen een inkomensafhankelijke bijdrage. In 2020 hebben zestien peuters hiervan gebruik gemaakt. Door twee keer per jaar brieven te versturen over het belang van peuterwerk aan alle ouders van peuters in de leeftijd 1½ - 2½ jaar hopen we steeds meer ouders te bereiken. Daarnaast gaan we vaker (online) workshops organiseren over opvoeden, waardoor we ook meer ouders willen bereiken. Uit een landelijk rapport blijkt dat ouders die niet voor peuterwerk kiezen, vaak principiële bezwaren hebben. Voor onze gemeente monitort de JGZ de oorzaken van het non-bereik.

Speelvoorzieningen

In 2020 is vooral ingezet op onderhoud en verbetering van onze speelvoorzieningen. Er is medewerking verleend aan een drietal participatieprojecten en de inrichting van het schoolplein in Welsum. Uitvoering vindt in 2021 plaats.

ONDERWIJS

(Taal)onderwijs nieuwkomers Salland

Vertegenwoordigers van de schoolbesturen De Mare en Mijnplein, EPOS, Carmel, de Capellenborg, Landstede en de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe hebben een taalschool in Salland gestart. Er wordt (taal)onderwijs aan nieuwkomerskinderen aangeboden in de basisschoolleeftijd in Wijhe (Peperhof) en in Raalte. (Taal)onderwijs aan nieuwkomerskinderen in de middelbare schoolleeftijd in Salland wordt geboden op het Carmelcollege in Raalte. Vanuit de doorgaande leerlijn worden ook de organisaties van de Voor- en Vroegschoolse educatie betrokken. In het schooljaar 2019-2020 werd duidelijk dat de instroom steeds minder werd en het taalonderwijs niet meer haalbaar in dezelfde opzet. Er heeft onderzoek plaatsgevonden en er hebben verschillende wijzigingen plaatsgevonden. Er is nu nog één taalklas en die bevindt zich in Wijhe. Kinderen krijgen hier voltijds voor maximaal een jaar onderwijs. Daarna gaan ze terug naar de school in hun buurt.

Laaggeletterdheid

Om laaggeletterdheid in Olst-Wijhe te verminderen is het Taalpunt Olst-Wijhe actief. Het Taalpunt is een herkenbare fysieke plek in de bibliotheek, waar een coördinator spreekuur houdt en een taalvrager koppelt aan een taalmaatje/vrijwilliger (geschoolde taalcoach), een groepsactiviteit (Taalcarrousel, Taal&Werk&Administratie, Taalcafé) of scholingsinstituut (formeel onderwijs via TopTaal). In 2020 zijn er door het Taalpunt Olst-Wijhe 45 inwoners geholpen met een individuele taalvraag en waren er 33 enthousiaste vrijwilligers die zich hebben ingezet als taalmaatje. Daarnaast zijn er 3 inwoners geweest die formeel onderwijs hebben gevolgd via TopTaal. Tot slot is er inzet geweest op groepsactiviteiten: 15 inwoners hebben deelgenomen aan de Taalcarrousel (taalmorgen en taalwandeling), 8 inwoners aan 'Taal & Werk & Administratie' en 11 inwoners aan 'Klik & Tik'. Vanwege corona zijn de activiteiten in 2020 deels anders georganiseerd, zoals kleinere groepjes en het opstarten van taalwandelingen. Bij het traject Taal & Werk & Administratie hebben de deelnemers hun taalniveau verhoogd en zijn zij klaar om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Elke deelnemer heeft een verzorgd CV en een goede presentatie paraat om met werkgevers in gesprek te kunnen.

Onderwijshuisvesting

In onze gemeente is krimp geconstateerd door leerlingendaling in het onderzoek: Eindrapport Onderzoek "Antwoord op krimp" "Naar een toekomstbestendig en passend onderwijsaanbod voor Salland"; 2018. Het resultaat van het onderzoek is dat er twee clusters moeten worden gerealiseerd, één in Olst-Boskamp-Den Nul en één in Wijhe-Boerhaar. Voor het realiseren van het cluster vinden fusies plaats van de scholen van Stichting de Mare en Stichting Mijn Plein in het kader van 'Scholen voor Morgen' - levensvatbaarheid.

In het project 'Scholen voor Morgen' werken de schoolbesturen samen met de gemeente Olst-Wijhe aan de toekomst van het onderwijs, onder het motto 'samenwerken aan goed onderwijs'. In het project worden kindclusters ontworpen, waarin het basisonderwijs, kinderopvang, voortgezet onderwijs en andere lokale partners gaan samenwerken. Met de samenwerking wordt een toekomstbestendige, betaalbare voorziening voor onderwijs en opvang gerealiseerd voor kinderen van 0-14 jaar.

Op 30 juni 2020 heeft uw raad het besluit genomen om de locatie Averbbergen Noord aan te wijzen als plek waar het nieuwe kindcentrum Olst-Boskamp-Den Nul gerealiseerd moet worden. Ook is een besluit genomen om middelen beschikbaar te stellen om het kindcentrum mogelijk te maken, bestaande uit een budget voor kapitaallasten voor huisvesting van het primair onderwijs, de nieuwbouw van een gymzaal in/naast het kindcentrum (ter vervanging van de verouderde gymzaal

aan de Watertorenstraat), een nieuw sportveld en tot slot middelen voor het veiliger maken en landschappelijk zorgvuldig inrichten van de openbare ruimte. In het raadsbesluit is ook het voornemen geuit om bij de ontwikkeling van het kindcentrum gebruik te maken van het concept Huren als Eigenaar van SMV.

Aanpassing verordening onderwijshuisvesting

Wij baseren onze verordening op de modelverordening van de VNG. De VNG heeft in de modelverordening de normvergoeding met 40% verhoogd. Landelijke ervaringsgegevens wijzen uit dat de werkelijke bouwkosten gemiddeld 40% hoger liggen dan de huidige normvergoeding. In juli 2020 heeft uw raad besloten om de modelverordening van de VNG te blijven volgen. De nieuwe verordening onderwijshuisvesting is toen vastgesteld.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen = Samendoen

Op basis van het beleidsplan zijn vier onderwerpen met subdoelen geformuleerd. Op basis van het beleidsplan heeft het college een uitvoeringsplan vastgesteld. Hieronder volgt een korte opsomming van de onderwerpen en de resultaten die in 2020 zijn bereikt.

1. Transformatie

Bij het eerder genoemde programma Transformatie Sociaal Domein zijn de resultaten al benoemd.

2. Inkoop en algemene voorzieningen

In 2020 is samen met de gemeente Raalte een aanbestedingsproces gestart en afgerond voor de Wmo-maatwerkvoorzieningen. Ingaande 1 januari 2021 zijn er raamovereenkomsten gesloten met 25 zorgaanbieders die diensten leveren voor de producten:

- Ondersteuning gericht op het huishouden
- Individuele ondersteuning basis
- Individuele ondersteuning plus
- Ondersteuning in groepsverband basis
- Ondersteuning in groepsverband plus
- Respijtopvang
- Vervoer (zonder en met rolstoel) naar locaties voor ondersteuning in groepsverband of respijtopvang

Naast deze 25 partijen zijn er ook nog vijf zorgaanbieders die een wachtkamercontract hebben. Als geen van de andere zorgaanbieders kan leveren kunnen zij ingeschakeld worden.

Ondanks corona is dit aanbestedingsproces goed verlopen mede dankzij de goede samenwerking met zorgaanbieders en de gemeente Raalte.

Het product 'Een schoon huis' wordt nog steeds uitgevoerd onder de raamovereenkomst samen met Deventer.

Door corona is de uitvoering van de overeenkomsten zo nodig ook op alternatieve manieren opgepakt. Enkele voorbeelden zijn: boodschappen doen in plaats van stofzuigen, beeldbellen in plaats van huisbezoek, bellen met mantelzorgers of deelnemers aan dagbesteding als ze niet konden of durfden komen, besloten facebookgroepen voor lotgenotencontact. Zo zijn er tal van voorbeelden te benoemen.

Ook voor de Wmo-zorgaanbieders zijn financiële compensatieregelingen getroffen voor het wegvallen van omzet en/of meerkosten door de coronacrisis.

Niet alleen zorgaanbieders, maar ook algemene voorzieningen, zoals welzijnsorganisaties, hebben op andere manieren geprobeerd inwoners te bereiken die dat nodig hadden.

Er zijn meerdere initiatieven de laatste jaren ontstaan, gerealiseerd en uitgegroeid. De bedoeling is dat er minder een beroep gedaan op de inzet van duurdere individuele (maatwerk) ondersteuning of zorg. Ook in 2020 zijn er weer nieuwe initiatieven ontstaan naar aanleiding van behoeften die leven bij inwoners. Bij nieuwe initiatieven kun je denken aan het uitlenen van een voor corona aangepaste duo-fiets, de zingende badmutsen die de wijk ingaan of naar verzorgingshuizen om bijv. eenzaamheid op te sporen. Er is een overleg gestart om buiten de normale werktijden toch een soort kortdurende dagopvang voor demente inwoners te gaan realiseren, zodat mantelzorgers ontlast worden. Voor de zingende badmutsen is een leefbaarheidssubsidie verstrekt. De andere initiatieven worden niet financieel ondersteund door de gemeente.

3. Communicatie

In 2020 is verder gewerkt aan de doorontwikkeling van de website ondersteuning.olst-wijhe.nl. In het Cliëntervaringsonderzoek Wmo 2020 is naast de vaste vragenset aandacht besteed aan de gevolgen van Corona, de adviesraad Samenleving en gevolgen van het beleid in de afgelopen jaren.

Vanuit het opgezette communicatieplan Sociaal Domein worden via de diverse kanalen inwoners geïnformeerd over ontwikkelingen die voor hen van belang kunnen zijn.

4. Ondersteuning (onafhankelijke cliëntondersteuning, mantelzorg, dementie en vrijwilligersondersteuning)

De onafhankelijke cliëntondersteuning is bij veel inwoners bekend. Bij gesprekken is vaak een familielid als ondersteuner betrokken. Er is sprake van behoorlijk veel informele hulp. Voor een deel is, door het mantelzorgcompliment/blijk van waardering, bekend wie die informele hulp verlenen. Niet iedereen die mantelzorg heeft, vraagt een mantelzorgcompliment aan. Op de dag van de Mantelzorg konden ruim 400 mantelzorgers een bosje bloemen ophalen bij één van de bloemisten in Olst en Wijhe. Het aantal jongere mantelzorgers groeit.

Blijk van waardering	2020	2019	2018
Volwassenen	362	388	329
Jongeren	51	37	

Door corona ervaren mantelzorgers een zwaardere belasting. Doordat groepsactiviteiten niet altijd door konden gaan is er meer individueel contact met hen geweest.

Als Olst-Wijhe zijn we, volgens een scan van Alzheimer Nederland, al goed op weg naar een dementievriendelijke gemeente.

In deze coronaperiode zijn er veel andere vrijwilligers actief geworden, waar kwetsbare vrijwilligers noodgedwongen hun activiteiten op een laag pitje moesten zetten. Binnen de mogelijkheden is er door hen veel gedaan voor hun mede-inwoners.

SPORT

Sportstimulering

Sinds 2014 zetten we combinatiefunctionarissen in via de Brede Regeling Combinatiefuncties. Deze regeling loopt tot en met 2022. In het coronajaar 2020 zijn er, ondanks de gedeeltelijke sluiting van de scholen, diverse activiteiten georganiseerd om kinderen en jongeren in onze gemeente te stimuleren om te blijven sporten en bewegen. Zo is er onder andere een '#stayathomechallenge' geweest, waar de combinatiefunctionarissen onze kinderen en jongeren in filmpjes meenemen in verschillende uitdagingen, is het initiatief 'Buutenshuus Bewegen' opgezet in het kader van extra buitenschools sportaanbod, heeft er een IJsselsportdag plaatsgevonden en is er een online sportquiz opgezet.

Regeling Lokale Sportakkoorden

In 2019 is met behulp van de inzet van een sportformateur en in samenwerking met verschillende partijen uit het onderwijs, sport en welzijn een lokaal sportakkoord opgesteld. Het lokaal sportakkoord bestaat uit drie proeftuinen; vitale sport en beweegaanbieders, Sport Onderwijs en

Cultuur (SPOC) en inclusieve sportcultuur. Per proeftuin is er een werkgroep, waarin verschillende partners op het gebied van onderwijs, sport en welzijn deelnemen. Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord is in 2020 vanuit het Rijk een uitvoeringsbudget van €10.000 ontvangen.

De uitdagingen in 2020 rondom de coronasituatie hebben tot vertraging in het proces geleid gezien de onmogelijkheid om fysiek bij elkaar te komen en de druk van de coronamaatregelen op de sportverenigingen. Ondanks deze uitdagingen, zijn er diverse ontwikkelingen op het gebied van het lokaal sportakkoord. Zo is er onder andere een subsidie aangevraagd en gehonoreerd voor het aanpassen van het speelveld naar een multifunctioneel sportveld op het SPOC, zijn verenigingen ondersteund vanuit de Manifestgroep op het gebied van nieuwe besturen (bijvoorbeeld Sportclub Wesepe en de ouders van de judo in Wijhe), is er een beweegroute in Olst opgestart in samenwerking met sport en welzijn en worden zowel beweeginitiatieven als de verbinding tussen de sportaanbieders vanuit Ut Huus ondersteund en gefaciliteerd.

Sportwaardering

Met de sportwaardering willen we de sporters van Olst-Wijhe jaarlijks op de kaart zetten. In verband met het coronavirus hebben er zeer weinig amateur sportwedstrijden plaatsgevonden en heeft de sportwaardering in 2020 helaas niet plaatsgevonden.

KUNST EN CULTUUR

Openbaar bibliotheekwerk

De afgelopen jaren heeft Stichting Bibliotheek Salland jaarlijks € 22.000 extra subsidie ontvangen voor het open houden van de vestiging in Wijhe. In 2020 is besloten om deze extra bijdrage ook voor 2021 en 2022 beschikbaar te stellen.

WELZIJN

Maatschappelijk vastgoed

Bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed

Rondom het maatschappelijke vastgoed in onze gemeente zijn verschillende ontwikkelingen waar te nemen. De vraag van de samenleving verandert, de verwachtingen over de kwaliteit van het vastgoed nemen toe en dat heeft gevolgen voor de manier waarop we beheer en exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed organiseren. Ook constateren we dat de financiële druk op de grotere multifunctionele accommodaties groot is en deze is door de Coronacrisis alleen maar groter geworden.

In oktober 2020 hebben wij besloten om een bestuursopdracht op te stellen voor het formuleren/actualiseren van het beleid t.a.v. beheer en exploitatie van het maatschappelijk vastgoed op de lange(re) termijn. Vanuit deze bestuursopdracht is er een onderzoek verricht door het adviesbureau HEMM, gericht om inzichten en oplossingen te bieden om het beheer en exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed toekomstbestendig te houden. Begin 2021 wordt er in financiële en organisatorische zin duidelijkheid gegeven over de manier waarop we eigendom, beheer en exploitatie van het Holstohus, het SPOC-park (sporthal De Lange Slag en multifunctionele ruimten De Capellenborg), de sportvelden, sporthal De Hooiberg en de gymzalen De Watertorenstraat en De Nieuwe Coers gaan vormgeven.

Voorzieningenhart Wesepe

Plaatselijk Belang Wesepe heeft in september 2017 het initiatief genomen om met betrokken partijen te inventariseren welke belangen en behoeften er in Wesepe leven bij het clusteren van voorzieningen. Dit heeft in september 2019 geleid tot een concreet haalbaarheidsonderzoek met een rapportage met voorkeursscenario. Wij hebben eind 2019 naar aanleiding van het

voorkeursscenario een lijn bepaald ten aanzien van het ambitieniveau en daarmee verdere uitwerking van het scenario. Deze lijn is dat de gemeente bereid is te investeren in het voorzieningenhart als er aantoonbare voordelen zijn wat betreft synergie (multifunctioneel gebruik voorzieningen) en exploitatie, kortom als het beter en goedkoper wordt.

ICS adviseurs is door de stuurgroep gevraagd om verschillende scenario's uit te werken om te kijken of en wat er door het combineren van functies mogelijk is voor het voorzieningenhart om de multifunctionaliteit te vergroten en mogelijke exploitatielasten te kunnen dekken. In 2021 komt het definitieve rapport hiervan.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang

Binnen het samenwerkingsverband Deventer, Raalte, Zutphen, Lochem en Olst-Wijhe wordt uitvoering gegeven aan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Deventer treedt daarbij op als centrumgemeente. Met de zorgaanbieders die zich inzetten op deze gebieden is een subsidierelatie. Door die vorm is ons samenwerkingsverband in staat om te sturen op de inzet van middelen. Eind 2020 is daarom een bedrag van ca. € 330.000 als geoormerkt geld ontvangen om de komende jaren in te zetten voor de uitvoering van het Lokaal Actieplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De bedoeling is om instroom tegen te gaan en uitstroom te bevorderen.

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

Participatiewet

Ontwikkeling cliëntenbestand 2018-2020

Uitkering	Aantal per 01-01			Instroom			Uitstroom			Aantal per 31-12		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Participatiewet	187	181	183	70	76	79	76	74	73	181	183	189
IOAW	18	16	15	7	4	2	9	5	4	16	15	13
IOAZ	2	2	1	0	0	0	0	1	0	2	1	1
Totaal	207	199	199	77	80	81	85	80	77	199	199	203

Uit de tabel blijkt dat het aantal huishoudens dat van onze gemeente een bijstandsuitkering (of soortgelijke uitkering) ontvangt in 2020 ten opzichte van 2018 en 2019 iets is gestegen. Enerzijds is de instroom ten opzichte van het jaar ervoor wat toegenomen en anderzijds de uitstroom wat afgenomen. Een belangrijke reden voor deze ontwikkeling is vanzelfsprekend de Corona-crisis en de gevolgen hiervan.

Wat verder opvalt is dat er steeds meer mensen met meervoudige problematiek zich melden voor een uitkering. Naast het niet hebben van werk en daarmee voldoende inkomen is er vaak ook sprake van psychische en lichamelijke klachten in combinatie met schuldenproblematiek. Het blijft voor inwoners met een uitkering van de gemeente gelet op hun vaak meervoudige problematiek en de ongunstige concurrentiepositie ten opzichte van andere werkzoekenden lastig om een betaalde baan te vinden.

Ondanks voorgaande blijft de veruit meest voorkomende reden van uitstroom uit de uitkering het aanvaarden van arbeid in dienstbetrekking. Daarnaast is verhuizing naar een andere gemeente een veel voorkomende reden om de uitkering te beëindigen. De meest voorkomende redenen van instroom zijn einde arbeid in dienstbetrekking, einde werkloosheidsuitkering of verhuizing naar onze gemeente.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning 2018-2020

	Toegekend			Afgewezen		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Woonvoorziening	51	50	75	0	0	2
Vervoersvoorziening	202	186	207	0	0	0
Rolstoelvoorziening	51	42	60	1	1	0
Huishoudelijke Hulp	286	390	472	0	0	0
Begeleiding	338	396	410	3	1	1
Totaal	928	1064	1224	4	2	3

Uit de tabel blijkt dat er bij alle voorzieningen sprake is van een flinke stijging en dat komt voort uit het stijgende aantal meldingen wat in 2020 is ontvangen. Met name de stijging bij de huishoudelijke hulp valt niet los te zien van het door de landelijke overheid vanaf 2019 ingevoerde abonnementstarief binnen de Wmo wat inhoudt dat ongeacht het inkomen en vermogen én ongeacht het aantal Wmo-voorzieningen iemand ontvangt er een vast tarief in rekening wordt gebracht (dit was maximaal € 19 per maand in 2020). Door deze wijziging is het dus voor met name de midden- en hoge inkomens aantrekkelijker geworden om de huishoudelijke hulp niet meer zelf te regelen en te betalen maar in het kader van de Wmo verstrekt en dus grotendeels vergoed te krijgen.

Daarnaast valt de stijging bij begeleiding op en dat past bij het beeld dat de complexiteit van de casussen gemiddeld gezien aan het toenemen is. Het duurt dan ook vaak wat langer voordat er samen met de klant een duurzame oplossing is gevonden.

Bij de tabel wordt overigens nog opgemerkt dat niet alle meldingen die klanten hebben ingediend in het kader van de Wmo tot een aanvraag en dus een individuele voorziening hebben geleid. Klanten kunnen een melding doen dat zij een beperking ervaren en bij het huisbezoek zal dan de aard en omvang van de beperking worden vastgesteld. In het verlengde hiervan wordt dan bekeken in hoeverre iemand op eigen kracht (deels) een oplossing kan vinden door bijvoorbeeld gebruik te maken van zijn of haar netwerk of door gebruik te maken van voorliggende algemene voorzieningen. Pas als voorgaande niet of niet geheel tot een goede oplossing leidt, dan zal de melding worden omgezet in een aanvraag en dan zal er vaak een individuele voorziening door de gemeente worden ingezet.

VOLKSGEZONDHEID

Volksgezondheidsbeleid

In februari 2019 is de nota Gezondheidsbeleid 2019-2022 door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn vijf speerpunten geformuleerd. In 2020 hebt u een voortgangsrapportage ontvangen. In deze voortgangsrapportage beschrijven wij per speerpunt wat de status van het speerpunt in 2020 is. Kort samengevat komt dit op het volgende neer:

1. Sociaaleconomische gezondheidsverschillen

- We zijn op de goede weg. Er is extra aandacht nodig voor het tot bloei komen van de pilot Positieve Gezondheid Olst. Er komen gezamenlijke overleggen om samenwerking rond verscheidene inhoudelijke thema's zo goed mogelijk op te pakken en we zijn in gesprek met zorgverzekeraars om de pilot financieel te ondersteunen.

2. Afname overgewicht

- Er is meer tijd nodig om de gewenste resultaten te behalen. We zetten de huidige activiteiten en projecten voort, brengen deze actief onder de aandacht en blijven intensief inzetten op de afname van overgewicht.

3. Psychische gezondheid

- We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

4. Terugdringen problematisch alcoholgebruik

- We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

5. Gezonde fysieke leefomgeving

- We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

VERBONDEN PARTIJEN

Het Regionaal Service Team Jeugd IJsselland (RSJ).

In 2018 is gestart met een nieuwe gemeenschappelijke regeling. De organisatie heet nu het Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland. Het serviceteam blijft de taken met betrekking tot inkoop, contractering en financiering uitvoeren voor de regiogemeenten. Daarnaast ondersteunen zij door middel van procesbegeleiding de verschillende regionale thema's zoals bijvoorbeeld. In 2018 zijn er verschillende gemeenten gestart met het zelf factureren bij wijze van pilot. Naar aanleiding van deze pilot en evaluatie hebben alle gemeenten besloten de facturering vanaf 1 juni 2019 zelf te organiseren.

GGD IJsselland Zwolle

Onze gemeente maakt deel uit van de GGD IJsselland. Volgens de Wet publieke gezondheid hebben gemeenten de taak een GGD in stand te houden voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Dit is o.m. gericht op het bevorderen van de algemene gezondheid en het voorkomen van ziekten bij risicogroepen. Een belangrijke rol van de GGD is daarnaast monitoring en signalering. De GGD heeft een belangrijke rol vervuld in verband met de bestrijding van het coronavirus.

KonnecteD (voorheen Sallcon)

Wij zijn samen met de gemeente Deventer aandeelhouder van KonnecteD (voorheen Sallcon). KonnecteD is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken en verplichtingen, voortkomend uit de Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast maken wij gebruik van de kennis en kunde van KonnecteD om de doelstellingen van de Participatiewet te kunnen realiseren.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Samenleving	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	21.523.353	25.827.678	25.698.002	129.676	V
Baten	3.582.581	5.985.041	5.832.179	-152.862	N
Saldo van Baten en Lasten	17.940.772	19.842.637	19.865.822	-23.185	N
Toevoegingen aan reserves	196.509	195.342	195.137	205	V
Onttrekkingen aan reserves	304.697	809.353	618.170	-191.183	N
Resultaat	17.832.584	19.228.626	19.442.790	-214.164	N

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's		Taakvelden		Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
3.0	Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	135	132	94	38	V
		4.2	Onderwijshuisvesting	704	733	735	-2	N
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	712	808	830	-23	N
3.1	Sport	5.1	Sportbeleid en activering	220	249	238	11	V
		5.2	Sportaccommodaties	1.167	1.213	1.192	22	V
3.2	Kunst en cultuur	5.3	Cultuur	176	263	176	88	V
		5.4	Musea	109	124	53	71	V
		5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	N
		5.6	Media	415	415	415	0	N
3.3	Welzijn	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.849	2.124	2.007	116	V
3.4	Werk en inkomens- voorzieningen	6.3	Inkomensregelingen	1.620	1.388	1.187	201	V
		6.4	Begeleide participatie	1.949	2.125	2.064	60	V
		6.5	Arbeidsparticipatie	482	522	492	30	V
3.5	Maatschappelijke ondersteuning	6.2	Wijkteams	138	139	130	10	V
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	503	618	703	-85	N
		6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.010	3.438	3.516	-78	N
3.6	Jeugd	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.001	4.747	5.328	-582	N
		6.82	Geescaleerde zorg 18-	101	118	70	47	V
3.7	Volksgezondheid	7.1	Volksgezondheid	650	688	634	53	V
	Reserves	0.10	Reserve mutaties	-108	-614	-423	-191	N
Resultaat				17.833	19.229	19.443	-214	N

Toelichting realisatie 2020
Onderwijs
Openbaar basisonderwijs

Onder openbaar basisonderwijs wordt het gymvervoer, bijdrage gymonderwijs en de exploitatie van de gymlokalen verantwoord. Het gymonderwijs is goedkoper door lagere huur- en vervoerkosten

als gevolg van de corona-crisis. De exploitatie van de gymlokalen is binnen het geraamde budget uitgevoerd. De onderhoudskosten zijn lager onder andere door uitvoering in eigen beheer tijdens de corona-crisis. Dit voordeel en een bijdrage van het rijk voor btw wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de onderhoudsreserve. De lagere huurinkomsten worden voor een groot deel gecompenseerd door het rijk via een specifieke compensatie uitkering.

Onderwijs huisvesting

De kosten voor onderwijshuisvesting zijn iets hoger dan geraamd. De lagere verzekeringskosten hebben voor een groot deel betrekking op het niet benodigde eigen-risico-deel. Het project onderwijshuisvesting is binnen budget gebleven en loopt door in 2021. In 2021 is hiervoor budget geraamd.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het betreft de verantwoording van het voortgezet onderwijs, onderwijsbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, voor- en vroegtijdse educatie en peuterwerk.

De lasten voor gymonderwijs basisonderwijs zijn door corona lager uitgevallen. De lasten voor leerlingenvervoer zijn hoger dan geraamd. De kosten zijn hoger uitgevallen onder andere door de afronding van voorgaande jaren en een verwachte afrekening binnen het huidige contract. Voor voor- en vroegtijdse educatie (VVE) is de rijksbijdrage onderwijsachterstandsbeleid meer dan toereikend. Meer ouders van peuters met een VVE-indicatie ontvangen kinderopvangtoeslag, waardoor de gemeentelijke kosten lager uitvallen. Het nieuwe beleid voor VVE is nog in ontwikkeling door de uitgestelde wetwijziging waarbij de VVE van 10 naar 16 uur gaat. Er is nog geen goedgekeurd plan voor kwaliteitsverbetering. De middelen voor onderwijsachterstandenbeleid zijn geoormerkt, zodat het resterende budget behouden blijft voor 2021 en volgende jaren.

Onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn voor de inzet van deze middelen binnen de geldende wet- en regelgeving. Ook bij peuterwerk is een voordelig resultaat ontstaan omdat ook hier meer ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag, waardoor een lagere bijdrage is verleend aan de instellingen die peuterwerk aanbieden.

Voor de noodopvang voor kinderen en het kwijtschelden van de eigen bijdrage voor kinderopvang tijdens de eerste maanden van de corona-crisis is van het rijk compensatie ontvangen. Het resterend bedrag wordt overgeheveld naar 2021.

Sport

Sportbeleid en activering

In 2020 zijn de vanuit 2019 overgehevelde middelen voor de combinatiefunctionaris niet ingezet. Het voorstel is om deze middelen via resultaatbestemming in 2021 weer ter beschikking te stellen.

Sportaccommodaties

Mede vanwege corona is er onderhoud gepleegd door eigen mensen, waardoor de onderhoudskosten lager zijn uitgevallen. Door de lagere bezetting vanwege corona is er ook minder personeel via Sallcon ingehuurd. Er is daarentegen wel meer besteed dan begroot aan de inventaris bij sporthal de Hooiberg.

Daarnaast is er bij het zwembad Wijhe een voordeel ontstaan omdat de stelpost voor onvoorziene uitgaven van € 10.000 niet benut is gebleven. Het voorstel is om deze naar 2021 via de resultaatbestemming door te schuiven.

Kunst en cultuur

Cultuur

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan omdat de compensatiemiddelen voor corona onderbenut zijn gebleven. Ook zijn de middelen voor cultuureducatie onderbenut gebleven door corona. Het voorstel is om beide overschotten via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021.

Musea

Het overschot op dit taakveld is vooral ontstaan doordat de cultuurhistorische waardenkaart niet is opgesteld vanwege corona. Het voorstel is dan ook om het overschot mee te nemen naar 2021.

Welzijn

Samenkracht en burgerparticipatie

Hier zijn de budgetten voor maatschappelijk werk, Wmo vervoer, welzijnsaccommodaties, Kulturhusconcept, dorpsontwikkelpannen, sociaal cultureel werk, kinderopvang, opvang statushouders en budgetten sociaal domein voor mantelzorg, bijkomende activiteiten jeugd, uitvoering en toegang verantwoord.

Het Wmo vervoer is uitgevoerd binnen het nieuwe contract. Door corona is in de maanden maart, april en mei garantie-omzet betaald aan de uitvoerder.

De verbouwing van dorpshuis de Bongerd is duurder uitgevallen dan gedacht vanwege onder andere asbest. Daarentegen is er een overschot op het begrote onderhoud bij het zalencentrum in Wesepe, vanwege beperkt onderhoud in afwachting van het onderzoek naar het voorzieningshart. Veel initiatieven rondom dorpsontwikkelpannen zijn vanwege corona afgeblazen, waardoor hier een voordeel is ontstaan.

Het meldpunt sociaal domein is voortgezet in 2020. Door corona is de evaluatie van het meldpunt in 2021 opgeleverd. Voorgesteld is om het meldpunt per 30 april op te heffen. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2021 voor de uitvoering in dat jaar en de afrekening van dit budget zal in 2021 plaatsvinden via een bestuursrapportage. Voor de begeleiding van statushouders zijn in 2020 zowel door de gemeente als door het rijk incidenteel budgetten toegekend. De invoering van de nieuwe wet Inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022. Voorgesteld wordt om het huidige beleid in 2021 voort te zetten en het voordelig resultaat uit 2020 over te hevelen naar 2021.

Op Kinderopvang, ondersteunende activiteiten en mantelzorg zijn kleine voordelen behaald.

Werk en inkomensvoorzieningen

Inkomensregelingen

Voor de uitkeringen ontvangen we van het rijk het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten). In 2020 is dit budget toereikend. Dit betekent dat we geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Het oorspronkelijk geraamde risico-budget voor 2020 is via de bestuursrapportage 2020 vrijgevallen. De inkomsten terugvordering en verhaal zijn hoger dan geraamd. Per saldo een voordelig resultaat op de uitkeringen van € 220.000. Voor de uitvoering van de zgn. TOZO-uitkeringen (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) wordt een specifieke uitkering ontvangen van het rijk. Het voordelig verschil op deze uitkering is bijna € 79.000. Dit betreft een voordeel op de uitvoeringskosten. Dit voordeel wordt overgeheveld naar 2021 omdat de uitvoering van de TOZO doorloopt in 2021. Voor minimabeleid zijn zowel de uitgaven als de inkomsten terugvordering en verhaal hoger dan geraamd. Voor een deel kunnen de hogere lasten op minimabeleid nog gedekt worden door incidentele middelen van het rijk. Resteert een nadeel van bijna € 100.000 op dit onderdeel.

Begeleide participatie

Onder begeleide participatie wordt de uitvoering van de voormalige Wsw-regeling verantwoord. De kosten van deze uitvoering zowel door KonnecteD (voormalige Sallcon) als door Tiem (voormalige Wezo) zijn ruim binnen het geraamde budget gerealiseerd. De compensatie die van het rijk is ontvangen voor de gevolgen van de corona-crisis is volledig doorbetaald aan de uitvoerende instanties.

Arbeidsparticipatie

De uitvoering van de re-integratie is inclusief de inzet van gemeentelijk budget voor de uitvoering, voortvloeiend uit de structurele verwerking van de bestuursopdracht werk in uitvoering. De budgetten zijn voor een groot deel aangewend in 2020, waardoor een klein voordeel resteert.

Hiervan wordt € 8.000 via resultaatbestemming 2020 overgeheveld naar 2021 om een deel van de bezuiniging bij de Openbare bibliotheek in 2021 op te vangen bij het Taalpunt.

Maatschappelijke ondersteuning

Wijkteams

Hier is een deel van de toegang van het sociaal domein en het maatwerk van de jeugdgezondheidszorg verantwoord. In samenhang met het nieuwe jeugdplan zijn subsidies herberekend en was er incidenteel extra budget van het rijk voor inzet op Kanrijke Start. Daarnaast is op onderdelen het transformatiebudget ingezet.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

De maatwerkvoorzieningen zijn vooral de woon- en leefvoorzieningen voor inwoners met een beperking (voormalig Wvg-voorzieningen). Met ingang van 2019 gelden voor de hulpmiddelen nieuwe contracten. De kwaliteit is daarmee gestegen en het aantal klachten afgenomen. De kosten zijn daardoor wel gestegen, zowel voor de leveringen als het onderhoud, waardoor een nadelig resultaat is gerealiseerd in 2020.

Maatwerkdienstverlening 18+

De maatschappelijke dienstverlening 18+ betreft zowel de kosten voor Wmo zorg als voor de Wmo huishoudelijke hulp. De kosten voor de totale Wmo zijn zowel voor huishoudelijke hulp als voor de zorg hoger dan de geraamde budgetten na wijziging via de bestuursrapportage 2020. Het nadeel is € 135.000. In 2020 zijn als gevolg van de corona-crisis zorgleveranciers tijdelijk gecompenseerd voor gedeelde omzet en meerkosten. De compensatie voor meerkosten is door het rijk gecompenseerd. De invoering van het abonnementstarief in 2019 heeft nog steeds een aanzuigende werking. Eind 2020 laat het aantal aanvragen een stijging zien. Het uitvoeringsprogramma transformatie sociaal domein is half 2020 beëindigd. Het beschikbare budget is voor ruim € 55.000 niet besteed en valt vrij in de reserve sociaal domein. Van dit bedrag is eerder besloten om de komende 3 jaar € 5.000 te reserveren voor het vervolgen van de netwerkbijeenkomsten en informatievoorziening. Deze bedragen zijn al in de begroting 2021-2024 verwerkt.

Jeugd

Maatwerkdienstverlening 18-

De kosten voor jeugdhulp zijn in 2020 ruimt € 600.000 hoger dan het geraamde budget. In de cijfers is rekening gehouden met garantieomzet en meerkosten als gevolg van corona. De toename van de kosten is het gevolg van langere, duurdere en incidentele dure trajecten. In de Taskforce Sociaal domein is onderzoek gedaan naar de hogere kosten waarbij nog geen uitspraak is gedaan in hoeverre de kosten in 2020 structureel zullen doorwerken in volgende jaren. In de Eindrapportage Heroverweging is hier nader op ingegaan en zijn maatregelen voorgesteld. De uitvoering van het transformatieplan Jeugd is in 2020 geëvalueerd. In 2020 is een nieuw jeugdplan voorgelegd en bij vaststelling van de begroting 2021-2024 is besloten om het restant budget van het transformatieplan in te zetten in 2021. Een bedrag van € 42.300 wordt via de resultaatbestemming overgeheveld naar 2021 met dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Geëscaleerde zorg

Aan de Stichting Veilig thuis was extra budget toegekend om de als gevolg van een hogere toeloop opgelopen wachtlijsten weg te werken. Door een extra bijdrage vanuit het Rijk aan deze stichting is de extra bijdrage in 2020 van de gemeente niet nodig, waardoor een voordeel is ontstaan. Voor een deel is onder dit taakveld budget geraamd wat niet direct betrekking heeft op de geëscaleerde zorg 18-. De kosten hiervoor zijn daarom verantwoord onder Maatwerkdienstverlening 18-.

Volksgezondheid

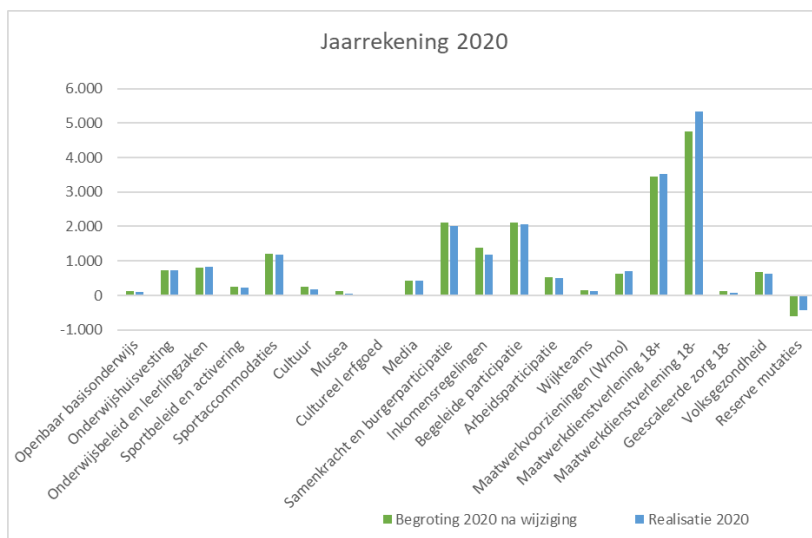
Volksgezondheid

De reguliere volks- en overige gezondheidszorg zijn op basis van de begroting gerealiseerd. De budgetten voor ambulantisering GGZ 2019 en 2020 zijn niet ingezet en vallen vrij, vanaf 2021 is structureel budget geraamd. De pilot Welzijnsrecept loopt vanaf 2019 maar heeft in 2020 als gevolg van corona geen vervolg gekregen. De budgetten worden voor verdere uitvoering in 2021 overgeheveld. Het rijk heeft voor 2020 en 2021 budgetten toegekend voor een brede aanpak dak- en thuisloosheid. Het budget voor 2020 wordt overgeheveld en toegevoegd aan het budget 2021.

Reserves

Voor onderhoud aan gymlokalen en gebouwen is per saldo minder aan reserves onttrokken. De budgetten voor transformatie sociaal domein en jeugd en meldpunt sociaal domein zijn in 2020 minder uitgeput dan geraamd. Voor ambulantisering GGZ is het overgeheveld budget uit 2019 niet ingezet en valt vrij, zodat geen beroep op de reserve Nader te bestemmen middelen is gedaan.

DETAIL OVERZICHT

4. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

Wat wilden we bereiken?

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

Het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen. In het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (Bbv) is de verplichting opgenomen om een overzicht Algemene dekkingsmiddelen op te stellen.

Het overzicht dient de volgende onderdelen te bevatten:

- Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Het hoofddoel is het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen.

In het jaar 2020 is de begroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2025 na de eerste begrotingswijziging structureel sluitend opgesteld. Hiermee is aan de doelstelling voldaan. Door de onvoorziene ontwikkelingen in het sociaal domein zijn de gemeentefinanciën wel verder onder druk komen te staan. Hieruit is de heroverweging ontstaan om in 2021 keuzes te maken om wederom een structureel sluitende begroting te kunnen presenteren.

Vanwege de kabinetsformatie zijn enkele beleidskeuzes bij de rijksoverheid uitgesteld. Dit betreft keuzes met verstreckende gevolgen voor de gemeentefinanciën. Hoofdpunten hierin zijn de herijking van het gemeentefonds en mogelijke structurele compensatie voor landelijk hoge kosten in het sociaal domein. Mogelijke negatieve effecten van een herijking van het gemeentefonds of mogelijke positieve effecten van compensatie op het meerjarenperspectief blijven daarmee vooralsnog onbekend.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan dit programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	7.260.406	8.728.854	7.792.542	936.312	V
Baten	31.671.765	32.587.129	32.642.494	55.365	V
Saldo van Baten en Lasten	-24.411.359	-23.858.275	-24.849.952	991.677	V
Toevoegingen aan reserves	158.170	616.170	631.991	-15.821	N
Onttrekkingen aan reserves	728.272	3.302.770	2.944.314	-358.456	N
Resultaat	-24.981.461	-26.544.875	-27.162.275	617.400	V

Het resultaat van dit hoofdstuk is als volgt verdeeld over de taakvelden.

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
4.0 Overhead	0.4 Overhead	6.497	7.648	7.043	605	V
4.1 Treasury	0.5 Treasury	-442	-576	-451	-125	N
4.2 Lokale heffingen	0.61 OZB woningen	-2.891	-2.896	-2.935	39	V
	0.62 OZB niet-woningen	-1.153	-1.148	-1.164	16	V
	0.64 Belastingen overig	-9	-9	-9	1	V
	3.4 Economische promotie	-65	-48	-23	-25	N
4.3 Algemene uitkering	0.7 Algemene uitkering en overig gemeentefonds	-26.021	-26.878	-27.285	407	V
4.4 Overige baten en lasten en onvoorzien	0.11 Rekening resultaat	0	0	0	0	N
	0.8 Overige baten en lasten	-328	47	10	38	V
4.5 Vennootschaps- belasting Reserves	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	-35	35	V
	0.10 Reserve mutaties	-570	-2.687	-2.312	-374	N
Resultaat		-24.981	-26.545	-27.162	617	V

Toelichting realisatie 2020
Overhead
Overhead

Op het taakveld overhead zijn er diverse overschotten ontstaan. Het betreft voornamelijk middelen voor de heroverweging en compensatiemiddelen voor corona die nog onderbenut zijn in 2020. In het voorstel tot resultaatbestemming komen deze onderdelen terug. Dit geldt ook voor al eerder bestemde middelen vanuit de reserve nader te bestemmen middelen voor bijvoorbeeld LIAS, waarvan de implementatie vanaf 2021 plaatsvindt.

De loonkosten binnen de organisatie lieten een nadeel zien, omdat noodzakelijk inhuur vanwege ziektevervanging en het niet kunnen opvullen van vacatures duurder was dan het beschikbare budget. Het nadeel is gezien de loonsom echter beperkt.

Daarnaast zijn er lagere loonkosten geweest bij facilitaire zaken vanwege het niet kunnen invullen van vacatures. Tevens zijn er lagere kosten vanwege corona. Het voorstel is om deze resterende middelen te bestemmen voor de verwachte noodzakelijke vervanging van meubilair vanaf 2021, waarvoor nog geen middelen beschikbaar zijn.

Op het gebied van personeelskosten is er ook een onderbesteding geweest vanwege corona, door bijvoorbeeld lagere kosten voor teamuitjes. Het voorstel is om het overschot hiervan mee te nemen naar 2021 ter dekking van de extra kosten voor het e-HRM systeem in 2021.

Tenslotte is er sprake van een restant op de stelpost in het kader van de banenafspraken dat vrij is gevallen.

Treasury

Treasury

De dividendinkomsten zijn in 2020 lager dan begroot. Dit komt doordat de BNG in overeenstemming met de richtlijnen van de ECB terughoudend is met het uitkeren van dividend in verband met corona. De BNG is wel voornemens om het restant aan dividend op een later moment uit te keren, afhankelijk van de ontwikkelingen rondom corona.

Op het gebied van financiering is er een nadeel ontstaan ten opzichte van de begroting, doordat er minder rente is doorbelast aan de grondexploitaties dan geraamd. Dit komt doordat de boekwaardes waarover rente is berekend lager was dan de verwachting bij de begroting. Hoewel er hierdoor een nadeel is ontstaan binnen het taakveld treasury, heeft dit een voordelig op de kosten van de grondexploitaties.

Lokale heffingen

Zie voor aanvullende informatie ook de paragraaf lokale heffingen.

OZB-woningen

Op dit taakveld zijn enerzijds hogere inkomsten dan verwacht door een verschuiving van de heffing van kavel naar woning. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen. Anderzijds is er in de uitvoering een voordeel ontstaan door lagere personeelskosten vanwege niet ingevulde vacatureruimte.

OZB niet woningen

Ten aanzien van niet woningen komt het voordeel door een lager percentage leegstand dan verwacht, evenals het effect van de algehele hertaxatie die bij het opstellen van de begroting nog niet was afgerond.

Belastingen overig

Onder dit taakveld vallen de baatbelasting en de reclamebelasting. Het kleine voordeel is ontstaan doordat de inkomsten uit baatbelasting iets hoger is dan begroot.

Economische promotie

In dit taakveld is er een nadeel ontstaan vanwege lagere inkomsten uit toeristenbelasting dan begroot. Ondanks een bijstelling bij de bestuursrapportage is door corona alsnog minder toeristenbelasting ontvangen dan begroot.

Algemene uitkering

Algemene uitkering en overig gemeentefonds

Ten opzichte van de bestuursrapportage zijn er meer inkomsten ontvangen. Dit heeft beperkt te maken met aanvullende compenserende middelen voor corona, die betrekking hebben op zowel 2020 als 2021. Het betreft vooral voordelige effecten vanwege aanpassingen van gewichten en de uitkeringsfactor via de decembercirculaire en actuelere aantallen voor de maatstaven. Hiermee is in de bestuursrapportage terughoudend omgegaan, om mogelijke tegenvallers bij de decembercirculaire op te kunnen vangen.

Overige baten en lasten en onvoorzien

Rekeningresultaat

In de financiële tabel van het resultaat per taakveld is het rekeningresultaat niet zichtbaar. Dit is wel zichtbaar gemaakt in het voorwoord en de samenvatting aan het begin van de jaarstukken.

Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld betreft de vrijval van niet direct toegewezen stelpost voor onvoorziene uitgaven.

Vennootschapsbelasting

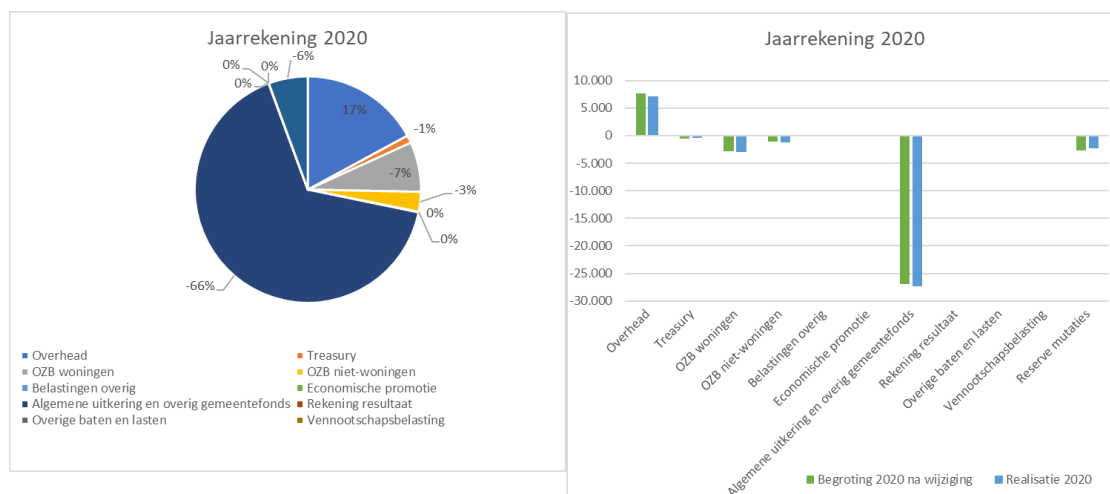
Vennootschapsbelasting

In boekjaar 2020 is rekening gehouden met de verwachte te betalen vennootschapsbelasting. De aangifte en de daarmee gepaarde definitieve aanslag over boekjaar 2020 volgt nog. Hierin wordt het verlies uit boekjaar 2019 gebruikt als verliescompensatie. Het verlies uit boekjaar 2019 is ook gebruikt om de aanslag van boekjaar 2018 te verlagen. Per saldo is een voordeel ontstaan.

Reserves

Het nadeel op de reserves is vooral ontstaan door lagere bijdrages uit de reserves. Dit betreft grotendeels de kosten voor het project heroverwegingen, waarvan de onttrekking wel in 2021 plaats gaat vinden. Dit geldt ook voor de uitgestelde implementatie van LIAS en de doorschuivende compensatie vanwege corona op het gebied van de loonkosten. Zie hiervoor ook de voorgestelde resultaatbestemmingen.

DETAIL OVERZICHT

HOOFDSTUK 2 JAARVERSLAG – PARAGRAFEN

PARAGRAAF 1 LOKALE HEFFINGEN

Inhoud

In de paragraaf lokale heffingen is conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) informatie opgenomen over de volgende zaken:

- een overzicht van de gerealiseerde belastinginkomsten 2020;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- een aanduiding van de lokale lastendruk 2020;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid;
- overzicht bezwaar en beroep.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de “eigen” inkomsten van de gemeente en zijn een integraal deel van het te voeren beleid. Zij dienen als instrument om tot afgewogen beslissingen rond de keuzen van (nieuwe) voorzieningen in relatie tot de belastingdruk voor de burgers te komen.

Inkomsten uit belastingen, tarieven en leges

Bij de gemeentelijke heffingen is er een onderscheid in belastingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen) en de heffingen die gekoppeld zijn aan tarieven en waarbij er sprake is van een kostendekking. Bij de algemene belastingen is er geen toets aan de kostendekking, maar bij tarief gebonden heffingen (retributies) is dit wel het geval. Die mogen niet meer dan 100% kostendeckend zijn. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het totaaloverzicht van de heffingen is als volgt (begroting is gecorrigeerd met therap):

	Realisatie		Begroting (na wijziging)		Realisatie
Omschrijving	2019		2020		2020
Algemene dekkingsmiddelen					
OZB-eigenaar	3.758.552		3.825.000		3.858.339
OZB-gebruiker	468.754		474.000		484.105
Baatbelasting	13.945		15.599		16.363
Toeristenbelasting	75.003		53.790		28.925
Reclamebelasting	40.108		36.934		34.204
subtotaal	4.356.362		4.405.323		4.421.936
<i>Tariefsgebonden belastingen</i>					
Rioolheffing	1.721.702		1.780.634		1.778.108
Afvalstoffenheffing	1.263.205		1.599.087		1.588.736
Lijkbezorgingsrechten	65.693		58.000		54.737
Leges WABO	375.203		304.857		344.663
Secretarieleges burgerzaken	226.072		192.900		183.191

Leges APV etc.	5.982		6.118		4.327
subtotaal	3.657.857		3.941.596		3.953.762
Totaal	8.014.219		8.346.919		8.375.698

Tarievenbeleid en overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Rijksbeleid

Macronorm OZB 2020

De macronorm OZB is met ingang van 2020 vervangen door de 'Benchmark gemeentelijke belastingen'. Deze benchmark geeft gemeenten meer informatie over de ontwikkeling van de lokale lasten in zowel eigen als andere gemeenten. Daarmee kunnen gemeenten nog bewuster keuzes maken over de lastenontwikkeling. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

Gemeentelijk beleid

Voor de lokale heffingen werden in 2020 de volgende gemeentelijke uitgangspunten geformuleerd:

- De Beleids- en financiële begroting 2020-2023 wordt gebaseerd op de beleids- en financiële begroting 2019-2022 vastgesteld door de raad d.d. 12 november 2018, inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de 1^e bestuursrapportage 2019.
- De trendmatige verhoging van de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen was 1,5%.
- De toeristenbelasting was overeenkomstig eerdere besluitvorming vastgesteld op € 0,50 per overnachting.
- De tarief gebonden retributies en leges werden trendmatig verhoogd met 1,5%. Voor tarief gebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking.

Vanuit het financieel beleid kiest de gemeente ervoor om de oninbare posten ten laste te brengen van de producten. Hierdoor wijkt het verschil in gerealiseerd belastingenbedragen soms af van de opgelegde belastingen. Per product is de post oninbaar vermeld bij de belastingsoort.

Onroerende Zaakbelastingen

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente waarover het gemeentebestuur zelf zeggenschap heeft zijn de onroerendezaakbelastingen (lees verder OZB). De werkelijke opbrengst van OZB-eigenaren woningen (€ 27.308), niet woningen (6.031) en OZB gebruik niet woningen (€ 10.105) is hoger dan begroot.

In het jaar 2020 zijn tevens correcties doorgevoerd op oude belastingenjaren. Deze zijn verwerkt in de huidige belastingopbrengsten. De totale opbrengst heeft een afwijking van 1% ten opzichte van de raming.

Ook in 2020 komt de hogere opbrengst van de woningen door een verschuiving van de heffing van kavel naar woning. Verder was ten tijde van de tariefberekening de algehele hertaxatie nog niet geheel is afgerond, een deel van de waarden is gebaseerd op schattingen. Dit speelde met name bij het OZB gebruik. Daarnaast bleek het percentage leegstand minder dan ingeschat.

Belasting	Raming 2020	Realisatie 2020	Vershil 2020
OZB – eigenaar woning	€ 3.030.000	€ 3.057.308	€ 27.308
OZB - eigenaar niet-woning	€ 795.000	€ 801.031	€ 6.031
OZB – gebruikers niet woning	€ 474.000	€ 484.105	€ 10.105
Totaal	€ 4.299.000	€ 4.342.444	€ 43.444

De post oninbaar verklaarde vorderingen op de OZB bedraagt € 13.249,-

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt opgelegd na afloop van het kalenderjaar. Begin 2021 zijn de belastingplichtigen daarom uitgenodigd tot het doen van aangifte over het aantal persoons-overnachtingen in het belastingjaar 2020. Zodra de aangiftetermijn is verstreken, worden de aanslagen met dagtekening van 31 maart 2021 opgelegd. De te verwachten opbrengst bedraagt € 38.000.

Het aantal overnachtingen (bestaande uit het werkelijk aantal overnachtingen en het forfait) in het belastingjaar 2016: 139.178, in het belastingjaar 2017: 143.265 en in belastingjaar 2018: 146.572 in het belastingjaar 2019: 122.422 en in 2020 circa 75.000 overnachting. Dit laatste cijfer is lager vanwege corona.

De jaren 2020 en 2021 zijn de laatste jaren waarvan de ondernemers nog gebruik kunnen maken van het forfaitaire tarief. Daarnaast zien we dat enkele grote aanbieders in verband met de maatregelen naar aanleiding van Corona geen nachtverblijf konden aanbieden. Dit zien we direct terug in de opbrengsten over 2020.

Belasting	Raming 2020	Realisatie 2020	Vershil
Toeristenbelasting	€ 53.790	€ 28.925	-/-€ 24.865

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

Rioolheffing

De grondslag voor deze belasting is het direct of indirect afvoeren van afvalwater en/of hemelwater op de gemeentelijke riolering. De belastingplichtige is de gebruiker van een eigendom aangesloten op de gemeentelijke riolering. De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijke rioleringsplan.

De rioolheffing bestaat uit meerdere onderdelen, de heffing voor percelen onder de 500 m3 (vaak huishoudens), de heffing voor percelen boven de 500 m3 en de heffingsobjecten voor rioolheffing hemelwaterobjecten.

Het uitgangspunt is dat de heffing 100% kostendekkend is voor de totale kosten van de riolerings-zorg. In het huidige GRP (vastgesteld in december 2015) is het tarief opgenomen voor 2020. Het basistarief (waterverbruik tot 500 m3 per jaar) is in 2020 € 227,16.

De werkelijke opbrengst is € 2.526 lager dan begroot.

In 2020 zijn iets minder nieuwbouwobjecten gerealiseerd dan in de begroting meegenomen. Per saldo zijn er 11 objecten minder in de heffing betrokken. De begrootte leegstand komt nagenoeg overeen met de werkelijkheid.

Belasting	Raming 2020	Realisatie 2020	Verschil 2020
Rioolheffing	€ 1.780.634	€ 1.778.108	./. € 2.526

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor 2020 op rioolheffing bedraagt € 9.385.

Afvalstoffenheffing

Gemeente Olst-Wijhe maakt in hoge mate gebruik van een goede infrastructuur voor inzameling van herbruikbare afvalstoffen. De gemeente kent al diverse jaren Diftar. Deze gecombineerde aanpak heeft als effect een reductie van de totale hoeveelheid afval en een flinke verbetering van de gescheiden inzameling. Het afval wordt in toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. We zien steeds meer dat burgers heel bewust omgaan met hun afval. Per 1 januari 2020 is de gemeente Olst-Wijhe over op omgekeerd inzamelen.

Het basisbedrag is voor 2020 vastgesteld op € 179,04 per perceel.

De volgende tarieven zijn van toepassing met betrekking tot de ledigingen van containers:

Volume container		rest-fractie			
	2020	2019	2018	2017	
240 liter	€ 10,60	€ 10,60	€ 9,21	€ 9,21	
140 liter	€ 6,50	€ 6,50	€ 5,63	€ 5,63	

Voor de ondergrondse systemen geldt een tarief van € 1,80 (huisvuilzak 40 liter).

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is, dat er sprake is van 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de egalisatievoorziening afvalstoffen verrekend met de burger.

Rekening houdend met het aantal aanbiedingen is in totaal € 1.588.736, - ontvangen aan afvalstoffenheffing. De begrote opbrengst was € 1.599.087, -. De opbrengst is € 10.351, - minder dan begroot. De gerealiseerde opbrengsten zijn voor wat betreft het vaste tarief lager dan de raming, omdat er minder aansluitingen zijn die aanslag hebben ontvangen dan was geraamd. Het vaste tarief wordt betaald door elk huishouden in de gemeente. Ten aanzien van de ledigingen zien we een licht neergaande trend voor de rest-fractie. Burgers bieden minder afval aan en zijn actiever in het gescheiden inzamelen.

De opbrengsten en de verdeling is nader uitgewerkt in de onderstaande tabel:

	Raming 2020	Realisatie 2020	Verschil 2020
Basisbedrag	€ 1.371.625	€ 1.365.080	€ -6.545
Rest-fractie	€ 227.462	€ 223.656	€ -3.806
Totaal	€ 1.599.087	€ 1.588.736	€ -10.351

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor de afvalstoffenheffing bedraagt € 6.180, -

Baatbelasting riolering Buitengebied

De opbrengst baatbelasting riolering buitengebied sluit iets hoger dan begroot. De Baatbelasting loopt door tot een contractperiode is verstreken. De laatste jaren worden er steeds minder baatbelastingen afgesloten. Wel vindt bij verkoop overdracht van de baatbelasting plaats.

Belasting	Raming 2020	Realisatie 2020	Vershil 2020
Baatbelasting riolering	€ 15.599	€16.363	€ 764

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

Overige retributies en leges

Voor tariefsgebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking. Dit is niet in alle gevallen gerealiseerd. Er moet nog nader onderzoek plaats vinden naar de kostentoerekening van uren aan de diverse producten. Daarnaast dient onderzocht te worden in hoeverre het reëel is om in alle gevallen uit te gaan van 100% kostendekkendheid.

In 2020 zijn er een aantal wijzigingen doorgevoerd in de legesverordening. De meest in het oog springende worden nog even herhaald:

- Voor de reisdocumenten en rijbewijzen (titel 1 hoofdstukken 2 en 3) zijn de (maximum)-tarieven opgenomen zoals vermeld in de huidige ontwerpbesluiten van de ministeries.
- Er zijn naar aanleiding van nieuwe wetgeving en jurisprudentie een aantal wijzigingen doorgevoerd in de modelverordening Leges van de VNG.
- tariefsbepaling 3.1 (Horeca) zijn twee nieuwe tarieven toegevoegd voor het verlenen en wijzigen van een exploitatievergunning.
- Bij tariefsbepaling 2.2 (vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag) is een tarief opgenomen voor een richtinggevende uitspraak van het gemeentebestuur (principebesluit) of zij wil meewerken aan het planologisch faciliteren van een schetsplan dat niet past in het bestemmingsplan.
- Bij tariefbepaling 2.3.3.3 en 2.3.4.3 (buitenplanse afwijking) en 2.8.1.1 en 2.8.1.2 (wijzigen bestemmingsplan) is het tarief verhoogd naar € 15.500,-. Uitgangspunt daarbij is dat de kosten van een dergelijke procedure via een anterieure overeenkomst worden verhaald en dus niet via de legesverordening.
- Bij tariefbepaling 2.3.15 (beoordeling onderzoeksrapporten) zijn extra tarieven toegevoegd voor de beoordeling van verschillende rapporten.

Verder loopt het onderzoek naar de kostendekkendheid. Dit onderzoek loopt door in relatie met de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging.

Grafrechten

Bij het bepalen van de tarieven kunnen de totale kosten van de grafrechten niet meer dan maximaal 100% worden verhaald. Het algemene beleid is de tarieven zo veel mogelijk kostendekkend te laten zijn. De werkelijke opbrengst van de grafrechten 2020 bedraagt in totaal € 54.737.

De opbrengst bedraagt € 3.262 minder dan begroot (€ 58.000). Het verschil is te verklaren doordat er minder begravenissen hebben plaatsgevonden. Ook zijn er minder urnen bijgezet. Het aantal

verlengingen en verstrooiingen is constant gebleven. Hiervan heeft € 4.612 nog betrekking op belasting jaar 2019.

	Raming 2020		Realisatie 2020		Verschil 2020
Lijkbezorgingsrechten 2020	€	58.000	€	50.126	-7.874
Lijkbezorgingsrechten 2019			€	4.612	€ 4.612
Totaal	€	58.000	€	54.737	€ -3.262

De post oninbaar verklaarde vorderingen bedraagt € 1.877, -

Reclamebelasting

Olst en Wijhe

In Olst en Wijhe wordt reclamebelasting geheven voor de centrumgebieden. Ten aanzien van de heffing is gekozen voor een gedifferentieerd tarief op basis van waardeklassen, gekoppeld aan de WOZ-waarde. De reclamebelasting wordt geheven van de gebruiker van de vestiging waarop, waaraan, waarin of waarbij één of meer reclameobjecten zijn aangebracht dan wel zijn geplaatst.

In 2020 zijn de volgende bedragen ontvangen:

Belastingsoort	Begroot 2020	Realisatie 2020	Verschil
Reclamebelasting Wijhe	€ 19.434	€ 22.041	€ 2.607
Reclamebelasting Olst	€ 17.500	€ 14.366	€ -3.134
Correctie oude jaren	€ -	€ 2.204	€ 2.204
Reclamebelasting Totaal	€ 36.934	€ 34.204	€ -2.730

De opbrengst van de reclamebelasting is in 2020 nog belast met een correctie voor de oude jaren waardoor de opbrengst voor de reclamebelasting € 34.204, - wordt.

Door minder leegstand dan begroot in de centrumgebieden van Wijhe is er meer opbrengst reclamebelasting in Wijhe. In Olst zien we meer leegstand dan aangenomen. Daarnaast zijn er enkele reclame-uitingen bij ondernemers verwijderd. Hierdoor is de geraamde opbrengst lager.

In individuele gevallen kan dit percentage uiteraard afwijken als gevolg van een meer of minder dan gemiddelde waardedaling van de woning.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de inwoners van Olst-Wijhe met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in aanmerking te komen. Er vindt een toets plaats naar het inkomen en het vermogen. Het inkomen mag niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau. Voor de ledigingen wordt slechts beperkt kwijtschelding verleend, zodat er ook voor de minima een prikkel blijft bestaan om bewust met het aanbieden van huishoudelijk afval om te gaan. In 2020 zijn 267 kwijtscheldingsverzoeken toegewezen. Er is in 2020 € 103.693 (2019 € 93.653 en € 2018 € 93.190) aan kwijtschelding verleend.

Omschrijving	Aantallen				
Onderdeel	Totaal	Afgewezen	Toegewezen	Toegewezen gedeeltelijk	Nog onderhanden op 31 dec 2020
Totaal 2020	373	97	260	7	9
Totaal 2019	360	102	254	2	2
Totaal 2018	374	98	272	4	0
Totaal 2017	318	83	235	nb	0

Bezwaar en beroep

Bezwaarschriften:

Als een burger het idee heeft dat de aanslag of hun WOZ-waarde niet klopt kan deze bezwaar maken. Inwoners schakelen bij het indienen van een WOZ-bezwaar of beroep steeds vaker de hulp in van een WOZ-adviseur. Deze adviseur vraagt geen vergoeding aan de inwoner, maar aan de gemeente - op basis van de in de AWB vastgestelde uitgangspunten. Deze kostenvergoeding komt ten laste van de gemeente.

Bezwaar onderdeel:	aantal			
		Toegewezen	Afgewezen	In behandeling
WOZ	170	52	118	0
Totaal 2020	108	32	76	0
(Totaal 2019)	(108)	(32)	(76)	0

Beroepschriften:

Beroep m.b.t.	Aantal	Gevolg		
		Toegewezen/ Fiscaal compromis	Afgewezen/ Ingetrokken	In behandeling
WOZ-beroep	10	0	2	8
WOZ hoger beroep	1	0	0	1
Kwijtschelding				
Belastingen/leges	1	0	1	0
Totaal 2020	12	0	3	9
(Totaal 2019)	3	0	1	2

PARAGRAAF 2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

INLEIDING

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten dan wel risico’s te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het gaat bij weerstandsvermogen om die risico’s die niet via verzekeringen of gevormde voorzieningen kunnen worden ondervangen. De niet verzekerde risico’s hebben, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties. Het is dus zaak voor een gemeente, dat ze zich bewust is van de risico’s die ze loopt, en ze beheerst. Het uitsluiten van risico’s is echter niet mogelijk. Het beleid met betrekking tot de weerstandscapaciteit en de risicobebepaling is opgenomen in de door uw raad in 2013 vastgestelde Nota Weerstandsvermogen.

Begrip risico

Onder een risico wordt verstaan “het gevaar voor schade of verlies door interne en/of externe omstandigheden”. Het gaat hierbij om gevaar, schade en verlies van financiële aard.

Er wordt dus een omschrijving van alle redelijke voorzienbare risico’s gegeven waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd (niet volledig kwantificeerbare risico’s) of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Risico’s gemeente Olst-Wijhe

Voor het verkrijgen van een getrouw beeld van de financiële positie is het nodig inzicht te krijgen in de risico’s die niet in de begroting zijn verwerkt.

Er is een drietal categorieën risico’s onderscheiden:

- A. Top 10 Budgettaire risico’s (in volgorde van mate van risico);
- B. Risico’s grondexploitatie;
- C. Overige risico’s, die niet in de top 10 staan.

Voor het continu beheersen van de risico’s hanteert de gemeente de cyclus van: identificeren, kwantificeren en risicoweging naar klassen. In deze paragraaf staan de top 10 risico’s, de weerstandscapaciteit en de actuele ratio van het weerstandsvermogen.

RISICO’S

Top 10 risico’s

In totaal hebben wij afgerond 50 risico’s in beeld, die elk half jaar worden gemonitord. Afhankelijk van de kans van voordoen en de impact wordt de top 10 bepaald. Dit gebeurt aan de hand van de beleidsregels die uw raad heeft vastgelegd in Nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Sociaal domein

In het verloop van de uitgaven sociaal domein zien we vooral in 2020 een sterke stijging van de kosten voor jeugdhulp. De stijging in de kosten voor Wmo zorg is onder andere door de invoering van het abonnementstarief al iets eerder ingezet. Via de Taskforce sociaal domein analyseren we de toename van de uitgaven en brengen we maatregelen in beeld. De uitgaven voor 2020 zijn hoger dan waarmee in de begroting 2021 rekening is gehouden. In de taakstelling voor de Heroverweging 2022-2025, is hiermee rekening mee gehouden. De aanname is dat de stijging van de kosten voor de Wmo zorg 100% structureel is en voor de stijging van de kosten voor jeugdhulp wordt voor 2021 uitgegaan van 75%. De stijging van de kosten voor jeugdhulp is in 2020 zeer sterk ten opzichte van drie stabiele jaren en we nog niet aantoonbaar hebben in hoeverre deze stijging structureel is naar de toekomst. Voor de lopende begroting 2021 betekent dit dat de kosten mogelijk € 975.000 hoger zijn dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Voorlopig

houden we dit bedrag aan als risico met een zeer grote kans (90%) van voordoen. Deze risicoinschatting is ten opzichte van de vorige aangepast. Deze risicoinschatting zal wijzigen bij het definitief opstellen van de begroting 2022.

Algemene uitkering

Periodiek wordt er "groot onderhoud" gepleegd aan de verdeling van het gemeentefonds om de werkelijke kosten aan gemeentelijke taken aan te laten sluiten met de ijkpunten in het gemeentefonds. De fondsbeheerders wilden per 2021 een nieuw verdeelmodel invoeren dat beter aansluit op de kostenverschillen tussen gemeenten en dat een groot aantal knelpunten in de huidige verdeling kan wegnemen. Dit is echter uitgesteld tot 2023.

Als gevolg van de onderhoudsoperatie wijzigt de (landelijke) omvang van het gemeentefonds (voorlopig) niet. Wel worden gelden overgeheveld van clusters onderling. Dit leidt bij individuele gemeenten tot herverdeleffecten. De voorlopige uitkomst van de herverdeling voor onze gemeente komt neer op € 16 per inwoner per jaar. Dit komt neer op ca. € 300.000 structureel. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 300.000 (afgerond) met een grote kans van voordoen (70%). Deze risicoinschatting is aangepast.

Omgevingsdienst IJsselland

Op 1 januari 2018 is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst in werking getreden en zijn de basistaken Milieu van Olst-Wijhe en de betrokken medewerkers onder gebracht bij de Omgevingsdienst. De financiële gevolgen van de oprichting van de GR en de overdracht van taken en personeel zijn opgenomen in de begroting. De begroting is voor een groot deel gebaseerd op de geschatte werkvoorraad van alle partners. Hierin zit het risico dat de geschatte werkvoorraad in de praktijk hoger of lager is. Alle kosten die te maken hebben met de VT&H informatievoorziening voor de Omgevingsdienst worden vanaf 2018 verantwoord op de begroting van de Omgevingsdienst IJsselland. Daarnaast wordt in de begroting rekening gehouden met de doorontwikkeling. Onze begroting voorziet in een bijdrage aan de OD van ca. € 525.000. De OD verwacht op basis van een doorlichting van de organisatie dat deze bijdrage niet meer toereikend is.

Er wordt een verbeterplan voor de bedrijfsvoering opgesteld en de grondslag van de financiering wordt opnieuw vastgelegd. Gelet op deze situatie wordt op dit moment voor de berekening van het risico uitgegaan van 25% van de gemeentelijke bijdrage (afgerond € 525.000) is: € 131.250 met een grote kans (70%) van voordoen.

Meldplicht datalekken

Met de invoering van de meldplicht datalekken (vanaf mei 2018: Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) zijn we verplicht elk ernstig datalek actief te melden. Hieraan zijn enorme boetes gekoppeld. Daarnaast kunnen bestuurders persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Er is een beleidsplan privacy door ons college vastgesteld. Er is een uitvoeringsplan in uitvoering genomen. Wij hebben een aantal jaren ervaring opgedaan met datalekken en meldingen bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit leidt tot een bijstelling van de risicoinschatting. Er wordt gerekend met een bedrag van € 100.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's

Er zijn allerlei organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's, waardoor doelen van de organisatie niet gehaald kunnen worden. Ten opzichte van de vorige actualisatie worden deze risico's vanaf nu onder één noemer gebracht. Hierbij kan gedacht worden aan: 1. Ziektevervanging en vervanging bij verlofsituaties (zoals zwangerschapsverlof). Daarvoor is een beperkt vervangingsbudget beschikbaar om personele maatregelen te nemen. Bij langdurige afwezigheid is het risico aanwezig dat het vervangingsbudget onvoldoende is om dit op te vangen. Het totale verzuimpercentage in Olst-Wijhe in 2019 is t.o.v. 2018 gedaald naar 4,3%, het middellange verzuim is iets gestegen. 2. Werkgeverrisico's. Het gaat er dan vooral over of de juiste mensen op de juiste plaats zitten en of de organisatie in het geheel haar taken wel aankan. Een kleine organisatie kent over het algemeen veel 'solo' functies, functies die door slechts één medewerker worden uitgeoefend. Uitval van de medewerker of onvoldoende functioneren heeft tot gevolg dat taken onvoldoende worden uitgevoerd of tot werkloosheid. De gemeente is eigen risicodragers voor dergelijke werkgeverrisico's.

De kosten die voortvloeien uit onvoorziene situaties zijn niet begroot. Voorts dient bij uitval achtervang of tijdelijke capaciteit ingezet te worden om de dienstverlening te kunnen garanderen. De risico's die hieruit voort kunnen vloeien worden beperkt via een goede strategische personeelsplanning, een adequaat stelsel van interne controle, het beschrijven en borgen van werkprocessen en het formuleren en bewaken van de HRM-gesprekscyclus. Als zich een situatie voordoet als hierboven omschreven wordt hierover gerapporteerd in de jaarlijkse bestuursrapportages. Ervaringen uit het verleden maken het lastig een goede, objectieve berekening voor het financiële risico te maken. Voor de berekening van het risico wordt voorlopig uitgegaan van € 150.000 met een matige kans (50%) van voordoen. Bij de begroting 2021 zal een nieuwe inschatting plaatsvinden, afhankelijk van de honorering van het strategisch personeelsplan.

Exploitatie maatschappelijk vastgoed

Het gaat hier met name om maatschappelijk vastgoed waar wij eigenaar van zijn maar die door derden wordt beheerd en geëxploiteerd (bijv. Zalencentrum Wesepe, dorpshuis Welsum, zwembad De Welters).

De veranderende vraag van de samenleving inzake maatschappelijk vastgoed, het gegeven dat de verwachtingen over de kwaliteit en duurzaamheid van dit type vastgoed toenemen en de afnemende (wettelijke) mogelijkheden van woningbouwcorporaties te interveniëren in maatschappelijk vastgoed hebben gevolgen voor de manier waarop de gemeente het beheer en exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed organiseert. Ook constateren we dat de financiële druk op de grotere multifunctionele accommodaties groot is en dat deze is door de Coronacrisis alleen maar groter is geworden.

HEMM heeft in een rapportage voorstellen gedaan voor een toekomstbestendig beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed. Naast het financiële risico zijn in de rapportage van HEMM zes risico's voor maatschappelijk vastgoed in beeld gebracht. Dit zijn risico's die vanuit hun eigen dynamiek bedreigend zijn voor de betaalbaarheid, vitaliteit en beheersbaarheid van het vastgoed. Vooralsnog wordt vanuit financieel perspectief het risico als volgt ingeschat: € 50.000 met een grote kans (70%) van voordoen. Bij de uitwerking van het rapport zal bekeken worden in hoeverre deze risicoinschatting aangepast moet worden.

Onderhoud bomen

Door de gemeenteraad is op 24 februari 2014 het bomenbeleidsplan vastgesteld. Bomen worden conform het nieuwe beleid eens per drie jaar geïnspecteerd, afhankelijk van de diameter. Deze inspectie kan schade, veroorzaakt door bomen beperken, maar niet geheel voorkomen. Voor het acuut ingrijpen, zoals voor omgewaaide bomen op wegen (vanwege storm en houtrot), wordt een financieel risico van € 20.000 aangehouden met een zeer grote kans (90%) van zich voordoen. Het bedrag is verdubbeld vanwege onze ervaringen met stormschade in de afgelopen jaren, die vaker en sterker voorkomen dan in het verleden.

Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)

Op grond van een wettelijke plicht is in het verleden besloten tot de invoering van de Basisregistratie grootschalige topografie (BGT). De kosten voor de invoering zijn geraamd in de begroting. Afspraken zijn met Deventer gemaakt over het doen van een aantal werkzaamheden voor ons ter uitvoering van de BGT. Daarover worden werkafspraken en processen verder uitgewerkt. In het verantwoordingsrapport in het kader van ENSIA zijn m.b.t. de BGT een aantal aandachtspunten geformuleerd:

In 2020 bekijken wij de samenhang van de drie basisregistraties in relatie tot de benodigde en beschikbare formatiecapaciteit. Om de actualiteit te waarborgen dient er structureel jaarlijks een signalering en kartering uitgevoerd te worden op basis van de luchtfoto.

Op basis hiervan wordt op dit moment voor de berekening van het risico uitgegaan van € 50.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Stikstof

De uitspraak van de RvS over de PAS heeft geleid tot veel onduidelijkheid. In heel Nederland is sprake van onzekerheid op dit vlak. Iedere toename van stikstofdepositie op een nabijgelegen

N2000-gebied is thans niet toegestaan. De gemeente Olst-Wijhe verkeert in de bijzondere situatie dat langs de gehele gemeente op korte afstand een N2000-gebied (de IJsseluitwaarden) is gelegen. Indien nog ruimtelijke/vergunningprocedures doorlopen moeten worden moet onderbouwd kunnen worden dat er geen sprake is van een significante toename van de stikstofdepositie. Dit geldt voor diverse projecten (Ter Stege-tunnel, Aberson, Olstergaard, enz.). Het feit dat de IJsseluitwaarden minder 'gevoelig' zijn voor stikstofdepositie biedt mogelijkheden in het ecologisch onderbouwen van een niet-significante toename. Voor alle projecten tezamen is er sprake van meerkosten voor extra onderzoek. Deze worden vooralsnog opgevangen binnen de kredieten/grezen. Indien extra maatregelen in de uitvoering moeten worden getroffen dan kan dit leiden tot significant hogere kosten, temeer omdat hier veel vraag naar is. De financiële omvang is lastig in te schatten en wordt voor alle projecten tezamen op 100.000 euro ingeschat met vooralsnog kleine kans van voordoen (30%).

Onverzekerd eigen risico

De Algemene wet bestuursrecht (Awb) bevat een schadevergoedingsregeling voor vermogensschade. Hierbij kan worden gedacht aan geweigerde vergunningen of het toepassen van bestuursdwang. Op grond van het Burgerlijk Wetboek (BW) zijn bijvoorbeeld claims mogelijk bij schade aan voertuigen als gevolg van het in onvoldoende mate onderhouden van openbare wegen. Tegen bovengenoemde claims is de gemeente verzekerd.

De vaste activa van de gemeente zijn alle verzekerd tegen de meest voorkomende gevallen van schade. Samengevat is de gemeente onder andere verzekerd tegen schade door:

- brand, schade aan opstal en inventaris; - fraude; - aansprakelijkheidsstelling college en medewerkers; - vermogensaansprakelijkheid; - risico's bij de uitvoering van werken; - ongevallen. Met het formuleren van een ARBO beleidsplan en ARBO actieplannen wordt ernaar gestreefd de medewerkers een veilige werkomgeving te bieden en ze bewust te maken van veilig gedrag.

Het aantal solide verzekeraars die gemeentelijke risico's willen verzekeren is de afgelopen jaren afgenomen. De verzekeringsmaatschappij heeft het eigen risico vastgesteld op € 2.500 voor materiële schade (per geval), € 2.500 voor schade aan personen (per geval) en € 12.500 voor vermogensschade per geval. Inschatting: 3x 2.500, 1x12.500 + 10.000 voor onvoorzien en niet verzekerde situaties. Bepaalde risico's zijn in het geheel niet (meer) bij een verzekering onder te brengen. Hierbij valt te denken aan het niet nakomen van toezeggingen of gewekte verwachtingen. Vanwege toenemende mondigheid van de burger is de kans van voordoen verhoogd naar een grote kans. Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 30.000 met een grote kans (70%) van voordoen.

Samengevat:

Risico's	Bedrag
<i>Top 10:</i>	
Sociaal domein	877.500
Algemene uitkering	210.000
Omgevingsdienst IJsselland	91.875
Meldplicht datalekken	50.000
Organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's	75.000
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	35.000
Onderhoud bomen	18.000
Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)	25.000
Stikstof	30.000
Onverzekerd eigen risico	21.000
Subtotaal	1.433.375
Overige risico's buiten top 10	282.500
Subtotaal	1.715.875
Effect corona	180.000
Totaal inclusief corona	1.895.875

RISICO'S CORONA

Een inschatting van het totale financiële effect voor onze gemeente is nog niet te geven. De uitvoering van het project corona loopt via 3 sporen. Spoor 1: de door- en opstart van interne gemeentelijke organisatie, Spoor 2: de maatschappelijke opstart met impact op de gemeenten (beleid, capaciteit, etc.) en Spoor 3 het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel. Voor spoor 1 zijn de financiële consequenties opgevangen binnen de bestaande budgetten. Voor spoor 2 worden de door het rijk toegekende compensatiebedragen ingezet en worden geen financiële risico's verwacht. Voor spoor 3 is gerapporteerd over de inventarisatie die hiervoor heeft plaatsgevonden en zijn aanbevelingen gedaan, maar zijn de financiële consequenties nog niet helder. De uitkomsten worden meegenomen bij de Heroverweging 2022-2025, en vindt afweging plaats bij de besluitvorming over de Kadernota 2022-2025. Voorlopig handhaven we het risico uit de vorige rapportage, een risico van € 200.000 met een zeer grote kans (90%) van voordoen, tot dat er meer helderheid is over de mogelijke financiële consequenties in de toekomst. Daarbij gaan wij uit van de volgende uitgangspunten: het rijk blijft corona-effecten vergoeden, zoals dat tot nu toe is gebeurd. Het overschot op de ontvangen rijksbijdragen zullen wij reserveren voor het opvangen van financiële effecten uit corona.

RISICO'S GRONDEXPLOITATIES

Voor de risico's met betrekking tot grondexploitaties geldt een apart regime. De omvang van de risico's worden per exploitatie bepaald en voor voorziene verliezen wordt per exploitatie een verliesvoorziening getroffen. Het beleid is om het totaal van deze risico's als weerstandsvermogen in de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) aan te houden. Het saldo is als mutatie in de Algemene Reserve verwerkt. Voor een risicoanalyse wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

OVERIGE RISICO'S

Hieronder vallen de risico's die niet in de top 10 staan. Onder de overige risico's vallen ook risico's die geen financiële consequenties hebben of moeilijk financieel vertaald kunnen worden, maar wel impact kunnen hebben, zoals imagorisico's. Als de gemeente op een ongunstige manier in beeld komt, kan dit aanzienlijke risico's met zich meebrengen.

De overige risico's buiten de top 10, belopen een totaalbedrag van € 282.500.

WEERSTANDSCAPACITEIT

Onder weerstandscapaciteit wordt het geheel van middelen en mogelijkheden verstaan, waarmee niet begrote en onverwachte substantiële kosten kunnen worden opgevangen. Het is als het ware een buffer om ervoor te zorgen dat het bestaande beleid en voorzieningen niet in gevaar komen, wanneer risico's werkelijkheid worden. In de jaarrekening maakt de volgende component onderdeel uit van de weerstandscapaciteit:

Reserve nader te bestemmen middelen

In de exploitatie wordt niet beschikt over de bespaarde rente van deze reserve. Het aanwenden (eenmalig) van deze middelen leidt derhalve niet tot financiële consequenties, waarvoor verdere maatregelen nodig zijn. Het saldo van deze reserve vóór resultaatbestemming bedraagt ultimo 2020 € .

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio € 1.335.279/ € 1.895.875 = afgerond 0,70. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 0,70 dat het weerstandsvermogen onvoldoende is. In de nota is daarover

het volgende bepaald. Wij streven naar een weerstandsvermogen waarvan de ratio ligt tussen 1,0 en 1,4. Dit is echter vanwege het deels onzekere karakter van de kwantificering van risico's geen harde doelstelling. Dat wil zeggen dat niet bij iedere afwijking van deze streefwaarde er direct maatregelen hoeven worden uitgewerkt, die zwaar doorwerken in de beleidsuitvoering. Indien de streefwaarde in enig jaar niet bereikt wordt, dan wordt, afhankelijk van de grootte van de afwijking, een plan voorbereid om het weerstandsvermogen binnen een termijn van drie jaar weer binnen de streefwaarde te krijgen.

In de bestuursopdracht heroverweging 2020 is de opdracht opgenomen de reservepositie weer op orde te brengen.

Met de resultaatbestemming wordt voorgesteld een bedrag van € 1.119.500 te onttrekken aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Voorgesteld wordt het voordelige resultaat 2020 na bestemming ad € 56.887 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen. Daarmee krijgt die reserve een omvang van € 272.666.

Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio $\text{€ } 272.666 / \text{€ } 1.895.875 = \text{afgerond } 0,14$.

Deze ratio is volgens de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ruim onvoldoende van omvang. Herstelmaatregelen volgen nog in de Kadernota 2022-2025.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) schrijft sinds 2015 voor dat in deze paragraaf een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. Het gaat om een kengetal voor de:

- 1a. netto schuldquote, 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen,
2. solvabiliteitsratio, 3. Grondexploitatie, 4. structurele exploitatieruimte en 5. belastingcapaciteit.

Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht over de financiële positie van de gemeente.

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

2. De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate, waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel moet conform het Bbv in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Op grond van het Bbv wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. Ook wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten.

Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Kengetallen voor gemeente Olst-Wijhe	Rekening	Begroting	Rekening
	2019	2020	2020
1a. netto schuldquote	66,02%	82,94%	62,59%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47,09%	63,80%	44,95%
2. solvabiliteitsratio	26,34%	21,39%	23,84%
3. grondexploitatie	8,40%	16,41%	4,77%
4. structurele exploitatieruimte	6,37%	-1,35%	5,26%
5. belastingcapaciteit: woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde	109,62%	108,03%	107,65%

Toelichting kengetallen

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zijn lager dan in 2019. Dit komt doordat wij geen nieuwe langlopende leningen zijn aangegaan, maar wel op de huidige langlopende leningen hebben afgelost in 2020.

De solvabiliteitsratio rekening 2020 kijkt af van 2019. De afname van het eigen vermogen wordt gecompenseerd door de afname van het balanstotaal.

Het kengetal grondexploitatie is in 2020 gedaald. Deze daling komt met name, doordat de boekwaarde van de voorraden grondexploitaties door verkopen van grond flink is gedaald.

Uit het (positieve) kengetal structurele exploitatieruimte blijkt dat de gemeente in 2020 structureel meer baten dan lasten heeft. De lichte daling komt doordat de structurele reserves zijn afgenomen ten opzichte van de totale baten exclusief reserves.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft aan dat onze gemeente boven het landelijke gemiddelde uitkomt. Het verschil is ten opzichte van de jaarrekening 2019 iets lager geworden. Dit komt doordat de tarieven van de gemeentelijke belastingen bij de gemeente Olst-Wijhe procentueel minder hard zijn gestegen dan het landelijk gemiddelde.

PARAGRAAF 3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

INLEIDING

Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) dient de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen te bevatten. Van deze kapitaalgoederen moeten in deze paragraaf zowel het beleidskader als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting worden aangegeven. De paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, onder meer op het gebied van veiligheid, vervoer, recreatie en welzijn en welbevinden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

De kapitaalgoederen van onze gemeente kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- infrastructuur (wegen, water, riolering, civieltechnische kunstwerken);
- voorzieningen (groen, verlichting, speel- en sportfaciliteiten);
- gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue budgettaire middelen vergt.

Voor het verwezenlijken van de meeste gemeentelijke programma's spelen de kapitaalgoederen een rol. Omdat het onderhouden van de kapitaalgoederen veel geld kost en het uitstellen van onderhoud aanvankelijk niet tot problemen leidt (maar later des te meer), is het van belang er voor te waken dat onderhoud van kapitaalgoederen niet zonder nadere besluitvorming van de raad de sluitpost van de begroting wordt.

Dit wil niet zeggen, dat er geen flexibiliteit is bij het onderhoud van kapitaalgoederen. De vereiste kwaliteit is daarbij een sterk bepalende factor.

Voor de verschillende categorieën kapitaalgoederen zijn door ons afzonderlijke onderhoudsnota's en onderhoudsplanningen opgesteld. De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen zijn in deze paragraaf opgenomen.

BELEIDSKADER, UITVOERING EN UITGAVEN

Het volgende beleidskader is voor het onderhoud van de kapitaalgoederen gehanteerd.

Openbare ruimte

Beleidskader

De kwaliteit van de openbare ruimte is in 2016 vastgesteld op onderstaande niveau. Op basis van besluitvorming in mei 2016 en de Kadernota 2017-2020 over het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) zijn in de begroting daarvoor de financiële middelen opgenomen.

Vanaf 2019 zijn er extra middelen beschikbaar om het onderhoudsniveau op het scenario "voldoende" te brengen.

Het onderhoudsniveau vanaf 2019:

Beheercategorie	Centrum	Hoofdinfra	Woongebied	Bedrijventerrein	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Wegen en water	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Meubilair	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis
Reiniging	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Technische installatie	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis
Kunstwerken	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis

Wegen		
Beleidskader	Beheer en onderhoud aan wegen heeft plaatsgevonden op basis van het door ons in verband met het IBOR-plan vastgestelde Beleidsplan Wegen. Dit gebeurt op basis van de landelijk gebruikte systematiek van rationeel wegbeheer van de CROW en een schouw van de beeldkwaliteit. Elk jaar wordt de toestand van de wegverharding gemonitord. Het ene jaar op basis van beeldkwaliteit (monitor/ kwaliteit schouw) en het andere jaar op basis van een uitgebreide wegininspectie. Op basis daarvan stellen wij elke twee jaar een geactualiseerd beheerplan vast. In het beheerplan wordt aangegeven in hoeverre we voldoen aan de gestelde eisen en welk budget voor onderhoud nodig is voor de komende vijf jaar. Op basis van de wegininspecties is een meerjarenplanning opgesteld en is het onderhoud conform rationeel wegbeheer uitgevoerd. Reconstructies van wegen: In 2020 is het MJOP (MJIP) vastgesteld. Dit MJIP is gehonoreerd in de begroting 2021. Het MJIP kijkt telkens 5 jaar vooruit en wordt elke 2 jaar bijgesteld.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Aantal kilometers weg:	294 km
	waarvan buiten bebouwde kom	ca. 67 %
	w.v. binnen bebouwde kom	ca. 33 %
	Oppervlakte wegennet:	1.486.600 m ² ³¹
	w.v. asfalt	57 %
	w.v. klinkers	38 %
	w.v. overig	5 %
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	
Openbare verlichting		
Beleidskader	Het beleidsplan, Licht In Openbare Ruimte, LIOR is in 2016 vastgesteld. Het is een beeldend beleidsplan, ontsloten via internet www.olst-wijhe.verlichtinginbeeld.nl/map. Het beleidsplan gaat verder dan alleen openbare verlichting. Het gaat in op alle kunstmatige verlichting in de buitenruimte van onze gemeente, inclusief de openbare verlichting. In 2017 is er een uitvoeringsplan gemaakt voor het vervangen 992 armaturen en 250 lichtmasten in drie jaar tijd. De vervanging is gestart in 2018. In 2020 zijn er 992 armaturen vervangen en bestaat ons areaal uit 50% ledverlichting. Uitgangspunten bij het beheer en onderhoud zijn: ➤ Periodieke controle van de lampen op hun goede werking. Defecte lampen worden vervangen. Uitgangspunt is dat minimaal 97% van onze openbare verlichting brandt. ➤ Verouderde verlichting, masten en armaturen worden vervangen op volgorde van prioriteit, tijdens reconstructies en projectmatig. ➤ Duurzaamheid. In het kader van duurzaamheid passen we armaturen toe met energiezuinige verlichting en een lange levensduur. Op basis van het beheerplan Openbare Verlichting zijn de afgelopen jaren volop lichtmasten vervangen. Voorbeeld in 2019 is de Krijtenberg.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Lichtpunten	3.250 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	

³¹ Ontleend aan Beleidsplan wegen 2018

Riolering en water		
Beleidskader	Naast de zorg voor het inzamelen van afvalwater heeft de gemeente de zorg voor hemelwater en grondwater. De daaruit voortvloeiende taken zijn geregeld in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe 2016-2020, dat door uw raad in december 2015 is vastgesteld. In het plan staat aangegeven: • welk beleid de gemeente voert voor de zorgplichten riolering; • wat de gemeente aan rioleringsvoorzieningen heeft; • hoe deze worden beheerd; • welke voorzieningen aan vervanging of renovatie toe zijn; • welke verbeteringen nog nodig zijn, onder meer voor het milieu; • hoeveel dat alles kost; • hoe deze kosten op de burgers en bedrijven worden verhaald.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Vrijvervalriolering	97 km
	(Riool)gemalen	20 stuks
	Persleidingen	2.500 m1
	Pompunits drukriolering	908 stuks
	Drukriolering	178 km
	Gemengde overstorten	16 stuks
	Regenwateruitlaten/-overstorten	34 stuks
	Randvoorzieningen (BergBezinkBassins)	4 stuks
	Inspectieputten	2.450 stuks
	Kolken	5.900 stuks
	Lijngoten	1.500 m1
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.2 Riolering.	
Kunstwerken		
Beleidskader	Onder kunstwerken worden verstaan: bruggen, duikers, loswal, steigers en beschoeiingen. Voor de uitvoering van het onderhoud op het niveau, zoals hierboven onder het kopje Onderhoud openbare ruimte is weergegeven, is een budget geraamd. Uitgangspunten bij dit niveau van beheer en onderhoud zijn: ➤ Er vindt periodiek inspectie plaats naar de kwaliteit van de kunstwerken. Schades worden gerepareerd. ➤ De brugdekken worden regelmatig gereinigd. ➤ Het dek van de houten bruggen en betonnen bruggen wordt stroef gehouden. Het totaalbeeld heeft een minimale beeldkwaliteit. Ten gevolge van de bezuinigingen in het verleden besteden we meer aandacht aan veiligheid dan aan het aanzien. (Een stroef brugdek is belangrijker dan mooi geschilderde leuningen). De nota is in 2018 geactualiseerd in verband met het IBOR-plan.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal – eenheid
	Verkeersbruggen	29
	Spoortunnel	1
	Fietstunnel	1
	Fietsbrug	13
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.1 Verkeer en vervoer.	

Openbaar groen/begraafplaatsen		
Beleidskader	Het Groenbeleidsplan Olst-Wijhe 2007-2017 is door uw raad in 2006 vastgesteld. Op basis van de besluitvorming over de IBOR in 2016 vindt het onderhoudsniveau plaats, zoals hierboven bij het kopje Onderhoud openbare ruimte is aangegeven. Bij de vaststelling van het Bomenbeleidsplan in 2014 is het groenbeleid geëvalueerd. De gemeentelijke bomen, groter dan 40 cm. diameter, worden eens per 3 jaar gecontroleerd op veiligheid en onderhoud. Hiermee voldoen we aan onze zorgplicht. Het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen handhaven we op een hoog niveau. Met het oog op het kostendekkend maken van de begraafplaatsen is in 2014 een nieuw beleids- en beheersplan vastgesteld.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid
	Stedelijk groen binnen de bebouwde kom: beplantingen gras (gazon, ruw gras, berm)	15 ha. 43 ha.
	Landschappelijk groen: gras, berm beplanting	80 ha. 2 ha.
	Begraafplaatsen	3 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie en taakveld 7.5 begraafplaatsen.	
Speelterreinen		
Beleidskader	Het beleidskader (Zo spelen wij in Olst-Wijhe) is in 2015 geëvalueerd. In de uitvoering heeft de nadruk gelegen op het aantrekkelijk en uitdagend maken van de bestaande speelvoorzieningen. Een aantal beleidsuitgangspunten: ➤ Alle speeltoestellen die in beheer van de gemeente zijn worden een keer per jaar geïnspecteerd. Schoolplein die openbaar toegankelijk zijn na schooltijd twee keer per jaar. Onderhoud vindt plaats volgens de eisen uit het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. ➤ In nieuwe woonwijken wordt 3% van de beschikbare ruimte als speelruimte bestemd. ➤ Het budget voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen is in het verleden gekort. Deze korting is opgevangen door een verruiming van de speelcirkels. Indien speeltoestellen aan vervanging toe zijn, wordt onderzocht of het betreffende speelterrein op grond van deze ruimere speelcirkels verwijderd kan worden. ➤ Onderhoud en beheer wordt uitgevoerd op een sober niveau. Efficiency in de uitvoering is gerealiseerd door samen met buurgemeente Raalte de inkoop van speeltoestellen en valondergronden aan te besteden.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid
	Aantal speelplaatsen	81
	Aantal speeltoestellen	489
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn opgenomen onder programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie speelvoorzieningen.	
Gebouwen		
Beleidskader	Voor de in gemeentelijk beheer zijnde panden zijn in 2019 Meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP's) opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de technische staat van de panden conform wettelijke richtlijnen moet zijn/blijven en dat de staat van onderhoud op redelijk/goed niveau moet zijn.	
Kerncijfers	Areaal	Aantal - eenheid

	Welzijnsgebouwen	10
	Brandweerkazernes	4
	Gymnastieklokalen	3
	Kerktorens	3
	Aula's begraafplaatsen	2
	Gemeentehuis en -werf	2
Vertaling naar begroting	De lasten van de gebouwen zijn verwerkt binnen de verschillende programma's in de begroting.	
	Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen voor het primair onderwijs verantwoordelijk voor de kosten van buitenonderhoud aan hun schoolgebouwen.	
	De schoolbesturen hebben scenario's beschreven, die ervoor moeten zorgen dat op de lange termijn kwalitatief goede, kansrijke, toekomstbestendige en betaalbare voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang in onze gemeente voorhanden zijn.	
	Verwezen wordt naar programma 3.	

PARAGRAAF 4 FINANCIERING

INLEIDING

De wet financiering decentrale overheden (fido) stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden. In het kader van deze wet is in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een paragraaf 'financiering' voorgeschreven, in zowel de begroting als in het jaarverslag. In het Treasurystatuut 2019 zijn de uitgangspunten, doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd. Deze is op 21 januari 2019 ter kennisname gebracht aan uw raad.

Hoe met de rente moet worden omgegaan bij de grondexploitatie staat beschreven in de notitie grondexploitatie die de commissie BBV heeft uitgebracht.

In de notitie rente 2017 wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie zijn in werking getreden met ingang van het begrotingsjaar 2018.

DOELSTELLINGEN VAN DE TREASURYFUNCTIE

De treasuryfunctie dient tot:

- verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de gegeven kaders en richtlijnen.

RISICOBEBEER FINANCIERING

De Wet fido beoogt een solide financiering bij openbare lichamen. Doel hierbij is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. De wet kent een onderscheid tussen regels voor korte en lange termijn financiering.

In het kader van het renterisicobebear mag de gemiddelde netto-vlootende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam de kasgeldlimiet niet overschrijden en mag het renterisico op het begrotingstotaal van een openbaar lichaam de renterisiconorm niet overschrijden.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm bedragen beide een percentage (8,5% respectievelijk 20%) van het begrotingstotaal van de gemeente. Indien een openbaar lichaam voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder.

Hieronder treft u de ontwikkeling (van de ruimte overschrijding c.q. overschrijding) van de kasgeldlimiet en renterisiconorm aan.

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlootende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen.

Berekening kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet moet berekend worden naar de situatie bij de aanvang van het kalenderjaar.

Begrotingstotaal 2020	€ 44.838.456
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet voor 2020 (afgerond)	€ 3.811.000

Verloop stand kasgeldlimiet 2020 (bedragen x € 1.000,-)		Kwartaal			
Basisgegevens kasgeldlimiet		1	2	3	4
1	Vlottende schuld	5.246	5.333	1.167	0
2	Vlottende middelen	1.194	3.827	4.324	2.520
3	Totaal netto-vlottende schuld (1-2)	4.051	1.506	-3.157	-2.520
	Kasgeldlimiet	3.811	3.811	3.811	3.811
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	-240	2.305	6.968	6.331

De kasgeldlimiet is gedurende het eerste kwartalen 2020 overschreden. Aangezien de kasgeldlimiet niet drie achtereenvolgende kwartalen werd overschreden was het niet nodig, wegens artikel 4 lid 2 van de wet financiering decentrale overheden, de toezichthouder daarvan op de hoogte te stellen.

De renterisiconorm heeft betrekking op schuld met een looptijd van meer dan een jaar. De norm is gericht op een evenwichtige opbouw van de vaste schuld door gemeenten. Beoogd wordt te voorkomen dat er te grote renterisico's ontstaan in enig jaar door renteherziening of (her-) financiering.

Verloop stand renterisiconorm 2020 (bedragen x € 1.000)		
Basisgegevens renterisiconorm		
1	Renteherzieningen op leningen o/g	0
2	Betaalde aflossingen	1.987
3	Renterisico (1 + 2)	1.987
4a	Begrotingstotaal jaar 2020	44.838
4b	Het bij Min. Regeling vastgesteld %	20%
5	Renterisiconorm (4a x 4b /100)	8.968
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)		6.981

De conclusie uit bovenstaand overzicht is dat in de beschouwde periode het renterisico ruim beneden de aangegeven normering is gebleven.

Schatkistbankieren/Schatkistbeleggen

Eind 2013 heeft het parlement de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) gewijzigd in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren). Voor decentrale overheden (waaronder gemeenten) betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden.

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is in 2017 overeengekomen dat saldi boven € 300.000 automatisch worden gestald op de schatkistrekening bij het Rijk.

Aangezien onze gemeente niet (structureel) beschikt over overtollige middelen is de impact van de wet, afgezien van extra administratieve handelingen, voor onze gemeente beperkt.

FINANCIERINGSBELEID

Wij hanteren in beginsel het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. De rentekosten voor investeringen worden toegerekend via een gemiddeld percentage, de zogenaamde omslagrente. Met ingang van 2011 bedroeg deze 4%. Bij expliciete besluitvorming kan hiervan worden afgeweken (projectfinanciering). In Olst-Wijhe is dit van toepassing voor in het verleden aangetrokken woningbouwleningen ten behoeve van Salland Wonen welke onder dezelfde condities zijn doorverstekt.

De aan de grondexploitatie toe te rekenen rente wordt vanaf 2016 jaarlijks bepaald op het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente (2020: 2,81%) naar de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (0,72). Met ingang van 2018 gelden

voor de berekening van de (overige) omslagrente op basis van de notitie rente 2017 van de commissie BBV nieuwe voorschriften. In onderstaand overzicht is de berekening van deze omslagrente weergegeven. Conform de toegestane mogelijkheid is de berekende renteomslag naar boven afgerond op 2,03%.

Renteresultaat

Overeenkomstig de in de raadsvergadering van 9 juli 2019 vastgestelde begrotingsrichtlijnen wordt voor zowel de berekening van de zogenaamde bespaarde rente alsmede voor de rentebijbeschrijving aan de reserves een percentage van 1,5% gehanteerd. Een uitzondering hierop vormt de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis waaruit gedeeltelijk de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor worden gedekt (4%).

Onderstaand overzicht schetst het renteresultaat over 2020.

Boekwaarde vaste activa per 1 januari 2020		53.503.087
Financieringsmiddelen per 1 januari 2020:		
1) Leningschuld	27.314.421	
2) Reserves	15.124.372	
3) Voorzieningen	8.068.054	
		50.506.847
Tekort aan financieringsmiddelen		2.996.240
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	902.292	
De externe rentebaten (idem)	-/- 300.599	
Saldo rentelasten en baten		601.693
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (2,03% van € 6.383.077)	-/- 129.576	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (woningbouwleningen SallandWonen)	-/- 94.868	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	94.868	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		472.116
Toegevoegde rente over het eigen vermogen		198.143
Toegevoegde rente over de voorzieningen		27.431
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		697.691
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 2,00%)	-	855.582
Renteresultaat		157.892

Het renteresultaat is met € 157.892 fors voordeliger dan de oorspronkelijk begrote € 34.475. Dit komt voornamelijk door lagere rentekosten over kort geldleningen, waarvan het voordeel in de bestuursrapportage al is meegenomen. Daarnaast is de rentetoevoeging over het eigen en vreemd vermogen per saldo lager dan geraamd door lagere boekwaardes dan verwacht bij het opstellen van de begroting. Dit levert een aanvullend voordeel op in het renteresultaat vanwege de lagere rentetoevoeging. In het taakveld treasury is de wijziging neutraal, omdat het hier een interne rondrekening betreft. Beide geschetste situaties zorgen hiermee niet voor een voordeel ten opzichte van de begroting na de bestuursrapportage.

PARAGRAAF 5 BEDRIJFSVOERING

VOORAF

Ook voor onze organisatie heeft de Corona-crisis in 2020 grote gevolgen gehad. Naast de inhoudelijke extra taken en verantwoordelijkheden van gemeenten op de terreinen openbare orde en volksgezondheid lag de grootste uitdaging in de continuering van de bedrijfsvoering. Daarbij is veel gevraagd van onze medewerkers in de sfeer van anders en digitaal werken. Onze organisatie (en in het verlengde daarvan ook onze partners in DOWR-verband) een grote mate van flexibiliteit en loyaliteit laten zien als gevolg waarvan uiteindelijk de dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en instellingen gecontinueerd kon worden. De contramale is dat een groot deel van onze medewerkers een grote werkdruk heeft ervaren in het afgelopen jaar. De hieronder geschetste ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering moeten dan ook in deze context worden geplaatst.

BELEID EN STRATEGIE

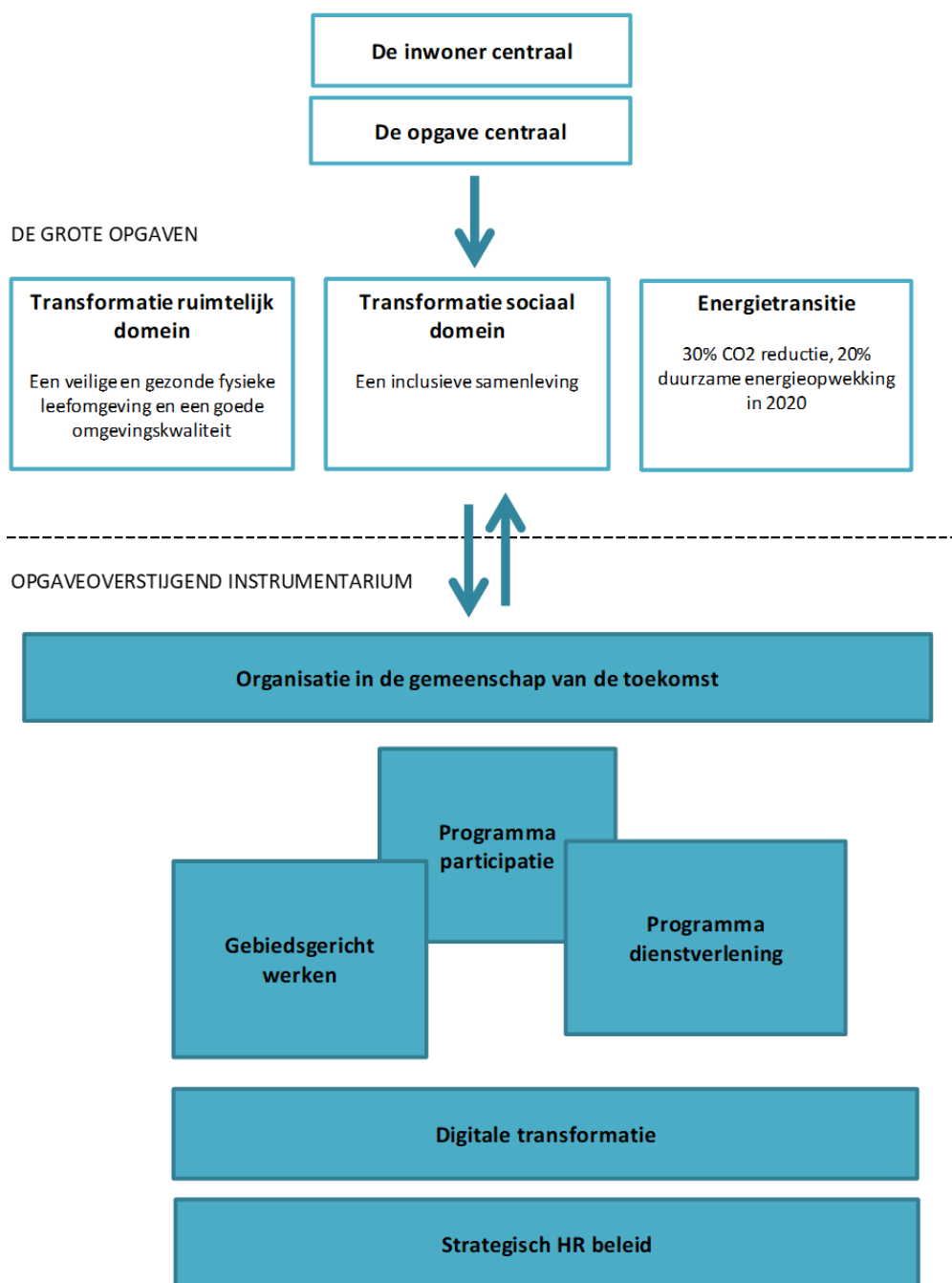
In 2020 heeft de organisatie gewerkt aan de uitvoering van het strategiedocument “De organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst”.

Dit document is onder meer bedoeld als een koersdocument voor de te volgen strategie van de organisatie en kan worden gezien als een actualisatie van de missie en bedrijfsvoeringsvisie. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden vanuit de vraag: “wat vragen onze inwoners (inclusief bedrijven en maatschappelijke organisaties) in de toekomst van onze organisatie”.

Ontwikkelingen in snel veranderende omgeving van onze organisatie (zowel publiek als privaat) vragen van een relatief kleine organisatie als de onze om een heldere koers wat betreft missie, visie en strategie.

Een koers op basis van (strategische) keuzes kunnen worden gemaakt. Ook om een koers die bij bestuur, management, medewerkers en uiteindelijk ook onze inwoners helder is en gedragen wordt.

In 2020 is het Strategisch Personeelsplan vastgesteld. Uitgangspunt hiervoor vormen de opgaven uit het door uw raad vastgestelde raadsakkoord en het daarop gebaseerde collegeuitvoeringsprogramma.

Er zijn grote opgaven op sociaal en ruimtelijk domein (inclusief de energietransitie). De strategie “de organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst”, met als centrale thema’s: participatie, dienstverlening en gebiedsgericht werken, vormt een basis voor hoe de uitvoering van de opgaven vormgegeven moet worden. De digitale transformatie vormt daarbij een onderliggende strategielijn die als algemene organisatorische opgave wordt beschouwd. Hiervoor is in 2020 een eerste aanzet gedaan. Tenslotte is in 2020 vorm en inhoud gegeven aan het strategisch HR-beleid als onderliggend fundament voor de bedrijfsvoering.

MANAGEMENT

Als vervolg op het in 2019 ingezette managementontwikkelingstraject voor directie en teamleiders is in 2020 verder vorm gegeven aan het directie-teamleidersoverleg (het zogenoemde DTO). Dit om het management (nog) beter toe te rusten voor de uitdagingen, waarvoor de organisatie van onze gemeente staat. Leidinggeven aan de strategische veranderingsprocessen in een kleine organisatie en daarbij het verschil blijven maken, vragen om een permanente investering in de kwaliteit van het management.

FINANCIËN

In 2020 is geïnvesteerd in de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de financiële functie van de organisatie.

Ter verbetering van het proces m.b.t. de planning & controlcyclus stond de invoering van Lias in de planning. Vanwege prioritering van de werkzaamheden heeft de fasegewijze invoering nog niet in 2020 plaatsgevonden.

MEDEWERKERS

Het strategisch personeelsbeleid vraagt vanwege verschillende autonome ontwikkelingen ook om een actualisatie:

- Vergrijzing van het personeelsbestand
- Krapte op de arbeidsmarkt
- Strategische opgaven die om nieuwe kennis en vaardigheden vragen.

Dit strategisch personeelsbeleid is in 2020 geactualiseerd en ook vastgesteld. Dit beleid bestaat uit vier bouwstenen:

- Strategisch personeelsplanning;
- Strategisch opleidings- en ontwikkelplan;
- Strategisch wervings- en selectiebeleid;
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Met de strategisch personeelsplanning op organisatieniveau is in 2019 een begin gemaakt en afgerond in 2020. De strategische personeelsplanning is gebaseerd op een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van het huidige personeelsbestand en vervolgens afgezet tegen de benodigde formatie.

Ook is in 2020 een strategisch opleidings- en ontwikkelplan opgesteld waarmee medewerkers in staat worden gesteld om zich verder te ontwikkelen en op het benodigde kwaliteitsniveau te komen dan wel te blijven. De uitwerking van het strategisch wervings- en selectiebeleid en het beleid t.a.v. de duurzame inzetbaarheid van medewerkers zal in 2021 plaatsvinden.

INFORMATIE

De VNG heeft in haar verenigingsstrategie De Gemeente 2020 de volgende passage opgenomen over de informatiemaatschappij.

“Vrije toegang tot kennis en informatie hebben de samenleving ingrijpend veranderd. Iedereen kan in principe meedoen: de hoeveelheid informatie neemt niet alleen exponentieel toe, het gebruik dat mensen en bedrijven ervan maken ook. De invloed van die ontwikkeling op het openbaar bestuur is immens, we profiteren van de geweldige kansen maar ondervinden ook de schaduwsijden van de democratisering van de informatie en informatietechnologie. Daarbij mogen we overigens niet vergeten dat een deel van onze samenleving niet voldoende aan kan haken. We zullen groepen in de samenleving moeten blijven ondersteunen, zodat zij niet over de rand van de informatiemaatschappij vallen. Het openbaar bestuur moet zich aan de informatiesamenleving aanpassen, anders zal de samenleving het openbaar bestuur wel aanpassen. Dat gaat een stuk verder dan papierloos vergaderen of het onderhouden van een website met gemeentelijke informatie. De aanpassing aan en adaptatie van de informatiesamenleving zal op verschillende niveaus moeten plaatsvinden: bij de bestuurlijke taakuitoefening, in de interne werkprocessen en in de gemeentelijke dienstverlening. Informatietechnologie is een belangrijke sleutel voor de verbetering van de gemeentelijke dienstverlening”.

Om dit te vertalen naar onze eigen gemeente is in 2020 een start gemaakt met de zogenoemde digitaal transitieplan. Dit plan zal in 2021 tot een afronding worden gebracht.

De gemeenteraden van Deventer, Olst-Wijhe en Raalte hebben gezamenlijk de I-visie vastgesteld. Deze visie kent als bouwstenen “ICT op orde”, informatieveiligheid en de domeinen bedrijfsvoering, dienstverlening, sociaal en ruimtelijk.

Net als 2019 zijn in 2020 in DOWR-verband zogenoemde uitvoeringsplannen opgesteld, waarbij op basis van ontwikkelingen in de verschillende domeinen een vertaling is gemaakt naar benodigde investeringen op het terrein van informatie en ICT. De financiële vertaling van deze uitvoeringsplannen worden meegenomen in de Begroting 2022-2025.

Naast deze uitvoeringsplannen per domein heeft de informatieveiligheid in 2020 de nodige aandacht gehad waarbij is vastgesteld dat onze gemeente (net als Raalte en Deventer) op dit punt aan de hoogste landelijke standaarden voldoet.

Het belang van informatieveiligheid en privacybescherming neemt toe. Met wet- en regelgeving als de AVG worden we gedwongen extra maatregelen, processen en procedures met betrekking tot privacy en informatieveiligheid te nemen. Afgelopen jaar zijn er in dit kader verschillende DPIA's (onderzoek naar privacyrisico's) afgenomen. In 2020 hebben wij de uitvoering van de AVG volledig ondergebracht in de DOWR-samenwerking.

Informatieveiligheid

Onder informatieveiligheid verstaan we het treffen en onderhouden van een samenhangend pakket aan maatregelen om de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te waarborgen. Kernpunten daarbij zijn beschikbaarheid, integriteit (juistheid) en vertrouwelijkheid van persoonsgegevens en andere informatie.

Vanuit de (Rijks)overheid is de belangstelling en noodzaak voor informatieveiligheid de afgelopen jaren toegenomen. Vanwege de toename van cybercriminaliteit zijn ook vaker gemeenten het doelwit van aanvallen. Om grip te behouden op de eerdergenoemde noodzaak zijn er verschillende projecten binnen DOWR in uitvoering genomen. De belangrijkste doelstelling hierbij is om 100% te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is sinds 1 januari 2020 het nieuwe normenkader voor alle overheden. Deze vervangt de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). De gemaakte stappen bij de BIG sluiten naadloos aan op de nieuwe BIO standaard.

Wij hebben een flinke groei met betrekking tot informatiebeveiliging doorgemaakt, waarbij kan worden vastgesteld dat de DOWR-gemeenten op dit punt tot de landelijke koplopers behoren. Wel moeten er nog verschillende acties opgepakt en doorontwikkeld worden. Zo blijft de menselijke factor een flink risico, dit willen we door middel van bewustzijn campagnes verbeteren. Ook komen we steeds meer in control m.b.t. uitgevoerde Informatieveiligheidsactiepunten n.a.v. verschillende audits. Dit alles zorgt ervoor dat de 3 gemeenten haar dienstverlening steeds meer op een betrouwbare en veilige manier kan uitvoeren richting haar burgers.

PROCESSEN

Een goede inrichting van de bedrijfsprocessen zijn van groot belang voor de kwaliteit van de bedrijfsvoering en uiteindelijk ook onze dienstverlening. Met permanent verbeteren van deze processen op basis van de leanmethodiek wordt structureel nagedacht of de goede dingen doen en deze ook goed doen. Als gevolg van de Corona-crisis is in 2020 helaas maar beperkt aandacht geschonken aan procesverbetering.

RESULTAATGEBIEDEN

De kwaliteit van onze bedrijfsvoering wordt uiteindelijk afgemeten aan de behaalde resultaten. Resultaten die gerealiseerd moeten worden met beperkte financiële middelen en met een relatief kleine formatie.

Het optimaliseren (lees: minimaliseren) van het kostenniveau blijft een belangrijk speerpunt voor de bedrijfsvoering. Daarbij mag de kwaliteit van de dienstverlening in de richting van onze burgers, bedrijven en instellingen niet uit het oog worden verloren. Door ons instrumentarium van klanttevredenheidsonderzoeken, medewerkerstevredenheidsonderzoeken, Vensters voor Bedrijfsvoering en deelname aan de burgerpeiling van www.waarstaatjegemeente.nl consequent

toe te passen, monitoren wij periodiek en gestructureerd onze resultaten. Door middel van periodieke deelname aan bepaalde benchmarks plaatsen we dit ook in een perspectief.

Er is eind 2019 een medewerkerstevredenheidsonderzoek gehouden, waarbij de methodiek vanuit het eerdere Investors in People is gehanteerd. Dit onderzoek geeft als beeld dat medewerkers in het algemeen tevreden zijn over ons als werkgever. Medewerkers hebben in de open vraag naar verbeteringen vooral aandacht gevraagd voor het meer in evenwicht brengen van de taken en de beschikbare werktijd. De opgeleverde inzichten worden vertaald naar acties ter verbetering en handvatten ontwikkeld om de sterke punten voort te zetten.

In 2020 heeft geen collegeonderzoek op basis van artikel 213a gemeentewet plaatsgevonden. Er heeft in 2020 evenmin een burgerpeiling plaatsgevonden. Deze wordt gehouden in 2021.

PARAGRAAF 6 VERBONDEN PARTIJEN

Inleiding

Onze gemeente werkt met een aantal verbonden partijen samen om de gewenste beleidseffecten uit de begroting op een efficiënte - en doelmatige wijze te realiseren. Met deze externe partijen is de samenwerking op verschillende manieren georganiseerd.

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn partijen waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang (deelneming) heeft. We spreken van financieel belang als de gemeente aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaalmogelijkheden zijn bij een faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt bij een algemene vergadering van aandeelhouders.

In de "Kadernota Verbonden Partijen" zijn de verschillende soorten verbonden partijen toegelicht en zijn er regels vermeld voor het aangaan van diverse nieuwe samenwerkingen. Het proces van deelnemingen is een dynamisch gebeuren. Daarom treft u net als vorig jaar weer een aantal wijzigingen, c.q. aanvullingen aan die passen binnen de huidige kaders van de "Kadernota Verbonden Partijen".

Sturingsarrangementen

Uw raad is op 5 februari 2018 akkoord gegaan met de gekoppelde arrangementen per verbonden partij. Binnen elk arrangement heeft ons college van B&W een actieve informatieplicht richting uw gemeenteraad ten tijde van relevante gebeurtenissen rondom een verbonden partij. Daarnaast kan er per verbonden partij maatwerk worden geleverd. Onderstaande arrangementen zijn in de nota verbonden partijen vastgesteld:

Arrangement:	Welke taken:
BASIS	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een laag risicoprofiel. Er wordt enkel de wettelijk verplichte informatie verstrekt.
STANDAARD	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een gemiddeld risicoprofiel. Er wordt naast de wettelijk verplichte informatie ook extra informatie verstrekt in de programmabegroting en jaarstukken. Deze extra informatie komt terug bij de paragraaf verbonden partijen en bij de relevante beleidsonderwerpen.
EXTRA	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een hoog risicoprofiel. Er wordt naast de wettelijk verplichte informatie en de extra informatie in de programmabegroting en jaarstukken ook aandacht besteed in de gemeentelijke bestuursrapportages. Daarnaast komen alle planning en control documenten van deze verbonden partij op de ingekomen stukkenlijst van de gemeenteraad.
MAATWERK	Voorbeelden zijn: werkbezoeken, workshops voor raad en college. Maar ook inhoudelijk, bijvoorbeeld het informeren/adviseren van ons college voor een bestuurlijk overleg, vooraf of achteraf (al naar gelang het onderwerp). Het presidium stelt de maatwerkafspraken in het jaarprogramma op.

Risico's

Afhankelijk van de mate van verbondenheid (bijv. geplaatst aandelenkapitaal) zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen. In de "Kadernota Verbonden Partijen" is besloten gebruik te maken van arrangementensystematiek. Om te bepalen welk arrangement op een verbonden partij van toepassing is, wordt er om de twee jaar, in de periode na het zomerreces van de Raad, een

algemene (bestuurlijke en financiële) risicoanalyse uitgevoerd. Deze analyse leidt tot een risicoclassificatie van elke verbonden partij waaraan een sturingsarrangement gekoppeld wordt. Hoge risico's worden meegenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Overzicht verbonden partijen

Uw raad van 5 februari 2018 heeft ingestemd met de gekoppelde arrangementen per verbonden partij. Voor de bijbehorende risicoanalyse wordt daarnaar verwezen.

Hieronder treft u een beknopt overzicht aan van de kengetallen per verbonden partijen. Groen gearceerd zijn de verbonden partijen met het basisarrangement, geel met het standaardarrangement en rood met het extra-arrangement. Als er een + achter de naam staat is er daarnaast sprake van maatwerk.

Verbonden Partij	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	Dividend
	1-1-2020	31-12-2020	1-1-2020	31-12-2020	2020	in 2020*
Gemeenschappelijke regelingen						
Toezichthoudend orgaan de Mare						
GGD IJsselland	2.423	2.916	8.426	16.906	293	
KonnecteD (Sallcon)	10.666	10.719	283	147	0	
RSJ Jeugdzorg +	0	0	7.249	2.769	0	
Veiligheidsregio IJsselland +	5.376	5.460	30.935	32.545	1.864	
Omgevingsdienst IJsselland +	406	640	2.094	1.409	313	
Besloten vennootschappen						
CSV Amsterdam	452	393	83	27	172	0
Publiek Belang Elektriciteitsproductie	1.590	1.569	455	20	-20	0
KonnecteD	7.727	6.561	8.956	7.497	-1.166	0
Naamloze vennootschappen						
Bank Nederlandse Gemeenten	4.887.000	5.097.000	144.802.000	155.262.000	221.000	8
Enexis	4.112.000	4.116.000	4.146.000	4.635.000	109.000	30
ROVA	38.203	38.966	51.447	53.383	5.057	93
Wadinko	68.870	65.495	1.605	5.454	3.375	30
Overige						
Dimpact	2.179	N.B.	2.022	N.B.	N.B.	

* - het betreft ontvangen dividend door de gemeente in boekjaar 2020

bedragen x €1.000

PARAGRAAF 7 GRONDBELEID

Inleiding

In de Nota Grondbeleid 2018-2021 zijn de kaders voor het grondbeleid vastgesteld. Voor de controle van de uitvoering van het grondbeleid is deze paragraaf grondbeleid opgesteld. In deze paragraaf wordt ingegaan op de visie op het grondbeleid. Daarna wordt ingegaan op de wijze waarop wordt omgegaan met winst en verlies. Onder actuele trends en ontwikkelingen wordt de marktontwikkeling beschreven, waarna de uitgangspunten en de resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties worden weergegeven evenals de winstnemingen. Tot slot wordt ingegaan op de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen dat wordt bepaald aan de hand van de risicoanalyse.

Wat is grondbeleid

Het grondbeleid in onze gemeente Olst-Wijhe is als volgt gedefinieerd:

“Het op een zodanige wijze handhaven van het bestaande grondgebruik, het innemen van grondpositie, dan wel het zodanig realiseren van gewenste veranderingen in dat grondgebruik, dat dit past in de doelstellingen die de gemeente geformuleerd heeft in het kader van het ruimtelijk beleid.”

Hieruit blijkt dat het grondbeleid een belangrijke bijdrage levert aan de realisatie van de ruimtelijke doelstellingen. Hiernaast is er een financieel belang en hebben we te maken met risico's.

In de Nota Grondbeleid wordt uitgegaan van situationeel grondbeleid waarbij per initiatief/ontwikkeling wordt gekozen welke vorm van grondbeleid door de gemeente wordt gehanteerd: actief of faciliterend. Voor het actieve deel stellen we grondexploitaties op.

Definitie BBV (Besluit begroting en verantwoording) grondexploitaties:

“Grondexploitaties zijn gronden die zich in een transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.”

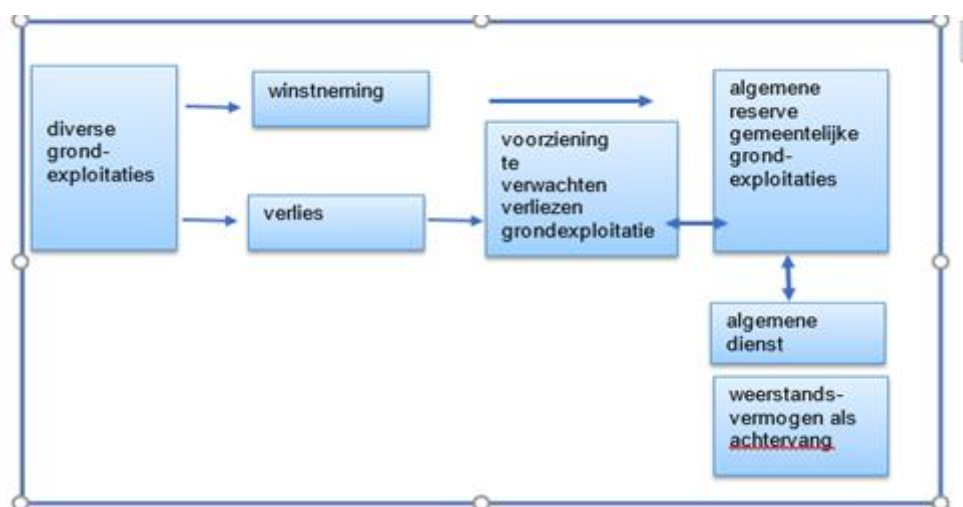
Winst of verlies

Een grondexploitatie wordt meestal opgesteld voor een langere periode waarbij veel aannames gedaan moeten worden over bijvoorbeeld renteontwikkelingen, kosten-/opbrengstenstijgingen en/of – dalingen. Afhankelijk van het plan en de economische situatie kan er winst of verlies zijn. Binnen de grondexploitatie zijn de mogelijke financiële risico's vaak groot. Een helder beeld en reële inschatting van de financiële risico's is daarom op haar plaats. Van de resultaten van de grondexploitaties wordt verwacht dat deze positief zijn en/of een substantiële bijdrage leveren aan de (ruimtelijke) doelstellingen. De in exploitatie genomen complexen dienen elkaar te kunnen afdekken. Indien blijkt dat het resultaat van een exploitatie negatief uitvalt, dient er conform de voorschriften in het Besluit, begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), een voorziening ter afdekking van het tekort (voorziening te verwachten verliezen) gevormd te worden. Conform de Nota Grondbeleid wordt de verliesvoorziening: 'voorziening te verwachten verliezen grondexploitaties' gedekt uit de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'.

De Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties is een buffer om te voorkomen dat de algemene dienst van de gemeente met de nadelige effecten/omstandigheden geconfronteerd wordt. Dit betekent tegelijk dat deze Algemene reserve niet kan worden aangesproken ter dekking van uitgaven die geen relatie met de grondexploitaties hebben. Wel mag een eventueel surplus in deze Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties worden afgeroomd ten gunste van de algemene middelen.

(Tussentijdse) winstneming

Conform de richtlijnen van het BBV moet winst worden genomen volgens het realisatiebeginsel. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode (POC-methode): *Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst worden genomen.* Indien er nog risico's of onzekerheden bestaan ten aanzien van het te realiseren resultaat, dan worden deze eerst in het verwachte resultaat verdisconteerd alvorens de POC-methode wordt toegepast. Winstnemingen worden toegevoegd aan de Algemene reserve grondexploitaties.

Actuele trends en ontwikkelingen

In de Rekentechnische uitgangspunten 2021, die nader worden weergegeven onder het kopje 'Uitgangspunten actualisatie grondexploitaties' en de Grondprijzenbrief 2021 zijn de actuele trends en ontwikkelingen nader gedetailleerd.

Grondopbrengsten kavelsverkoop actuele gemeentelijke grondexploitatiebegrotingen (bedragen x€ 1.000)												
Project	BT/ WB	2010 €	2011 €	2012 €	2013 €	2014 €	2015 €	2016 €	2017 €	2018 €	2019 €	2020 €
Wesepe	BT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meente noord	BT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meente Zuid	BT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	221	-
Noorder Koeslag	WB	1.210	1.303	688	240	-	88	585	1.870	2.560	1.839	1.964
Wesepe won.bouw	WB	346	547	-	-	-	145	179	820	371	481	605
Olstergaard	WB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonnekamp oost	WB	-	284	880	938	647	655	815	302	748	2.893	1.227
Totaal grondverkoop		1.556	2.134	1.568	1.178	647	888	1.579	2.992	3.679	5.434	3.796
BT = Bedrijventerrein												
WB= Woningbouw												

De opbrengst van de grondverkoop met een actuele grondexploitatiebegroting in 2020 (exclusief rente, inschrijfgelden en waarborgsommen) bedraagt circa € 3.796.000. Ontvangen rente, inschrijfgelden, waarborgsommen, subsidiegelden en huren geboekt in de actuele grondexploitatiebegrotingen in 2020 bedraagt totaal ongeveer € 30.000 waarmee de totale opbrengsten in 2020 bedragen circa € 3.826.000.

De prognose voor 2020 voor grondverkoop met betrekking tot de actuele grondexploitatiebegrotingen per 1-1-2020 was circa € 3.828.000. Gerealiseerd in 2020 circa € 3.812.000. Marginaal nadelig verschil van circa € 16.000 (grondprijsonderhandelingen). Verkoop namen extra toe in de grondexploitatiegebieden Wesepe woningbouw (+ circa € 180.000) en Zonnekamp Oost (+ circa € 226.000). Daartegenover staat een tegenvallende verkoop op Noorder Koeslag (-/- circa € 273.000K) en Wesepe bedrijventerrein (-/- circa € 149.000). Tot slot zijn inschrijvingsgelden voor een kavel ontvangen op Olstergaard (+ circa € 4.000).

Bedrijventerreinen

Op basis van de programmeringsafspraken tussen provincie en West-Overijsselse gemeente zal worden gezien of er sprake is van over programmering en of deze situatie binnen een termijn van twee jaar verbetert. De grondexploitatie met betrekking tot de Meente Noord is bij raadsbesluit van 9 maart 2020 geopend. Het in voorraad hebben van een bescheiden volume bedrijventerrein in de grote kernen zorgt ervoor dat ontwikkelingen mogelijk blijven.

Ten aanzien van de waardering van de grondexploitaties bedrijventerreinen bestaat een schattingonzekerheid. Hoewel de op dit moment de meest waarschijnlijke inschatting is opgenomen in de jaarrekening, kan de realisatie in de toekomst aanzienlijk afwijken van deze inschatting. Deze schattingonzekerheid ontstaat door de looptijd van de grondexploitaties alsmede de onzekerheid met betrekking tot de fasering van de uit te geven kavels op de bedrijventerreinen.

Resultaten grondexploitaties

De grondexploitaties zijn nauwkeurig doorgenomen. De in voorgaande jaren gemaakte kosten en opbrengsten zijn opgenomen in de boekwaarden per ultimo 2020. De bijgewerkte boekwaarden per 31-12-2020 zijn verwerkt in de actualisatie van de grondexploitaties per 1-1-2021.

In de tabel "resultaten onder handen werken" hierna zijn de resultaten per grondexploitatiebegroting weer gegeven.

Uitgangspunten actualisatie grondexploitaties

- Voor elke grondexploitatie is een geactualiseerde urenraming per 1-1-2021 opgesteld. Dit betreft interne uren maar ook uren die samenhangen met het te verwachten uitbesteden van werkzaamheden zoals het uitvoeren van onderzoek, het maken van plannen, het opstellen van overeenkomsten et cetera. Het totaal van deze kosten vormen de nog te realiseren plankosten, opgenomen in de geactualiseerde grondexploitatiebegroting per 1-1-2021 voor woningbouwprojecten en te realiseren bedrijventerreinen.
- De plankosten zijn gebaseerd op een gedetailleerde urenopsomming die is opgenomen in de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen per 1-1-2021. Voor de berekening binnen de grondexploitatiebegrotingen wordt uitgegaan van drie tarieven, te weten: € 92 per uur ondersteuner, € 115 per uur beleidsmedewerker en € 131 per uur projectleider.
- De kostenramingen voor de civiele werken zijn voor alle projecten vervaardigd met de Standaard Systematiek voor Kostenramingen (SSK). Dit is een systematiek voor het maken van kostenramingen voor civieltechnische- en overige openbare werken en biedt een handreiking voor het kostenmanagement. De ramingen zijn inzichtelijk, beter in de tijd te volgen en onderling vergelijkbaar op hoofdlijnen. Uiteraard kunnen per project de omstandigheden verschillen maar de hoofdindeling van de te verwachten kosten is voor iedere projectraming standaard.
- Met ingang van 2016 dient conform de herziene richtlijnen van de Commissie BBV het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding VV/EV (vreemd vermogen/eigen vermogen), te worden gehanteerd. Deze rente is verwerkt in de boekwaarden.

- Vanaf 2021 geldt een rentepercentage van 2,03% overeenkomstig de begroting 2021-2024.
- In alle projecten is vanaf 2021 gerekend met de volgende percentages voor rente, kosten- en opbrengststijging:
 - Kostenstijging: vanaf 2021 2% per jaar
 - Plankostenstijging 2% per jaar
 - Opbrengstenstijging
 - o Bedrijventerrein: 0% per jaar
 - o Woningbouw: 2% per jaar
 - Disconteringsvoet: conform BBV-richtlijnen: 2% (percentage om toekomstige bedragen netto contant te maken per 1-1-2021. Resultaten worden hiermee onderling vergelijkbaar).

Actualisatie grondexploitaties

De gemeentelijke actuele grondexploitatiebegrotingen zijn per 1-1-2021 geactualiseerd en aangepast aan de huidige marktsituatie. Hierdoor zijn de grondexploitatiebegrotingen marktconform opgesteld. Dit betekent dat voor alle grondexploitatiebegrotingen voor zowel woningbouwprojecten als bedrijventerreinen is gekeken naar het uitgiftetempo van nog uit te geven kavels en de grondprijzen.

Ook is nauwkeurig gekeken naar de in elke grondexploitatie opgenomen civieltechnische kosten en plankosten. Waar nodig en zinvol is voor de plankosten de gemeentelijke plankostenscan gebruikt. Hiervoor is een rekensystematiek gehanteerd die aansluit bij de ministeriële regeling voor plankosten.

Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties

Op basis van de aanpassing aan de marktomstandigheden, marktconformiteit, is het totaal aan grondexploitatiebegrotingen financieel wel of niet sluitend. Er zijn verlieslatende en winstgevende grondexploitatiebegrotingen. Ontstaat er een verlies in een grondexploitatiebegroting dan wordt een verliesvoorziening getroffen. Per 1-1-2021 is een verliesvoorziening getroffen (circa € 253.000) ter afdekking van het geconstateerde verlies (voorziening: te verwachten verliezen), die wordt gedekt uit de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'. In de tabel "Resultaten onderhanden werken" op de volgende pagina is dit bedrag aangegeven.

Daarentegen worden tussentijdse winstnemingen overeenkomstig geldende BBV-regelgeving jaarlijks opnieuw bepaald. Hierbij wordt bij de berekening van de tussentijdse winstneming per 1-1-2021 rekening gehouden met tussentijdse winstneming uit voorgaande jaren. Het saldo van de totale tussentijdse winstnemingen wordt jaarlijks toegevoegd aan de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'. In 2020 is een bedrag van circa € 260.000 tussentijds winst genomen waarmee het totaal van tussentijds winstneming over de afgelopen jaren tot en met 2020 uitkomt op circa € 2.053.700.

Resultaten geactualiseerde grondexploitaties

In volgende tabel worden de resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties ná tussentijdse winstneming weergegeven, waarna nader wordt ingegaan op de geactualiseerde grondexploitaties en de uitkomsten hiervan.

De verplichte tussentijdse winstneming overeenkomstig de BBV-regelgeving is berekend op basis van de POC-methode. Dit is een voorgeschreven methode om de hoogte van vroegtijdig tussentijds te nemen winst te berekenen waarbij tevens rekening wordt gehouden met winsten die in vorige jaren zijn genomen. Het nieuwe saldo van de winst wordt per grondexploitatiebegroting berekend zonder rekening te houden met eerdere winstname. Vervolgens wordt de genomen winst in eerdere jaren in mindering gebracht op het nieuwe saldo en het verschil wordt per 1-1-2021 als tussentijdse winstneming bepaald.

Na de behandeling van de geactualiseerde grondexploitaties wordt ingegaan op de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen dat wordt bepaald aan de hand van de risicoanalyse.

Resultaten onderhanden werken.

Op basis van de geactualiseerde grondexploitatiebegrotingen is het volgende overzicht opgesteld. Hieruit blijkt het resultaat van de onderhanden werken – grondexploitatiebegrotingen – ter grootte van per saldo circa € 1.122.481 nadelig per 1-1-2021.

Dit bedrag is opgebouwd uit een:

- Nadelig resultaat van verlieslatende grondexploitaties ter grootte van € 2.077.575
- Voordelig resultaat op winstgevende grondexploitaties ter grootte van € 955.094

Totaalresultaat nadelig per 1-1-2021 € 1.122.481

In de tabel “Resultaten onderhanden werken” op de volgende pagina treft u een onderbouwing aan van het totaal hiervoor genoemde totaalresultaat. Onder deze tabel is een toelichting op de tabel gegeven.

Resultaten onderhanden werken							
	A	B	C	D	D-C		
	Resultaat* JR 2019 per 1-1-2020	Toevoeging 2% rente	Resultaat* JR 2019 per 1-1-2021	Resultaat* JR 2020 per 1-1-2021 incl. winstname	Projectinhoudelijk verschil incl. winstname		
Bestaande grondexploitaties							
Wesepe bedrijventerrein	€ -373.339	€ -7.467	€ -380.806	€ -486.663	€ -105.857	nadelig	
Wesepe woningbouw	€ -776.673	€ -15.533	€ -792.206	€ -800.251	€ -8.045	nadelig	
Noorder Koeslag**	€ 376.115	€ 7.522	€ 383.637	€ 265.158	€ -118.479	nadelig	
Zonnekamp Oost***	€ 43.187	€ 864	€ 44.051	€ 4.358	€ -39.693	nadelig	
Meente Zuid ****	€ 34.216	€ 684	€ 34.900	€ 37.908	€ 3.008	voordelig	
Olstergaard *****	€ 206.238	€ 4.125	€ 210.363	€ 647.670	€ 437.307	voordelig	
Meente Noord	€ -675.148	€ -13.503	€ -688.651	€ -790.661	€ -102.010	nadelig	
Totaal	€ -1.165.404	€ -23.308	€ -1.188.712	€ -1.122.481	€ 66.231	voordelig	
					D-C	D-A	
Totaal neg. grexen (verlies)	€ -1.825.160	€ -36.503	€ -1.861.663	€ -2.077.575	€ -215.912	€ -252.415	nadelig
Totaal pos. grexen	€ 659.756	€ 13.195	€ 672.951	€ 955.094	€ 282.143	€ 295.338	voordelig
Nieuwe grondexploitaties							
Totaal neg. grexen (verlies)	€ -1.825.160		€ -1.861.663	€ -2.077.575	€ -215.912	€ -252.415	nadelig
Totaal pos. grexen	€ 659.756		€ 672.951	€ 955.094	€ 282.143	€ 295.338	voordelig

* : Netto contante waarde op prijspeil 1-1-2021

** : JR2020 winstneming Noorder Koeslag € 260.160 (tot en met 2019 € 1.576.175)

*** : JR2020 winstneming Zonnekamp Oost € -14.963 (tot en met 2019 € 70.194)

**** : JR 2020 winstneming Meente Zuid € 14.594 (tot en met 2019 € 146.657)

***** : JR 2020 winstneming Olstergaard € 916 (tot en met 2019 € 0)

€ 260.707 (tot en met 2019 € 1.793.026)

Bovenstaande tabel geeft per project de financiële resultaten weer.

Toelichting op vorenstaande tabel:

- Kolom (A) geeft het resultaat aan, behorend bij jaarrekening van 2019, dit bedrag vertegenwoordigt de contante waarde per 1-1-2020. Doordat gerekend wordt met een rekenrente van 2%, kunnen contante waarden uit verschillende jaren niet met elkaar vergeleken worden. Daarom kolom B en C.
- In Kolom B staat daarom de rente van 1 jaar (over 2020).

Kolom C (= A + B) geeft dan het resultaat uit de jaarrekening van 2019 weer (inclusief het effect van + 1 jaar rente). Het met één jaar rente gecorrigeerd saldo van het resultaat per 1-1-2020 uit kolom A (JR2019=1-1-2020) geeft een verwacht resultaat per 1-1-2021 van € 1.188.712 nadelig. Het saldo is echter € 1.122.481 nadelig hetgeen een verbetering betekent ten opzichte van de verwachting (het gecorrigeerde resultaat per 1-1-2020) met € 66.231 per 1-1-2021.

- De cijfers in kolom A zijn hiermee door de rentecorrectie over 2020 omgerekend naar peildatum 1-1-2021. Het resultaat JR 2020 (€ 1.122.481 nadelig) is op deze manier te vergelijken met de resultaten uit JR 2019 (€1.188.712 nadelig) op totaal niveau en per grondexploitatiebegroting.
- Het verschil in kolom D-C geeft de verschillen weer als gevolg van projectinhoudelijke wijzigingen. De kolom D-A geeft het totale verlies (eerste regel € 252.415 nadelig) en/of totale winst (tweede regel € 290.785 voordelig) weer.
- Het verschil tussen D en A van de projecten met een negatief resultaat (verwacht tekort) worden bij elkaar opgeteld en staan vermeld onder totaal verlies. Voor dit bedrag wordt een verliesvoorziening gevormd.
- In bovenstaande tabel komt een positief resultaat en is het bedrag ten behoeve van het vormen van een verliesvoorziening.

Conclusie Uit de jaarrekening 2020 kan voor de grondexploitaties het volgende worden geconcludeerd:

- Conform het BBV is in 2020 tussentijds winst ad € 260.707 genomen in de projecten: Noorder Koeslag (€ 260.160), Zonnekamp Oost (-/- € 14.963), Meente Zuid (€ 14.594) en Olstergaard (€ 914). In voorgaande jaren was voor deze projecten al totaal tussentijds winst genomen voor een bedrag ter grootte van € 1.793.026 en toegevoegd aan de Algemene reserve grondexploitaties. De huidige tussentijdse winstname wordt ook aan deze reserverekening toegevoegd.
Voor Zonnekamp Oost geldt dat de in voorgaande twee jaar genomen tussentijdse winstneming aan de hoge kant was gezien de huidige voorgeschreven berekening van de tussentijds genomen (vroegtijdige) winstneming conform de POC-methode. Dit betekent dat ten laste van de Algemene reserve grondexploitatie een correctie op de eerder genomen winst nodig is oftewel een bijdragen in het project Zonnekamp Oost ter grootte van € 14.963.
- Het verwachte resultaat van de grondexploitaties op contante waarde 1 januari 2021 bedraagt, nádat winst is genomen, in totaal € 1.122.481 negatief (zie kolom D). Dit was per 1 januari 2020 ná rentecorrectie van 2% over 2020 € 1.188.712 nadelig (zonder rentecorrectie € 1.165.404 nadelig (zie kolom A)). Het verschil bedraagt ná rentecorrectie voordelig € 66.231 (zonder rentecorrectie was dit voordelig verschil € 42.923). Rentecorrectie van 2% over het resultaat per 1-1-2020 bedraagt € 23.308 (zie kolom B).
- Voor een aantal projecten moet de voorziening te verwachten verliezen worden opgehoogd. Dit wordt vooral veroorzaakt door actualisatie van de eenheidsprijzen in de SSK-ramingen van 1-1-2020 naar prijspeil 1-1-2021 met 3%. Deze stijging is de gemiddelde prijsstijging over 2020 ten aanzien van marktconforme prijsstijging voor bouwmaterialen en personeelskosten in deze sector.
Daartegenover staat wel dat de plankosten en de te verwachten kosten nader zijn geanalyseerd waaruit blijkt dat met name aanbestedingsvoordelen een rol hebben gespeeld om de totale investeringen te drukken waar dat van toepassing was. Per 1-1-2021 is over alle projecten heen kritisch naar de plankosten gekeken en scherper gesteld en daar waar mogelijk verlaagd zonder dat de kwaliteit voor de begeleiding en uitvoering in gevaar komt. Dit heeft uiteraard ook consequenties voor het resultaat van de betreffende grondexploitatiebegroting.
- De voorziening te verwachten verliezen grondexploitaties wordt gevormd ter afdekking van alle negatieve complexen, per contante waarde per 1 januari van dat jaar waarin de actualisatie heeft plaatsgevonden van de grondexploitatiebegroting.

In de jaarrekening 2019 was dit een bedrag van € 1.825.160 (zie kolom A). Per 1 januari 2021 is een bedrag van € 2.077.575 (zie kolom D) nodig. Per saldo wordt de voorziening te verwachten verliezen grondexploitatie met € 252.415 verhoogd (zie vorige tabel).

Na deze correctie de voorzieningen aan met de nieuw geraamde verliezen. Bij de actualisatie van de grondexploitatiebegrotingen per 1 juli 2021 wordt wederom een nieuwe prognose opgesteld waarmee "de vinger aan de pols wordt gehouden" ten aanzien van mogelijke ontwikkelingen.

- Het benodigd weerstandsvermogen in de Algemene reserve grondexploitatie wordt berekend in de conform een risicoanalyse op hoofdlijnen en bedraagt per 1-1-2021 circa € 347.600 (zie tabel aan het eind van deze paragraaf onder "Risicoanalyse op hoofdlijnen")
Per 1-1-2020 was het benodigd weerstandsvermogen nog circa € 655.000. Dit betekent een afname van circa € 307.400 per 1-1-2021

Totaal genomen winst jr 2020			260.707
Verhoging verliesvoorziening	-252.415		
Reguliere verhogingen rente verliesvoorziening	23.000		
		-229.415	
Risico-analyse 1-1-2021 t.o.v. 1-1-2020 neemt af met:		308.000	
			78.585
Reguliere rentetoevoeging aan algemene reserve grondexploitatie 2020 (1,5%)			16.705
gehanteerde afronding bij jaarrekening 2019	685		685
TOTAAL			356.682

Resultaten ná winstneming en Toelichting per grondexploitatieproject

Elke grondexploitatie is uniek en heeft eigen uitgangspunten. In de volgende tabellen zijn de financiële verschillen in beeld gebracht tussen de stand per 1-1-2021 ten opzichte van de stand van zaken per 1-1-2020. Daar waar nodig wordt kort ingegaan op de verschillen en de wijzigingen in de uitgangspunten per project.

Algemene invloeden

Algemeen kan worden gesteld dat de uitgaven op de bedrijventerreinen en het woningbouwgebied Olstergaard achterwege zijn gebleven, maar de kosten voor ambtelijke inzet et cetera om de terreinen te verkopen en gesprekken te voeren met potentiële kopers wel zijn doorgegaan. Daarnaast zijn uurtarieven per 1-1-2021 naar boven bijgesteld. Waar in 2020 nog werd uitgegaan van een gemiddeld uurtarief van € 100 in de grondexploitatiebegroting is dit nu gesteld op € 115 per uur. Gemiddeld is per uur rekening gehouden met een stijging van € 15 wat uiteraard ook een nadelig effect heeft op de totale kosten. Ook de bijstelling van de SSK-raming ten aanzien van indexatie 1-1-2020 naar 1-1-2021 met 3% heeft een nadelig effect op het resultaat.

In de volgende tabellen per actuele grondexploitatie is aangegeven of de boekwaarde, rente en het resultaat op eind- en contante waarde voordelig (V) of nadelig (N) is. Dit is ook bij de verschillen tussen 1-1-2021 en 1-1-2020 aangegeven

Daarnaast zijn de volgende uitgangspunten aangehouden met betrekking tot het cijfermateriaal:

- De gehanteerde boekwaarde per 31-12-2020 in de diverse vergelijkingen is de boekwaarde inclusief realisatie inkomsten en uitgaven, gerealiseerde kapitaalslasten en vroegtijdige winstneming.
- Voorgaande impliceert dat is uitgegaan in de overzichten van financiële gegevens ná winstnemingen (met uitzondering van de boekwaarde) tot en met 2020 welke zijn verwerkt in de grondexploitatie voor de projecten Noorder Koeslag, Zonnekamp Oost, Meente Zuid en Olstergaard.
- Daar, waar sprake is van tussentijdse vroegtijdige winstneming, is dit in de korte toelichting bij de projecten aangegeven.

Hierna volgt per complex het totale overzicht plus een korte toelichting.

Meente Zuid

Op dit bedrijventerrein is bijna 0,3 hectare nog uitteefbaar. In de geactualiseerde grondexploitatiebegroting per 1-1-2021 wordt uitgegaan van verkoop in 2021. Op dit moment vinden gesprekken plaats met potentiële kopers. Waarbij wordt toegewerkt naar een optie-/reserveringsovereenkomst. In 2020 zijn geen kavels verkocht. Vanwege corona hebben ondernemers zich teruggetrokken en/of de gereserveerde kavel teruggegeven.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2020 ter grootte van € 14.594 als gevolg van verwacht gunstige Netto contante waarde resultaat.

Meente Zuid Bedrijventerrein					
Omschrijving	Greex per 1-1-2021		Greex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020
	€		€		€
Boekwaarde	191.862	N	131.587	N	60.275 N
Kosten *	1.437.183		1.425.830		11.353 N
Opbrengsten * *	1.632.662		1.619.252		13.410 V
Kostenstijging	150		1.244		-1.094 V
Opbrengstenstijging	0		0		0 n
Rente	152.771	N	150.100	N	2.671 n
Netto contante waarde	37.908	V	34.216	V	3.692 V
Eindwaarde	38.663	V	35.597	V	3.066 V
Eindwaarde per	31-12-2021		31-12-2021		
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging					

Meente Noord

In 2020 is dit bedrijventerrein in exploitatie genomen. Er heeft nog geen gronduitgifte plaatsgevonden. Wel lopen er enkele gesprekken met potentiële kandidaten. Daarnaast loopt nu het traject rond het bouwrijp maken van het terrein. In de geactualiseerde grondexploitatie wordt uitgegaan van een verkoop in twee delen verdeeld over 5 kavels met totaal 18.606 m² uitteefbaar terrein in de periode 2021 tot en met 2029.

Meente Noord Bedrijventerrein					
Omschrijving	Greex per 1-1-2021		Greex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020
	€		€		€
Boekwaarde	1.369.210	N	1.302.259	N	66.951 N
Kosten *	2.612.840		2.488.860		123.980 N
Opbrengsten * *	2.452.514		2.452.514		-
Kostenstijging	45.551		82.388		-36.837 v
Opbrengstenstijging	-		-		-
Rente	469.200	N	442.764	N	26.436 N
Netto contante waarde	790.661	N	675.148	N	115.513 N
Eindwaarde	944.049	N	822.980	N	121.069 N
Eindwaarde per	31-12-2029		31-12-2029		
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging					

Wesepe bedrijventerrein

Op dit bedrijventerrein zijn uitgeefbaar totaal circa 1,3 hectare (13.262) verdeeld over 9 kavels. De looptijd van het project is tot en met 2032. In 2020 zijn geen kavels verkocht. Wel zijn er diverse gesprekken geweest met potentiële kopers. Grotendeels vanwege Corona heeft dit nog niet geleid tot een concreet resultaat. Op dit moment lopen ook hier verschillende gesprekken met potentiële kopers die zich recentelijk hebben gemeld.

De verschillen worden grotendeels veroorzaakt door verhoogde plankosten doordat meerdere onderhandelingen met verschillende partijen zijn geweest die meer tijd kosten dan was voorzien.

Wesepe Bedrijventerrein					
Omschrijving	Grex per 1-1-2021		Grex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020
	€		€		€
Boekwaarde	1.363.298	N	1.307.013	N	56.285
Kosten *	2.528.043		2.437.360		90.683
Opbrengsten * *	2.702.248		2.702.248		-
Kostenstijging	26.928		23.892		3.036
Opbrengstenstijging	-		-		-
Rente	500.401	N	473.869	N	26.532
Netto contante waarde	486.663	N	373.339	N	113.324
Eindwaarde	617.173	N	482.947	N	134.226
Eindwaarde per	31-12-2032		31-12-2032		
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging					

Wesepe woningbouw

De woningbouwlocatie in Wesepe bestaat uit twee delen. Het eerste deel is geheel verkocht. Het tweede deel is in 2018 opnieuw verkaveld en op de markt gebracht. Het grootste deel van deze kavels is verkocht. Thans zijn nog twee kavels beschikbaar met totaal 1.450 m² uitgeefbaar terrein, beide kavels zijn in optie. Dit project loopt door tot ultimo 2022. In 2020 is voor € 605.490 verkocht waarmee de negatieve boekwaarde behoorlijk is verlaagd.

Wesepe Woningbouw					
Omschrijving	Grex per 1-1-2021		Grex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020
	€		€		€
Boekwaarde	635.411	N	1.126.470	N	-491.059
Kosten *	3.923.156		3.909.269		13.887
Opbrengsten * *	4.041.829		4.039.348		2.481
Kostenstijging	8.131		15.622		-7.491
Opbrengstenstijging	6.285		16.633		-10.348
Rente	921.111	N	898.243	N	22.868
Netto contante waarde	800.251	N	776.673	N	23.578
Eindwaarde	832.513	N	824.178	N	8.335
Eindwaarde per	31-12-2022		31-12-2022		
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging					

Noorder Koeslag

In de woonwijk Noorder Koeslag worden kavels verkocht door de gemeente. Ook worden er huurwoningen gerealiseerd door Salland Wonen en woningen verkocht door projectontwikkelaar Rotij Grondvast B.V. De woonwijk is verdeeld in vier fasen waarvan de eerste drie fasen gereed zijn. In 2020 zijn 21 kavels verkocht (prognose was 27). In de verkoop

staat per 1-1-2021 6.835 m² verdeeld over 24 kavels in een mix van sociaal, projectmatig bouw en vrije sector.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2020 ter grootte van € 259.345 als gevolg van verwacht gunstige Netto contante waarde resultaat.

Noorder Koeslag Woningbouw						
Omschrijving	Greex per 1-1-2021		Greex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020	
	€		€		€	
Boekwaarde	154.838	N	1.338.121	N	-1.183.283	V
Kosten *	17.403.614		17.175.408		228.206	N
Opbrengsten **	20.202.176		20.090.701		111.475	V
Kostenstijging	22.855		68.796		-45.941	V
Opbrengstenstijging	22.414		60.027		-37.613	N
Rente	2.534.244	N	2.507.080	N	27.164	N
Netto contante waarde	265.158	V	376.115	V	-110.957	N
Eindwaarde	281.361	V	415.255	V	-133.894	N
Eindwaarde per	31-12-2023		31-12-2024			
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging						

Zonnekamp Oost

Begin 2018 is via een prijsvraag grond op de markt gebracht waarbij 11 woningen gerealiseerd konden worden waarvan minimaal vier nul-op-de-meter-woningen gerealiseerd moesten worden. In 2019 en 2020 zijn 11 woningen gerealiseerd waarvan 8 nul-op-de-meter-woningen. Als gevolg van verkoop van kavels in 2020 (11 kavels, prognose was 5 kavels) is de negatieve boekwaarde gewijzigd in een positieve boekwaarde.

In Veld D is de laatste uitgeefbare grond (1.200 m²) in het project te koop. Hierover is de gemeente in gesprek met initiatiefnemer House2Start. Het college van burgemeester en wethouders heeft een positieve grondhouding voor haalbaarheidsonderzoek House2Start waarbij 14 betaalbare duurzame woningen gerealiseerd worden voor starters. Alle andere kavels zijn verkocht. Looptijd van de grondexploitatiebegroting is tot eind 2022 waarna dit project kan worden afgesloten.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2020 ter grootte van -/- € 14.963 als gevolg van verwacht Netto contante waarde resultaat. Dit betekent dat in eerdere jaren te veel winst is genomen en dit nu gecorrigeerd moet worden conform POC-methode.

Zonnekamp Oost Woningbouw						
Omschrijving	Greex per 1-1-2021		Greex per 1-1-2020		Verschil t.o.v. 1-1-2020	
	€		€		€	
Boekwaarde	185.330	V	595.552	N	780.882	V
Kosten *	8.426.567		8.388.246		38.321	N
Opbrengsten * *	11.246.961		11.250.346		-3.385	V
Kostenstijging	7.731		22.257		-14.526	V
Opbrengstenstijging	2.784		22.931		-20.147	N
Rente	2.810.914	N	2.807.392	N	3.522	N
Netto contante waarde	4.358	V	43.187	V	-38.829	N
Eindwaarde	4.534	V	45.828	V	-41.294	N
Eindwaarde per	31-12-2022		31-12-2022			
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging						

Olstergaard

In het project Olstergaard heeft in 2020 geen gronduitgifte plaats gevonden. De vertraging die in de uitgifte in 2020 is ontstaan komt door de ontstane stikstof problematiek.

In 2020 zijn de verkoopcampagne en bestemmingsplanprocedure afgerond en het bouwrijpmaken voorbereidt.

Olstergaard wordt samen met de toekomstige bewoners ontwikkeld. Dit leidt tot een uniek plan maar vraagt ook om extra investering in plankosten. Inmiddels zijn vrijwel alle kavels (19.506 m² verdeeld over 51 kavels) gereserveerd en daarnaast is er nog een wachtlijst met 43 potentieel gegadigden voor een kavel. Uitgifte is gepland in de periode 2021 tot en met 2024, einddatum van de grondexploitatiebegroting is vooralsnog gepland op 31-12-2025.

Bouwrijpmaken

In Olstergaard wordt het zand dat vrijkomt tijdens het bouwrijpmaken hergebruikt in het exploitatiegebied Olstergaard. Het vrijkomend zand is in de cunetten en als wegpakket onder de wegen aangebracht.

Tijdens het veldwerk wordt onderzoek gedaan naar de draagkracht van het zand dat in de cunetten is aangebracht waarbij in het onderzoek rekening wordt gehouden met het toekomstig vrachtverkeer bij de ontwikkeling van de individuele vrije sector kavels. Dit onderzoek is nog gaande maar heeft op voorhand geleid tot een onverwachte tegenvaller ten aanzien van de samenstelling van het zandpakket. Gebleken is dat het zand een te fijne korrel heeft waardoor de draagkracht van het zand in gevaar komt. Grosso modo wordt verwacht dat hoogstwaarschijnlijk de kans bestaat dat het aanwezige zand in de cunetten c.a. vervangen zal moeten worden door zand met een groffere korrel. Deze kans is groter dan 80%. Alhoewel ten tijde van de opmaak van deze paragraaf de uitslag van het onderzoek nog niet bekend is achten wij het verantwoord de te verwachten kosten als daadwerkelijke kosten in de grondexploitatiebegroting op te voeren. Een ruwe becijfering/ inschatting laat zien dat de vervanging mogelijk circa € 200.000 zou kunnen gaan kosten.

Bij eerstvolgende actualisatie van de grondexploitatiebegroting in juli 2021 wordt hier nader op ingegaan.

Door optimaal naar de kosten te kijken en kritisch te zijn op de plankosten zijn de totale kosten naar beneden bijgesteld hetgeen een in gunstige ontwikkeling resulteert van het resultaat. Door de verlaging van de kosten is de kostenstijging als gevolg van indexatie ook gunstig. Tot slot is de looptijd verkort hetgeen ook minder kostenstijging (en plankosten) tot gevolg heeft.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2020 ter grootte van € 916 als gevolg van verwacht gunstige Netto contante waarde resultaat.

Olstergaard Woningbouw					
Omschrijving	Grex per 1-1-2021		Grex per 1-1-2020		Vershil t.o.v. 1-1-2020
	€		€		€
Boekwaarde	887.056	N	582.077	N	304.979 N
Kosten *	3.856.043		4.178.285		-322.242 V
Opbrengsten * *	4.520.613		4.506.610		14.003 V
Kostenstijging	70.389		245.650		-175.261 V
Opbrengstenstijging	144.616		205.468		-60.852 V
Rente	13.617	N	1.801	N	11.816 V
Netto contante waarde	647.753	V	206.238	V	441.515 V
Eindwaarde	714.019	V	236.894	V	477.125 V
Eindwaarde per	31-12-2025		31-12-2026		
* Exclusief kostenstijging - ** exclusief opbrengstenstijging					

Tussentijdse winstneming

Conform de BBV is winst genomen conform de "Percentage of completion" (POC). Hierbij mag alleen rekening gehouden worden met project specifieke risico's. Daarom is geen rekening gehouden met de algemene marktrisico's zowel in de aanbesteding van de civiele werken als in de grondverkoop (grondprijzen, uitgiftetempo).

Het nemen van tussentijds vroegtijdige winst heeft een negatieve invloed heeft op het resultaat van de grondexploitatiebegroting van het project. Het resultaat wordt verlaagd met de winstnamen. In de resultaten zoals opgenomen in de tabel "Resultaten Onderhanden Werken" zijn de tussentijdse winstneming verwerkt.

In overeenstemming met de richtlijnen is een tussentijdse winst genomen en verwerkt in de volgende projecten:

Tussentijdse winstneming					
Project	2017	2018	2019	2020	Totaal tot en met 2020
	€	€	€	€	€
Noorder Koeslag	648.767	688.915	238.493	260.160	1.836.335
Zonnekamp Oost		60.331	9.863	-14.963	55.231
Meente Zuid			146.657	14.594	161.251
Olstergaard				916	916
Totaal	648.767	749.246	395.013	260.707	2.053.733

Tot en met 2019 is € 1.793.026 vroegtijdige winst genomen, daar komt € 260.707 voor 2020 bij waarmee het totaalbedrag voor vroegtijdige winstneming uitkomt op € 2.053.733 tot en met 2020.

Risicoanalyse grondexploitaties

Elke ruimtelijke ontwikkeling kunnen financiële risico's en kansen met zich meebrengen. Hierbij kan sprake zijn van positieve (kansen) en negatieve voorvallen (risico's met mogelijk negatief financieel effect). Wij kunnen ook zeggen dat risico's worden geboren door onzekerheid in bepaalde situaties.

De gemeente Olst-Wijhe gaat van de volgende uitgangspunten uit bij het bepalen van het risico-dan wel kans bedrag:

- Een groot deel van de risico's is als te verwachten kosten opgenomen in de betreffende grondexploitatiebegrotingen waardoor deze risico's geen risico's meer worden genoemd omdat de kans dat deze "risico's" zich zullen voordoen groter zijn dan 50%.
- De project overstijgende risico's of generieke risico's en een aantal grote project specifieke risico's zijn opgenomen in de risicoanalyse. Dit geldt ook voor kansen die zich mogelijk kunnen voordoen.
- Elk mogelijk te verwachten risico en elke mogelijke kans wordt op geld gewaardeerd door het effect te berekenen op het totaal van grondexploitaties als de kans of het risico zich daadwerkelijk voordoet. Dit effect wordt vermenigvuldigd met een ingeschatte kans dat zich een dergelijk voorval zal voordoen.
- Deze risicoanalyse heeft een subjectief karakter en houdt geen rekening met "extreme weersituaties" die zich zouden kunnen voordoen bij bijvoorbeeld een volledig instortende huizenmarkt.
- Risico's en kansen zijn berekend op basis van de grondexploitatiebegroting ná winstneming.
- Het totaal berekende bedrag is onderdeel van het benodigd weerstandsvermogen in de Reserve grondexploitatie. Dit was in het voorgaande jaar circa € 655.000 berekend. Op basis van de opnieuw uitgevoerde risicoanalyse is het benodigde bedrag per 1-1-2021 circa € 347.600 (berekening zie hierna).

Risicoanalyse op hoofdlijnen		(berekend ná winstnemingen)				
	Project overstijgende risico's			- = nadelig		
Project	Rentekosten + 0,5%	Kostenstijging + 1%	Grondprijs -/- 10%	vertraging 2 jaar uitgifte	Sub-totaal	
Meente Zuid	-941	-73	-27.538	-10.788	-39.340	
Wesepe bedrijventerrein	-60.073	-907	-116.459	-46.208	-223.647	
Wesepe woningbouw	-6.759	-3.941	-31.196	-3.672	-45.568	
Noorder Koeslag	4.239	-5.866	-158.751	-749	-161.127	
Zonnekamp oost	2.051	-2.621	-27.713	-1.522	-29.805	
Olstergaard	-16.399	0	-445.323	-26.414	-488.136	
Meente Noord	-61.925	-4.382	-159.721	-65.181	-291.209	
Sub-totaal= IMPACT	-139.807	-17.790	-966.701	-154.534	-1.278.832	
Kans op voordoen	10%	30%	30%	30%		
Impact x kans	-13.981	-5.337	-290.010	-46.360		-355.688
	Kansen					
Project	Rentekosten -/- 0,5%	Kostenstijging -/- 1%	Sub-totaal			
Meente Zuid	1.120	73	1.193	v		
Wesepe bedrijventerrein	31.903	908	32.811	v		
Wesepe woningbouw	-619	3.936	3.317	v		
Noorder Koeslag	-587	5.874	5.287	n		
Zonnekamp oost	-2.020	2.625	605	v		
Olstergaard	4.752	0	4.752	n		
Meente Noord	28.310	4.393	32.703	v		
Sub-totaal = IMPACT	62.859	17.809	80.668	v		
Kans op voordoen	10%	10%				
Impact x kans	6.286	1.781				8.067
Totaal Risico's en kansen						-347.621

PARAGRAAF 8 CORONA

Algemeen

Het jaar 2020 stond in het teken van Corona. Ook 2021 staat nog in dit teken. De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft (nog steeds) een enorme impact op de samenleving, bestuur en organisatie. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie.

Wij hebben in 2020 een projectplan Corona opgesteld, bedoeld om de problematiek voor de gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur en de Olst-Wijhese samenleving op projectmatige wijze aan te pakken. Dit projectplan markeert de overgang van een crisisaanpak naar een projectmatige aanpak, waarin een drietal sporen centraal staan:

1. Door- en opstart van de gemeentelijke organisatie;
2. De maatschappelijke opstart met impact op gemeenten (beleid, capaciteit etc.);
3. Het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel.

Voor elk spoor is sprake van twee stappen: een inventarisatie en vervolgens een vertaling daarvan in stap twee: vaststellen van doelen en uitgangspunten die richtinggevend zijn voor de aanpak.

De aansturing van de projectorganisatie ligt bij ons college. In het seniorenconvent is afgestemd hoe uw raad betrokken is bij het traject. Dit project loopt door in 2021.

Voor de aanpak van COVID-19 hebben wij gekeken wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. In deze jaarstukken wordt daarop zo nodig in de verschillende programma's ingegaan. Ook wordt ingegaan op de inkomsten en uitgaven die met corona verband houden.

We hebben gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Door de extra inzet in verband met de coronamaatregelen is een aantal werkzaamheden in overleg met uw raad doorgeschoven naar 2021. In deze verslaglegging gaan wij waar nodig bij de verschillende programma's in op de vraag welk effect de coronamaatregelen hebben gehad op de uitvoering.

Financiële consequenties

In 2020 is totaal bijna € 2,5 miljoen aan compensatie ontvangen voor de gevolgen van corona. Grotendeel via het Rijk en met name via de specifieke uitkering voor de uitvoering van de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers. Duidelijk is ook dat met name de samenleving de gevolgen merkt van de coronacrisis en dat de meeste steun is ontvangen voor programma Samenleving. In de zomer 2020 is de crisisorganisatie overgegaan in de projectorganisatie corona conform het projectplan corona. In aanloop naar de Bestuursrapportage 2020 in het najaar van dat jaar zijn de consequenties van de crisis en de uitvoering van het projectplan op de beschikbare capaciteit voor 2020/2021 in kaart gebracht. Voor de gewenste tijdelijke uitbreiding van de capaciteit is dekking gevonden binnen de ontvangen compensatiebedragen van het rijk. De compensatie voor de uitvoering van de TOZO-regeling heeft daar voor een groot deel aan bijgedragen samen met 1/7-deel van de meeste compensatie bedragen. De compensatie bedragen voor gedeelde inkomsten zijn hiervan uitgezonderd.

Totaal financieel beeld voor 2020 is:

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Toegekend budget t/m sc2020	inzet voor uitvoering	3e steunpakket via DC2020	4e steunpakket MC2021	Verwerking in 2020: -RR2020-in rekeningresultaat verwerkt	Beschikbaar budget voor 2020	Verwachte realisatie in 2020 (= - nadeel)	Toelichting	OHB2020
TOTAAL		2.441.074	0	57.431	14.465		2.512.970	-2.050.040		473.645
Compensatie via:										
Gemeentefonds	0.7	475.026		48.220	14.465		537.711			
Specifieke uitkering rijk TOZO	6.3	1.920.000		-18.429			1.901.571			
Specifieke uitkering rijk SPORT	5.2	22.820					22.820			
Provincie	3.1	23.228		27.640			50.868			
		2.441.074		57.431	14.465		2.512.970			

Van het totaal aan bijdragen in 2020 wordt bijna € 474.000 overgeheveld naar 2021, om ingezet te kunnen worden bij het maatschappelijk herstel en nazorg na corona, met name voor activiteiten op de korte termijn.

Per programma wordt hierna ingegaan op de verschillende compensatiebedragen, de inzet in 2020 en de overheveling naar 2021.

Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Toegekend budget t/m sc2020	Inzet voor uitvoering	3e steunpakket via DC2020	4e steunpakket MC2021	Verwerking in 2020: -RR2020=in rekeningresultaat verwerkt -OHB2020=over te hevelen budget naar 2021	Beschikbaar budget voor 2020	Verwachte realisatie in 2020 (- = nadeel)	Toelichting	OHB2020
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid										
<i>Bestuur, participatie en communicatie</i>										
Communicatiekosten	0.1					RR2020		-18.000	Inschatting bij Berap 2020	
Accountantskosten	0.1					RR2020		-10.000	Werkzaamheden 2020 €10.000	
<i>Dienstverlening</i>										
Verkiezingen	0.2	43.159	-6.000			OHB2020	37.159	0	Uitvoering in 2021	39.159
Openbare orde en veiligheid										
Toezicht en handhaving	1.2	42.963	-6.000			RR2020/OHB2020	36.963	-7.000	Ingezet Boa's 2020 €7.000; rest naar 2021	29.963
Evenementsleges	1.2	1.382				RR2020	1.382	-1.382	Lagere inkomsten 2020	

De gevolgen van corona hebben vooral betrekking op toezicht en handhaving en op het coronaproof organiseren van de 2^e kamerverkiezingen in 2021. Voor toezicht en handhaving is in 2020 extra inzet van de Boa's geweest. De capaciteit voor de vraagbaak gaat ten laste van het uitvoeringsbudget onder overhead. Het restant budget voor toezicht en handhaving en het volledige budget voor verkiezingen wordt overgeheveld naar 2021.

Programma 2 Leefomgeving

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Toegekend budget t/m sc2020	Inzet voor uitvoering	3e steunpakket via DC2020	4e steunpakket MC2021	Verwerking in 2020: -RR2020=in rekeningresultaat verwerkt -OHB2020=over te hevelen budget naar 2021	Beschikbaar budget voor 2020	Verwachte realisatie in 2020 (- = nadeel)	Toelichting	OHB2020
Programma 2 Leefomgeving										
<i>Economische zaken en grondexploitatie</i>										
Crisis stadsarrangement, deel 1 en 2	3.1	23.228		27.640		RR2020	50.868	-50.583	Bijdrage via Provincie deel 1 en 2	
Recreatie en toerisme										
Ligplaatsgelden haven	5.7	950				RR2020	950	-950	Lagere inkomsten 2020	

Naar aanleiding van de ingrijpende impact van de coronacrisis op de lokale economie bood de provincie Overijssel in april 2020, november 2020 en maart 2021 de mogelijkheid om, naast het lopende centrumarrangement, een crisis centrumarrangement af te sluiten. Olst-Wijhe heeft hier zowel in het voor- als najaar van 2020 als in het voorjaar van 2021 gebruik van gemaakt. Vooral bij de ondernemers in stads- en dorpscentra kwam deze crisis hard aan waarbij er sprake is van een forse terugval in omzet tot wel 90%. Ondanks steunmaatregelen vanuit de rijksoverheid heeft de provincie gemeend dat acute samenwerkingsacties noodzakelijk waren. Het doel van het crisisarrangement in Olst-Wijhe was om ervoor te zorgen dat de ondernemers in Olst-Wijhe in deze moeilijke tijd toch inkomsten genereren. Als subdoelstelling wilden we het saamhorigheidsgevoel in Olst-Wijhe versterken door middel van een campagne. De bedragen voor 2020 zijn volledig ingezet.

De compensatie van het rijk voor lagere gemeentelijke leges is voor een deel ingezet op de gedeelde inkomsten uit de havengelden in 2020.

Programma 3 Samenleving

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Toegekend budget t/m sc2020	Inzet voor uitvoering	3e steunpakket via DC2020	4e steunpakket MC2021	Verwerking in 2020: -RR2020-in rekeningresultaat verwerkt	Beschikbaar budget voor 2020	Verwachte realisatie in 2020 (- = nadeel)	Toelichting	OHB2020
Programma 3 Samenleving										
Onderwijs										
Eigen bijdrage kinderopvang	4.3	8.678				RR2020/OHB2020	8.678	-2.677	Ingezet op EB kinderopvang, rest naar 2021	6.001
Noodopvang kinderen	4.3	29.339	-15.000			RR2020/OHB2020	14.339	-2.453	Ingezet op noodopvang, rest naar 2021	11.886
Gymonderwijs	4.1					RR2020		14.000	kwijtschelden huur Ut Huus sportacc.	
Sport										
Sportaccommodaties	5.2	22.820				RR2020	22.820	-22.820	spec. uitkering rijk voor kwijtschelding huur	
Kunst en cultuur										
Cultuur infrastructuur	5.3	98.805	-25.625			OHB2020	73.180		Uitvoering in 2021	73.180
Welzijn										
Dorps- en buurthuizen	6.1	12.088	-2.000			OHB2020	10.088		Uitvoering in 2021	10.088
Quarantaine kosten	6.1			2.734		OHB2020	2.734		Uitvoering in 2021	2.734
Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	6.1									
Extra begeleiding kwetsbare groepen	6.1									
Vrijwilligersorganisaties jeugd	6.1	7.626	-1.000			OHB2020	6.626		Uitvoering in 2021	6.626
Perspectief Jeugd en Jongeren	6.1				14.465	OHB2020	14.465		Uitvoering in 2021	14.465
Jongerenwerk	6.1									
Mentale ondersteuning jeugd	6.1									
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	6.1									
Werk- en inkomensondersteuning										
Uitvoering TOZO regeling	6.3	1.920.000	-99.000	-18.429		RR2020/OHB2020	1.802.571	-1.723.621	Via spec.uitkering TOZO ind uitvoering	78.950
Participatie, uitvoering Wsw	6.4	144.349				RR2020	144.349	-144.349	Volledig doorbetaald aan KonnecteD	
Flankerend beleid: re-integratie bijstandsgerechtigden	6.4			9.037		OHB2020	9.037			9.037
Plankerend beleid: impuls re-integratie 2021	6.4									
Flankerend beleid: schuldenbeleid	6.3			8.702		OHB2020	8.702		Uitvoering in 2021	8.702
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand	6.3			2.960		OHB2020	2.960		Uitvoering in 2021	2.960
Bijzondere bijstand (uitvoering TONK-regeling)	6.3									
Maatschappelijke ondersteuning										
Wmo inhaalzorg en meerkosten	6.71	14.129	-2.000	24.787		RR2020/OHB2020	36.916	-4.095		32.821
Eigen bijdrage Wmo	6.71	21.008				RR2020	21.008	-21.008	Ingezet op lagere EB Wmo in 2020	
Jeugd										
Jeugd inhaalzorg en meerkosten	6.72	33.550	-5.000			RR2020/OHB2020	28.550	-14.207		14.343

Zoals al eerder gezegd heeft corona de grootste weerslag op de samenleving, waardoor in het programma samenleving de meeste compensatie bedragen van het rijk zijn ontvangen.

Voor ouders met essentiële beroepen is noodopvang voor de kinderen gerealiseerd en zijn de eigen bijdragen voor gemiste kinderopvang terugbetaald. Dit is volledig gecompenseerd en het restant is overgeheveld naar 2021. De huur voor sportaccommodaties zijn tijdens de lock down aan het begin van de crisis kwijtschelden en gecompenseerd door het rijk via een speciale uitkering. Ook voor de periode vanaf december is een aanvraag voor compensatie gedaan.

Voor de cultuursector zijn forse compensatiebedragen ontvangen. Voor een deel zijn de bedragen bestemd in 2021 via het plan maatschappelijk herstel en nazorg na corona. Verdere inzet in 2021 wordt in 2021 uitgewerkt.

Voor welzijn zijn compensatie bedragen ontvangen voor onder andere dorp- en buurthuizen, gevolgen quarantaine, vrijwilligers jongerenorganisaties en perspectief jongeren. Deze bedragen worden in 2021 ingezet.

Onder werk- en inkomensvoorziening is de uitvoering van de TOZO-regeling verantwoord. De uitkeringen worden volledig vergoed door het rijk. Daarnaast is er een vergoeding voor de uitvoering zelf. Een deel van deze bijdrage wordt overgeheveld naar 2021 voor uitvoering TOZO 3 en 4 en aanvullende werkzaamheden voor de hele TOZO-regeling. Voor de uitvoering voormalige Wsw is de ontvangen compensatie volledig doorbetaald aan KonnecteD (is Sallcon GR) als compensatie voor de gedeelde inkomsten.

Voor Wmo en Jeugd zijn compensatiebedragen ontvangen voor meerkosten bij zorgleveranciers en inhaalzorg. In de voorlopige cijfers voor deze onderdelen is deels rekening gehouden met deze kosten op basis van een inschatting. Bij afronding van het onderdeel sociaal domein in de jaarrekening worden deze bedragen bijgesteld. Voor Wmo is compensatie ontvangen voor de kwijtschelding van de eigen bijdrage in de eerste maanden van de crisis.

De compensatie bedragen voor flankerend beleid en perspectief jeugd uit het 3^e en 4^e steunpakket worden volledig overgeheveld naar 2021.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Toegekend budget tm sc2020	Inszet voor uitvoering	3e steunpakket via DC2020	4e steunpakket MC2021	Verwerking in 2020: -RR2020=in rekeningresultaat verwerkt -OHB2020=over te heveln budget naar 2021	Beschikbaar budget voor 2020	Verwachte realisatie in 2020 (- = nadeel)	Toelichting	OHB2020
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien										
Overhead										
Project corona: uitvoering spoor 1 tm 3	0.4		161.625			OHB2020	161.625	-28.895	Uitvoering TOZO via W&I-ondersteuning	132.730
Personele kosten	0.4					RR2020		18.000	Inschatting bij Berap 2020	
Lokale heffingen										
Toeristenbelasting	3.42	17.000				RR2020	17.000	-30.000	Ingezet op lagere toeristenbelasting	

De coronacrisis heeft ook z'n impact gehad op het toerisme en daarmee op de hoogte van de ontvangen toeristenbelasting. Voor 2020 is de toeristenbelasting € 30.000 lager dan verwacht in de normale situatie. Voorlopig is de ontvangen compensatie vastgesteld op € 17.000. Mogelijk dat hier op basis van de uitkomsten in de jaarrekeningen van alle gemeenten nog een aanvulling op komt. Voor 2021 is het effect op de toeristenbelasting en de eventuele compensatie door het rijk nog onbekend.

Beschikbare budgetten voor 2021

Voor 2021 zijn naast de uit 2020 over te heveln bedragen, ook compensatiebedragen uit het 3^e en 4^e steunpakket van het rijk beschikbaar gesteld. In het volgende overzicht is een samenvatting gegeven van de tot nu toe bekende bedragen. Voor TOZO 3 en 4 zijn de bedragen nog niet berekend en buiten het overzicht gelaten, net als de compensatiebedragen voor gedeerde huurinkomsten sportaccommodaties en gedeerde toeristenbelasting.

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	OHB2020	Budget 2021 3e en 4e steunpakket	Totaal beschikbaar budget 2021
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Dienstverlening				
Verkiezingen	0.2	39.159	24.984	64.143
Openbare orde en veiligheid				
Toezicht en handhaving	1.2	29.963		29.963
Programma 2 Leefomgeving				
Economische zaken en grondexploitaties				
Crisis stadsarrangement, deel 1, 2 en 3	3.1		10.000	10.000
Recreatie en toerisme				
Ligplaatsgelden haven	5.7			
Duurzaamheid				
Afval	7.3		28.209	28.209
Programma 3 Samenleving				
Onderwijs				
Eigen bijdrage kinderopvang	4.3	6.001	5.332	11.333
Noodopvang kinderen	4.3	11.886		11.886
Sport				
Sportaccommodaties	5.2		PM	PM
Kunst en cultuur				
Cultuur infrastructuur	5.3	73.180	52.178	125.358
Welzijn				
Dorps- en buurthuizen	6.1	10.088		10.088
Quarantaine kosten	6.1	2.734		2.734
Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	6.1		41.494	41.494
Extra begeleiding kwetsbare groepen	6.1		44.719	44.719
Vrijwilligersorganisaties jeugd	6.1	6.626		6.626
Perspectie Jeugd en Jongeren	6.1	14.465	13.357	27.822
Jongerenwerk	6.1		9.684	9.684
Mentale ondersteuning jeugd	6.1		8.124	8.124
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	6.1		5.507	5.507
Werk- en inkomensondersteuning				
Uitvoering TOZO regeling	6.3	78.950	PM	78.950
Flankerend beleid: re-integratie bijstandsgerechtigden	6.4	9.037	20.785	29.822
Flankerend beleid: impuls re-integratie 2021	6.4		11.099	11.099
Flankerend beleid: schuldenbeleid	6.3	8.702	17.789	26.491
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand	6.3	2.960	6.052	9.012
Bijzondere bijstand (uitvoering TONK-regeling)	6.3		37.325	37.325
Maatschappelijke ondersteuning				
Wmo inhaalzorg en meerkosten	6.71	32.821		32.821
Jeugd				
Jeugd inhaalzorg en meerkosten	6.72	14.343		14.343
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien				
Overhead				
Project corona: uitvoering spoor 1 tm 3	0.4	132.730		132.730
Lokale heffingen				
Toeristenbelasting	3.42		PM	PM
TOTAAL		473.645	336.638	810.283

HOOFDSTUK 3 JAARREKENING

3.1 BALANS EN TOELICHTING

BALANS GEMEENTE OLSST-WIJHE per 31 december 2020			
ACTIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	194	251	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	0	42	
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	194	209	
Materiële vaste activa	37.390	38.338	
Investerings met een economisch nut:	22.263	23.404	
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.972	6.240	
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.126	8.665	
Gronden uitgegeven in erfpacht	29	29	
Financiële vaste activa	8.627	8.933	
Kapitaalverstrekkingen aan:			
- deelnemingen	74	74	
Leningen aan:			
- openbare lichamen	487	501	
- woningbouwcorporaties	6.275	6.424	
- deelnemingen	196	196	
- overige verbonden partijen	122	244	
Overige langlopende leningen	1.473	1.494	
Totaal vaste activa	46.211	47.522	
Vlottende activa			
Voorraden	2.316	4.157	
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.315	3.931	
Gereed product en handelsgoederen	1	226	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.657	2.455	
Vorderingen op openbare lichamen	174	404	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	1.474	1.299	
Overige vorderingen	1.009	752	
Liquide middelen	338	27	
Kassaldi	4	6	
Banksaldi	334	21	
Overlopende activa	3.247	3.268	
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:			
- Europese overheidslichamen	0	0	
- Het Rijk	0	0	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	84	34	
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.163	3.234	
Totaal vlottende activa	8.558	9.907	
Totaal - generaal	54.769	57.429	

BALANS GEMEENTE OLSST-WIJHE per 31 december 2020

PASSIVA	(bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2019
Vaste passiva			
<i>Eigen vermogen</i>		13.059	15.125
Algemene reserve	8.992		11.160
Bestemmingsreserves	3.190		3.363
Gerealiseerd resultaat	877		602
<i>Voorzieningen</i>		5.451	5.663
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.462		1.435
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	3.989		4.228
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>		25.294	27.315
Onderhandse leningen van:			
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	25.293		27.314
- waarborgsommen	1		1
Totaal vaste passiva		43.804	48.103
Viottende passiva			
<i>Netto viottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar</i>		3.423	6.111
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0		0
Overige kasgeldleningen	0		3.200
Banksaldi	0		537
Overige schulden	3.423		2.374
<i>Overlopende passiva</i>		7.542	3.215
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	3.123		2.730
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:			
- Europese overheidslichamen	0		0
- Het Rijk	2.120		81
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.205		330
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	94		74
Totaal viottende passiva		10.965	9.326
Totaal - generaal		54.769	57.429

Gewaarborgde geldleningen

29.711

25.803

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend is niet relevant voor de classificatie.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Investerings met economisch nut.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut en investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Conform het B&W-besluit van 15 december 2009 worden met ingang van de jaarrekening 2009 de afschrijvingslasten in het jaar van investering op nihil gesteld en wordt op investeringen afgeschreven vanaf het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt.

In het algemeen wordt gebruik gemaakt van de lineaire afschrijvingsmethode.

Slechts in uitzonderlijke gevallen wordt gebruik gemaakt van de annuïtaire afschrijvingsmethode.

Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken. Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die vóór 2004 gedaan zijn soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op 6 december 2005 heeft het college van Burgemeester en Wethouders de nota "Waardering en afschrijving vaste activa 2005" vastgesteld. In deze nota zijn de navolgende afschrijvingstermijnen opgenomen:

Immateriële activa

- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	maximaal de looptijd van de geldlening
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	ten hoogste 5 jaar

Activa met een meerjarig economisch nut

- (Onder)Gronden va geen afschrijving	
- Gebouwen	40 jaar
- CV-installatie	15 jaar
- Rioleringswerken	40 jaar
- Pompen riolering	15 jaar
- Transportmiddelen	7 jaar
- Transportmiddelen Brandweer (minder intensief gebruikt)	15 jaar
- Motorvoertuigen	20 jaar
- Technische installaties en machines	15 jaar
- Vaste inventaris, veiligheidsvoorzieningen, groot onderhoud	10 jaar
- Gereedschappen, inventaris, meubilair en overig materiaal	Naar gangbare ervaringsnormen of voorgescreven normen over de gebruiksduur, wordt deze bij de aanschaf bepaald (meestal 5 jaar)
- Automatisering (pc's, printers en servers etc)	5 jaar
- Automatisering (software)	7 jaar

Activa met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimte (als er geactiveerd wordt):

- Wegen (wegdek, bermen, talud en wegmeubilair)	25 jaar
- Wegreconstructies (wegdek, bermen, talud en wegmeubilair)	25 jaar
- Rotondes	25 jaar
- Verkeerslichtinstallaties en openbare verlichting	15 jaar
- Bruggen, viaducten en ov. grotere kunstwerken	20 jaar

Met ingang van 2005 is het in deze nota vermelde afschrijvingsbeleid voor nieuwe investeringen gehanteerd.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken worden zonodig geactiveerd en afgeschreven. De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven).

Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, kan op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra worden afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zonodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Als gevolg van een wijziging in BBV worden met ingang van 2016 bijdragen aan activa van derden niet langer geactiveerd onder de financiële vaste activa, maar onder de immateriële vaste activa.

Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie (BIE) zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voorzover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders zijn eveneens tegen contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De waardering van de verplichting uit hoofde van de financial leasing van de vervoermiddelen vindt plaats tegen de contante waarde van de contractueel verschuldigde leasetermijnen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ 42
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 194	€ 209
Totaal	€ 194	€ 251

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2020

	Boekwaarde 31-12-2019	Herrubricering	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ 42	€ 42	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 209	€ -	€ -	€ -	€ 15	€ -	€ -	€ 194
Totaal	€ 251	€ 42	€ -	€ -	€ 15	€ -	€ -	€ 194

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling Meente Noord zijn overgeboekt naar de bouwgronden in exploitatie aanzien hiervoor bij raadsbesluit d.d. 9 maart 2020 een grondexploitatieproject is geopend.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Balanswaarde per 31-12-2020	Balanswaarde per 31-12-2019
Investeringen met een economisch nut	€ 22.263	€ 23.404
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 5.972	€ 6.240
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 9.126	€ 8.665
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 29	€ 29
Totaal	€ 37.390	€ 38.338

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Balanswaarde per 31-12-2020	Balanswaarde per 31-12-2019
Gronden en terreinen	€ 4.229	€ 4.814
Woonruimten	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 16.318	€ 16.623
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 88	€ 127
Machines, apparaten en installaties	€ 29	€ 42
Overige materiële vaste activa	€ 1.599	€ 1.798
Totaal	€ 22.263	€ 23.404

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Stand voorziening per 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Herrubricering	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020	Stand voorziening per 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2020
Gronden en terreinen	€ 5.489	€ 675	€ 4.814	€ 1.260	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.229	€ -	€ 4.229
Woonruimten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 16.623	€ -	€ 16.623	€ -	€ 409	€ -	€ 714	€ -	€ -	€ 16.318	€ -	€ 16.318
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 127	€ -	€ 127	€ -	€ -	€ -	€ 39	€ -	€ -	€ 88	€ -	€ 88
Machines, apparaten en installaties	€ 42	€ -	€ 42	€ -	€ -	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ 29	€ -	€ 29
Overige materiële vaste activa	€ 1.798	€ -	€ 1.798	€ -	€ -	€ -	€ 199	€ -	€ -	€ 1.599	€ -	€ 1.599
Totaal	€ 24.079	€ 675	€ 23.404	€ 1.260	€ 409	€ -	€ 965	€ -	€ -	€ 22.263	€ -	€ 22.263

De boekwaarde Meente Noord ad € 1.260.000 is overgeboekt naar de voorraden onderhanden werk, toegevoegd aangezien hiervoor bij raadsbesluit d.d. 9 maart 2020 een grondexploitatieproject is geopend

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2020 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2020 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief besteed t/m 2020
Dorpshuis Welsum	€ 395	€ 395	€ 395
Aanp. gemeentehuis Wijhe (klimaat 2016)	€ 85	€ 14	€ 87
Totaal	€ 480	€ 409	€ 482

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
Overige materiële vaste activa	€ 6.240	€ 429	€ 355	€ 342	€ -	€ -	€ 5.972

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2020 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2020 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief t/m besteed t/m 2020
Afvalstoffen	€ 55	€ 16	€ 71
Riolering	€ 690	€ 370	€ 533
Totaal	€ 745	€ 386	€ 604

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Gronden en terreinen	€ 189	€ -
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 6.856	€ 6.576
Overige materiële vaste activa	€ 2.081	€ 2.089
Totaal	€ 9.126	€ 8.665

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2019	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2020
<i>Maatschappelijk nut vóór 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 5.787	€ -	€ -	€ 392	€ -	€ -	€ 5.395
Overige materiële vaste activa	€ 1.766	€ 111	€ -	€ 100	€ 36	€ -	€ 1.741
Subtotaal	€ 7.553	€ 111	€ -	€ 492	€ 36	€ -	€ 7.136
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Gronden en terreinen	€ -	€ 189	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 189
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 789	€ 1.042	€ -	€ 34	€ 336	€ -	€ 1.461
Overige materiële vaste activa	€ 323	€ 39	€ -	€ 22	€ -	€ -	€ 340
Subtotaal	€ 1.112	€ 1.270	€ -	€ 56	€ 336	€ -	€ 1.990
Totaal	€ 8.665	€ 1.381	€ -	€ 548	€ 372	€ -	€ 9.126

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2020	Cumulatief tlv besteed t/m 2020
Grondverwerving Averbbergen Kindcentrum	€ 578	€ 189	€ 189
Wegen c.a.	€ 5.576	€ 1.043	€ 1.319
Openbare verlichting	€ 362	€ 39	€ 65
Recreatie en Toerisme	€ 191	€ 110	€ 257
Totaal	€ 6.707	€ 1.381	€ 1.830

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2020 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Stand voorziening per 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen / aflossingen	Boekwaarde 31-12-2020	Stand voorziening per 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2020
Kapitaalverstrekkingen aan:									
- deelnemingen	€ 74	€ -	€ 74	€ -	€ -	€ -	€ 74	€ -	€ 74
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -		€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		
Langlopende leningen aan:									
- openbare lichamen	€ 501	€ -	€ 501	€ -	€ -	€ 14	€ 487	€ -	€ 487
- woningbouwcorporaties	€ 6.424		€ 6.424	€ -	€ -	€ 149	€ 6.275		€ 6.275
- deelnemingen	€ 196	€ -	€ 196	€ -	€ -	€ -	€ 196	€ -	€ 196
- overige verbonden partijen	€ 244	€ -	€ 244	€ -	€ -	€ 122	€ 122	€ -	€ 122
Overige langlopende leningen	€ 1.494	€ -	€ 1.494	€ 7	€ -	€ 28	€ 1.473	€ -	€ 1.473
Totaal	€ 8.933	€ -	€ 8.933	€ 7	€ -	€ 313	€ 8.627	€ -	€ 8.627

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Onderhanden werk: waaronder gronden in exploitatie	€ 4.391	€ 5.080
Gereed product en handelgoederen	€ 1	€ 226
Totaal	€ 4.392	€ 5.306
Afgedekt door voorziening verwacht verlies		
- Onderhanden werk: gronden in exploitatie	€ 2.076	€ 1.149
- Gereed product en handelgoederen	€ -	€ -
Totaal verliesvoorziening	€ 2.076	€ 1.149
Totaal	€ 2.316	€ 4.157

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2020 het volgende overzicht worden weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Stand voorziening per 31-12-2019	Balanswaarde 31-12-2019	Herrubriering	Investeringen	Opbrengsten	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020	Stand voorziening per 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2020	Gesamde nog te maken kosten	Gesamde nog te realiseren opbrengsten	Gesamde eindresultaat (nominale waarde)	Gesamde eindresultaat (contante waarde)
Zonnekamp Oost	€ 597	€ -	€ 597		€ 464	€ 1.232	€ 15	€ 186	€ -	€ 186	€ 463	€ 283	€ 6	€ 4
Noorder Koeslag	€ 1.338	€ -	€ 1.338		€ 531	€ 1.974	€ 260	€ 155	€ -	€ 155	€ 1.126	€ 1.562	€ 281	€ 265
Olstergaard	€ 582	€ -	€ 582		€ 319	€ 14	€ 1	€ 888	€ -	€ 888	€ 3.036	€ 4.638	€ 714	€ 648
Wesepelandeel woningbouw	€ 1.125	€ 776	€ 349		€ 99	€ 606	€ -	€ 618	€ 800	€ 182	€ 534	€ 320	€ 832	€ 801
Subtotaal woningbouw	€ 3.642	€ 776	€ 2.866	€ -	€ 1.414	€ 3.826	€ 246	€ 1.475	€ 800	€ 675	€ 5.159	€ 6.803	€ 169	€ 116
Zuid. Uitbreiding De Meente	€ 132	€ -	€ 132		€ 46	€ 1	€ 15	€ 192	€ -	€ 192	€ 51	€ 281	€ 38	€ 38
Wesepelandeel bedrijventerrein	€ 1.306	€ 373	€ 933		€ 49	€ -	€ -	€ 1.365	€ 485	€ 870	€ 588	€ 1.326	€ 617	€ 487
De Meente Noord	€ -	€ -	€ -	€ 1.302	€ 87	€ -	€ -	€ 1.369	€ 791	€ 578	€ 1.390	€ 1.814	€ 945	€ 791
Subtotaal bedrijventerreinen	€ 1.438	€ 373	€ 1.065	€ 1.302	€ 162	€ 1	€ 15	€ 2.916	€ 1.276	€ 1.640	€ 2.029	€ 3.421	€ 1.524	€ 1.240
Totaal generaal	€ 5.080	€ 1.149	€ 3.931	€ 1.302	€ 1.576	€ 3.827	€ 261	€ 4.391	€ 2.076	€ 2.315	€ 7.188	€ 10.224	€ 1.355	€ 1.124

Toelichting

Het project de Meente Noord is nieuw ten opzichte van 2019. Dit project is geopend bij het raadsbesluit op respectievelijk 9 maart 2020.

Herrubriering betreft U68009 NIEGG Bedrijfssterrein de Meente naar U683011 de Meente Noord

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het programma/het jaarverslag en de paragraaf grondbeleid.

Gereed product en handelsgoederen	Boekwaarde 31-12-2019	Stand Voorziening 31-12-2019	Balanswaarde 31- 12-2019	Herrubricering	Investerings	Opbrengsten	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020	Rente op voorzieningen	Mutaties voorzieningen	Stand voorz. 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2020
Zonnekamp West voorraad gronden	€ 226	€ -	€ 226	€ -	€ -	€ 225	€ -	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ 1
Totaal	€ 226	€ -	€ 226	€ -	€ -	€ 225	€ -	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ 1

Toelichting

De nog te realiseren verkoopopbrengst ad € 226.480 van het in 2019 gesloten complex 'Zonnekamp West' is vorig jaar opgenomen als boekwaarde onder voorraad gereed product op de balans.
De gerealiseerde verkoopopbrengst van € 225.056,73 in 2020 is dan ook verantwoord onder 'Zonnekamp West voorraad gronden'

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2020	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020	Balanswaarde 31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	€ 174	€ -	€ 174	€ 404
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 1.474	€ -	€ 1.474	€ 1.299
Overige vorderingen	€ 1.638	€ 629	€ 1.009	€ 752
Totaal	€ 3.286	€ 629	€ 2.657	€ 2.455

Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)

	1e kwartaal 2020	2e kwartaal 2020	3e kwartaal 2020	4e kwartaal 2020
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	172	269	259	226
Drempelbedrag	405	405	405	405
Ruimten binnen limiet (+), overschrijding (-)	€ 233	€ 136	€ 145	€ 179

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Kassaldi	€ 4	€ 6
Banksaldi	€ 334	€ 21
Totaal	€ 338	€ 27

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:

- Europese overheidslichamen
- Het Rijk

- Overige Nederlandse overheidslichamen

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Totaal

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
€	-	€ -
€	-	€ -
€	84	€ 34
€	3.163	€ 3.234
€	3.247	€ 3.268

De in de balans opgenomen van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2019	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2020
Provincie Overijssel; Verkeersveiligheid	€ 33	€ 65	€ 33	€ 65
Provincie Overijssel; Energievisie	€ -	€ 8	€ -	€ 8
Provincie Overijssel; zelfredzaamheid	€ 1	€ -	€ -	€ 1
Provincie Overijssel; Energietransitie	€ -	€ 10	€ -	€ 10
Totaal	€ 34	€ 83	€ 33	€ 84

De in de balans opgenomen overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Belastingdienst, BCF	€ 2.364	€ 2.246
SPUK aanvulling 2019	€ 23	€ -
Bijdrage statushouders	€ 28	€ -
Crisis stadsarrangement	€ 28	€ -
Huur dorpshuis de Bongerd	€ 12	€ -
Huur muziekonderwijs SKOW	€ 15	€ -
DOWR, diftar, toeristenbelasting	€ 260	€ 344
DOWR, doorbetaling belastingontvangsten	€ 41	€ 22
DOWR, afrekening dienstverlening	€ 127	€ 111
DOWR, afrekening postverzending	€ 10	€ -
SallandWonen, rente geldlening sporthal De Lange Slag	€ 121	€ 126
Nedvang, 4e kwartaal 2020	€ 55	€ 57
Dividend BNG 2020	€ 8	€ -
Ministerie BZ Coronasteun perspectief J&J	€ 14	€ -
Overige posten	€ 41	€ 142
Subtotaal nog te ontvangen bedragen	€ 3.147	€ 3.047
Subtotaal vooruitbetaalde bedragen	€ 16	€ 187
Totaal	€ 3.163	€ 3.234

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Algemene reserves:	€ 8.992	€ 11.160
Bestemmingsreserves:	€ 3.190	€ 3.363
Gerealiseerd resultaat	€ 877	€ 602
Totaal	€ 13.059	€ 15.125

Het verloop in 2020 wordt in het hierna volgende overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019 voor resultaat bestemming	Toevoegingen vanuit exploitatie	Toevoeging vanuit andere reserve	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Onttrekking vanuit een andere reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserves:								
Algemene reserve	€ 6.953	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6.953
Nader te bestemmen middelen	€ 3.093	€ 506	€ -	€ 2.866	€ -	€ 602	€ -	€ 1.335
Reserve grondexploitatie	€ 1.114	€ 277	€ -	€ 687	€ -	€ -	€ -	€ 704
Totaal algemene reserves	€ 11.160	€ 783	€ -	€ 3.553	€ -	€ 602	€ -	€ 8.992
Bestemmingsreserves:								
Investeringsreserve	€ 651	€ 10	€ -	€ 57	€ -	€ -	€ -	€ 604
Decentralisatie huisvesting onderwijs	€ 3-	€ 201	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 198
Bestemmingsreserve algemeen	€ 40	€ -	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ 20
Reserve bovenwijkse voorzieningen	€ 100	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 101
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	€ 2	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3	€ 1
Bestemmingsres.kap.lasten gemeentehuis	€ 435	€ 17	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 72	€ 380
Bestemmingsreserve privatisering groen	€ 187	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 187
Reclame sport	€ 19	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 21
Onderhoud gemeentehuis	€ 342	€ 70	€ -	€ 49	€ -	€ -	€ -	€ 363
Onderhoud huisvesting buitendienst	€ 27	€ 11	€ -	€ 9	€ -	€ -	€ -	€ 29
Onderhoud brandweergarages	€ 116	€ 18	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 134
Onderhoud welzijnsaccommodaties	€ 767	€ 166	€ -	€ 360	€ -	€ -	€ -	€ 573
Onderhoud kerktorens	€ 99	€ 28	€ -	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ 124
Onderhoud gebouwen begraafplaats	€ 98	€ 7	€ -	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ 104
Onderhoud passantenhaven	€ 3	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 6
Omgevingsvergunning	€ 10	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10
Duurzaamheid	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	€ 139	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 141
Reserve Sociaal Domein	€ 310	€ -	€ -	€ 137	€ -	€ -	€ -	€ 173
Totaal bestemmingsreserves	€ 3.363	€ 538	€ -	€ 636	€ -	€ -	€ 75	€ 3.190
Totaal reserves	€ 14.523	€ 1.321	€ -	€ 4.189	€ -	€ 602	€ 75	€ 12.182

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar.

Onder de afschrijvingen staan de verminderings vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Toelichting reserves

Hieronder blijkt de reden van instelling van iedere reserve afzonderlijk. Tevens worden de belangrijkste mutaties in 2020 genoemd:

Algemene reserve

Doel: Het dienen als buffer voor het opvangen van risico's / verplichtingen waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en voor dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening. In 2020 is een bedrag van € 104.300 aan bespaarde rente toegevoegd aan de exploitatierekening.

Reserve nader te bestemmen middelen

Doel: Dekking van toekomstige uitgaven die niet nader zijn gedefinieerd.

In 2020 is een bedrag van € 46.393 toegevoegd aan bespaarde rente.

In 2020 is het resultaat van de jaarrekening 2019 ad € 601.913 aan deze reserve gedoteerd.

Overeenkomstig de besluitvorming bij de jaarrekening 2019 is € 458.000 aan vrijval van de reserve grondexploitatie gedoteerd aan de reserve.

In 2020 werd aan deze reserve voor in totaal € 2.865.464 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- Tekort Begroting 2020	1.030.435
- Tekort BERAP 2020	1.146.063
- Aanvulling saldo egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	100.000
- Invoering omgevingswet	160.448
- Programma Samen Duurzaam	35.238
- Project Noordmanshoek	49.023
- Salariskosten incidenteel	107.136
- Overige Kosten	237.121
	<u>2.865.464</u>

Reserve grondexploitatie

Doel: Egalisatie van de batige en nadelige saldi van de afzonderlijke complexen. De reserve is bedoeld als weerstandsvermogen om mogelijke financiële marktrisico's voortvloeiende uit de grondexploitaties op te kunnen vangen.

De benodigde omvang van de reserve is eind 2019 bepaald op €655.000. Aangezien het saldo van de reserve ultimo 2019 € 1.113.684

bedroeg is in het kader van de resultaatbestemming 2018 in 2019 € 458.000 onttrokken aan deze reserve.

In 2020 is een bedrag van €16.705 toegevoegd aan bespaarde rente

Daarnaast hebben dotaties ad €260.160, -€14.963, €14.594 en €916 plaatsgevonden vanwege de (tussentijdse) winstuitname uit de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp Oost, Meente-Zuid en Olstergaard

Investeringsreserve

Doel: Het sneller kunnen inspelen op investeringsbehoefte.

In 2020 is een bedrag van € 9.765 toegevoegd aan bespaarde rente.

In 2020 werd aan deze reserve voor in totaal € 57.377 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- Woningbouwonderzoek Wijhe	25.000
- Gebiedsgerichte en integrale aanpak Broekslag	20.400

Reserve Decentralisatie huisvesting onderwijs

Doel: Opvang jaarlijkse fluctuaties in de uitgaven wegens de gemeentelijke taak te voorzien in de huisvesting van het onderwijs (Basis- en Voortgezet onderwijs). In 2020 bedroeg de bespaarde rente € 38 negatief. Er is €201.160 gestort uit de verkoopopbrengst van de voormalige Elshofschool.

Bestemmingsreserve Algemeen

Overeenkomstig de begroting 2020 zijn bedragen ad € 17.370 ten behoeve van kunstwerken en € 2.650 ten behoeve van logopedie onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Reserve recreatieve functies nabij IJssel Olst

Doel: Bij raadsbesluit d.d. 16 oktober 2017 is besloten de reserve bovenwijkse voorzieningen op te heffen en het saldo beschikbaar te stellen voor realisatie van het project Recreatieve functies nabij IJssel Olst".

In 2020 is een bedrag van € 1.499 aan bespaarde rente toegevoegd.

Bestemmingsreserve extra afschrijvingen

Doel: Om de jaarrekening 2004 te laten voldoen aan het BBV is besloten de gehanteerde extra afschrijvingen m.b.t. activa met economisch nut in het kader van de heroverweging 2004 ongedaan te maken. De extra afschrijvingen zijn gedoteerd aan deze bestemmingsreserve ter dekking van kapitaallasten in latere jaren. In 2020 is een bedrag van € 63 aan bespaarde rente toegevoegd.

Onttrokken is in totaliteit € 2.563.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis

Doel: Vanuit de gerealiseerde boekwinst ad € 2,1 miljoen door verkoop van de gemeentekantoren van de voormalige gemeenten Olst en Wijhe is een bestemmingsreserve gevormd ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor.

In 2020 is een bedrag van € 17.370 aan bespaarde rente toegevoegd.

In 2020 is € 72.330 onttrokken voor dit doel.

Bestemmingsreserve privatisering groen

Doel: Dekking uitvoering groenbeleidsplan.

In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reclame sport

Doel: Ondersteuning vaste gebruikers sporthal de Hooiberg bij het organiseren van activiteiten in deze sporthal.
In 2020 is een bedrag van € 1.995 toegevoegd zijnde de totale inkomst van de reclameborden in sporthal "De Hooiberg".
Uit het fonds is € 486 uitgekeerd aan subsidie.

Reserve Onderhoud gemeentehuis

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van het gemeentehuis.
In 2020 hebben naast een dotatie ad € 69.550 onttrekkingen ad € 48.817 aan gemaakte onderhoudskosten plaatsgevonden.

Reserve Onderhoud huisvesting buitendienst

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de werf te Wijhe.
In 2020 is naast de dotatie ad € 10.598 een bedrag van € 8.921 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud brandweergarages

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de brandweergarages in Olst, Wesepe, Welsum en Wijhe.
In 2020 is € 20.150 toegevoegd aan de reserve.

Reserve Onderhoud welzijnsaccommodaties

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de verschillende welzijnsaccommodaties.
In 2020 is naast de dotatie ad € 165.789 een bedrag van € 360.296 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.
Dit betreft voornamelijk groot onderhoud aan het buurthuis de Bongerd in Welsum.

Reserve Onderhoud kerktorens

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de kerktorens in Olst, Welsum en Wijhe.
In 2020 is naast de dotatie ad € 28.003 een bedrag van € 2.428 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud gebouwen begraafplaats

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud gebouwen begraafplaatsen in Olst en Wijhe.
In 2020 is naast de dotatie ad € 7.417 een bedrag van € 400 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud passantenhaven

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor de periodiek noodzakelijke baggerwerkzaamheden.
Conform raadsbesluit d.d. 15 oktober 2018 waarbij is besloten tot het instellen van een reserve onderhoud passantenhaven is € 3.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Omgevingsvergunning

Doel: Het op kunnen vangen van te maken kosten voor de implementatie van de omgevingsvergunning.
In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve Duurzaamheid

Doel: Dekking van de kosten van de in het duurzaamheidsprogramma opgenomen projecten.
In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve Aanleg laanbeplanting Raalterweg Wesepe

Doel: Bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe aanbrengen van laanbeplanting.
In het kader van de realisatie van de Weseper Energiemolen en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is met de ontwikkelaar afgesproken dat een bijdrage van € 20.000 in een reserve wordt gestort. Dit bedrag zal bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe worden gebruikt om laanbeplanting aan te brengen.
In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Wachtgeldverplichting huidige wethouders

Doel: Dekking van mogelijke toekomstige wachtgeldverplichtingen voor de huidige wethouders.
In 2020 is een bedrag van € 2.086 toegevoegd aan bespaarde rente.

Reserve sociaal domein

Doel: Reserveren niet ingezette middelen sociaal domein tot en met 2018 voor toekomstige besteding binnen het sociaal domein.
In 2020 heeft in totaliteit een onttrekking ad € 137.425 plaatsgevonden.
Het saldo van de reserve SD wordt na 2018 ingezet voor incidentele trajecten binnen het sociaal domein.
De onttrekkingen hebben betrekking op de kosten voor Dag!enDoen!, de uitvoering van het programma transformatie sociaal domein, de verbouwing van het dorps huis Herxen en een project voor bijzondere vrijwilligers.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.435	€ 141	€ 2	€ 112	€ 1.462
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 4.228	€ 222	€ -	€ 461	€ 3.989
Totaal	€ 5.663	€ 363	€ 2	€ 573	€ 5.451

	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2020
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenaanspraken wethouders	€ 1.363	€ 141	€ -	€ 45	€ 1.459
Afgesloten grondexploitatiecomplexen	€ 40	€ -	€ -	€ 37	€ 3
Wachtgeldverplichtingen vm wethouders	€ 32	€ -	€ 2	€ 30	€ -
Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.435	€ 141	€ 2	€ 112	€ 1.462
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Voorziening ruimtelijke kwaliteit	€ 55	€ -	€ -	€ -	€ 55
Voorziening riolering	€ 4.173	€ 122	€ -	€ 362	€ 3.933
Voorziening afvalstoffenheffing	€ -	€ 100	€ -	€ 99	€ 1
Totaal voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 4.228	€ 222	€ -	€ 461	€ 3.989
Totaal	€ 5.663	€ 363	€ 2	€ 573	€ 5.451

Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting voorzieningen

Voorziening Pensioenaanspraken wethouders

Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van pensioenverplichtingen aan wethouders en de waardeoverdracht van wethouderspensionen.

Ten laste van de voorziening is in 2020 € 44.693 aan pensioenlasten gebracht.

In 2020 is een bedrag van €3.953,00 toegevoegd aan bespaarde rente.

Op basis van de jaarlijkse actuariële berekening van de wethoudersaanspraken is aanvullend in 2020 een bedrag van € 136.726 toegevoegd.

Voorziening afgesloten grondexploitatiecomplexen

Doel: Het kunnen voldoen aan nog te maken kosten voor afgesloten grondexploitatiecomplexen.

In 2019 zijn de complexen Zonnekamp West en De Enk afgesloten.

Voor de nog te maken kosten ad € 6.625 respectievelijk € 33.329 is een voorziening gevormd.

In 2020 zijn voor de voorzieningen van Zonnekamp West en De Enk respectievelijk €148 en €36.516 aangewend.

Voorziening Wachtgeldverplichtingen voormalige wethouders

Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van wachtgeldverplichtingen aan voormalige wethouders.

De voorziening is opgeheven per 31-12-2020 en loopt op €0,00

Voorziening ruimtelijke kwaliteit

Doel: Het structureel middelen beschikbaar houden voor de uitvoering van projecten welke een bijdrage leveren aan het instand houden en verbeteren

In 2020 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Voorziening riolering

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV en bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen cf. artikel 44 lid 1d BBV.

Aangezien in voorgaande jaren de baten hoger waren dan de lasten is het surplus in een voorziening gestort. In toekomstige jaren wordt dit weer verrekend.

Conform de in de raadsvergadering van 14 december 2015 vastgestelde nieuwe financieringssysteematiek is in 2020 in totaal € 355.445 aan investeringslasten

rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. In 2020 is per saldo een bedrag van € 115.925 toegevoegd wegens het voordelige resultaat 2020

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV.

Op grond van artikel 229b Gemeentewet mogen de baten van de afvalstoffenheffing niet uitgaan boven de lasten ter zake.

Aangezien in de raadsvergadering van 30 november 2015 is afgesproken een ondergrens van € 100.000 voor de voorziening aan te houden om de

financiële risico's af te dekken en de mogelijkheid van egalisatie van tarieven te behouden is bij de resultaatsbestemming van de jaarrekening 2019

besloten € 100.000 te doteren aan de voorziening.

In 2020 is een bedrag van €98.968 weer onttrokken wegens het nadelig resultaat 2020.

Met resultaatbestemming 2020 wordt voorgesteld het bedrag van €98.968 toe te voegen aan de voorziening om deze op de afgesproken omvang van €100.000 te brengen

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 25.293	€ 27.314
	€ 25.293	€ 27.314
Waarborgsommen	€ 1	€ 1
Totaal	€ 25.294	€ 27.315

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2020:

	Saldo 31-12-2019	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2020
Onderhandse leningen	€ 27.314	€ -	€ 2.021	€ 25.293
Waarborgsommen	€ 1	€ -	€ -	€ 1
Totaal	€ 27.315	€ -	€ 2.021	€ 25.294

De totale rentelast voor het jaar 2020 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 874.525. (2019 € 957.855).

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
Overlopende passiva

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
€ 3.423	€ 6.111
€ 7.542	€ 3.215
€ 10.965	€ 9.326

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden
Overige kasgeldleningen
Banksaldi
Overige schulden

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
€ -	€ -
€ -	€ 3.200
€ -	€ 537
€ 3.423	€ 2.374
€ 3.423	€ 6.111

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren
uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:
- Europese overheidslichamen
- Het Rijk
- Overige Nederlandse overheidslichamen
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Totaal

Boekwaarde per 31-12-2020	Boekwaarde per 31-12-2019
€ 3.123	€ 2.730
€ -	€ -
€ 2.120	€ 81
€ 2.205	€ 330
€ 94	€ 74
€ 7.542	€ 3.215

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van het Rijk, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ministerie van OCW; Onderwijsachterstanden
Ministerie BBZ
Ministerie BZK Reductie Regeling Energiebes
Ministerie van Financiën SU Gedupeerden Kindertoeslag
Ministerie SZW TOZO-uitkeringen

Totaal

Saldo 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
€ 81	€ 71	€ -	€ 152
€ -	€ 10	€ -	€ 10
€ -	€ 178	€ -	€ 178
€ -	€ 6	€ -	€ 6
€ -	€ 1.774	€ -	€ 1.774
€ 81	€ 2.039	€ -	€ 2.120

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2019	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31-12-2020
Provincie Overijssel; Cultuur aan de Basis	€ 18	€ -	€ 11	€ 7
Gemeente Deventer; Beschermd Wonen	€ 79	€ 332	€ -	€ 411
Provincie Overijssel; Geb.gerichte aanpak energietransitie	€ 1	€ -	€ 1	€ -
Gem.Deventer; transformatie volksgezondheidszorg	€ 115	€ 25	€ -	€ 140
Provincie Overijssel; Spil voor leefbaarheid Dorpshuis	€ 35	€ -	€ -	€ 35
Provincie Overijssel; Olstergaard	€ 10	€ -	€ 10	€ -
Provincie Overijssel; Energievisie	€ 72	€ -	€ 72	€ -
Provincie Overijssel; intensivering energietoezicht	€ -	€ 6	€ -	€ 6
Provincie Overijssel; Ter Steegetunnel	€ -	€ 1.750	€ 186	€ 1.564
Provincie Overijssel; Centrumarrangement	€ -	€ 42	€ -	€ 42
Totaal	€ 330	€ 2.155	€ 280	€ 2.205

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2019
Sport	€ 85	100%	€ 14	€ 19
Woningbouw	€ 79.872	50%	€ 26.527	€ 22.427
Zorg	€ 499	100%	€ 33	€ 50
Monumenten	€ 545	100%	€ 132	€ 149
Uitvaartzorg	€ 113	100%	€ 27	€ 32
Cultuur	€ 4.700	100%	€ 2.977	€ 3.126
Totaal	€ 85.814		€ 29.711	€ 25.803

In 2020 is geen beroep gedaan op de gemeente Olst-Wijhe in het kader van de verleende borg en garantstellingen.

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijken financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen

De gemeente Olst-Wijhe heeft voor de uitvoering van de Wmo met diverse zorgaanbieders langdurige contracten afgesloten. De contracten hebben onder meer betrekking op huishoudelijke verzorging, hulpmiddelen en collectief vraagafhankelijk vervoer. Verder heeft de gemeente een meerjarig huurcontract voor de publieksbalie in het Holstohuis te Olst afgesloten.

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Programmarekening (lasten en baten * € 1)

Programma		Realisatie 2020			Begroting 2020 na wijziging			Begroting 2020 primitief		
Nr	Omschrijving	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	3.624.533	-628.115	2.996.418	3.662.898	-651.840	3.011.058	3.364.897	-249.730	3.115.167
2	Leefomgeving	13.442.086	-9.389.274	4.052.812	14.672.305	-9.280.358	5.391.947	12.210.579	-8.155.935	4.054.644
3	Samenleving	25.698.002	-5.832.179	19.865.822	25.827.678	-5.985.041	19.842.637	21.523.353	-3.582.581	17.940.772
	Subtotaal	42.764.621	-15.849.568	26.915.053	44.162.881	-15.917.239	28.245.642	37.098.829	-11.988.246	25.110.583
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	7.792.542	-32.642.494	-24.849.952	8.728.854	-32.587.129	-23.858.275	7.260.406	-31.671.765	-24.411.359
	Totaal van baten en lasten	50.557.163	-48.492.062	2.065.101	52.891.735	-48.504.368	4.387.367	44.359.235	-43.660.011	699.224
	Mutatie reserves	1.321.758	-4.263.941	-2.942.183	1.073.057	-5.460.424	-4.387.367	367.346	-1.066.570	-699.224
	Gerealiseerd resultaat	51.878.921	-52.756.004	-877.083	53.964.792	-53.964.792	0	44.726.581	-44.726.581	0

Programmarekening (saldi * € 1)

Programma		Saldo 2020			V/N
Nr	Omschrijving	Gerealiseerd	Begroot na wijziging	Resultaat	
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.996.418	3.011.058	14.640	V
2	Leefomgeving	4.052.812	5.391.947	1.339.135	V
3	Samenleving	19.865.822	19.842.637	-23.185	N
	Subtotaal	26.915.053	28.245.642	1.330.589	V
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-24.849.952	-23.858.275	991.677	V
	Totaal van baten en lasten	2.065.101	4.387.367	2.322.266	V
	Mutatie reserves	-2.942.183	-4.387.367	-1.445.184	N
	Gerealiseerd resultaat	-877.083	0	877.083	V

Overzicht baten en lasten per product (* € 1)

Overzicht baten en lasten per product (* € 1)

Programma Nr Omschrijving	Thema	Taakveld	Lasten			Baten			Saldo
			B2020 na wijz	R2020	Saldo	B2020 na wijz	R2020	Saldo	
1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid	1.0	0.1	1.158.417	1.220.013	-61.596	-31.905	-2.179	-29.726	-91.322
		0.3	123.894	149.829	-25.935	-333.000	-340.265	7.265	-18.670
		1.1	473.201	411.670	61.531	-192.900	-183.385	-9.515	52.016
		1.2	1.603.746	1.564.720	39.026	-79.106	-74.585	-4.521	34.505
		1.2	303.640	278.301	25.339	-14.929	-27.701	12.772	38.111
			3.662.898	3.624.533	38.365	-651.840	-628.115	-23.725	14.640
2. Leefomgeving	2.0	2.1	2.357.905	2.038.625	319.280	-42.705	-119.472	76.767	396.046
		5.7	962.125	898.877	63.248	0	-1.537	1.537	64.785
		7.2	1.450.179	1.372.846	77.333	-1.892.317	-1.814.987	-77.330	2
		7.5	116.834	115.260	1.574	-58.000	-54.737	-3.263	-1.688
	2.1	8.1	1.084.028	874.772	209.256	-164.075	-237.559	73.484	282.740
		8.2	4.123.930	4.127.729	-3.799	-4.109.287	-4.350.210	240.923	237.124
	2.2	8.3	699.659	632.097	67.562	-450.145	-505.913	55.768	123.330
		3.1	210.352	188.046	22.306	-78.248	-61.504	-16.744	5.562
		3.2	503.302	412.523	90.779	-449.944	-198.281	-251.663	-160.884
		3.4	36.000	37.274	-1.274	0	0	0	-1.274
	2.4	5.7	229.269	191.662	37.607	-620	-532	-88	37.519
		2.3	5.361	648	4.713	-1.550	-1.200	-350	4.363
	2.5	7.3	1.710.807	1.789.759	-78.952	-1.852.967	-1.931.920	78.953	1
		7.4	1.182.554	761.967	420.587	-180.500	-111.422	-69.078	351.509
			14.672.305	13.442.086	1.230.219	-9.280.358	-9.389.274	108.916	1.339.135
3. Samenleving	3.0	4.1	153.394	123.471	29.923	-21.200	-29.010	7.810	37.734
		4.2	759.483	766.419	-6.936	-26.400	-31.430	5.030	-1.906
		4.3	950.410	899.381	51.029	-142.885	-69.224	-73.661	-22.632
	3.1	5.1	256.334	257.786	-1.452	-7.500	-19.936	12.436	10.984
		5.2	1.440.250	1.505.875	-65.625	-227.045	-314.216	87.171	21.546
	3.2	5.3	311.316	227.909	83.407	-48.189	-52.362	4.173	87.580
		5.4	124.284	52.935	71.349	0	0	0	71.349
		5.5	0	0	0	0	0	0	0
	3.3	5.6	415.060	415.111	-51	0	0	0	-51
		6.1	2.208.672	2.086.007	122.665	-85.030	-78.757	-6.273	116.392
	3.4	6.3	6.612.167	6.269.054	343.113	-5.224.100	-5.081.783	-142.317	200.796
		6.4	2.124.534	2.077.829	46.705	0	-13.790	13.790	60.495
		6.5	521.515	491.994	29.521	0	0	0	29.521
	3.5	6.2	139.339	129.660	9.679	0	0	0	9.679
		6.6	620.916	707.327	-86.411	-3.100	-4.095	995	-85.416
		6.71	3.612.890	3.626.603	-13.713	-174.992	-110.397	-64.595	-78.308
	3.6	6.72	4.746.974	5.328.475	-581.501	0	0	0	-581.501
		6.82	117.883	70.492	47.391	0	0	0	47.391
		7.1	712.257	661.675	50.582	-24.600	-27.179	2.579	53.161
			25.827.678	25.698.002	129.676	-5.985.041	-5.832.179	-152.862	-23.185
Algemene dekkingsmiddelen, overhead	4.0	0.4	7.734.710	7.284.980	449.730	-86.429	-241.783	155.354	605.085
		4.1	179.381	239.661	-60.280	-755.080	-690.719	-64.361	-124.642
		0.61	139.012	125.601	13.411	-3.035.000	-3.060.654	25.654	39.065
		0.62	120.903	120.903	0	-1.269.000	-1.285.135	16.135	16.135
		0.64	43.874	41.194	2.680	-52.533	-50.568	-1.965	715
	4.3	3.4	5.916	5.916	0	-53.790	-28.925	-24.865	-24.865
		0.7	0	0	0	-26.877.677	-27.284.607	406.930	406.930
	4.4	0.11	0	0	0	0	0	0	0
		0.8	505.058	9.653	495.405	-457.620	-103	-457.517	37.888
	4.5	0.9	0	-35.366	35.366	0	0	0	35.366
			8.728.854	7.792.542	936.312	-32.587.129	-32.642.494	55.365	991.677
Totaal algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien					0				
Saldo baten en lasten			52.891.735	50.557.163	2.334.572	-48.504.368	-48.492.062	-12.306	2.322.266
Mutatie reserves			1.073.057	1.321.758	-248.701	-5.460.424	-4.263.941	-1.196.483	-1.445.184
Resultaat			53.964.792	51.878.921	2.085.871	-53.964.792	-52.756.004	-1.208.788	877.083

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveld	Omschrijving	Lasten			Baten			Saldo
		B2020 na wijz	R2020	Saldo	B2020 na wijz	R2020	Saldo	
0.1	Bestuur	1.158.417	1.220.013	-61.596	-31.905	-2.179	-29.726	-91.322
0.2	Burgerzaken	473.201	411.670	61.531	-192.900	-183.385	-9.515	52.016
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	123.894	149.829	-25.935	-333.000	-340.265	7.265	-18.670
0.4	Overhead	7.734.710	7.284.980	449.730	-86.429	-241.783	155.354	605.085
0.5	Treasury	179.381	239.661	-60.280	-755.080	-690.719	-64.361	-124.642
0.61	OZB woningen	139.012	125.601	13.411	-3.035.000	-3.060.654	25.654	39.065
0.62	OZB niet-woningen	120.903	120.903	0	-1.269.000	-1.285.135	16.135	16.135
0.64	Belastingen Overig	43.874	41.194	2.680	-52.533	-50.568	-1.965	715
0.7	Algemene uitkering overige uitkeringen	0	0	0	-26.877.677	-27.284.607	406.930	406.930
0.8	Overige baten en lasten	505.058	9.653	495.405	-457.620	-103	-457.517	37.888
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	-35.366	35.366	0	0	0	35.366
0.10	Mutaties reserves	1.073.057	1.321.758	-248.701	-5.460.424	-4.263.941	-1.196.483	-1.445.184
0.11	Resultaat van de rekening baten lasten	0	877.083	-877.083	0	0	0	-877.083
0	Bestuur en ondersteuning	11.551.507	11.766.979	-215.472	-38.551.568	-37.403.339	-1.148.229	-1.363.700
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.603.746	1.564.720	39.026	-79.106	-74.585	-4.521	34.505
1.2	Openbare orde en Veiligheid	303.640	278.301	25.339	-14.929	-27.701	12.772	38.111
1	Veiligheid	1.907.386	1.843.022	64.364	-94.035	-102.286	8.251	72.616
2.1	Verkeer en vervoer	2.357.905	2.038.625	319.280	-42.705	-119.472	76.767	396.046
2.3	Recreatieve havens	5.361	648	4.713	-1.550	-1.200	-350	4.363
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.363.266	2.039.273	323.993	-44.255	-120.672	76.417	400.409
3.1	Economische ontwikkeling	210.352	188.046	22.306	-78.248	-61.504	-16.744	5.562
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	503.302	412.523	90.779	-449.944	-198.281	-251.663	-160.884
3.4	Economische promotie	41.916	43.190	-1.274	-53.790	-28.925	-24.865	-26.139
3	Economie	755.570	643.759	111.811	-581.982	-288.710	-293.272	-181.461
4.1	Openbaar basisonderwijs	153.394	123.471	29.923	-21.200	-29.010	7.810	37.734
4.2	Onderwijshuisvesting	759.483	766.419	-6.936	-26.400	-31.430	5.030	-1.906
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	950.410	899.381	51.029	-142.885	-69.224	-73.661	-22.632
4	Onderwijs	1.863.287	1.789.270	74.017	-190.485	-129.664	-60.821	13.196
5.1	Sportbeleid en activering	256.334	257.786	-1.452	-7.500	-19.936	12.436	10.984
5.2	Sportaccommodaties	1.440.250	1.505.875	-65.625	-227.045	-314.216	87.171	21.546
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	311.316	227.909	83.407	-48.189	-52.362	4.173	87.580
5.4	Musea	124.284	52.935	71.349	0	0	0	71.349
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0	0
5.6	Media	415.060	415.111	-51	0	0	0	-51
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.191.394	1.090.539	100.855	-620	-2.069	1.449	102.304
5	Sport, cultuur en recreatie	3.738.638	3.550.154	188.484	-283.354	-388.583	105.229	293.713
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.208.672	2.086.007	122.665	-85.030	-78.757	-6.273	116.392
6.2	Wijkteams	139.339	129.660	9.679	0	0	0	9.679
6.3	Inkomensregelingen	6.612.167	6.269.054	343.113	-5.224.100	-5.081.783	-142.317	200.796
6.4	Begeleide participatie	2.124.534	2.077.829	46.705	0	-13.790	13.790	60.495
6.5	Arbeidsparticipatie	521.515	491.994	29.521	0	0	0	29.521
6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	620.916	707.327	-86.411	-3.100	-4.095	995	-85.416
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.612.890	3.626.603	-13.713	-174.992	-110.397	-64.595	-78.308
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.746.974	5.328.475	-581.501	0	0	0	-581.501
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	117.883	70.492	47.391	0	0	0	47.391
6	Sociaal domein	20.704.890	20.787.440	-82.550	-5.487.222	-5.288.822	-198.400	-280.951
7.1	Volksgezondheid	712.257	661.675	50.582	-24.600	-27.179	2.579	53.161
7.2	Riolering	1.450.179	1.372.846	77.333	-1.892.317	-1.814.987	-77.330	2
7.3	Afval	1.710.807	1.789.759	-78.952	-1.852.967	-1.931.920	78.953	1
7.4	Milieubeheer	1.182.554	761.967	420.587	-180.500	-111.422	-69.078	351.509
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	116.834	115.260	1.574	-58.000	-54.737	-3.263	-1.688
7	Volksgezondheid en milieu	5.172.631	4.701.508	471.123	-4.008.384	-3.940.245	-68.139	402.984
8.1	Ruimtelijke ordening	1.084.028	874.772	209.256	-164.075	-237.559	73.484	282.740
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	4.123.930	4.127.729	-3.799	-4.109.287	-4.350.210	240.923	237.124
8.3	Wonen en bouwen	699.659	632.097	67.562	-450.145	-505.913	55.768	123.330
8	Volkshuisvesting, RO en stedelijke vern.	5.907.617	5.634.599	273.018	-4.723.507	-5.093.682	370.175	643.193
	Totaal	53.964.792	52.756.004	1.208.788	-53.964.792	-52.756.004	-1.208.788	0

3.2.1 TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA

Specificaties van de verschillen tussen de primitieve begroting en de begroting na wijziging en analyse van de verschillen tussen de gewijzigde begroting en de realisatie per programmaonderdeel op hoofdlijnen:

PROGRAMMA 1 BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Bestuur, dienstverlening en veiligheid	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	3.364.897	3.662.898	3.624.533	38.365 V	
Baten	249.730	651.840	628.115	-23.725 N	
Saldo van Baten en Lasten	3.115.167	3.011.058	2.996.418	14.640 V	
Toevoegingen aan reserves	0	248.878	221.310	27.568 V	
Onttrekkingen aan reserves	0	53.000	3.000	-50.000 N	
Resultaat	3.115.167	3.206.936	3.214.728	-7.792 N	

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
1.0 Bestuur, participatie en communicatie	0.1 Bestuur	1.104	1.127	1.218	-91 N	
	0.3 Beheer overige gebouwen	8	-209	-190	-19 N	
1.1 Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	190	280	228	52 V	
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.558	1.525	1.490	35 V	
	1.2 Openbare orde en veiligheid	255	289	251	38 V	
Reserves	0.10 Reserve mutaties	0	196	218	-22 N	
Resultaat		3.115	3.207	3.215	-8 N	

Bestuur, participatie en communicatie

Bestuur

Het grootste nadeel binnen dit thema is ontstaan doordat er een aanvullende storting van € 63.000 in de voorziening voor de pensioenaanspraken van wethouders is gedaan. Dit zit vooral in een nog lagere rekenrente dan verwacht bij de bestuursrapportage, waardoor er nu meer gestort moest worden om aan de pensioenverplichtingen in de toekomst te voldoen.

Met betrekking tot de vergoeding voor raadsleden en de bezoldiging van het college is er een overschot ontstaan doordat de kosten te ruim zijn geraamd. Dit levert een voordeel van respectievelijk €31.000 en €15.000 op. Bij de griffie was er echter een tekort van € 19.000 vanwege frictiekosten.

Er is een overschrijding voor de rekenkamercommissie van € 14.000 vanwege het onderzoek naar digitale dienstverlening. Daarnaast zijn de accountantskosten evenals in 2019 hoger dan geraamd, namelijk € 6.000. Hiervoor is een structurele bijstelling nodig vanaf 2021.

Tenslotte is er een nadeel van €30.000 doordat er een overheveling van de voorziening wachtgeld naar de reserve nader te bestemmen middelen achterwege is gelaten. Het nadeel van €30.000 op bijdrage uit de voorziening valt in dit taakveld, terwijl het voordeel op de niet gestorte middelen in de reserve nader te bestemmen middelen onder het taakveld reservemutaties valt. Door de

alternatieve financiële verwerking is er wel een voordeel ontstaan, waardoor de middelen alsnog via het resultaat in de reserve nader te bestemmen middelen zijn gekomen.

Beheer overige gebouwen

De voormalige openbare basisschool De Elshof is zoals gepland verkocht. Door onder andere een hogere bijdrage aan stichting de Mare dan aanvankelijk was geraamd, is er een nadeel op dit budget ontstaan van € 19.000. Er is hierdoor € 16.000 minder in de reserve onderwijshuisvesting gestort en de rest is ten laste van het rekenresultaat gekomen.

Dienstverlening

Burgerzaken

Het overschot binnen burgerzaken wordt voornamelijk veroorzaakt door de rijksmiddelen voor de verkiezingen voor de tweede kamer in 2021. De middelen zijn toegekend om de verkiezingen corona-proof te organiseren. Het budget van bijna €41.000 wordt overgeheveld naar 2021. Vanwege corona zijn er daarnaast minder leges ontvangen dan begroot voor bijvoorbeeld rijbewijzen en reisdocumenten, waardoor de corresponderende afdracht van rijksleges ook lager uitvalt dan begroot.

Tenslotte is er een tekort ontstaan van €10.000 op geografische informatievoorziening vanwege extra werkzaamheden voor het bijhouden mutaties voor BAG-BGT.

Openbare orde en veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

De uitvoering brandweertaken is conform begroting. Over 2019 is ruim € 30.000 terug ontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland, conform de melding in de bestuursrapportage 2020. De kosten voor crisisbeheersing zijn € 4.000 lager uitgevallen door lagere opleidingskosten. De lagere kosten voor onderhoud van de brandweerkazernes worden gecompenseerd door een storting in de reserve onderhoud kazernes. In de begroting is de totale vergoeding voor onderhoud geraamd voor onderhoudskosten zonder rekening te houden met een meerjaren onderhoudsplan (MJOP).

Openbare orde en veiligheid

De kosten voor uitvoering en handhaving openbare orde en veiligheid zijn per saldo binnen de begroting gebleven. Voor lijkschouwing zijn de kosten bijna € 10.000 dan het beschikbare budget. Voor de uitvoering Wet verplichte GGZ zijn de kosten bijna € 8.000 lager in 2020. Het gaat om incidentele afwijkingen. De volgende incidentele budgetten worden deels via resultaat bestemming overgeheveld naar 2021. Het restant budget voor de Aanpak veilig buitengebied is € 7.900, de ontvangen bijdrage is voor de uitvoering in 2020 en 2021. Het budget voor Aanpak hondenpoep is € 2.000 en door de corona-crisis niet ingezet in 2020, dit wordt nu in 2021 opgepakt. Voor openbare orde en handhaving zijn de extra kosten door de corona-crisis gecompenseerd via de algemene uitkering. In 2020 is € 7.000 uitgegeven voor extra inzet BOA's, het restant is bijna € 30.000.

Reserves

De onderbesteding op het budget onderhoud brandweerkazernes is ten gunste van de onderhoudsreserve geboekt. Dat levert een nadeel van €20.000 op ten opzichte van de begroting. Daarnaast is er geen storting in de reserve nader te bestemmen middelen gedaan van €32.000 via dit programma, omdat er geen overheveling vanuit de voorziening wachtgeld heeft plaatsgevonden. De storting vanuit de verkoop van de Elshofschool was € 16.000 was lager dan begroot, wat zorgt voor een voordeel. De onttrekking voor het gegevensmagazijn (ArcGIS) van €50.000 vanuit de reserve nader te bestemmen middelen heeft niet plaatsgevonden, omdat de applicatie structurele licentiekosten kent in plaats van de verwachte eenmalige aanschafprijs.

PROGRAMMA 2 – LEEFOMGEVING

Leefomgeving	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	12.210.579	14.672.305	13.442.086	1.230.219 V	
Baten	8.155.935	9.280.358	9.389.274	108.916 V	
Saldo van Baten en Lasten	4.054.644	5.391.947	4.052.812	1.339.135 V	
Toevoegingen aan reserves	12.667	12.667	273.320	-260.653 N	
Onttrekkingen aan reserves	33.601	1.295.301	698.458	-596.843 N	
Resultaat	4.033.710	4.109.313	3.627.675	481.638 V	

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
2.0 Openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	1.970	2.315	1.919	396 V	
	5.7 Openbaar groen & (openlucht) recreatie	963	962	897	65 V	
	7.2 Riolering	-433	-442	-442	0 V	
	7.5 Begraafplaatsen	59	59	61	-2 N	
2.1 Ruimtelijke ontwikk en omgeving	8.1 Ruimtelijke ordening	498	920	637	283 V	
2.2 Wonen, grondexpl & handhaving	8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)	15	15	-222	237 V	
	8.3 Wonen en bouwen	139	250	126	123 V	
2.3 Economische zaken en grondexploitaties	3.1 Economische ontwikkelingen	109	132	127	6 V	
	3.2 Fysieke bedrijfs-infrastructuur	53	53	214	-161 N	
	3.4 Economische promotie	36	36	37	-1 N	
2.4 Recreatie en toerisme	5.7 Openbaar groen & (openlucht) recreatie	234	229	191	38 V	
	2.3 Recreatieve havens	1	4	-1	4 V	
2.5 Duurzaamheid	7.3 Afval	-234	-142	-142	0 V	
	7.4 Milieu	645	1.002	651	352 V	
Reserves	0.10 Reserve mutaties	-21	-1.283	-425	-857 N	
Resultaat		4.034	4.109	3.628	482 V	

Openbare ruimte

Verkeer en vervoer

Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen in 2021 (Reconstructie de Grienden, IBOR-beleidsplan) dienen de niet bestede budgetten 2020 van afgerond € 427.000 beschikbaar te blijven voor 2021 en volgende jaren. In het kader van resultaatbestemming wordt daarom voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2021. Het restant van het budget voor aanleg glasvezel buitengebied (€ 18.900) wordt overgeheveld naar 2021.

Openbaar groen

Dit betreft voordelen op het beheer- en onderhoud van groen (onderhoud bermen, verwerking groenafval, algemeen groenbeheer). Wegens de overgang naar de ROVA voor blad verwijderen en onkruid op verharding zijn efficiency voordelen gerealiseerd.

Riolering

Het gerealiseerde voordeel op de exploitatielasten riolering ten opzichte van de begroting is toegevoegd aan de voorziening riolering. Bij de vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op de riolering wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de voorziening riolering. Vanwege het gerealiseerde voordeel op het totale product riolering wordt per saldo € 116.000 toegevoegd aan de voorziening riolering. De geraamde onttrekking aan de voorziening was € 57.000.

Begraafplaatsen

Aan de gemeentelijke gebouwen begraafplaatsen is minder onderhoud gepleegd dan in de meer jaren onderhoudsplanning was geraamd. Het reserveerde budget 2020 (€ 4.800) blijft beschikbaar in de Reserve onderhoud gebouwen begraafplaatsen. Er zijn minder begrafenissen geweest in 2020, waardoor minder inkomsten uit begraafplaatsrechten dan geraamd (€ 3.200).

Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving

Ruimtelijke ordening

Vanwege het meerjarig karakter van de Kracht van Salland Leader 2015-2022 zijn de resterende middelen tot een bedrag van afgerond € 28.000 overgeheveld naar 2021. De niet bestede incidentele budgetten voor de RO-procedure Top-verplaatsing Welsum (€ 3.500) en Hoogwater - beschermingsprogramma (€ 37.500) worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021. Voor de voorbereiding van de Omgevingswet zijn verschillende budgetten beschikbaar gesteld. De afronding/voorzetting van genoemde werkzaamheden vindt plaats in 2021 en volgende jaren. In het kader van resultaatbestemming 2020 wordt daarom voorgesteld het restant van de budgetten van afgerond € 228.000 over te hevelen naar 2021.

Wonen, grondexploitatie & handhaving

Grondexploitatie (woningbouw)

Voor 1 grondexploitatie zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften zijn om deze reden bedragen ten laste van de exploitatie 2020 gestort in voorzieningen. Dit betreft een aanvullende voorziening voor het complex Wesepe-woningbouw.

Er zijn toevoegingen gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met mutaties in winstneming voor de complexen Noorder Koeslag (circa € 260.000), Zonnekamp-Oost (circa - € 15.000) en Olstergaard (circa € 1.000) (zie ook paragraaf 2.7 Grondbeleid).

Wonen en bouwen

De aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn in 2020 hoger dan verwacht waardoor de legesopbrengsten afgerond € 40.000 hoger uitvallen dan geraamd.

Op de verhuur- en verkoop groenstroken zijn extra baten gerealiseerd van afgerond € 10.000.

De niet bestede budgetten voor de Noordmanshoek (€ 36.400), opstellen woonvisie (€ 15.500) en herontwikkeling Tellegenschool (€ 3.600) worden overgeheveld naar 2021.

Economische zaken en grondexploitatie

Economische ontwikkelingen

Door de tweede coronagolf zijn er na de bestuursrapportage aanvullende provinciale middelen gekomen om winkelkernen te ondersteunen. De onbegrote kosten en baten bedragen afgerond €28.000.

De oorspronkelijke provinciale subsidie voor de ontwikkeling van winkelkernen, dus buiten corona om, is in 2020 door corona voor €42.000 onderbenut gebleven. Hierdoor valt de formele subsidie in 2020 ook €42.000 lager uit. De subsidie schuift door naar 2021.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Voor twee complexen zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften zijn om deze redenen bedragen ten laste van de exploitatie 2020 gestort in voorzieningen. Dit betreft een aanvullende voorzieningen voor de complexen Wesepe en de Meente-Noord. Er is een toevoeging gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor het complex Meente-Zuid (circa € 15.000). Het gerealiseerde nadeel op de grondexploitatie van bedrijfsterreinen, wordt geneutraliseerd via toevoeging en onttrekking aan reserves en verder gemuteerd op de boekwaarde van de gronden van de verschillende complexen (zie ook paragraaf 2.7. Grondbeleid).

Recreatie en toerisme

Openbaar groen & (openlucht) recreatie

Er is een onderbesteding van €16.000 op speelvoorzieningen, doordat de uitvoering van projecten onvoorzien doorschuift naar 2021. Daarnaast is de stelpost van €20.000 voor het versterken van de IJsseluiterwaarden nog onbenut gebleven. Beide zijn meegenomen in de voorgestelde resultaatbestemming

Duurzaamheid

Afval

Bij de vaststelling van het tarief afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op het totale product Afvalstoffenverwijdering en –verwerking wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalatievoorziening afvalstoffen. Vanwege de gerealiseerde voor- en nadelen op dit product wordt € 99.000 onttrokken aan de voorziening afvalstoffen. Het saldo van de voorziening komt hierdoor op afgerond € 1.000. In de raad van 30 november 2015 is afgesproken een bedrag van maximaal € 100.000 in deze voorziening aan te houden om financiële risico's af te dekken en de mogelijkheid van egalatie van tarieven te behouden. Met resultaatbestemming 2020 wordt derhalve voorgesteld de voorziening afvalstoffen te brengen naar afgesproken omvang.

De kosten inzameling en verwerking 2020 zijn in september 2019 geraamd op basis van de dan door ROVA verstrekte voorschotnota 2020. Door een aantal ontwikkelingen, mede veroorzaakt als gevolg van de bewegelijkheid van de grondstoffenmarkt, zijn we sindsdien geconfronteerd met kostenstijgingen. Daarnaast speelt ook het Corona-effect mee in de stijging van de kosten door o.a. veel meer aanbod van “Goedzooi” bij de kringloop en een forse toename van het aanbod van Grof Tuinafval. Daarbij bleek ook het verwerkingstarief van Grof Tuinafval uiteindelijk fors hoger te zijn dan in de voorschotnota werd aangegeven.

In het raadsvoorstel met betrekking tot de vaststelling van de afval tarieven 2021 (rbs 14 december 2020) is hier melding van gemaakt.

Milieu

In 2015 is het meerjarenprogramma “Samen Duurzaam” 2016-2020 vastgesteld. In 2017 is het koersdocument Grootschalige duurzame energie vastgesteld. Deze programma's beslaan meerdere jaren. Niet bestede bedragen (afgerond € 97.000) worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2021.

Voor de uitvoering van het klimaatakkoord (transitievisie warmte € 202.100, wijkaanpak € 10.000 en energieloketten € 25.000) zijn in 2019 incidenteel middelen ontvangen uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn niet ingezet in 2020. Wij stellen voor genoemde bedragen met resultaatbestemming 2020 over te hevelen naar 2021.

Het beschikbaar gestelde budget van € 7.000 voor de risico-analyse VTH-taken is nog niet besteed. Met resultaatbestemming 2020 wordt voorgesteld genoemd budget over te hevelen naar 2021.

Voor de aanpak van asbestdaken is in 2018 extra budget beschikbaar gesteld. Uitvoering wordt verder vervolgd in 2021. Wij stellen voor het restant bedrag van € 10.500 over te hevelen naar 2021.

De ontvangen rijksmiddelen voor het bewustmaken en stimuleren van onze inwoners om energieverbruik te reduceren zijn niet besteed in 2020 (RRE-regeling). Met resultaatbestemming 2020 wordt voorgesteld dit budget en de ontvangen rijkssubsidie (€ 178.000) over te hevelen naar 2021.

Reserves

Het verschil is ontstaan doordat er per saldo minder onttrokken is aan reserves. Voor een groot deel heeft dit te maken met incidentele budgetten waarvan de uitvoering doorloopt naar 2021. Dit betreft onder meer budgetten voor aanpak onderhoud bermen en sloten (IBOR-beleidsplan), aanleg glasvezel buitengebied, invoering omgevingswet, Vitaal platteland, RO-procedure TOP-verplaatsing Welsum, Hoogwater beschermingsprogramma, opstellen woonvisie, Noordmanshoek, herontwikkeling Tellegenschool, sanering asbestdaken, klimaatakkoord en duurzaamheid. Met resultaatbestemming worden deze budgetten inclusief dekking uit de verschillende reserves overgeheveld naar 2021.

Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorzieningen voor de complexen Wesepe (bedrijfsterreinen en woningbouw) en Meente-Noord zijn extra onttrekkingen gedaan aan de Reserve grondexploitatie.

Er zijn toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost, Olstergaard en Meente-Zuid.

PROGRAMMA 3 – SAMENLEVING

Samenleving	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	21.523.353	25.827.678	25.698.002	129.676 V	
Baten	3.582.581	5.985.041	5.832.179	-152.862 N	
Saldo van Baten en Lasten	17.940.772	19.842.637	19.865.822	-23.185 N	
Toevoegingen aan reserves	196.509	195.342	195.137	205 V	
Onttrekkingen aan reserves	304.697	809.353	618.170	-191.183 N	
Resultaat	17.832.584	19.228.626	19.442.790	-214.164 N	

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
3.0 Onderwijs	4.1 Openbaar basisonderwijs	135	132	94	38 V	
	4.2 Onderwijshuisvesting	704	733	735	-2 N	
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	712	808	830	-23 N	
3.1 Sport	5.1 Sportbeleid en activering	220	249	238	11 V	
	5.2 Sportaccommodaties	1.167	1.213	1.192	22 V	
3.2 Kunst en cultuur	5.3 Cultuur	176	263	176	88 V	
	5.4 Musea	109	124	53	71 V	
	5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0 N	
	5.6 Media	415	415	415	0 N	
3.3 Welzijn	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.849	2.124	2.007	116 V	
3.4 Werk en inkomensvoorzieningen	6.3 Inkomensregelingen	1.620	1.388	1.187	201 V	
	6.4 Begeleide participatie	1.949	2.125	2.064	60 V	
	6.5 Arbeidsparticipatie	482	522	492	30 V	
3.5 Maatschappelijke ondersteuning	6.2 Wijkteams	138	139	130	10 V	
	6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	503	618	703	-85 N	
	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.010	3.438	3.516	-78 N	
3.6 Jeugd	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.001	4.747	5.328	-582 N	
	6.82 Geescaleerde zorg 18-	101	118	70	47 V	
3.7 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid	650	688	634	53 V	
Reserves	0.10 Reserve mutaties	-108	-614	-423	-191 N	
Resultaat		17.833	19.229	19.443	-214 N	

Onderwijs

Openbaar basisonderwijs

Onder openbaar basisonderwijs wordt het gymvervoer, bijdrage gymonderwijs en de exploitatie van de gymlokalen verantwoord. De exploitatie van de gymlokalen is binnen het geraamde budget uitgevoerd. De onderhoudskosten zijn lager onder andere door uitvoering in eigen beheer tijdens de corona-crisis. Dit voordeel wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de onderhoudsreserve. De lagere huurinkomsten als gevolg van de corona-uitbraak worden voor een groot deel gecompenseerd door het rijk via een specifieke compensatie uitkering.

Onderwijs huisvesting

De kosten voor onderwijshuisvesting zijn iets hoger dan geraamd. De hogere huurlasten voor de tijdelijke huisvesting Boskamp wordt deels gecompenseerd door lagere verzekeringskosten eigen-risico-deel. Het project onderwijshuisvesting is binnen budget gebleven en loopt door in 2021. In 2021 is hiervoor budget geraamd.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het betreft de verantwoording van het voortgezet onderwijs, onderwijsbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, voor- en vroegtijdse educatie en peuterwerk.

Het gymonderwijs is goedkoper door € 14.000 lagere huurkosten als gevolg van de corona-crisis.

Ten opzichte van de begroting komt dit vooral bij het voortgezet onderwijs naar voren.

De lasten voor leerlingenvervoer zijn hoger dan geraamd. De kosten zijn ruim € 70.000 hoger uitgevallen onder andere door de afronding van het contract van voorgaande jaren en een verwachte afrekening binnen het huidige contract.

Voor voor- en vroegtijdse educatie (VVE) is de rijksbijdrage onderwijsachterstandsbeleid meer dan toereikend. Meer ouders van peuters met een VVE-indicatie ontvangen kinderopvangtoeslag, waardoor de gemeentelijke kosten lager uitvallen. De middelen voor onderwijsachterstandenbeleid zijn geoormerkt, zodat het resterende budget voor € 70.780 behouden blijft voor 2021 en volgende jaren. Ook bij peuterwerk is een voordelig resultaat ontstaan van € 15.000 omdat ook hier meer ouders recht hebben op kinderopvangtoeslag, waardoor een lagere bijdrage is verleend aan de instellingen die peuterwerk aanbieden.

Voor de noodopvang kinderen en het kwijtschelden van de eigen bijdrage voor kinderopvang tijdens de eerste maanden van de corona-crisis is van het rijk compensatie ontvangen. Het resterend bedrag is ruim € 18.000 en dit wordt overgeheveld naar 2021.

Sport

Sportbeleid en activering

In 2020 zijn de vanuit 2019 overgehevelde middelen voor de combinatiefunctionaris niet ingezet ad € 7.200. Het voorstel is om deze middelen via resultaatbestemming in 2021 weer ter beschikking te stellen.

Sportaccommodaties

Mede vanwege corona is er bij sporthal de Hooiberg onderhoud gepleegd door eigen mensen, waardoor de onderhoudskosten €28.000 lager zijn uitgevallen. Door de lagere bezetting vanwege corona is er ook voor € 8.000 minder aan personeel via Sallcon ingehuurd. Er is daarnaast € 25.000 meer besteed dan begroot aan de inventaris bij sporthal de Hooiberg.

Daarnaast is er bij het zwembad Wijhe een voordeel ontstaan omdat de stelpost voor onvoorziene uitgaven van € 10.000 niet benut is gebleven. Het voorstel is om deze naar 2021 via de resultaatbestemming door te schuiven.

Kunst en cultuur

Cultuur

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan omdat de compensatiemiddelen voor corona onderbenut zijn gebleven. Ook zijn de middelen voor cultuureducatie onderbenut gebleven door corona. Het voorstel is om beide overschotten van respectievelijk € 75.831 en € 7.648 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2021.

Musea

Het overschot op dit taakveld is vooral ontstaan doordat de cultuurhistorische waardenkaart niet is opgesteld vanwege corona. Het betreft € 59.700, waarbij het voorstel is om Het voorstel is dan ook om het overschot mee te nemen naar 2021. Het overige voordeel is vooral ontstaan doordat het onderhoud aan de kerktorens €9.000 lager uitviel dan geraamd.

Welzijn

Samenkracht en burgerparticipatie

Hier zijn de budgetten voor maatschappelijk werk, Wmo vervoer, welzijnsaccommodaties, Kulturhusconcept, dorpsontwikkelpannen, sociaal cultureel werk, kinderopvang, opvang statushouders en budgetten sociaal domein voor mantelzorg, bijkomende activiteiten jeugd, uitvoering en toegang verantwoord.

Het Wmo vervoer kent in 2020 slecht een klein nadelig resultaat van € 4.000.

Voor het dorpshuis in Welsum is er een nadeel ontstaan van € 30.000. Dit komt vooral doordat de verbouwing van dorpshuis de Bongerd duurder is uitgevallen dan gedacht vanwege onder andere asbest. Daarentegen is er een overschot van €21.000 bij het zalencentrum in Wesepe, vooral vanwege beperkt onderhoud in afwachting van het onderzoek naar het voorzieningshart. Veel initiatieven rondom dorpsontwikkelpannen zijn vanwege corona afgeblazen, waardoor hier een voordeel is ontstaan van bijna € 11.000.

De toegekende steunmiddelen voor corona voor buurt- en dorpshuizen zijn in 2020 niet besteed. Dit levert een voordeel van € 10.000 op. Het voorstel is om dit mee te nemen naar 2021.

Het meldpunt sociaal domein voortgezet in 2020. Door corona wordt de evaluatie van het meldpunt in 2021 opgeleverd. Bij de Kadernota 2022-2025 wordt afgewogen of hiervoor structureel middelen voor worden vrijgemaakt. Het restant budget in 2020 is ruim € 15.000 en wordt overgeheveld naar 2021 voor verlenging van de uitvoering in dat jaar.

Voor de begeleiding van statushouders zijn in 2020 zowel door de gemeente als door het rijk incidenteel budgetten toegekend. De invoering van de nieuwe wet Inburgering is uitgesteld naar 1 januari 2022. Voorgesteld wordt om het huidige beleid in 2021 voort te zetten en het voordelig resultaat uit 2020 van € 49.000 hiervoor over te hevelen naar 2021.

Op Kinderopvang, ondersteunende activiteiten en mantelzorg zijn kleine voordelen behaald.

Werk en inkomensvoorzieningen

Inkomensregelingen

Voor de uitkeringen ontvangen we van het rijk het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten). In 2020 is dit budget toereikend. Dit betekent dat we geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. Het oorspronkelijk geraamde risico-budget voor 2020 is via de Berap 2020 vrijgevallen. De inkomsten terugvordering en verhaal zijn hoger dan geraamd. Per saldo een voordelig resultaat op de uitkeringen van € 220.000. Voor de uitvoering van de zgn. TOZO-uitkeringen (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) wordt een specifieke uitkering ontvangen van het rijk. Het voordelig verschil op deze uitkering is bijna € 79.000. Dit betreft een voordeel op de uitvoeringskosten. Dit voordeel wordt overgeheveld naar 2021 omdat de uitvoering van de TOZO doorloopt in 2021.

Voor minimabeleid zijn zowel de uitgaven als de inkomsten terugvordering en verhaal hoger dan geraamd. Voor een deel kunnen de hogere lasten op minimabeleid nog gedekt worden door incidentele middelen van het rijk. Resteert een nadeel van bijna € 100.000 op dit onderdeel.

Begeleide participatie

Onder begeleide participatie wordt de uitvoering van de voormalige Wsw-regeling verantwoord. De kosten van deze uitvoering zowel door KonnecteD (voormalige Sallcon) als door Tiem (voormalige Wezo) zijn ruim binnen het geraamde budget gerealiseerd. Dit komt mede door de compensatie die van het rijk is ontvangen voor de gevolgen van de corona-crisis en die volledig is doorbetaald aan de uitvoerende instanties.

Arbeidsparticipatie

De uitvoering van de re-integratie is inclusief de inzet van gemeentelijk budget voor de uitvoering, voortvloeiend uit de structurele verwerking van de bestuursopdracht werk in uitvoering. De budgetten zijn voor een groot deel aangewend in 2020, een klein voordeel van bijna € 30.000 resteert. Hiervan wordt € 8.000 via resultaatbestemming 0202 overgeheveld naar 2021 om een deel van de bezuiniging bij de Openbare bibliotheek in 2021 op te vangen bij het Taalpunt.

Maatschappelijke ondersteuning

Wijkteams

Hier is een deel van de toegang van het sociaal domein en het maatwerk van de jeugdgezondheidszorg verantwoord. In samenhang met het nieuwe jeugdplan zijn subsidies herberekend en was er incidenteel extra budget van het rijk voor inzet op Kanrijke Start. Daarnaast is op onderdelen het transformatiebudget ingezet

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

De maatwerkvoorzieningen zijn vooral de woon- en leefvoorzieningen voor inwoners met een beperking (voormalig Wvg-voorzieningen). Met ingang van 2019 gelden voor de hulpmiddelen nieuwe contracten. De kwaliteit is daarmee gestegen en het aantal klachten afgenomen. De kosten zijn daardoor wel gestegen, zowel voor de leveringen als het onderhoud. Per saldo een overschrijding van bijna € 80.000.

Maatwerkdienstverlening 18+

De maatschappelijke dienstverlening 18+ betreft zowel de kosten voor Wmo zorg als voor de Wmo huishoudelijke hulp. De kosten voor de totale Wmo zijn zowel voor huishoudelijke hulp als voor de zorg hoger dan de geraamde budgetten na wijziging via de bestuursrapportage 2020. Het nadeel is € 135.000. In 2020 zijn als gevolg van de corona-crisis zorgleveranciers tijdelijk gecompenseerd voor gedeelde omzet en meerkosten. De compensatie voor meerkosten is door het rijk gecompenseerd. De invoering van het abonnementstarief in 2019 heeft nog steeds een aanzuigende werking. Eind 2020 laat het aantal aanvragen een stijging zien. Het uitvoeringsprogramma transformatie sociaal domein is half 2020 beëindigd. Het beschikbare budget is voor ruim € 55.000 niet besteed en valt vrij in de reserve sociaal domein. Van dit bedrag is eerder besloten om de komende 3 jaar € 5.000 te reserveren voor het vervolgen van de netwerkbijeenkomsten en informatievoorziening. Deze bedragen zijn al in de begroting 2021-2024 verwerkt.

Jeugd

Maatwerkdienstverlening 18-

De kosten voor jeugdhulp zijn in 2020 ruimt € 600.000 hoger dan het geraamde budget. In de cijfers is rekening gehouden met garantieomzet en meerkosten als gevolg van corona. De toename van de kosten is het gevolg van langere, duurdere en incidentele dure trajecten. In de Taskforce Sociaal domein is onderzoek gedaan naar de hogere kosten waarbij nog geen uitspraak is gedaan in hoeverre de kosten in 2020 structureel zullen doorwerken in volgende jaren. In de Eindrapportage Heroverweging is hier nader op ingegaan en zijn maatregelen voorgesteld. De uitvoering van het transformatieplan Jeugd is in 2020 geëvalueerd. In 2020 is een nieuw jeugdplan voorgelegd en bij vaststelling van de begroting 2021-2024 is besloten om het restant

budget van het transformatieplan in te zetten in 2021. Een bedrag van € 42.300 wordt via de resultaatbestemming overgeheveld naar 2021 met dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Geëscaleerde zorg

Aan de Stichting Veilig thuis was extra budget toegekend om de als gevolg van een hogere toeloop opgelopen wachtlijsten weg te werken. Door een extra bijdrage vanuit het Rijk aan deze stichting is de extra bijdrage in 2020 van de gemeente niet nodig, waardoor een voordeel ontstaan van ruim € 30.000.

Voor ruim € 15.000 was er budget geraamd wat niet direct betrekking had op de geëscaleerde zorg 18-. De kosten hiervoor zijn daarom verantwoord onder Maatwerkdienstverlening 18-.

Volksgezondheid

Volksgezondheid

De reguliere volks- en overige gezondheidszorg zijn op basis van de begroting gerealiseerd. De incidentele budgetten zijn vooral door de corona-crisis niet tot uitvoering gekomen. De budgetten voor ambulantisering GGZ 2019 en 2020 zijn niet ingezet en vallen vrij voor totaal € 34.000 omdat vanaf 2021 structureel budget geraamd is. De pilot Welzijnsrecept loopt vanaf 2019 maar heeft in 2020 door corona nog geen vervolg gekregen. Het budget, totaal € 24.600 met dekking uit de regionale bijdrage voor transitie lokaal gezondheidsbeleid, wordt voor verdere uitvoering overgeheveld naar 2021. Het rijk heeft voor 2020 en 2021 budgetten toegekend voor een brede aanpak dak- en thuisloosheid. Het budget voor 2020 is bijna € 18.000 en wordt overgeheveld en toegevoegd aan het budget 2021.

Reserves

Voor onderhoud aan gymlokalen is minder aan reserves onttrokken. De budgetten voor transformatie sociaal domein en jeugd en meldpunt sociaal domein zijn in 2020 minder uitgeput dan geraamd, resp. € 56.500, € 42.300 en € 15.000. De laatste twee bedragen worden overgeheveld naar 2021. Voor ambulantisering GGZ is het overgehevelde budget uit 2019 niet ingezet en er valt € 15.000 valt vrij, zodat geen beroep op de reserve Nader te bestemmen middelen is gedaan.

Er is een lagere onttrekking geweest uit de reserves welzijnsaccommodaties van € 10.000, per saldo vanwege de lagere onderhoudskosten aan de Hooiberg en de hogere kosten voor de inventaris. Vanwege het duurdere groot onderhoud van het dorps huis in Welsum is er € 40.000 meer uit de reserve welzijnsaccommodaties onttrokken. Daarnaast is er € 18.000 minder uit de reserve welzijnsaccommodaties onttrokken vanwege beperkt onderhoud aan het zalencentrum in Wesepe.

Tenslotte heeft er een lagere onttrekking plaatsgevonden aan de reserves nader te bestemmen middelen vanwege de niet benutte stelpost voor het zwembad (€ 10.000) en de niet benutte middelen voor de combinatiefunctionaris (€ 7.200).

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, OVERHEAD EN ONVOORZIEN

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
Lasten	7.260.406	8.728.854	7.792.542	936.312 V	
Baten	31.671.765	32.587.129	32.642.494	55.365 V	
Saldo van Baten en Lasten	-24.411.359	-23.858.275	-24.849.952	991.677 V	
Toevoegingen aan reserves	158.170	616.170	631.991	-15.821 N	
Onttrekkingen aan reserves	728.272	3.302.770	2.944.314	-358.456 N	
Resultaat	-24.981.461	-26.544.875	-27.162.275	617.400 V	

RESULTAAT PER TAAKVELD

* € 1.000

Thema's	Taakvelden	Begroting 2020 prim	Begroting 2020 na wijz	Realisatie 2020	Saldo 2020	N/V
4.0 Overhead	0.4 Overhead	6.497	7.648	7.043	605 V	
4.1 Treasury	0.5 Treasury	-442	-576	-451	-125 N	
4.2 Lokale heffingen	0.61 OZB woningen	-2.891	-2.896	-2.935	39 V	
	0.62 OZB niet-woningen	-1.153	-1.148	-1.164	16 V	
	0.64 Belastingen overig	-9	-9	-9	1 V	
	3.4 Economische promotie	-65	-48	-23	-25 N	
4.3 Algemene uitkering	0.7 Algemene uitkering en overig gemeentefonds	-26.021	-26.878	-27.285	407 V	
4.4 Overige baten en lasten en onvoorzien	0.11 Rekening resultaat	0	0	0	0 N	
	0.8 Overige baten en lasten	-328	47	10	38 V	
4.5 Vennootschaps- belasting Reserves	0.9 Vennootschapsbelasting	0	0	-35	35 V	
	0.10 Reserve mutaties	-570	-2.687	-2.312	-374 N	
Resultaat		-24.981	-26.545	-27.162	617 V	

Overhead

Overhead

Overhead

Op het taakveld overhead zijn er diverse overschotten ontstaan. Het betreft voornamelijk een overschot op middelen voor de heroverweging van €176.000 en een overschot van €177.000 op compensatiemiddelen voor corona die nog onderbenut zijn in 2020. In het voorstel tot resultaatbestemming komen deze onderdelen terug. Dit geldt ook voor al eerder bestemde middelen vanuit de reserve nader te bestemmen middelen voor bijvoorbeeld LIAS, waarvan de implementatie vanaf 2021 plaatsvindt.

De loonkosten binnen de organisatie lieten een nadeel zien van €67.000, omdat noodzakelijke inhuur vanwege ziektevervangende en het niet kunnen opvullen van vacatures duurder was dan het beschikbare budget. Het nadeel is gezien de loonsom procentueel echter beperkt.

Daarnaast zijn er lagere loonkosten geweest bij DOWR facilitaire zaken vanwege het niet kunnen invullen van vacatures. Tevens zijn er lagere kosten vanwege corona. Het voorstel is om deze resterende middelen te bestemmen voor de verwachte noodzakelijke vervanging van meubilair vanaf 2021, waarvoor nog geen middelen beschikbaar zijn. Het betreft €38.763.

Op het gebied van personeelskosten is er ook een onderbesteding geweest vanwege corona, door bijvoorbeeld lagere kosten voor teamuitjes. Het voorstel is om het overschot van €22.000 hiervan mee te nemen naar 2021 ter dekking van de extra kosten voor het e-HRM-systeem in 2021.

De implementatie van LIAS is daarnaast uitgesteld naar 2021, waarin begonnen is met de implementatie. Het voorstel is daarom om het voordeel van €55.000 via resultaatbestemming door te schuiven naar 2021.

Tenslotte is er sprake van een restant op de stelpost in het kader van de banenafpraak van €42.000 dat vrij is gevallen.

Treasury

Treasury

De dividendinkomsten zijn in 2020 lager dan begroot. Dit komt doordat de BNG in overeenstemming met de richtlijnen van de ECB terughoudend is met het uitkeren van dividend in verband met corona. De BNG is wel voornemens om het restant aan dividend op een later moment uit te keren, afhankelijk van de ontwikkelingen rondom corona. Dit zorgt voor een nadeel van € 18.000.

Op het gebied van financiering is er een nadeel ontstaan ten opzichte van de begroting, doordat er minder rente is doorbelast aan de grondexploitaties dan geraamd. Dit komt doordat de boekwaardes waarover rente is berekend lager was dan de verwachting bij de begroting. Hoewel er hierdoor een nadeel is ontstaan van €114.000 binnen het taakveld treasury, heeft dit een voordelig op de kosten van de grondexploitaties.

Lokale heffingen

Zie voor aanvullende informatie ook de paragraaf lokale heffingen.

OZB woningen

Op dit taakveld zijn enerzijds € 27.000 aan hogere inkomsten dan verwacht door een verschuiving van de heffing van kavel naar woning. Zie hiervoor ook de paragraaf lokale heffingen. Anderzijds is er in de uitvoering een voordeel ontstaan van € 5.000, vooral door lagere personeelskosten vanwege niet ingevulde vacatureruimte.

OZB niet woningen

Ten aanzien van niet woningen komt het voordeel van € 16.000 door een lager percentage leegstand dan verwacht, evenals het effect van de algehele hertaxatie die bij het opstellen van de begroting nog niet was afgerond.

Belastingen overig

Onder dit taakveld vallen de baatbelasting en de reclamebelasting. Het kleine voordeel van € 1.000 is ontstaan doordat de inkomsten uit baatbelasting iets hoger is dan begroot.

Economische promotie

In dit taakveld is er een nadeel ontstaan vanwege lagere inkomsten uit toeristenbelasting dan begroot. Ondanks een bijstelling bij de bestuursrapportage is door corona alsnog € 25.000 minder aan toeristenbelasting ontvangen dan begroot.

Algemene uitkering

Algemene uitkering en overig gemeentefonds

Ten opzichte van de bestuursrapportage is er € 407.000 aan extra inkomsten ontvangen. Dit heeft vooral te maken met voordelige effecten vanwege aanpassingen van gewichten en uitkeringsfactor via de decembercirculaire en actuelere aantallen voor de maatstaven van in totaal € 344.000. Bij de verwerking van de septembercirculaire is hiermee terughoudend omgegaan om mogelijke tegenvallers bij de decembercirculaire te kunnen opvangen. Daarnaast was er sprake van aanvullende compenserende middelen voor corona, die betrekking hebben op zowel 2020 als 2021 ad € 63.000.

In de decembercirculaire is ook compensatie toegezegd waarbij alleen een landelijk plafond is gemeld zonder dat duidelijk is wat de mogelijke baten voor afzonderlijke gemeenten zijn. Dit komt doordat er bijvoorbeeld geen verdeelsleutel is bepaald of dat er op basis van werkelijke kosten in 2020 moet worden gedeclareerd. In het eerste geval zijn de baten voor de gemeente Olst-Wijhe dus onbekend en in het tweede geval hangen de baten af van de landelijke over- of onderbesteding. In beide gevallen zijn de baten onzeker en worden deze volledig meegenomen in de jaarrekening 2021.

Overige baten en lasten en onvoorzien

Rekeningresultaat

In de financiële tabel van het resultaat per taakveld is het rekeningresultaat niet zichtbaar. Dit is wel zichtbaar gemaakt in het voorwoord en de samenvatting aan het begin van de jaarstukken.

Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld betreft vooral de vrijval van niet direct toegewezen stelpost voor onvoorziene uitgaven van €38.000.

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

In boekjaar 2020 is rekening gehouden met de verwachte te betalen vennootschapsbelasting van €44.000. De aangifte en de daarmee gepaarde definitieve aanslag over boekjaar 2020 volgt nog. Hierin wordt het verlies uit boekjaar 2019 gebruikt als verliescompensatie. Het verlies uit boekjaar 2019 is ook gebruikt om de aanslag van boekjaar 2018 te verlagen. Dat levert een voordeel op van € 79.000.

Reserves

Het nadeel op de reserves is vooral ontstaan door lagere bijdrages uit de reserves. Dit betreft grotendeels de overige kosten voor het project heroverwegingen van € 176.000, waarvan de onttrekking wel in 2021 plaats gaat vinden. Dit geldt ook voor de uitgestelde implementatie van LIAS € 55.000 en de doorschuivende compensatie vanwege corona op het gebied van de loonkosten € 177.000). Zie hiervoor ook de voorgestelde resultaatbestemmingen.

3.2.2 TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Begrotingsrechtmatigheid (algemeen)

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet in de toelichting op de programmarekening een analyse worden opgenomen van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Hiervoor is het onderdeel 'toelichting van de verschillen per programma' in de jaarstukken opgenomen.

Artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet schrijft voor dat begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties in principe onrechtmatig zijn. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium 'passend binnen het door de raad uitgezette beleid' van belang. In geval van strijd met een wettelijk bepaling of met een door de raad genomen besluit is duidelijk dat een en ander niet 'passend' is. Voor vele andere situaties is dit minder duidelijk.

Wij zijn van mening dat onderstaande afwijking past binnen het bestaande beleid en als gevolg hiervan kan worden aangemerkt als niet onrechtmatig.

Beoordeling uitkomsten jaarrekening 2020

Voor 2020 zijn de lasten per programma:

Programma		Jaarrekening 2020				V/N
Nr	Omschrijving	Begroting 2020 primitief	Begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020	Resultaat	
	LASTEN					
1	Bestuur, dienstverlening en veiligheid	3.364.897	3.662.898	3.624.533	38.365	V
2	Leefomgeving	12.210.579	14.672.305	13.442.086	1.230.219	V
3	Samenleving	21.523.353	25.827.678	25.698.002	129.676	V
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	7.260.406	8.728.854	7.792.542	936.312	V
	Gerealiseerd resultaat	44.359.235	52.891.735	50.557.163	2.334.572	V

Bij de toetsing van bovenstaande wettelijke kaders blijkt dat er geen overschrijding is op de programma's en op Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien.

Ten aanzien van de investeringskredieten is er voor de kredieten van recreatie en toerisme een overschrijding op de lasten zichtbaar in de specificatie van de balans van afgerond € 66.000. Doordat daarnaast de ontvangen subsidies vanuit de provincie en het waterschap ruim € 21.000 hoger zijn uitgevallen dan geraamd, zorgt dit per saldo voor een overschrijding van € 45.000. Hiermee blijft de overschrijding onder de in de financiële verordening gestelde grens van € 50.000 waarbij de overschrijding gemeld had moeten worden in de bestuursrapportages. Hierdoor is de overschrijding rechtmatig.

WNT-verantwoording 2020 Gemeente Olst-Wijhe

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	D.L.W. Zielhuis	B.A. Duursema	J.T.J.J. van Zwam
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-01-2020 t/m 01-01-2020	01-02-2020 t/m 31-12-2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8889	0,9798
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.541,46	€ 10.058,19	€ 68.897,40
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.694,64	€ 34,67	€ 12.187,99
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 116.236,10</i>	<i>€ 10.092,86</i>	<i>€ 81.085,39</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 488,16	€ 180.259,11
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 116.236,10	€ 10.092,86	€ 81.085,39
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	€ 9.863,10	N.v.t.
<i>De overschrijding bij de heer Duursema betreft een uitbetaling van verlofuren, inclusief 8% vakantietoeslag via het IKB over deze verlofuren, bij uitdiensttreding. Het betreft een 'optische' overschrijding als gevolg van een nabetaling in het jaar van een post met betrekking tot een eerder jaar, binnen de ruimte van dat jaar (artikel 3, tweede lid, Uitvoeringsregeling WNT).</i>			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019⁷			
bedragen x € 1	D.L.W. Zielhuis	B.A. Duursema	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0	0,8889	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 90.446,72	€ 71.884,96	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.525,92	€ 12.124,44	
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 106.972,64</i>	<i>€ 84.009,40</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹	€ 194.000,=	€ 172.446,60	
Bezoldiging	€ 106.972,64	€ 84.009,40	

**De vergelijkende cijfers 2019 in bovenstaande tabel wijken af van de cijfers uit de jaarrekening 2019. 'Bruto reiskosten' en 'Bruto keuzemodel' kunnen via de salarisadministratie uitgeruild worden (bruto = netto). De netto vergoedingen worden aangewezen als eindheffingsbestanddeel onder de werkkostenregeling, waarbij de kosten ten laste van de vrije ruimte worden gebracht of waarbij een gerichte vrijstelling wordt toegepast. Deze componenten zijn in 2019 ten onrechte niet in mindering gebracht op de WNT-bezoldiging (de bezoldiging wordt lager). Deze correctie leidt niet tot een onverschuldigde betaling.*

Gegevens 2020 en 2019*	
bedragen x € 1	C Knipping
Functiegegevens	Interim griffier
Kalenderjaar	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	02-01-2020 t/m 31-01-2020
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	75
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 26.800
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 14.532
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 3.765
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 3.765
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 3.765
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

** In bovenstaande tabel zijn geen cijfers 2019 opgenomen, dit wijkt af van de cijfers uit de jaarrekening 2019. Per abuis is vorig jaar de heer Knipping verantwoord als topfunctionaris, terwijl hij in die periode was aangesteld als plaatsvervangend griffier en derhalve niet kwalificeerde als topfunctionaris. Voor de periode van 2 januari 2020 tot en met 31 januari 2020 is de heer Knipping benoemd als interim-griffier en kwalificeert enkel voor deze periode als topfunctionaris. Deze correctie leidt niet tot een onverschuldigde betaling*

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	B.A. Duursema
Functiegegevens ¹	
Functie(s) bij beëindiging dienstverband	Griffier
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8889
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband ²	€500,00
Individueel toepasselijk maximum ³	€ 66.666,67
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband ⁴	€500,00
Waarvan betaald in 2020	€500,00
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.

Wet normering topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. Per genoemde datum is de Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens (WOPT) komen te vervallen. De WNT regelt wat topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen verdienen. Op grond van de WNT mag het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Dat komt in 2020 neer op € 201.000 (2019 € 194.000), inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdrage werkgever.

In 2020 is door de gemeente Olst - Wijhe salaris betaald die boven deze norm uitkomen. De griffier en secretaris van de gemeente Olst-Wijhe moet worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De gemeentesecretaris heeft het gehele jaar 2020 deze functie uitgeoefend. De functie van griffier heeft in 2020 een wisseling ondergaan. De als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd uit dienst getreden griffier op 10 januari 2020 heeft een nabetaling van uren ontvangen in 2020 waardoor de norm is overschreden. Het betreft hier het afronden van het contract aan het begin van een jaar, waardoor de overschrijding is toegestaan. De overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband betrof € 500 De aanstelling van de nieuwe griffier is op 1 februari 2020 ingegaan.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Vaststelling juistheid en volledigheid eigen bijdrage WMO

Het Centraal AdministratieKantoor (CAK) voert voor alle gemeenten in Nederland in het kader van de Wmo de volgende werkzaamheden uit: het vastleggen, opleggen, innen en afdragen van de eigen bijdrage.

Om een goede basis voor de verantwoording van de uitvoering van deze wettelijke taak te leggen heeft het CAK Ernst & Young Accountants (EY) gevraagd om objectief een oordeel te geven over de waarborgen die het CAK heeft getroffen om dit proces volgens de regels te laten verlopen. In de Kadernota Platform Rechtmatigheid 2010 is het CAK verantwoordelijk gesteld voor de juistheid van de eigen bijdrage. Dat betekent dat gemeenten zich niet afzonderlijk hoeven te verantwoorden. Voor 2019 heeft EY weer onderzoek gedaan en beoordeeld dat het verloop van het proces met een redelijke mate van zekerheid de volledigheid, juistheid en tijdigheid van de eigen bijdrageregeling Wmo waarborgt. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) houdt toezicht op de uitvoering van de wettelijke taken van het CAK en heeft over 2019 geconstateerd dat de verantwoording door het CAK tijdig was en bijna volledig voldeed aan de gestelde verantwoordingseisen. Het NZa constateert dat de externe accountant van het CAK niet tot andere bevindingen is gekomen dan het CAK zelf in de bestuurlijke verantwoording. Het onderzoek over 2020 wordt in de loop van 2021 afgerond.

3.2.3 OVERZICHT AANWENDING ONVOORZIENE UITGAVEN

Op grond van de financiële uitgangspunten wordt een bedrag van € 40.000 beschikbaar gesteld voor onvoorziene uitgaven. In 2020 is geen beroep gedaan op dit budget.

3.2.4 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Programma	Omschrijving programma	Begroting 2020 incidenteel		Realisatie 2020 incidenteel	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten
	1 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	208.186	-364.905	139.734	-353.901
	2 Leefomgeving	1.479.475	-326.628	150.303	-33.228
	3 Samenleving	2.922.329	-2.184.683	2.223.196	-1.935.077
	Alg.dekkingsmiddelen,overhead&onvoorzien	1.239.792	-535.374	311.389	-531.788
Totaal		5.849.782	-3.411.590	2.824.622	-2.853.995
Reserve mutaties		708.478	-3.594.519	680.910	-1.918.666
Resultaat		-447.849		-1.267.128	

Toelichting Incidentele Baten en lasten 2020

Programma 1 Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Beheer overige gebouwen en gronden

In 2020 is de OBS de Elshof verkocht. Dit levert een incidentele baat op en incidentele lasten voor de afgesproken bijdrage aan stichting de Mare, de afschrijving van de restant boekwaarde en de kosten verbonden aan de verkoop zelf.

Openbare orde en veiligheid

Voor de aanpak Veilig Buitengebied is voor de uitvoering in 2020 en 2021 een bijdrage ontvangen. Het restant budget wordt overgeheveld naar 2021.

Voor 2020 is er incidenteel budget beschikbaar voor aanpak overlast hondenpoep. Door corona schuift de uitvoering en het budget door naar 2021.

Programma 2 leefomgeving

Verkeer en Wegen

In de begroting 2020 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor onderhoud bermen en sloten en uitvoering van het IBOR-plan. Er heeft in 2020 nagenoeg geen besteding plaats gevonden ten laste van dit incidentele budget. Op provinciale subsidies verkeersmobiliteit en de aanleg van glasvezel, zijn incidentele lasten en baten gerealiseerd.

Milieu

De bijdrage aan de Omgevingsdienst bestaat uit een tweetal incidenteel beschikbaar gestelde bedragen voor sociaal plan en project Energie en Duurzaamheid.

In 2020 heeft het programma duurzaamheid een vervolg gekregen met dekking uit reserves en provinciale subsidies.

Ruimtelijke ordening

In 2020 zijn voor de invoering van de omgevingswet incidentele middelen beschikbaar gesteld met dekking uit de reserves. Voor TOP-verplaatsing Welsum, gebiedsgerichte aanpak Broekslag, herontwikkeling Tellegenschol en Vitaal platteland zijn incidenteel budgetten beschikbaar gesteld welke deels of geheel worden gedekt uit reserves.

Grondexploitatie (woningbouw)

Er is een noodzakelijke aanvulling van de verliesvoorziening geweest voor het complex Wesepe-woningbouw. Daarnaast is er een winstneming gedaan op de complexen Noorder Koeslag en Zonnekamp-Oost en Olstergaard.

Wonen en bouwen

Voor Noordmanshoek zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Het restantbedrag is overgeheveld naar 2021. Verder zijn extra incidentele baten gerealiseerd op verhuur groenstroken en verpachtingen gronden. Er zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld voor woningbouw onderzoek Wijhe, woningbehoefte onderzoek woonwagengewoners en opstellen woonvisie. De niet bestede bedragen zijn overgeheveld naar 2021.

Economische ontwikkeling

In 2020 is er een incidentele subsidie ontvangen en besteed voor het vitaliseren van de dorpskernen. Daarnaast is er in het verlengde hiervan vanwege corona subsidie ontvangen en besteed om de centrumgebieden te ondersteunen.

Programma 3 leefomgeving

Onderwijs

Voor het project Scholen voor morgen is het beschikbare budget ingezet voor de projectkosten hiervan.

Musea

Voor het opstellen van de cultuurhistorische waarden kaart zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Er heeft in 2020 nagenoeg geen besteding plaats gevonden ten laste van dit incidentele budget. Het restantbedrag is overgeheveld naar 2021.

Werk- en inkomensvoorziening

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om zelfstandige ondernemers te ondersteunen. De zogenaamde TOZO (tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers) is door de gemeente vanaf maart 2020 kostendekkend uitgevoerd.

Tijdelijke middelen voor armoede en schulden en kindpakket zijn in 2020 ingezet binnen het minimabeleid.

In 2020 s tijdelijk budget beschikbaar gesteld voor een consulent statushouders en voor integratie en begeleiding statushouders in afwachting van de nieuwe wet inburgering.

Maatschappelijke ondersteuning

De pilot DagenDoen is in 2020 voortgezet met incidentele middelen.

De uitvoering van het programma transformatie sociaal domein is in 2020 afgerond binnen de beschikbare incidentele middelen.

Het project Bijzondere vrijwilligers is in 2020 voortgezet met incidentele middelen.

Het meldpunt sociaal domein is tijdelijk opgezet en met incidentele middelen gefinancierd.

Jeugd

Het transformatieplan jeugd is in 2020 voortgezet met het uit 2019 overgehevelde budget.

Volksgezondheid

De pilot Welzijnsrecept is in 2020 niet tot uitvoering gekomen.

Sportbeleid en activering

In 2020 zijn er incidenteel middelen besteed voor het manifest 'Nood luid onze klok' ter ondersteuning van verenigingen en vrijwilligersorganisaties.

Cultuur

Voor 2020 is er een subsidie ontvangen en besteed voor het project 'Cultuur aan de basis'. Het is een meerjarig project, waarbij het project vanwege de looptijd hier als incidenteel aangemerkt.

Samenkracht en burgerparticipatie

Er heeft incidenteel groot onderhoud aan het dorpshuis in Welsum parallel aan de renovatie.

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en Onvoorzien

Overhead

De grootste incidentele lasten betreft de inhuur vanwege langdurige ziektevervanging, kosten voor aanschaf en implementatie van software, extra inzet door bedrijfsvoering en communicatie vanwege corona. Daarnaast waren er incidentele baten vanwege de verhuur van een deel van het gemeentehuis.

Algemene uitkeringen

Uit het gemeentefonds zijn incidenteel meer middelen ontvangen vanwege de steun voor corona.

Reserve mutaties

Voor de brandweerkazernes wordt voor onderhoud gebouwen structureel geen storting en/of onttrekking geraamd. Op basis van de realisatie-uitkomst wordt gestort in of geput uit de reserve onderhoud.

Incidentele budgetten voor o.a. armoede en schulden, kindpakket, integratie statushouders, meldpunt sociaal domein, transformatieplan jeugd, manifest 'nood luid onze klok', de heroverweging, de continuïteit van het KCC en pilot Welzijnsrecept zijn ten laste van de reserve nader te bestemmen middelen geraamd en deels gerealiseerd.

Ter dekking van het begrote saldo is een bijdrage geleverd vanuit de reserve nader te bestemmen middelen.

Er is uit de reserve grondexploitatie een bedrag vrijgefallen ten gunste van de reserve nader te bestemmen middelen naar aanleiding van het raadsbesluit bij de jaarrekening 2019.

Er is sprake van hogere incidentele onttrekking aan de reserve grondexploitatie voor de bedrijventerreinen vanwege de noodzakelijke aanvulling van de verliesvoorzienig complex Wesepe. Er is een toevoeging gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met winstneming voor het complex Meente-Zuid. Er is sprake van hogere incidentele onttrekking aan de reserve grondexploitatie vanwege de noodzakelijke aanvulling van de verliesvoorzienig complex Wesepe-woningbouw. In 2020 is er op de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost en Olstergaard een winstneming gedaan die is gestort in de reserve grondexploitatie.

Incidentele middelen voor pilot DagenDoen, programma transformatie sociaal domein en project bijzondere vrijwilligers zijn ten laste van de reserve sociaal domein geraamd en deels gerealiseerd. Daarnaast is er ten laste van de reserve sociaal domein een bijdrage geleverd voor de verbouwing van het dorpshuis in Welsum.

Uit de verkoopopbrengst van de voormalig OBS Elshof is een groot deel in de reserve onderwijshuisvesting gestort.

Voor het incidenteel groot onderhoud aan het dorpshuis in Welsum is een bijdrage geleverd uit de reserve welzijnsaccommodaties.

3.3 SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Definitief SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021									
FIN	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen)	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06	
			0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Totaal ontvangen bedrag beschikking	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Gemeenten	Aard controle R Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02				
			€ 178.000	Nee					
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen.			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03	Aard controle R Indicator: C1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/05	Aard controle R Indicator: C1/06			
			1 2019-623161	€ 0	Nee	€ 0			
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C1/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10			
			1 2019-623161	€ 0	Project start in 2021	Nee			
			OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
	Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04				
		€ 46.651	€ 21.667	€ 2.345	€ 70.780				
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid				
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08				
		1							
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam anderszins	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 2.414.493	€ 61.459	€ 172.096	€ 1.552	€ 20.720	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente I.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)		
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12	
			€ 44.358	€ 32.579	€ 0	€ 150.234	€ 0	Ja	

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeentedeel 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 13.801	€ 0	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2020 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 1.120.750	€ 141.576	€ 15.228	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 291.326	€ 21.814	€ 5.597	€ 1.500	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 153.148	€ 10.832	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo- aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle R Indicator: G4/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	251	11	€ 0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	61	9		Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	54	3		Ja	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 92.783	€ 7.304				
			Projectnaam/nummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 803015	€ 119.371	€ 21.533	€ 50.834	€ 27.720	
			Kopie projectnaam/nummer	Totale besteding (jaar T) per project ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11			
			1 803015	€ 100.087	129%			
VWS	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd		
			Aard controle R Indicator: H8/01	Aard controle R Indicator: H8/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	
			€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	Ja	

3.4 EMU-SALDO

Omschrijving	2019	2020	2020
	x € 1000,- Volgens realisatie jaarrekening	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2020	x € 1000,- Volgens realisatie jaarrekening
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.795	-811	-2.322
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-568	78	-1.199
3. Mutatie voorzieningen	288	-282	-212
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-3.146	-69	-1.841
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	2.207	-1.100	506

Toelichting

De Jaarrekening 2020 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2020. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2020 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2020 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. Er is afgesproken dat in de jaarrekening een berekening wordt opgenomen van het EMU-saldo. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2020 bedraagt 0,4% van het bruto binnenlands product.

3.5 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

In 2020 en 2021 heeft het COVID-19 virus (corona) financiële impact gehad. Hier gaan wij in dit hoofdstuk niet verder op in, aangezien wij hier een aparte paragraaf (Paragraaf 8 'Corona') aan hebben toegewijd.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve/voorziening	WBS nrs	Saldo aan het begin van 2020	Vermeerderingen dotatie rente	Overige vermeerderingen	Verminderings	Saldo aan het einde van 2020
A. Algemene reserve:						
Algemene reserve	U1.4100.00	6.953.343				6.953.343
Nader te bestemmen middelen	U1.4105.00	3.092.839	46.393	1.061.513	2.865.465	1.335.279
Reserve grondexploitatie	U1.4110.00	1.113.684	16.705	260.653	687.415	703.628
Totaal algemene reserves		11.159.867	63.098	1.322.166	3.552.880	8.992.250
B. Nog te bestemmen resultaat jaarrekening						
Exploitatieresultaat 2020		0		877.083	0	877.083
Exploitatieresultaat 2019		601.913		0	601.913	0
Totaal algemene reserves		601.913	0	877.083	601.913	877.083
C. Bestemmingsreserves:						
Investeringsreserve, algemeen	U1.4200.00	651.028	9.765	0	57.377	603.416
Decentralisatie huisvesting onderwijs	U1.4202.00	-2.532	-38	201.160	0	198.590
Bestemmingsreserve algemeen	U1.4205.00	40.144			20.020	20.124
Reserve recreatieve functies nabij IJssel Olst	U1.4210.00	99.942	1.499	0	0	101.441
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	U1.4212.00	4.181	63		2.563	1.681
Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis	U1.4213.00	434.239	17.370		72.330	379.279
Bestemmingsreserve privatisering groen	U1.4215.00	187.214			0	187.214
Reclame sport	U1.4222.00	19.801		1.995	486	21.310
Onderhoud gemeentehuis	U1.4240.00	342.455		69.550	48.817	363.188
Onderhoud huisvesting buitendienst	U1.4241.00	27.275		10.598	8.921	28.952
Onderhoud brandweergarages	U1.4242.00	113.845		20.150	0	133.995
Onderhoud welzijnsaccommodaties	U1.4243.00	767.034		165.789	360.295	572.528
Onderhoud kerktorens	U1.4244.00	98.563		28.003	2.428	124.138
Onderhoud gebouwen begraafplaats	U1.4245.00	97.308		7.417	400	104.325
Onderhoud passantenhaven	U1.4246.00	3.000		3.000	0	6.000
Omgevingsvergunning	U1.4247.00	9.835			0	9.835
Duurzaamheid	U1.4248.00	154			0	154
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	U1.4249.00	20.000			0	20.000
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	U1.4250.00	139.091	2.086	0	0	141.177
Sociaal Domein	U1.4255.00	310.015		0	137.425	172.590
Totaal bestemmingsreserves		3.362.593	30.745	507.662	711.062	3.189.938
D. Voorzieningen						
Egalisatievoorziening afvalstoffen	U2.8305.00	0		100.000	98.968	1.032
Riolering	U2.8316.00	4.172.182		122.464	361.984	3.932.662
Ruimtelijke kwaliteit	U2.8330.00	55.406		0	0	55.406
Pensioenaanspraken wethouders	U2.8340.00	1.362.965	3.953	136.726	44.693	1.458.951
Afgesloten grondexploitatiecomplexen	U2.8350.00	40.102	0	0	36.664	3.438
Wachtgeldverplichtingen vm werthouders	U2.8364.00	31.905	479	0	32.384	0
Totaal voorzieningen		5.662.560	4.432	359.190	574.693	5.451.489
TOTAAL		20.786.933	98.275	3.066.101	5.440.548	18.510.760
Verwachte verliezen grondexploitatie	U2.8300.00	1.150.012	23.000	896.518	-8.045	2.077.575
Verwachte verliezen De Meente Noord	U2.8300.01	675.148			675.148	0
Voorziening dubieuze debiteuren soza	U2.8301.00	398.584		73.014	0	471.598
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	U2.8313.00	181.750		9.653	33.869	157.534
Voorzieningen in mindering op activa		2.405.494	23.000	979.185	700.972	2.706.707
TOTAAL GENERAAL		23.192.427	121.275	4.045.286	6.141.520	21.217.467

BIJLAGE 2 OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Overzicht langlopende schulden rekening 2020													
Nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer besluit : goedkeuring/toelichting	O/W	lening-nummer	O,S of R	Jaar van laatste aflossing	Rente-percentage	Bedrag der annuïteit	Restantbedrag van de geldlening begin dienstjaar	Bedrag opgenomen in loop dienstjaar	Rente	Aflossing	Restantbedrag geldlening einde dienstjaar
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Leningen vaste schuld :													
11	2.268.901,08	4-12-2001		40.0093835	S	2026	5,120		635.292,28		32.139,74	90.756,04	544.536,24
12	1.134.450,54	13-12-2001		10021720	S	2026	5,210	82.194,52	472.009,62		24.466,66	57.602,83	414.406,79
13	2.000.000,00	19-4-2002		40.0094524	S	2027	5,514		640.000,00		32.165,00	80.000,00	560.000,00
15	2.500.000,00	25-9-2001		40.0099965	S	2030	3,988		1.100.000,00		40.046,17	100.000,00	1.000.000,00
18	3.000.000,00	26-1-2010		40.104750	S	2024	3,695		1.000.000,00		36.457,33	200.000,00	800.000,00
19	2.500.000,00	15-6-2010		40.104952	S	2030	3,860		1.375.000,00		48.745,90	125.000,00	1.250.000,00
20	5.000.000,00	15-6-2010		40.105140	S	2030	3,880		2.750.000,00		98.886,11	250.000,00	2.500.000,00
21	4.000.000,00	15-6-2010		40.105406	S	2040	3,850		2.800.000,01		104.662,96	133.333,33	2.666.666,68
22	5.000.000,00	19-4-2011		40.106500	S	2031	4,490		3.000.000,00		125.532,92	250.000,00	2.750.000,00
23	2.500.000,00	27-9-2011		40.106839	S	2036	3,990		1.700.000,00		66.477,83	100.000,00	1.600.000,00
24	5.000.000,00	12-6-2012		10027626	S	2037	3,190		3.600.000,00		110.817,06	200.000,00	3.400.000,00
27	3.000.000,00			40.109285	S	2029	1,700		2.000.000,00		32.743,89	200.000,00	1.800.000,00
28	4.000.000,00			40.109681	S	2035	0,870		3.200.000,00		26.515,67	200.000,00	3.000.000,00
	41.903.351,62		subtotaal					82.194,52	24.272.301,91	0,00	779.657,23	1.986.692,20	22.285.609,71
Leningen verstrekt t.b.v. woningbouw :													
Wb 1	1.046.077,68	28-09-1987	EV 2358 ; lening WSO	O/190	40.0070843	S	2021	3,970	1.046.077,68		41.529,28		1.046.077,68
Wb 3	1.441.826,38	28-09-1987	EV 2435 ; lening WSO	O/192	40.0070844	S	2022	2,830	1.441.826,38		40.803,69		1.441.826,38
Wb 7	601.049,18	25-2-1988	EV 2370/ WFB 1275	W/161	40.0072056	S	2022	3,060	32.981,54	349.415,12	10.692,10	22.289,44	327.125,68
Wb 10	326.317,90	25-2-1988	EV 2662 / WFB 1275	W/164	40.0072059	S	2025	0,900	13.801,11	204.799,79	1.843,20	11.957,91	192.841,88
	3.415.271,14		subtotaal					46.782,65	3.042.118,97		94.868,27	34.247,35	3.007.871,62
	45.318.622,76		TOTAAL GENERAAL					128.977,17	27.314.420,88	0,00	874.525,50	2.020.939,55	25.293.481,33

BIJLAGE 3 OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Nummer	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Doel van de geldlening	Specificatie doel	Naam van de geldnemer	Naam van de geldgever	Datum raadsbesluit	Datum goedkeuring	Rentepercentage	Leningnummer	% gewaarborgd Gemeente	Restant openstaand 1-1	Bedrag van de in de loop van het jaar te waarborgen geldleningen	Aflossing	Restant openstaand 31-12	Gewaarborgd door de gemeente
25	499.158	Zorg	7 medew, woningen.	St.	Zilveren Kruis	24-02-1992	07-04-1992; 92/	8,000		100%	49.917		16.639	33.278	33.278
32	794.115	Woningbouw	15 won. St. Willibrord	Salland Wonen	BNG	30-05-1994	30-05-1994; 94	3,950	408323401	50%	410.772		410.772	0	0
38	544.536	Monumenten	Restauratie De	St. Monumenten	St. Nationaal	25-11-1996	96/116	2,200	803991029	100%	149.401		17.493	131.932	131.932
8	907.560	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,43	4089479	50%	0			0	0
9	1.134.451	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,59	4089480	50%	338.130		61.909	276.433	138.217
13	113.445	Uitvaartverzorging	aula	St. Beheer	Uitvaartver Eert uw doden	27-4-2000	29-5-2000 BA/2000/2235			100%	31.764		4.538	27.226	27.226
2	5.000.000	Woningbouw	Nieuwbouw 29 app.	Salland Wonen	BNG			5,349	4094935	50%	3.112.209		171.838	2.940.371	1.470.185
3	2.000.000	Woningbouw	vm Mavo-terrein	Salland Wonen	BNG			5,345	4094936	50%	936.033		96.820	839.213	419.607
4	2.000.000	Woningbouw	Paasweide/Wijhezicht	Salland Wonen	BNG			5,359	4094937	50%	936.796		96.851	839.944	419.972
5	2.000.000	Woningbouw	woningen Olst-Noord	Salland Wonen	BNG			5,375	4094938	50%	937.669		96.885	840.784	420.392
6	85.000	Sport	uitbr. kleedacc.	s.v. Wijhe '92	Rabobank Salland-West	5-3-2002		5,800	3271908729	100%	18.817		4.961	13.856	13.856
7	3.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,759	4098048	50%	1.492.592		136.713	1.355.878	677.939
8	1.988.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,909	4098049	50%	1.274.269		65.430	1.208.838	604.419
9	1.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,945	4098050	50%	642.146		32.890	609.256	304.628
10	3.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			4,680	10022487	50%	1.900.561		99.148	1.801.413	900.706
12	2.500.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,650	4099479	50%	1.660.333		78.993	1.581.339	790.669
13	2.500.000	Cultuur	Kulturhus	Salland Wonen	BNG			4,675	4099480	100%	1.662.330		78.940	1.583.389	1.583.389
14	2.200.000	Cultuur	Kulturhus	Salland Wonen	BNG			4,685	4099481	100%	1.463.553		69.448	1.394.104	1.394.104
17	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,505	40101969	50%	3.075.444		198.820	2.876.625	1.438.312
19	2.500.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,280	40104643	50%	1.250.000		125.000	1.125.000	562.500
20	2.749.635	Woningbouw	Herfinanciering	Salland Wonen	NWB			3,790	10027258	50%	1.886.592		127.077	1.759.515	879.757
21	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			3,740	10027297	50%	5.000.000		5.000.000	0	0
22	10.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	SRLEV N.V.			3,430	25062012	50%	10.000.000		0	10.000.000	5.000.000
23	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			2,198	10028334	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
25	6.000.000	Woningbouw	**)	Salland Wonen	NWB			var	20029627	50%	0		0	0	0
26	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,560	40113046	50%	5.000.000	5.000.000		5.000.000	2.500.000
27	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,539	40113846	50%				5.000.000	2.500.000
28	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,039	40114072	50%				5.000.000	2.500.000
29	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			0,772	10030395	50%				5.000.000	2.500.000
	87.515.901										48.229.327	5.000.000	6.991.164	56.238.393	29.711.089

BIJLAGE 4 KERNGEGEVENS

A. Sociale structuur:	eind 2019	eind 2020
Aantal inwoners:	18.251	18.360
waarvan:		
- < 20 jaar	3.967	4.126
- > 20 jaar en < 65 jaar	10.571	10.429
- > 65 jaar	3.713	3.805
Aantal bijstandsontvangers:	199	203
waarvan:		
- Participatiewet tot 65 jaar	183	189
- I.O.A.W.	15	13
- I.O.A.Z.	1	1
B. Volkshuisvesting³²:		
- woningen	7.724	7.822
- niet woningen	915	919
C. Overige kerngegevens³³:		
Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs:	461	427
waarvan:		
- o.j.s. de Klimboom	69	-
- o.b.s. de Holsthoek	8	-
- o.b.s. Ter Stege	115	-
- o.b.s. Opwaardz (samengevoegde scholen)		158
- o.b.s. Dijkzicht	25	25
- o.b.s. A. Bosschool	87	93
- o.b.s. de Peperhof Wijhe	103	-
- o.b.s. Tellegen Wijhe	54	-
- o.b.s. De Wije (samengevoegde scholen)		151
Aantal leerlingen bijzonder basisonderwijs:	771	795
waarvan:		
- k.b.s. St. Aloysius	58	59
- k.b.s. St. Willibrord	154	161
- p.c.b.s. Prins Willem Alexander	131	133
- k.b.s. de Bongerd	182	188
- k.b.s. St. Jozef	127	133
- p.c.b.s. Matzerschool	119	121
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs:		
de Capellenborg:	338	341

³² CBS gegevens

³³ Peildatum: 1 oktober

Zetelverdeling gemeenteraad Olst-Wijhe 2018 (in aantallen) na de gemeenteraadsverkiezingen:

Gemeentebelangen Olst-Wijhe	4 zetels
CDA	4 zetels
VVD	3 zetels
PvdA	2 zetels
GroenLinks	2 zetels
D66	2 zetels

In 2018 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. GroenLinks is nieuw in de gemeenteraad.

Portefeuilleverdeling 2018, college van burgemeester en wethouders:

Ton Strien (burgemeester)

- Algemene bestuurlijke zaken en coördinatie
- Openbare orde en veiligheid
- Integriteit
- Bedrijfsvoering
- Integrale handhaving
- Dienstverlening
- Coördinatie sociaal domein
- Onderwijs (incl. onderwijshuisvesting)
- Volksgezondheid
- Monumenten
- Water buitendijks (incl. Hoogwaterbeschermingsprogramma)
- Onderwijshuisvesting Olst-Wijhe Scholen voor morgen
- Programma Transformatie Sociaal Domein
- Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)
- Onderwijshuisvesting Welsum

Marcel Blind (eerste loco burgemeester)

- Wonen en grondbeleid
- Duurzaamheid (incl. milieu, afval, energietransitie)
- Openbare ruimte (incl. klimaatadaptatie, water binnendijks)
- Mobiliteit (incl. maatwerk vervoer, openbaar vervoer, verkeersveiligheid)
- Communicatie en participatie
- Jeugd
- Verkeersstudie Olst
- Van Bavelgem-terrein Boskamp
- Olst, mooier aan de IJssel
- Proeftuin Zonnekamp Oost
- Noorder Koeslag Wijhe
- Zonnekamp Oost Olst
- Zonnekamp West Olst
- Wesepe Woningbouw

Herman Engberink (tweede loco burgemeester)

- Maatschappelijke ondersteuning
- Werk en inkomen
- Ruimtelijke ordening
- Transformatie ruimtelijk domein
- Vitaal platteland
- Structuurvisie uitvoeringsprogramma
- Noordmanshoek Wijhe

- Aberson gebiedsontwikkeling Olst
- Grolleman Herxen
- Invoering Omgevingswet en opstellen omgevingsplan
- Boni Wijhe
- IJsselzone Olst

Hans Olthof (derde loco burgemeester)

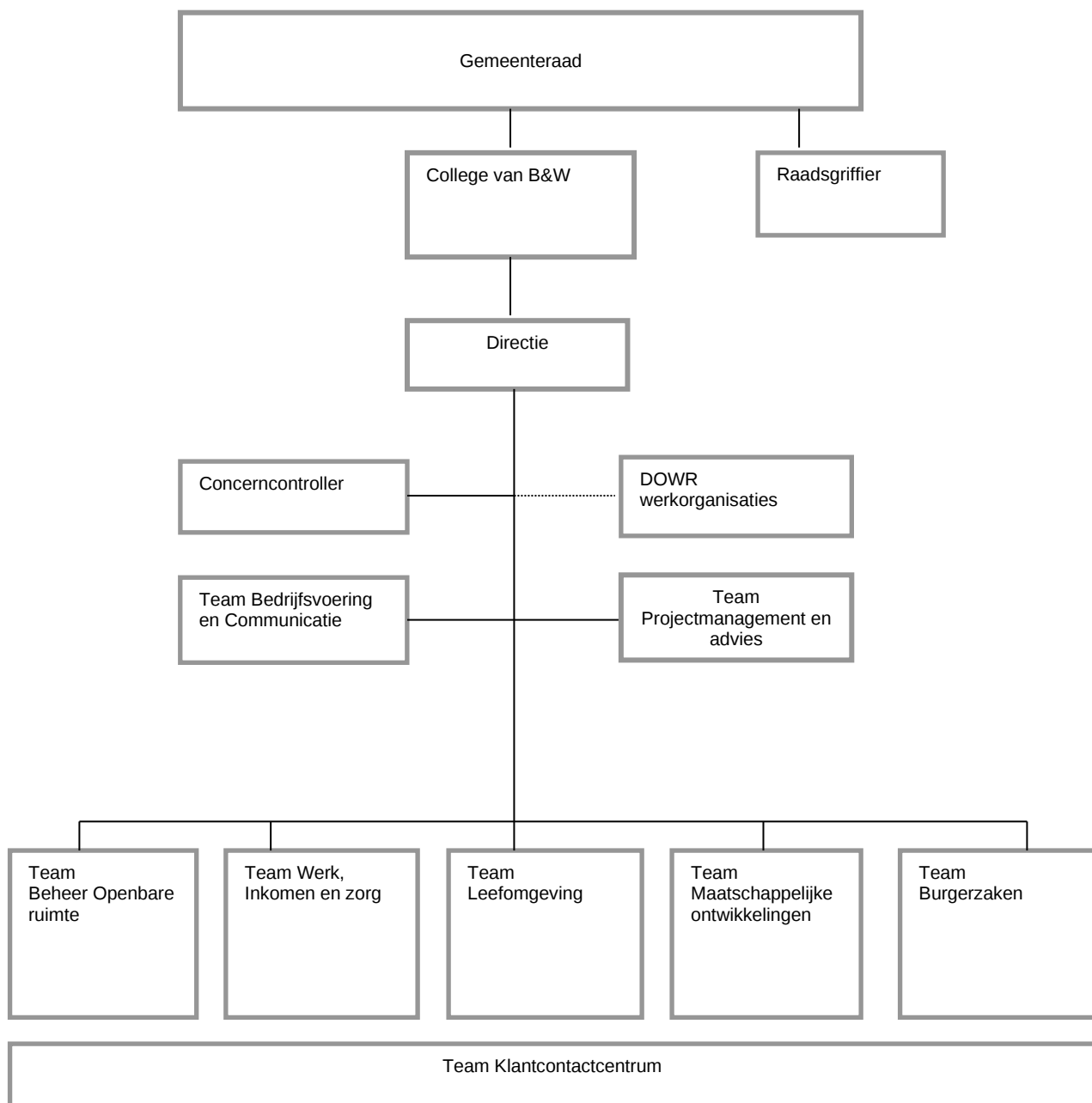
- Financiën
- Economische ontwikkeling (incl. detailhandel, werklocaties)
- Vrijtijdseconomie
- Sport
- Cultuur
- Vitale voorzieningen (incl. maatschappelijk vastgoed)
- Meente Noord Olst bedrijventerrein
- Meente Zuid Olst bedrijventerrein
- De Enk Wijhe bedrijventerrein
- Wesepe bedrijventerrein
- Glasvezel buitengebied
- Voorzieningshart Wesepe

Besturingsfilosofie en Organogram Gemeente Olst-Wijhe

De besturingsfilosofie van onze gemeente is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- (be-)sturen op hoofdlijnen;
- de afstand tussen bestuur en bestuurden is zo klein mogelijk;
- de verantwoordelijkheden van de onderscheiden bestuursorganen en de ambtelijke organisatie zijn goed ten opzichte van elkaar afgebakend;
- de gemeentelijke organisatie functioneert klantvriendelijk;
- de nadruk ligt op integraal werken en op voorwaarden die dit mogelijk maken;
- verantwoordelijkheden liggen zo laag mogelijk in de ambtelijke organisatie (sterke mandatering).

ORGANOGRAM

BIJLAGE 5 WETTELIJKE INDICATOREN

Verklarende lijst van wettelijke beleidsindicatoren	
Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid	
Formatie	Formatie per 1.000 inwoners
Bezetting	Bezetting per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	Apparaatskosten per inwoner
Externe inhuur	Externe inhuur (kosten als percentage van de totale kosten externe inhuur)
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Programma Leefomgeving	
Funcatiemenging	De funcatiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg)
Programma Samenleving	
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen, in de leeftijd van 5-18 jaar.
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen, in de leeftijd van 5-18 jaar.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Niet-sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	
Overhead	Percentage van de totale lasten